

Studiul privind evaluarea capabilității și performanțelor firmelor de consultanță în Regiunea Nord-Est în vederea creșterii absorbției fondurilor structurale

Decembrie 2013

Realizat cu sprijinul

*Direcția
Regională de
Statistică
Neamț*

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL
NORD-EST

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

CUPRINS

Cuprins.....	3
Tabel abrevieri și definiții folosite	5
Sinteză	7
Introducere.....	13
Capitolul 1 - Aspecte metodologice	15
Capitolul 2 - Descrierea și evoluția pieței de servicii de consultanță în Regiunea Nord-Est.....	17
1. Definiții și precizări de ordin metodologic	17
2. Caracterizarea sectorului de consultanță din România	18
3. Dinamica principalilor indicatori ai sectorului de consultanță din Regiunea de dezvoltare Nord-Est, în perioada 2008-2011	26
4. Caracterizarea sectorului de consultanță din Regiunea de dezvoltare Nord-Est la nivel de clase de activități CAEN Rev.2 și pe județe, după cifra de afaceri și personalul ocupat, în perioada 2007-2012..	28
5. Caracterizarea sectorului de consultanță din Regiunea de dezvoltare Nord-Est după dimensiunea firmelor de consultanță.....	33
6. Descrierea și evaluarea capacității furnizorilor de consultanță din regiunea Nord-Est.....	35
Capitolul 3 - Servicii de consultanță specifice scrierii și implementării proiectelor cu finanțare europeană.....	44
1. Contextul specific derulării programelor cu finanțare publică sau europeană.....	44
2. Rolul furnizorilor de consultanță în contextul derulării programelor cu finanțare europeană	71
3. Aspecte teoretice și particularități în evaluarea serviciilor de consultanță specifice scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene	74
4. Analiza ofertei de servicii de consultanță și evaluarea performanțelor și a capacității (competențe și resurse) furnizorilor de servicii de consultanță de a oferi servicii în domeniul scrierii și realizării proiectelor în cadrul POR	77
5. Evaluare făcută de beneficiari cu privire la serviciile de consultanță specifice din Regiunea Nord-Est .	104
6. Evaluarea serviciilor de consultanță făcută de organismele care au responsabilități în derularea POR, în raport cu finanțarea proiectelor.....	122
Capitolul 4 - Analiza cererii de servicii de consultanță specifice proiectelor realizate cu finanțare europeană pentru perioada 2014-2020	126

1. Proiecții/programe 2014-2020. Evaluarea nevoilor pentru servicii de consultanță de către organismele care au responsabilități în derularea POR Regional	126
2. Evaluarea nevoilor de servicii de consultanță (specifice scrierii și implementării proiectelor cu finanțare europeană) de către potențiali beneficiari ai POR la orizontul anilor 2014-2020.....	131
Concluzii finale.....	138
Referințe bibliografice	151
Anexe.....	152

TABEL ABREVIERI ȘI DEFINIȚII FOLOSITE

Termen / Abreviere	Definiție / Explicație
Autoritatea de Management (AM)	Organism public desemnat de statul membru pentru a gestiona un Program Operațional, responsabilă de implementarea corectă a acestuia
Axa prioritară	Una din prioritățile strategiei din cadrul unui program operațional, care cuprinde un grup de acțiuni strategice strâns legate între ele și care au obiective specifice măsurabile
Beneficiar	Un operator, un organism sau o întreprindere, din domeniile public sau privat, responsabil pentru inițierea sau inițierea și implementarea operațiunilor
CAEN	Clasificarea Activităților din Economia Națională
COCOF	Comitetul de Coordonare a Fondurilor
Consultant/Consultanță	Prin procesul de consultanță se înțelege orice formă de a acorda ajutor cu privire la conținutul, desfășurarea sau structura desfășurării unei activități sau a unei serii de activități, acțiune în cadrul căreia consultantul nu răspunde în realitate de executarea acelei activități, ci îi ajută pe cei însărcinați cu această răspundere.
Contract de finanțare	Document care reglementează relația dintre Autoritatea de Management și beneficiar pe perioada de implementare a unui proiect, stabilind drepturile și obligațiile fiecăruia cu privire la proiectul respectiv
COR	Clasificarea Ocupațiilor din România
CPV (Common Procurement Vocabulary)	Codul Comun Internațional Privind Achizițiile de Produse și Servicii
CSNR	Cadru Strategic Național de Referință
Domeniu de activitate	Se definește și se codifică conform Clasificării Activităților din Economia Națională (CAEN Rev.2) armonizată cu clasificarea europeană a activităților economice NACE Rev.2
FC	Fondul de Coeziune
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
Fonduri Structurale	Instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale
FSE	Fondul Social European
FESI	Fondurile Europene Structurale și de Investiții
HG	Hotărâre de Guvern
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
Oferta	Actul juridic prin care operatorul economic își manifestă voința de a se angaja din punct de vedere juridic într-un contract de achiziție publică; oferta cuprinde propunerea financiară și propunerea tehnică
ONG	Organizații Non-Guvernamentale

Termen / Abreviere	Definiție / Explicație
Organism Intermediar (OI)	Orice organism sau serviciu public sau privat care acționează sub supravegherea unei autorități de gestionare sau de certificare și care îndeplinește atribuțiile pentru aceasta din urmă față de beneficiarii care aplică operațiunile
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PHARE	Fond constituit de Comunitatea Europeană pentru finanțarea unor acțiuni de sprijinire a integrării europene a țărilor din Europa Centrală și de Est
PND	Planul Național de Dezvoltare
POAT	Programul Operațional Asistență Tehnică
PODCA	Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative
POR	Programul Operațional Regional
POSCCE	Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice
POSDRU	Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane
POSM	Programul Operațional Sectorial Mediu
POST	Programul Operațional Sectorial Transport
Program Operațional (PO)	Document prezentat de un stat membru și adoptat de Comisie, care definește o strategie de dezvoltare în conformitate cu un ansamblu coerent de priorități, pentru a cărui realizare se face apel la un Fond sau în cadrul obiectivului de convergență, la Fondul de Coeziune și la FEDR
Proiect	Grup integrat de activități necesare și suficiente pentru atingerea unui obiectiv unic, în perioada de timp stabilită, de către o structură definită, în condițiile respectării legislației comunitare și naționale aplicabile, definite de beneficiar prin completarea unei cereri de finanțare
Proiect semnat	Proiect care are încheiat un contract de finanțare
SAPARD	Instrument financiar oferit de Uniunea Europeană pentru a ajuta statele candidate (țările care și-au depus cererea de aderare la Uniunea Europeană) în procesul de pre-aderare în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale
Sistemul de Clasificare NUTS	Nomenclatorul pentru unitățile teritoriale statistice reprezintă o subdivizare a teritoriului economic al UE în unități administrativ-teritoriale
TEN-T	Rețele Trans-Europene de Transport
UE	Uniunea Europeană

SINTEZĂ

Serviciile de consultanță furnizate de sectorul privat au devenit, în ultimii ani, un segment important al economiei internaționale și naționale. Acest studiu oferă informații referitoare la caracteristicile activităților de servicii de consultanță specifice scrierii și implementării proiectelor cu finanțare europeană din Regiunea de dezvoltare Nord-Est.

Studiul s-a realizat utilizând patru **surse de date**: date colectate prin intermediul chestionarului CC (adresat unui număr de **787 furnizori de servicii de consultanță**); date colectate prin intermediul chestionarului CB (adresat unui număr de **345 de beneficiari POR**); date colectate prin interviu – interviu semistructurat cu directorul OI POR Nord-Est (adresat **OI POR**); date colectate din surse administrative (pentru caracterizarea evoluției generale a domeniului consultanței și a contextului specific derulării programelor cu finanțare europeană).

Scopul studiului a fost acela de a evalua piața de servicii de consultanță din Regiunea de dezvoltare Nord-Est și de a analiza cererea de servicii de consultanță specifice proiectelor realizate cu finanțare europeană pentru perioada 2014-2020.

Procesul de delimitare și identificare a firmelor de consultanță care au făcut obiectul acestei analize a presupus acceptarea unor limitări și s-a făcut în 2 etape: delimitarea activităților aferente diviziunilor și claselor CAEN Rev.2 specifice serviciilor de consultanță și identificarea activităților specifice scrierii și implementării aferente grupelor CAEN Rev.2. În realizarea evaluării performanțelor furnizorilor de consultanță cu privire la serviciile oferite a fost utilizat un model structurat pe trei dimensiuni adaptat specificului realizării proiectelor cu finanțare europeană: structură (resurse umane, resurse organizaționale și logistice, servicii furnizate), proces (colaborarea cu beneficiarii, colaborarea cu instituții care asigură managementul programelor de finanțare) și rezultat (proiecte scrise și aprobate, proiecte implementate). Piața serviciilor de consultanță a fost analizată din prisma mecanismului de cerere-ofertă atât la nivel general (cu date relevante pentru toată piața de servicii de consultanță din Regiunea Nord-Est) cât și specific cadrului de finanțare a proiectelor cu fonduri europene (cu date relevante pentru exercițiul financiar 2007-2013). În cele ce urmează sunt prezentate sintetic cele mai importante rezultate ale studiului.

La nivel **național**, cifra de afaceri a sectorului serviciilor de consultanță a crescut ușor de la 28728 milioane lei (anul 2008) la 28813 milioane lei (anul 2011). Numărul de firme de consultanță a scăzut de la 57114 (anul 2008) la 47217 (anul 2011). În anul 2011, cea mai mare pondere a cifrei de afaceri a fost înregistrată de firmele cu activitatea principală de activități de arhitectură și de inginerie; activități de testări și analiză tehnică (32,6% din totalul cifrei de afaceri realizată în serviciile de consultanță). În perioada 2008-2011, evoluția sectorului – din punct de vedere al cifrei de afaceri – a fost pozitivă, domeniile cu creșteri fiind: activități de management și de consultanță în management; activități de arhitectură și de inginerie; activități de testări și analiză tehnică; alte activități profesionale, științifice și tehnice. La nivel **regional**, se poate spune că domeniul de

consultanță este puternic fragmentat. În Regiunea București-Ilfov se înregistrează cel mai mare număr de unități locale active, iar cel mai redus număr se regăsește în Regiunea Sud-Vest Oltenia.

În **Regiunea Nord-Est**, fragmentarea domeniului consultanței se menține. În două județe, Suceava și Iași, se înregistrează valori la nivelul sau peste media regională a numărului de persoane ocupate/firmă (anul 2012). În perioada 2007-2012, se poate constata o fragilă consolidare prin creșterea numărului mediu de persoane ocupate la o firmă de consultanță. Și cifra de afaceri este foarte redusă. În anul 2007, valoarea cifrei de afaceri era de 666,8 milioane lei, iar în anul 2012 aceasta a ajuns la 834 milioane lei. Cele mai mari cifre de afaceri se înregistrează în județele Iași și Bacău, firmele din aceste județe înregistrând 71,1% din totalul cifrei de afaceri regionale (anul 2012), iar cele mai mici în județele Botoșani și Vaslui. Prin prisma numărului de firme de consultanță, 36,2% din total sunt situate în județul Iași. Cel mai redus număr de firme de consultanță este în județul Vaslui. Din punct de vedere al numărului mediu de persoane ocupate, 45,8% din acestea sunt concentrate în județul Iași, urmat de județul Bacău, cu 17,3% și județul Suceava, cu 15,5%. În anul 2012, 78,6% din personalul ocupat în domeniul serviciilor de consultanță era concentrat în cele trei județe menționate. Județul Botoșani are cel mai puțin personal ocupat în domeniul consultanței.

Profilul general al furnizorilor de servicii de consultanță din Regiunea Nord-Est este conturat prin prisma următoarelor aspecte: **resurse umane** - ponderea personalului cu studii superioare, specializare prin participarea și absolvirea cursurilor de formare profesională în unul din domeniile specifice accesării fondurilor structurale, manifestarea intenției de a specializa continuu personal; **resurse organizaționale și logistice** – tipuri de servicii oferite, capacitatea logistică de a furniza servicii (puncte de lucru, piețe de distribuție), preocuparea de a dezvolta sistemul de management al calității din punct de vedere al certificării organizaționale; **experiența relevantă în scrierea și implementarea proiectelor cu finanțare europeană** – proiecte scrise și implementate, tipuri de servicii și programele de finanțare în care s-au furnizat aceste servicii, mărimea proiectelor, rezultate financiare; **evaluarea serviciilor de consultanță specifice scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene** – evaluare făcută de beneficiarii POR și evaluare făcută de instituțiile care au responsabilități în derularea POR.

➤ **Resurse umane**

70,5% din numărul de salariați al firmelor de consultanță la nivel regional au studii superioare, iar 29,5% au studii medii.

12,6% din numărul total al firmelor de consultanță din regiune au salariați care au urmat cursuri de formare profesională într-unul din domeniile specifice accesării fondurilor europene, cursuri avizate de CNFPA și finalizate cu certificate de absolvire recunoscute de MMFPS și de MECI. 5,5% au salariați care au urmat cursuri în domeniul managementului proiectelor și 3,4% au salariați care au urmat cursuri în domeniul achizițiilor publice.

7,6% din firmele de consultanță doresc în perioada imediat următoare să specializeze salariați într-unul din domeniile specifice accesării fondurilor europene.

Din totalul firmelor de consultanță, 9,29% afirmă că au cel puțin un salariat cu experiență relevantă în scrierea proiectelor cu fonduri europene, în timp ce 8,64% afirmă că au personal angajat care are experiență relevantă în managementul proiectelor cu fonduri europene.

➤ **Resurse organizaționale, logistice**

Cele mai ofertate servicii de consultanță sunt serviciile de consultanță în dezvoltarea societăților și pregătirea de proiecte și proiectare, estimare a costurilor, precum și serviciile de analiză sau consultanță tehnică.

Firmele de consultanță din regiune își furnizează serviciile prin unul, două, trei și mai multe puncte de lucru, ponderea cea mai mare având-o firmele cu un singur punct de lucru, 2,3% din firmele de consultanță din regiune au mai multe puncte de lucru.

73,8% din firmele din consultanță din regiune afirmă că au capacitatea de a-și distribui serviciile la nivel național, doar 3,7% cred că pot realiza servicii cel mult la nivel regional, în timp ce restul furnizorilor de servicii de consultanță au capacitatea de a-și distribui serviciile la nivel județean și local.

Din punct de vedere al certificării organizaționale, 29,3% din firmele de consultanță din Regiunea Nord-Est afirmă că au un sistem de management al calității și doar 20,5% îl au certificat.

➤ **Experiența relevantă în scrierea și implementarea proiectelor cu finanțare europeană**

6,6% din firmele de consultanță din Regiunea Nord-Est furnizează servicii de consultanță specifice scrierii proiectelor, 5,3% oferă servicii de consultanță în implementarea proiectelor, iar 2,6% sunt specializate în servicii post-implementare. 2,0% din firme furnizează servicii de consultanță atât în scrierea proiectelor, cât și în implementarea lor, iar 2,1% din firme furnizează toate cele trei tipuri de servicii de consultanță.

Numărul mediu de **proiecte scrise** a fost de 27,6 proiecte/firmă, din acestea 17,4 proiecte/firmă au fost finanțate și 12,4 proiecte/firmă implementate. Cel mai mare număr de proiecte cu fonduri europene, pentru care s-au furnizat servicii de consultanță în scrierea lor, s-a înregistrat pe PNDR și POR. În cadrul POR, pe axele prioritare 4 și 5 s-a u furnizat servicii de consultanță în scriere pentru cel mai mare număr de proiecte. Rata de succes a finanțării proiectelor a fost de 1 proiect finanțat la 1,6 proiecte scrise/consultant, iar rata de implementare a fost de 1 proiect implementat la 1,88 proiecte scrise/consultant.

Principalele domenii în care se încadrează serviciile firmelor de consultanță pentru scrierea proiectelor cu finanțare europeană sunt: promovarea adaptării și dezvoltării zonelor rurale; sprijinirea sectorului IMM și meșteșugăresc; turism; agricultură. Principalele categorii de beneficiari pentru care s-au furnizat servicii de consultanță în scrierea proiectelor sunt: companii private și instituții publice din administrația locală. 39,5% din firmele de consultanță implicate în scrierea proiectelor au oferit consultanță pentru proiectele mari (de peste 1000000 euro) și aproximativ 36%

din firme au furnizat servicii de consultanță în scriere pentru proiecte cu valori de finanțare cuprinse între 100000 euro și 1000000 euro.

La un număr mediu de 21,2 proiecte contractate de o firmă de consultanță, 20,4 proiecte/firmă este numărul mediu de **proiecte** contractate **implementate**. Cel mai mare număr de proiecte cu fonduri europene, pentru care firmele au furnizat servicii de consultanță în implementarea lor, s-a înregistrat pe PNDR și POR. În cadrul POR, pe axele prioritare 3 și 4 s-au furnizat servicii de consultanță în implementare pentru cel mai mare număr de proiecte. Principalele domenii în care se înscriu serviciile firmelor de consultanță pentru implementarea proiectelor cu finanțare europeană sunt: promovarea adaptării și dezvoltării zonelor rurale; turism; sprijinirea sectorului IMM și meșteșugăresc; agricultură. 50,9% din firmele de consultanță implicate în implementarea proiectelor au oferit consultanță pentru proiectele mari (de peste 1000000 euro) și aproximativ 31% din firme au furnizat servicii de consultanță în implementare pentru proiecte cu valori de finanțare cuprinse între 100000 euro și 1000000 euro.

40,7% din firmele de consultanță cercetate apreciază că, în proporție de până la 50,0% din **cifra de afaceri** totală, provine din furnizarea de servicii specifice scrierii și/sau implementării proiectelor cu finanțare europeană; 7,4% apreciază această proporție la 50,0%, iar 51,9% apreciază o proporție de peste 50,0% până la 100,0% (11,1% din firmele de consultanță analizate realizează în totalitate cifra de afaceri din servicii specifice scrierii și/sau implementării programelor cu fonduri europene).

➤ **Evaluarea serviciilor de consultanță specifice scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene**

În general, aprecierile **beneficiarilor** la adresa calității serviciilor de consultanță sunt pozitive, aceștia considerând ca fiind foarte importantă în reușita obținerii finanțării unui proiect. Beneficiarii aleg furnizorii de consultanță, în principal, după domeniul de activitate și experiența în scrierea și implementarea proiectelor cu fonduri europene, precum și după succesul înregistrat în obținerea finanțării pentru alte proiecte. Principalele probleme identificate de beneficiari din experiența scrierii și implementării proiectelor sunt: dificultăți în estimarea și evaluarea prețului serviciilor; grad mare de restrictivitate al termenelor de plată; lipsă a informațiilor disponibile cu privire la furnizorii de consultanță; greutăți în relațiile de comunicare și colaborare datorate în mare parte supraîncărcării consultanților în condițiile în care resursa umană este limitată și fluctuantă; practici comerciale incorecte ale furnizorilor de consultanță.

Atunci când vine vorba despre **evaluarea realizată de OI POR Nord-Est**, în calitate de instituție responsabilă cu derularea POR regional, serviciile de consultanță și calitatea acestora este privită atât din perspectiva respectării procedurilor și reglementărilor specifice și generale ale programului de finanțare cât și din punctul de vedere al gradului de satisfacție cu privire la colaborarea cu furnizorii de consultanță. Astfel, principalele categorii de greșeli existente în perioada de accesare a finanțării sunt greșeli legate de eligibilitate, de completarea bugetului și de completarea cererii de finanțare; în timp ce categoriile de greșeli apărute în perioada de

implementare sunt legate de nerespectarea legislației achizițiilor, nerespectarea proiectelor tehnice, completarea eronată a cererilor de rambursare și elaborarea neconformă a rapoartelor. Aceste greșeli, din punctul de vedere al OI POR Nord-Est, sunt datorate unui grad scăzut de instruire, specializare și informare a consultanților (în condițiile în care, există un sistem și proceduri de informare a beneficiarilor și consultanților cu privire la principalele probleme ce pot apărea în derularea proiectelor).

Analiza cererii de servicii de consultanță specifice accesării finanțării europene a privit două aspecte: anticiparea contextului creat de **exercițiul financiar 2014-2020** și nevoile de finanțare, pentru aceeași perioadă, a **posibililor beneficiari**.

➤ **Contextul creat de exercițiul financiar 2014-2020**

Având în vedere faptul că nu sunt finalizate negocierile pentru noul exercițiu financiar, în anticiparea contextului creat de programarea pentru perioada 2014-2020, s-a ținut cont atât de propunerile și angajamentele Comisiei Europene cât și de intențiile României cu privire la noua perioadă de finanțare. Astfel, privită pe trei dimensiuni (Management – Programe – Mecanisme), principalele modificări se referă la: reducerea structurilor instituționale care asigură managementul, programe care să acopere necesitățile naționale și regionale și să asigure îndeplinirea obiectivelor specifice UE, mecanisme simplificate care să permită atât un acces mai facil al beneficiarilor la finanțare cât și un control mai optim cu privire la repartizarea resurselor în raport cu performanțele programelor.

Un aspect important cu privire la programarea 2014-2020 se referă la programele de finanțare și la obiectivele acestora. Experiența 2007-2013 ne-a demonstrat faptul că eficiența unui program este dată de modul în care răspunde specificului și nevoilor existente. În continuare se pune problema reducerii decalajelor, atât intraregionale, dar mai ales interregionale și chiar naționale.

➤ **Nevoile de finanțare a posibililor beneficiari, pentru perioada 2014-2020**

Când se referă la perioada 2014-2020, în raport cu strategia proprie, **beneficiarii** de servicii de consultanță (beneficiari POR) **indică o serie de domenii majore în care doresc să realizeze proiecte cu finanțare europeană**, cum ar fi: infrastructura, dezvoltare activități economice, turism, mediu și eficiență energetică, sănătate, dezvoltare mediu de afaceri, agricultură, resurse umane, educație și cercetare, tehnologia informațiilor. În cazul autorităților publice locale, cele mai frecvente domenii menționate sunt legate de infrastructură (realizare și reabilitare drumuri, realizare rețele apă și canalizare, dotări tehnico-edilitare, infrastructura de turism, mediu și eficiență energetică, dezvoltarea de servicii sociale, dezvoltarea mediului de afaceri). În cazul beneficiarilor - întreprinderi mici și mijlocii, accentul este pus pe dezvoltarea proprie prin: re tehnologizare; construcția, extinderea sau modernizarea spațiilor de producție; realizarea unor produse sau activități noi; investiții în tehnologii moderne.

INTRODUCERE

Studiul a fost realizat în perioada august–octombrie 2013 la comanda Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord–Est. Obiectivul general al studiului, în contextul derulării Programului Operațional Regional, derivă din necesitatea beneficiarului, în calitate de Organism Intermediar, de a identifica factori relevanți pentru derularea programului și de a dezvolta strategii care să ducă la atingerea obiectivelor generale și specifice ale strategiei de dezvoltare regională.

Unul din acești factori identificați și care a făcut obiectul studiului este nivelul de dezvoltare a serviciilor de consultanță specifice scrierii și implementării proiectelor cu finanțare europeană din Regiunea Nord-Est.

Obiectivul general al studiului: realizarea unei inventarieri a serviciilor de consultanță oferite pe piață în Regiunea Nord-Est și de a stabili un set de măsuri (în special de formare și informare) în vederea creșterii capacității consultanților în scrierea și gestionarea de proiecte cu finanțare publică în general și cu finanțare din Programul Operațional Regional în special.

S-au avut în vedere atingerea a două **obiective specifice**:

- *Identificarea ofertei de consultanță* specifice managementului proiectelor existente pe piața regională, care să cuprindă coordonatele de contact ale furnizorilor, tipurile de servicii oferite conform clasificărilor CAEN și CPV, localizarea și distribuția serviciilor;
- *Evaluarea ofertei de servicii de consultanță* la nivel regional atât din punct de vedere al performanței economice, cât și din punct de vedere a furnizării de consultanță în elaborarea, gestionarea sau monitorizarea unui proiect cu finanțare publică/europeană.

Pentru atingerea acestor obiective a fost realizată o analiză complexă în care s-au utilizat metode de cercetare adaptate obiectivelor specifice: cercetare calitativă, cercetare cantitativă și cercetare secundară. Mixul de tehnici folosit a fost structurat astfel încât să se obțină informații cât mai corecte și corelate cu obiectivele specifice studiului.

Activitățile de cercetare s-au desfășurat la nivelul Regiunii Nord–Est. Analiza a cuprins 4 cercetări:

- Cercetare în rândul furnizorilor de consultanță;

- Cercetare în rândul beneficiarilor POR;
- Cercetare în rândul angajaților OI POR Nord-Est;
- Cercetare a cadrului de reglementare, organizare și funcționare a programelor cu finanțare europeană, studii relevante existente.

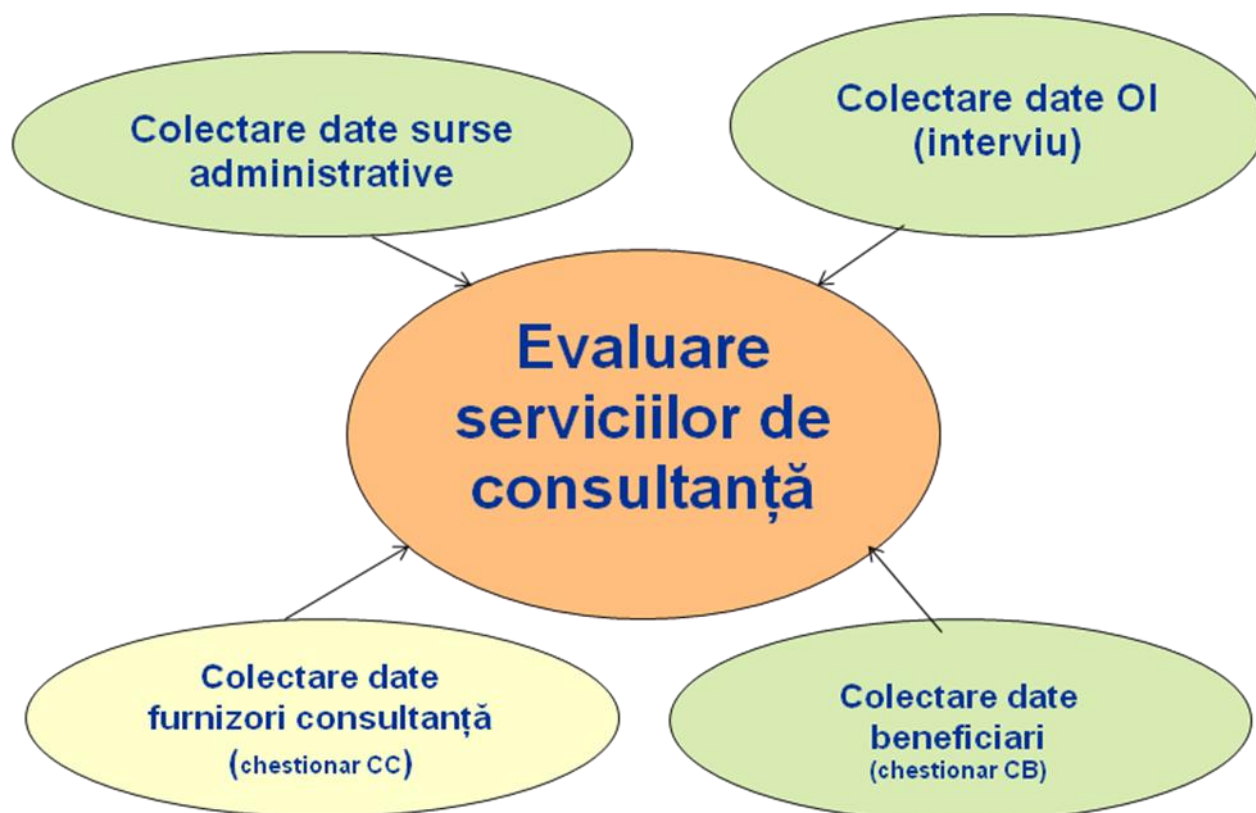
Cercetările realizate în cadrul studiului au urmărit obținerea unei imagini cât mai complete a pieței furnizorilor de servicii de consultanță din regiunea Nord-Est în contextul specific derulării programelor cu finanțare europeană. S-a realizat o evaluare a performanțelor furnizorilor de consultanță din regiunea Nord-Est din perspectiva furnizării de servicii de consultanță specifice scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene în perioada 2007-2013. Pe de altă parte, s-a realizat o analiză a capacității și capabilității furnizorilor de consultanță din regiune de a oferi servicii de consultanță care să corespundă nevoilor beneficiarilor în acord cu cerințele programelor cu finanțare europeană.

Un obiectiv secundar, asumat pe parcursul cercetării, a fost acela de a identifica și defini mecanismele prin care dezvoltarea pieței furnizorilor de consultanță influențează rezultatele programelor cu finanțare europeană.

CAPITOLUL 1 - ASPECTE METODOLOGICE

În vederea atingerii obiectivelor studiului, au fost luate în considerare 4 categorii de surse de date, rezultând astfel 4 tipuri de cercetări.

În cele ce urmează, prezentăm o serie de aspecte metodologice cu privire la tipurile de cercetări utilizate:

1. **Cercetare cantitativă în rândul furnizorilor de consultanță din Regiunea Nord-Est.** Aceasta s-a realizat pe un eșantion de 787 de furnizori de consultanță din regiunea Nord-Est selectați din baza de date cu unități locale active la sfârșitul anului 2011. Selectarea eșantionului s-a făcut conform unui plan de sondaj, asigurându-se o repartizare proporțională cu mărimea populației pentru fiecare din straturile utilizate în procedura de eșantionare: județ și domeniu de activitate (CAEN Rev.2).

Pentru a asigura culegerea de date relevante pentru scopul studiului, unitățile economice au fost împărțite în trei clase de mărime în funcție de cifra de afaceri și numărul de salariați și selectate în eșantion cu probabilități de includere diferite – unitățile mari au fost preluate exhaustiv. Ulterior, pentru a asigura reprezentativitatea la nivelul întregii populații, în analiza făcută pe datele generale privind furnizorii de servicii de consultanță (cap.I-V din chestionarul CC – anexa) s-a aplicat o procedură de extindere a rezultatelor ținându-se cont de ponderea de selecție și coeficientul de redresare.

În cazul datelor privind furnizorii de consultanță care au oferit servicii specifice scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene (cap.VI din chestionarul CC – anexa), analiza s-a făcut doar pe datele colectate. Pe lângă întrebările care au presupus o interpretare cantitativă, chestionarul a conținut și o serie de întrebări deschise, care au putut fi prelucrate calitativ. Referința la acestea în cadrul studiului trebuie interpretată ca exemplificare a unor situații sau opinii existente în rândul furnizorilor de consultanță.

2. **Cercetare cantitativă în rândul beneficiarilor POR din Regiunea Nord-Est.** În anchetă au fost cuprinși toți beneficiarii din baza de date “ADR-contracte-decembrie 2012” POR, respectiv un număr de 345 beneficiari ai Programului Operațional Regional din Regiunea Nord-Est. Au fost colectate date pentru un număr de 311 beneficiari. Pe lângă întrebările care au presupus o interpretare cantitativă, chestionarul a conținut și o serie de întrebări deschise, care au putut fi prelucrate calitativ. Referința la acestea în cadrul studiului trebuie interpretată ca exemplificare a unor situații sau opinii existente în rândul beneficiarilor de consultanță.
3. **Cercetare calitativă în rândul angajaților OI POR Nord-Est.** Inițial, această anchetă a fost proiectată sub forma unui focus-grup realizat cu experții OI POR Nord-Est. În urma discuțiilor purtate cu reprezentanții instituției, din motive practice (care au ținut de resurse de timp) s-a convenit realizarea unui interviu semistructurat cu directorul OI POR Nord-Est, interviu care a păstrat structura întrebărilor inițiale și a permis obținerea de date calitative cu privire la fenomenul studiat.
4. **Cercetare cu privire la contextul specific derulării proiectelor cu finanțare europeană.** Acest tip de cercetare, bazată pe colectare de date din surse secundare (documentare), a avut rolul, pe de o parte, de a obține informații relevante cu privire la domeniul analizat și, pe de altă parte, de a valida o parte din rezultatele anchetelor de teren din perspectiva studiilor anterioare existente.

CAPITOLUL 2 - DESCRIEREA ȘI EVOLUȚIA PIEȚEI DE SERVICII DE CONSULTANȚĂ ÎN REGIUNEA NORD-EST

---

1. Definiții și precizări de ordin metodologic

Noțiunea de consultanță ca definiție nu s-a cristalizat într-un concept care să întrunească unanimitatea. Există mai multe definiții care se diferențiază din punct de vedere stilistic și semantic, conturându-se două moduri diferite de a privi consultanța:

- Consultanța ca o activitate funcțional amplă, care presupune „*un proces prin care se acordă ajutor cu privire la conținutul, desfășurarea sau structura unei activități sau a unei serii de activități, acțiune în care consultantul nu răspunde în realitate de executarea acelei activități, ci îi ajută pe cei care au această răspundere*” (Greiner, L.E. și colab., 1983).
- Consultanța ca serviciu profesionist specializat, care constă în „*efectuarea unui serviciu de consiliere pentru care organizațiile interesate încheie un contract cu persoane special instruite și calificate în acest domeniu, persoane care ajută organizația beneficiară într-un mod obiectiv și independent să-și identifice și să-și analizeze problemele, recomandând soluții și ajutând, atunci când li se cere, la implementarea lor*” (Steele, F., 1982).

În perioada 1996-2004, Federația Europeană a Asociațiilor de Consultanță în Management, definea consultanța în management ca fiind: “*Oferirea de consiliere și asistență independentă în probleme de management. În mod tipic consultanța în management include identificarea și investigarea problemelor și/sau oportunităților, recomandarea de acțiuni corespunzătoare și asistență la implementarea acestor recomandări.*”

Începând cu 2004, FEACO definește profesia astfel: “***Valoarea adăugată este raison d’être al activității de consultanță. Consultanța își propune să optimizeze resursele organizațiilor din sectorul public și privat; în același timp să le îmbunătățească eficiența proceselor, trainingul, selecția și integrarea resurselor umane și tehnologice, în conformitate cu nevoile specifice ale business-ului respectiv.***”

Termenul organizație de consultanță se aplică la orice fel de tip de unitate organizațională a cărei funcțiune este să ofere servicii de consultanță. Acest termen este adesea înlocuit cu termenii *unitate de consultanță* sau *firmă de consultanță*. Munca efectuată de un anumit consultant pentru un anumit client se numește în mod normal *misiune de consultanță* (proiect, lucrare, angajament).

Deși premisele acestui studiu delimitau funcțional noțiunea de consultanță, apropiind-o mai mult de consultanța în management (managementul proiectelor cu fonduri europene), metodologic s-a impus realizarea unei analize a pieței furnizorilor de consultanță din toate domeniile de activitate specifice din Regiunea Nord-Est. Această analiză a permis un demers de tip deductiv, înțelegerea modului în care a evoluat piața furnizorilor de consultanță, oferind informații utile cu privire la evoluția și stadiul actual al pieței furnizorilor de servicii de consultanță în general și celei specifice scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene în particular. În plus, așa cum s-a observat

pe parcursul cercetărilor efectuate, deși domeniul serviciilor de consultanță cu privire la managementul proiectelor cu fonduri europene s-a dezvoltat în ultimii ani ca un domeniu al serviciilor de consultanță de sine stătător (știința implementării fondurilor), furnizorii acestor servicii oferă la bază și alte tipuri de servicii de consultanță (au dublă specializare, de exemplu, furnizorii de servicii de consultanță din domeniul inginerie și activități tehnice legate de aceasta oferă și servicii privind accesarea fondurilor europene în domeniul specific).

Procesul de delimitare și identificare a firmelor de consultanță care au făcut obiectul acestei analize a presupus acceptarea unor limitări (în marea majoritate a cazurilor nu sunt oferite doar servicii de consultanță, ci și servicii conexe care se încadrează în categoria mai largă a serviciilor pentru firme, multe firme sunt înregistrate cu mai multe activități diverse, printre care și consultanța, există un segment de piață al consultanților individuali – "freelancer" – dificil de identificat și analizat) și s-a făcut în 2 etape:

- delimitarea activităților aferente diviziunilor și claselor CAEN Rev.2 specifice serviciilor de consultanță;
- identificarea activităților specifice scrierii și implementării aferente grupelor CAEN Rev.2.

În consecință, descrierea și evoluția pieței de servicii de consultanță în regiunea Nord-Est s-a realizat pe două niveluri:

- **general** – la nivel de diviziuni și clase de activități specifice serviciilor de consultanță, utilizând date existente în statistica oficială (sursa: *Institutul Național de Statistică - statistica întreprinderilor. Datele disponibile se referă doar la întreprinderile care depun bilanț contabil*);
- **specific** – la nivel de grupe de activități specifice serviciilor de consultanță ce includ și servicii specifice în managementul proiectelor cu fonduri europene, utilizând atât date obținute din surse indirecte (*INS – statistica întreprinderilor*), cât mai ales date obținute direct prin anchetele desfășurate.

2. Caracterizarea sectorului de consultanță din România

2.1. Caracterizarea sectorului de consultanță din România după numărul de firme de consultanță și după cifra de afaceri în perioada 2008-2011

În perioada 2008-2011 se constată o dinamică descendentă a **numărului de firme de consultanță – întreprinderi active**, în anul 2011 fiind cu 17,3% mai puține firme decât în anul 2008, cu mențiunea că în anul 2009 s-a înregistrat o creștere a numărului de firme în majoritatea activităților sectorului de consultanță, iar anul 2010 este marcat de scăderi semnificative – consecință a crizei economico-financiare.

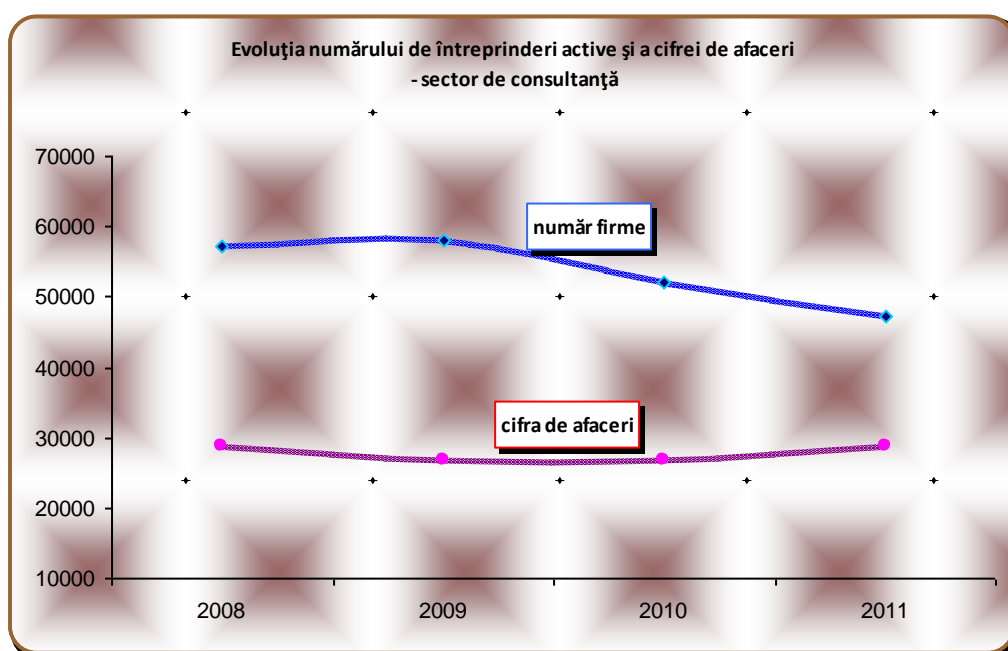
Cifra de afaceri regresează în anii 2009 și 2010, dar crește în anul 2011, astfel că față de anul 2008, în anul 2011 se ajunge la înregistrarea unei cifre de afaceri ușor mai mare (+0,3%).

Tabel 2.1 - Evoluția numărului de întreprinderi active și a cifrei de afaceri/domenii de activitate - sector consultanță

Indicatori / diviziune CAEN Rev.2	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011
Număr întreprinderi active	57114	57993	51974	47217
Activități juridice și de contabilitate	8923	8898	8185	7562
Activități ale direcțiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate: activități de management și de consultanță în management	21205	19878	17378	15230
Activități de arhitectură și de inginerie; activități de testări și analiză tehnică	14938	15710	14278	13234
Publicitate și activități de studiere a pieței	8088	8251	7187	6525
Alte activități profesionale, științifice și tehnice	3960	5256	4946	4666
Cifra de afaceri (milioane lei prețuri curente)	28728	26801	26668	28813
Activități juridice și de contabilitate	1724	1719	1663	1720
Activități ale direcțiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate: activități de management și de consultanță în management	8233	8217	8870	8799
Activități de arhitectură și de inginerie; activități de testări și analiză tehnică	9176	8560	8084	9408
Publicitate și activități de studiere a pieței	8749	7405	7109	7493
Alte activități profesionale, științifice și tehnice	846	900	942	1393
Cifra de afaceri medie (milioane lei / întreprindere activă)	0,5	0,5	0,5	0,6
Activități juridice și de contabilitate	0,2	0,2	0,2	0,2
Activități ale direcțiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate: activități de management și de consultanță în management	0,4	0,4	0,5	0,6
Activități de arhitectură și de inginerie; activități de testări și analiză tehnică	0,6	0,5	0,6	0,7
Publicitate și activități de studiere a pieței	1,1	0,9	1,0	1,1
Alte activități profesionale, științifice și tehnice	0,2	0,2	0,2	0,3

Sursa: Anuarul statistic al României

Din punct de vedere al evoluției cifrei de afaceri medii, se observă o creștere relativ semnificativă (cu 0,1 milioane lei/întreprindere activă), ceea ce sugerează o creștere "calitativă" a pieței de consultanță (creștere a productivității acestui sector economic).

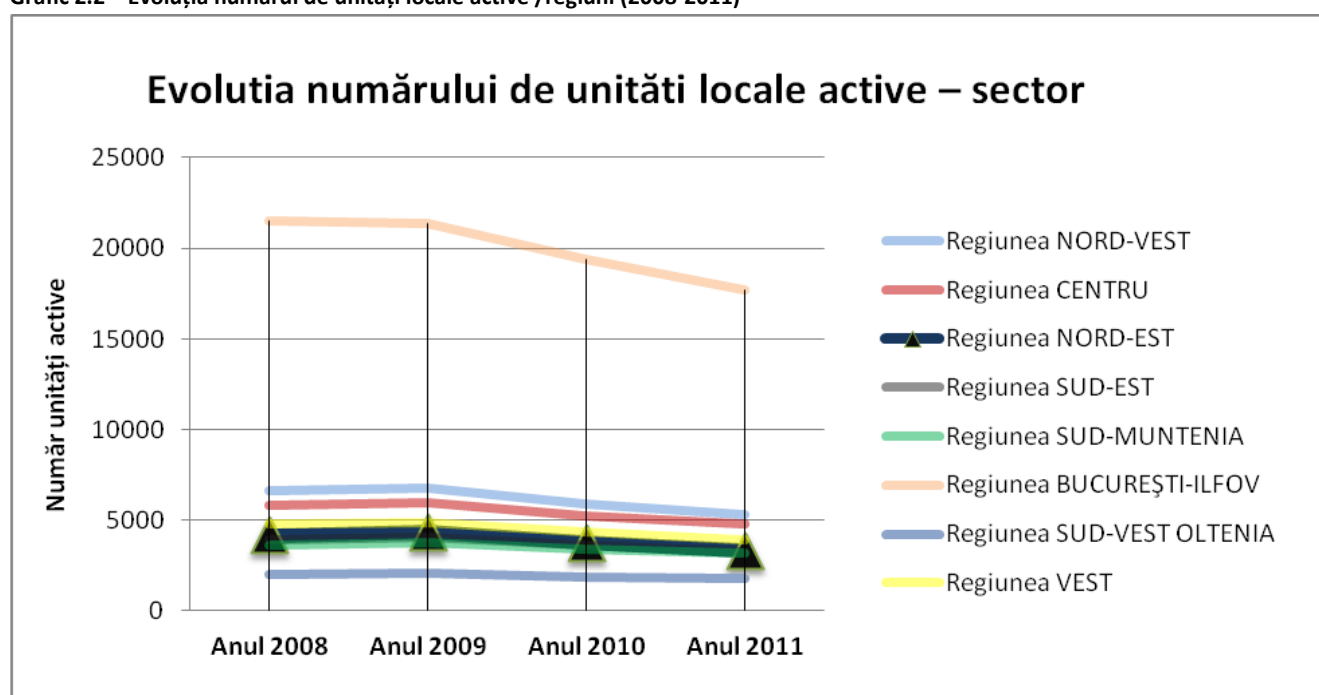
Grafic 2.1 – Evoluția numărului de întreprinderi active și a cifrei de afaceri /domeniului de activitate – sector consultanță

2.2. Caracterizarea sectorului de consultanță din România, la nivel de clase CAEN Rev.2, după numărul de firme de consultanță – unități locale active, pe regiuni de dezvoltare, în perioada 2008-2011

Tabel 2.2 - Evoluția numărului de unități locale active – sector consultanță

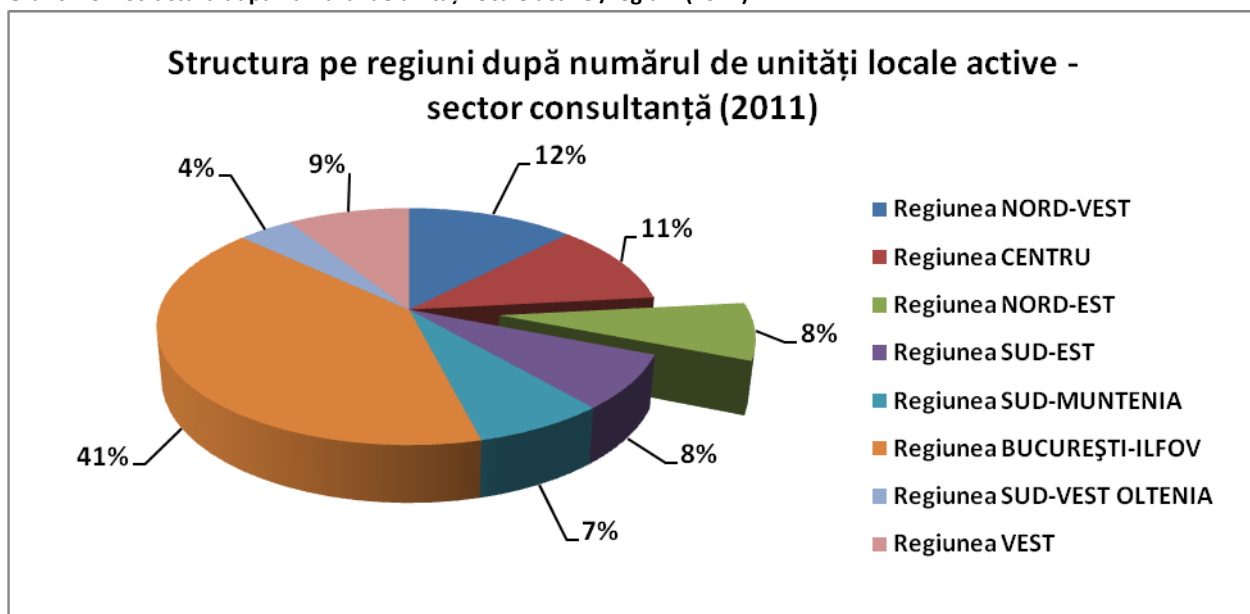
	Anul 2008		Anul 2009		Anul 2010		Anul 2011	
	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)
România	52486	100,0	53291	100,0	47593	100,0	43225	100,0
Regiunea NORD-VEST	6648	12,7	6803	12,8	5924	12,4	5324	12,3
Regiunea CENTRU	5806	11,1	5963	11,2	5257	11,0	4769	11,0
Regiunea NORD-EST – loc 5	4144	7,9	4332	8,1	3757	7,9	3323	7,7
Regiunea SUD-EST	3898	7,4	4099	7,7	3595	7,6	3265	7,6
Regiunea SUD-MUNTENIA	3660	7,0	3792	7,1	3434	7,2	3194	7,4
Regiunea BUCUREȘTI-ILFOV	21487	40,9	21376	40,1	19403	40,8	17684	40,9
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	2011	3,8	2062	3,9	1860	3,9	1773	4,1
Regiunea VEST	4832	9,2	4864	9,1	4363	9,2	3893	9,0

Grafic 2.2 – Evoluția numărului de unități locale active /regiuni (2008-2011)

Evoluția numărului de unități locale active din sectorul consultanței a avut în perioada 2008-2011, în Regiunea Nord-Est, un trend descrescător, trend similar celui național. Comparativ cu alte regiuni, se constată în 2011 față de 2008 o scădere a ponderii unităților locale active din Regiunea Nord-Est în totalul național al unităților locale active din domeniul consultanței cu 0,3%.

Grafic 2.3 – Structura după numărul de unități locale active /regiuni (2011)

La sfârșitul anului 2011, Regiunea Nord-Est era a 5-a regiune ca număr de unități locale active în domeniul consultanței, poziție menținută în toată perioada 2008-2011.

În ceea ce urmează prezentăm evoluția comparativă pe regiuni pentru fiecare din sectoarele de activitate specifice domeniului consultanței:

2.2.1. Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal

Tabel 2.3 – Evoluția numărului de întreprinderi active pe activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal

	Anul 2008		Anul 2009		Anul 2010		Anul 2011	
	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)
România	8403	100,0	8575	100,0	7906	100,0	7364	100,0
Regiunea NORD-VEST	1218	14,5	1206	14,1	1072	13,6	975	13,2
Regiunea CENTRU	1062	12,6	1100	12,8	1005	12,7	918	12,5
Regiunea NORD-EST (locul 6,7)	686	8,2	680	7,9	581	7,3	538	7,3
Regiunea SUD-EST	724	8,6	731	8,5	689	8,7	625	8,5
Regiunea SUD-MUNTENIA	634	7,5	642	7,5	615	7,8	564	7,7
Regiunea BUCUREȘTI-ILFOV	2643	31,5	2791	32,5	2692	34,1	2601	35,3
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	428	5,1	420	4,9	352	4,5	330	4,5
Regiunea VEST	1008	12,0	1005	11,7	900	11,4	813	11,0

În perioada 2008–2011, numărul întreprinderilor active din clasa activităților de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal a scăzut cu 12,36%, scădere înregistrată la nivelul tuturor regiunilor. La sfârșitul anului 2011, regiunea Nord-Est deținea o pondere de 7,3% din totalul unităților active din acest domeniu, aflându-se pe poziția 7 față de celelalte regiuni.

2.2.2. Activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării

Tabel 2.4 – Evoluția numărului de întreprinderi active pe activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării

	Anul 2008		Anul 2009		Anul 2010		Anul 2011	
	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)
România	296	100,0	480	100,0	497	100,0	469	100,0
Regiunea NORD-VEST	33	11,1	67	14,0	65	13,1	56	11,9
Regiunea CENTRU	30	10,1	46	9,6	37	7,4	30	6,4
Regiunea NORD-EST (locul 3,4,5)	30	10,1	35	7,3	34	6,8	36	7,7
Regiunea SUD-EST	19	6,4	29	6,0	25	5,0	26	5,5
Regiunea SUD-MUNTENIA	14	4,7	36	7,5	36	7,2	35	7,5
Regiunea BUCUREȘTI-ILFOV	136	45,9	211	44,0	252	50,7	249	53,1
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	12	4,1	18	3,8	16	3,2	11	2,3
Regiunea VEST	22	7,4	38	7,9	32	6,4	26	5,5

În perioada 2008–2011, numărul întreprinderilor active din clasa activităților de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării a crescut cu 58,4%. La sfârșitul anului 2011, regiunea Nord-Est deținea o pondere de 7,7% din totalul unităților active din acest domeniu, aflându-se pe poziția 3 față de celelalte regiuni.

2.2.3. Activități de consultanță pentru afaceri și management

Tabel 2.5 – Evoluția numărului de întreprinderi active pe activități de consultanță pentru afaceri și management

	Anul 2008		Anul 2009		Anul 2010		Anul 2011	
	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)
România	20929	100,0	19400	100,0	16834	100,0	14732	100,0
Regiunea NORD-VEST	2476	11,8	2326	12,0	1941	11,5	1687	11,5
Regiunea CENTRU	2091	10,0	1947	10,0	1619	9,6	1432	9,7
Regiunea NORD-EST (locul 6)	1387	6,6	1325	6,8	1136	6,7	967	6,6
Regiunea SUD-EST	1452	6,9	1387	7,1	1179	7,0	995	6,8
Regiunea SUD-MUNTENIA	1273	6,1	1211	6,2	1068	6,3	940	6,4
Regiunea BUCUREȘTI-ILFOV	9941	47,5	9031	46,6	8028	47,7	7044	47,8
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	614	2,9	572	2,9	500	3,0	504	3,4
Regiunea VEST	1695	8,1	1601	8,3	1363	8,1	1163	7,9

În perioada 2008–2011, numărul întreprinderilor active din domeniul activităților de consultanță pentru afaceri și management a scăzut cu 29,6%, scădere înregistrată la nivelul tuturor regiunilor. La sfârșitul anului 2011, regiunea Nord-Est deținea o pondere de 6,6% din totalul unităților active din acest domeniu, aflându-se pe poziția 6 față de celelalte regiuni.

2.2.4. Activități de arhitectură

Tabel 2.6 – Evoluția numărului de întreprinderi active pe activități de arhitectură

	Anul 2008		Anul 2009		Anul 2010		Anul 2011	
	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)
România	2022	100,0	4369	100,0	4284	100,0	3692	100,0
Regiunea NORD-VEST	277	13,7	627	14,4	614	14,3	531	14,4
Regiunea CENTRU	249	12,3	544	12,5	546	12,7	448	12,1
Regiunea NORD-EST (locul 4,5)	200	9,9	396	9,1	388	9,1	328	8,9
Regiunea SUD-EST	131	6,5	314	7,2	306	7,1	279	7,6
Regiunea SUD-MUNTENIA	168	8,3	350	8,0	338	7,9	311	8,4
Regiunea BUCUREȘTI-ILFOV	751	37,1	1590	36,4	1505	35,1	1293	35,0
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	72	3,6	179	4,1	189	4,4	162	4,4
Regiunea VEST	174	8,6	369	8,4	398	9,3	340	9,2

În perioada 2008–2011, numărul întreprinderilor active din domeniul activităților de arhitectură a crescut cu 82,59%, creștere înregistrată la nivelul tuturor regiunilor. La sfârșitul anului 2011, regiunea Nord-Est deținea o pondere de 8,9% din totalul unităților active din acest domeniu, aflându-se pe poziția 5 față de celelalte regiuni.

2.2.5. Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea

Tabel 2.7 – Evoluția numărului de întreprinderi active pe activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea

	Anul 2008		Anul 2009		Anul 2010		Anul 2011	
	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)
România	11776	100,0	10100	100,0	8788	100,0	8339	100,0
Regiunea NORD-VEST	1655	14,1	1426	14,1	1234	14,0	1168	14,0
Regiunea CENTRU	1510	12,8	1293	12,8	1133	12,9	1090	13,1
Regiunea NORD-EST (locul 4,5)	1203	10,2	1114	11,0	947	10,8	871	10,4
Regiunea SUD-EST	843	7,2	772	7,6	657	7,5	635	7,6
Regiunea SUD-MUNTENIA	953	8,1	828	8,2	726	8,3	715	8,6
Regiunea BUCUREȘTI-ILFOV	3783	32,1	3071	30,4	2650	30,2	2477	29,7
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	567	4,8	522	5,2	469	5,3	464	5,6
Regiunea VEST	1262	10,7	1074	10,6	972	11,1	919	11,0

În perioada 2008–2011, numărul întreprinderilor active din domeniul activităților de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea a scăzut cu 29,18%, scădere înregistrată la nivelul tuturor regiunilor. La sfârșitul anului 2011, regiunea Nord-Est deținea o pondere de 10,4% din totalul unităților active din acest domeniu, aflându-se pe poziția 5 față de celelalte regiuni.

2.2.6. Activități ale agențiilor de publicitate

Tabel 2.8 – Evoluția numărului de întreprinderi active pe activități ale agențiilor de publicitate

	Anul 2008		Anul 2009		Anul 2010		Anul 2011	
	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)
România	6728	100,0	6713	100,0	5766	100,0	5254	100,0
Regiunea NORD-VEST	701	10,4	706	10,5	585	10,1	524	10,0
Regiunea CENTRU	581	8,6	575	8,6	484	8,4	448	8,5
Regiunea NORD-EST (locul 5,6,7)	449	6,7	477	7,1	372	6,5	311	5,9
Regiunea SUD-EST	506	7,5	507	7,6	395	6,9	361	6,9
Regiunea SUD-MUNTENIA	439	6,5	430	6,4	386	6,7	360	6,9
Regiunea BUCUREȘTI-ILFOV	3374	50,1	3365	50,1	2988	51,8	2754	52,4
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	204	3,0	199	3,0	182	3,2	171	3,3
Regiunea VEST	474	7,0	454	6,8	374	6,5	325	6,2

În perioada 2008–2011, numărul întreprinderilor active din domeniul activităților agențiilor de publicitate a scăzut cu 21,9%, scădere înregistrată la nivelul tuturor regiunilor. La sfârșitul anului 2011, regiunea Nord-Est deținea o pondere de 5,9% din totalul unităților active din acest domeniu, aflându-se pe poziția 7 față de celelalte regiuni.

2.2.7. Servicii de reprezentare media

Tabel 2.9 – Evoluția numărului de întreprinderi active pe activități de servicii de reprezentare media

	Anul 2008		Anul 2009		Anul 2010		Anul 2011	
	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)
România	329	100,0	528	100,0	570	100,0	542	100,0
Regiunea NORD-VEST	27	8,2	54	10,2	60	10,5	49	9,0
Regiunea CENTRU	36	10,9	46	8,7	46	8,1	36	6,6
Regiunea NORD-EST (locul 3,4)	34	10,3	38	7,2	44	7,7	44	8,1
Regiunea SUD-EST	27	8,2	31	5,9	36	6,3	41	7,6
Regiunea SUD-MUNTENIA	18	5,5	27	5,1	30	5,3	25	4,6
Regiunea BUCUREȘTI-ILFOV	161	48,9	288	54,5	300	52,6	299	55,2
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	13	4,0	19	3,6	22	3,9	18	3,3
Regiunea VEST	13	4,0	25	4,7	32	5,6	30	5,5

În perioada 2008–2011, numărul întreprinderilor active din domeniul activităților de servicii de reprezentare media a crescut cu 64,74%. La sfârșitul anului 2011, regiunea Nord-Est deținea o pondere de 8,1% din totalul unităților active din acest domeniu, aflându-se pe poziția 4 față de celelalte regiuni.

2.2.8. Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice

Tabel 2.10 – Evoluția numărului de întreprinderi active pe activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice

	Anul 2008		Anul 2009		Anul 2010		Anul 2011	
	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)
România	1073	100,0	1058	100,0	890	100,0	768	100,0
Regiunea NORD-VEST	129	12,0	115	10,9	98	11,0	85	11,1
Regiunea CENTRU	129	12,0	127	12,0	104	11,7	94	12,2
Regiunea NORD-EST (locul 4,5)	83	7,7	77	7,3	66	7,4	51	6,6
Regiunea SUD-EST	85	7,9	88	8,3	65	7,3	56	7,3
Regiunea SUD-MUNTENIA	69	6,4	66	6,2	52	5,8	42	5,5
Regiunea BUCUREȘTI-ILFOV	447	41,7	462	43,7	402	45,2	367	47,8
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	58	5,4	55	5,2	46	5,2	32	4,2
Regiunea VEST	73	6,8	68	6,4	57	6,4	41	5,3

În perioada 2008–2011, numărul întreprinderilor active din domeniul activităților de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice a scăzut cu 28,42%, scădere înregistrată la nivelul tuturor regiunilor. La sfârșitul anului 2011, regiunea Nord-Est deținea o pondere de 6,6% din totalul unităților active din acest domeniu, aflându-se pe poziția 5 față de celelalte regiuni.

2.2.9. Alte activități profesionale științifice și tehnice n.c.a.

Tabel 2.11 – Evoluția numărului de întreprinderi active pe alte activități profesionale științifice și tehnice n.c.a.

	Anul 2008		Anul 2009		Anul 2010		Anul 2011	
	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)	număr	structură (%)
România	930	100,0	2068	100,0	2058	100,0	2065	100,0
Regiunea NORD-VEST	132	14,2	276	13,3	255	12,4	249	12,1
Regiunea CENTRU	118	12,7	285	13,8	283	13,8	273	13,2
Regiunea NORD-EST (locul 6,7)	72	7,7	190	9,2	189	9,2	177	8,6
Regiunea SUD-EST	111	11,9	240	11,6	243	11,8	247	12,0
Regiunea SUD-MUNTENIA	92	9,9	202	9,8	183	8,9	202	9,8
Regiunea BUCUREȘTI-ILFOV	251	27,0	567	27,4	586	28,5	600	29,1
Regiunea SUD-VEST OLTENIA	43	4,6	78	3,8	84	4,1	81	3,9
Regiunea VEST	111	11,9	230	11,1	235	11,4	236	11,4

În perioada 2008–2011, numărul întreprinderilor active din domeniul altor activități profesionale științifice și tehnice a crescut cu 122,0%, creștere înregistrată la nivelul tuturor regiunilor. La sfârșitul anului 2011, regiunea Nord-Est deținea o pondere de 8,6% din totalul unităților active din acest domeniu, aflându-se pe poziția 7 față de celelalte regiuni.

Ponderea, din punct de vedere al numărului de unități locale active, în cadrul claselor de activitate o deține clasa **activități de consultanță pentru afaceri și management(1387)**.

Cel mai mare număr de unități locale active sunt în Regiunea București-Ilfov, iar cel mai redus număr se regăsește în Regiunea Sud-Vest Oltenia pentru toate clasele CAEN Rev.2 care definesc sectorul de consultanță.

3. Dinamica principalilor indicatori ai sectorului de consultanță din Regiunea de dezvoltare Nord-Est, în perioada 2008-2011

Tabel 2.12 – Dinamica principalilor indicatori ai sectorului de consultanță din Regiunea de dezvoltare Nord-Est

Indicatori / clase de activități CAEN Rev.2	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011
Număr unități locale active	4144	4332	3757	3323
Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal	686	680	581	538
Activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării	30	35	34	36
Activități de consultanță pentru afaceri și management	1387	1325	1136	967
Activități de arhitectură	200	396	388	328
Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea	1203	1114	947	871
Activități ale agențiilor de publicitate	449	477	372	311
Servicii de reprezentare media	34	38	44	44
Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice	83	77	66	51
Alte activități profesionale științifice și tehnice n.c.a.	72	190	189	177
Cifra de afaceri (milioane lei prețuri curente)	857,9	847,8	733,2	791,6
Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal	62,0	52,5	45,9	49,7
Activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării	9,3	15,3	18,0	20,4
Activități de consultanță pentru afaceri și management	350,6	276,0	292,2	338,7
Activități de arhitectură	82,9	72,6	49,9	47,0
Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea	255,5	336,8	208,5	232,2
Activități ale agențiilor de publicitate	72,2	55,4	57,6	50,3
Servicii de reprezentare media	5,4	5,7	6,5	11,0
Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice	11,7	8,2	21,5	7,0
Alte activități profesionale științifice și tehnice n.c.a.	8,1	25,3	33,1	35,3
Numărul mediu de persoane ocupate	9990	9613	8566	8560
Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal	1242	1166	1000	1006
Activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării	98	123	129	144
Activități de consultanță pentru afaceri și management	3411	2988	2700	2710
Activități de arhitectură	900	1019	951	871
Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea	2977	3098	2642	2709
Activități ale agențiilor de publicitate	1054	723	576	528
Servicii de reprezentare media	55	50	74	78
Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice	135	109	105	72
Alte activități profesionale științifice și tehnice n.c.a.	118	337	389	442

Sursa datelor: ancheta structurală în întreprinderi + surse administrative pentru unitățile care nu au făcut parte din nomenclatorul anchetei

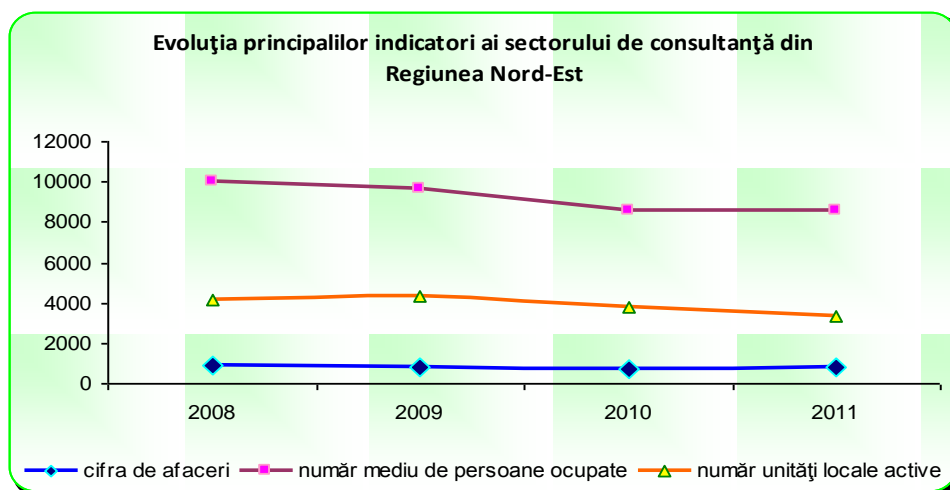
Analizând dinamica principalilor indicatori ai sectorului de consultanță din Regiunea de dezvoltare Nord-Est (numărul de unități locale active, cifra de afaceri și personalul ocupat) constatăm următoarele: numărul de unități locale active a scăzut cu 19,8% în anul 2011 comparativ cu anul 2008, cu o creștere înregistrată în anul 2009 față de anul precedent; cifra de afaceri a scăzut până în anul 2010 și crește în anul 2011, astfel că scăderea raportată la anul 2008 este de 7,7%, fiind mai mică decât scăderea numărului de unități locale active. Numărul mediu de persoane ocupate a scăzut constant, în anul 2011 înregistrându-se cu 14,3% mai puțin personal ocupat decât în anul 2008.

Toți cei trei indicatori ai sectorului de consultanță sunt dominați de valorile acestora înregistrate de clasele de activități CAEN Rev.2: activități de consultanță pentru afaceri și management și activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea.

Ponderea principalilor indicatori ai sectorului de consultanță în economia Regiunii de dezvoltare Nord-Est, în perioada 2008-2011

Tabel 2.13 – Ponderea principalilor indicatori ai sectorului de consultanță în economia Regiunii de dezvoltare Nord-Est

Indicatori / clase de activități CAEN Rev.2	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011
Număr unități locale active (%)	6,89	7,46	7,19	6,98
Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal	1,14	1,17	1,11	1,13
Activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării	0,05	0,06	0,07	0,08
Activități de consultanță pentru afaceri și management	2,30	2,28	2,18	2,03
Activități de arhitectură	0,33	0,68	0,74	0,69
Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea	2,00	1,92	1,81	1,83
Activități ale agențiilor de publicitate	0,75	0,82	0,71	0,65
Servicii de reprezentare media	0,06	0,07	0,08	0,09
Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice	0,14	0,13	0,13	0,11
Alte activități profesionale științifice și tehnice n.c.a.	0,12	0,33	0,36	0,37
Cifra de afaceri (%)	1,22	1,41	1,19	1,16
Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal	0,09	0,09	0,07	0,07
Activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării	0,01	0,03	0,03	0,03
Activități de consultanță pentru afaceri și management	0,50	0,46	0,48	0,50
Activități de arhitectură	0,12	0,12	0,08	0,07
Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea	0,36	0,56	0,34	0,34
Activități ale agențiilor de publicitate	0,10	0,09	0,09	0,07
Servicii de reprezentare media	0,01	0,01	0,01	0,02
Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice	0,02	0,01	0,04	0,01
Alte activități profesionale științifice și tehnice n.c.a.	0,01	0,04	0,05	0,05
Numărul mediu de persoane ocupate (%)	2,12	2,37	2,28	2,21
Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal	0,26	0,29	0,27	0,26
Activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării	0,02	0,03	0,03	0,04
Activități de consultanță pentru afaceri și management	0,73	0,74	0,72	0,70
Activități de arhitectură	0,19	0,25	0,25	0,22
Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea	0,63	0,76	0,71	0,70
Activități ale agențiilor de publicitate	0,22	0,18	0,15	0,14
Servicii de reprezentare media	0,01	0,01	0,02	0,02
Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice	0,03	0,03	0,03	0,02
Alte activități profesionale științifice și tehnice n.c.a.	0,03	0,08	0,10	0,11

Grafic 2.4 – Evoluția principalilor indicatori ai sectorului de consultanță în Regiunea Nord-Est

4. Caracterizarea sectorului de consultanță din Regiunea de dezvoltare Nord-Est la nivel de clase de activități CAEN Rev.2 și pe județe, după cifra de afaceri și personalul ocupat, în perioada 2007-2012

Sursa datelor: ancheta structurală în întreprinderi + surse administrative pentru unitățile care nu au făcut parte din nomenclatorul anchetei

Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal

Tabel 2.14 – Evoluția principalilor indicatori pe activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal

		Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
Regiunea NORD-EST		48437,3	62063,5	52490,5	45896,9	49740,9	55725,1
Bacău	Cifra de afaceri (mii lei prețuri curente)	8747,4	15402,9	10825,0	8736,5	9478,5	11063,7
Botoșani		1577,3	1973,0	2242,7	1417,6	2128,0	2218,8
Iași		18846,2	21965,5	17289,5	15397,5	16627,4	18310,8
Neamț		10408,6	11782,0	9778,0	9070,7	9591,8	11260,4
Suceava		5506,4	7523,2	9098,2	8646,3	8970,0	9824,6
Vaslui		3351,5	3416,9	3257,1	2628,3	2945,2	3046,8
Regiunea NORD-EST			1208	1242	1166	1000	1006
Bacău	Număr mediu de persoane ocupate	194	221	209	172	182	190
Botoșani		44	57	58	37	34	37
Iași		463	453	391	318	320	309
Neamț		237	244	229	207	194	199
Suceava		166	192	207	204	215	220
Vaslui		104	75	72	62	61	61

Activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării

Tabel 2.15 – Evoluția principalilor indicatori pe activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării

		Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
Regiunea NORD-EST		13031,6	9340,2	15302,5	18017,2	20447,0	9358,8
Bacău	Cifra de afaceri (mii lei prețuri curente)	9469,3	14,8	7,0	5,7	79,1	81,2
Botoșani		46,8	142,0	1062,2	2430,3	968,7	501,9
Iași		3472,3	8593,4	13533,7	15347,8	18761,9	8084,7
Neamț		-	71,7	142,1	31,0	501,7	611,1
Suceava		43,2	146,2	-	202,4	135,7	79,9
Vaslui		-	372,1	557,5	-	-	-
Regiunea NORD-EST			119	98	123	129	144
Bacău	Număr mediu de persoane ocupate	44	1	2	3	1	2
Botoșani		1	5	5	6	5	4
Iași		70	82	111	110	133	46
Neamț		-	1	-	1	1	1
Suceava		4	6	-	5	4	3
Vaslui		-	3	5	4	-	-

Activități de consultanță pentru afaceri și management

Tabel 2.16 – Evoluția principalilor indicatori pe activități de consultanță pentru afaceri și management

		Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
Regiunea NORD-EST		246764,0	350593,4	276037,5	292155,1	338658,1	340718,0
Bacău	Cifra de afaceri (mii lei prețuri curente)	61962,8	94640,4	46278,6	49189,1	73756,8	43406,3
Botoșani		4276,3	6345,1	6866,2	3020,7	5177,3	5150,1
Iași		112148,1	162378,7	154536,5	145669,0	168958,6	223455,0
Neamț		40593,7	43816,8	37847,7	38516,1	33539,7	30753,5
Suceava		20017,9	28974,2	21388,2	44761,0	48390,1	28497,2
Vaslui		7765,1	14438,1	9120,3	10999,2	8835,5	9455,9
Regiunea NORD-EST			2541	3411	2988	2700	2710
Bacău	Număr mediu de persoane ocupate	377	426	407	445	444	417
Botoșani		75	73	67	38	62	61
Iași		1360	1937	1822	1536	1498	1630
Neamț		427	464	307	345	311	267
Suceava		187	319	277	245	311	292
Vaslui		115	192	108	91	84	121

Activități de arhitectură

Tabel 2.17 – Evoluția principalilor indicatori pe activități de arhitectură

		Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
Regiunea NORD-EST		66567,3	82926,3	72611,1	49931,8	47062,0	54355,7
Bacău	Cifra de afaceri (mii lei prețuri curente)	10940,8	9372,2	10589,5	9115,1	11697,7	10175,0
Botoșani		3842,0	5686,3	6523,0	4871,9	4177,3	6715,8
Iași		37590,4	45415,7	24826,6	15736,6	16474,8	22149,5
Neamț		-	3373,8	6550,8	3887,4	4310,1	5473,5
Suceava		8467,7	10127,0	15801,0	9914,6	7951,5	7160,0
Vaslui		5726,4	8951,3	8320,0	6406,2	2450,6	2681,8
Regiunea NORD-EST			878	900	1019	951	871
Bacău	Număr mediu de persoane ocupate	258	125	156	166	166	166
Botoșani		100	126	162	162	157	134
Iași		412	442	328	270	276	278
Neamț		-	34	636	55	44	47
Suceava		83	130	231	219	174	173
Vaslui		25	43	76	79	54	46

Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea

Tabel 2.18 – Evoluția principalilor indicatori pe activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea

		Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
Regiunea NORD-EST		227151,6	255498,1	336771,9	208543,1	232116,0	244492,5
Bacău	Cifra de afaceri (mii lei prețuri curente)	48007,1	45690,4	135840,0	36433,2	36267,2	44956,6
Botoșani		15357,9	14946,2	13691,4	13802,5	11636,4	6867,2
Iași		87459,1	116867,3	127715,2	108162,3	122419,7	133221,4
Neamț		24214,5	28013,7	20272,7	21303,8	26014,1	25018,8
Suceava		35173,9	34614,1	26522,9	19719,0	24336,0	24556,9
Vaslui		16939,1	15366,4	12729,7	9122,3	11442,6	9871,6
Regiunea NORD-EST			2907	2977	3098	2642	2709
Bacău	Număr mediu de persoane ocupate	542	577	560	486	442	461
Botoșani		154	138	136	110	134	107
Iași		1187	1231	1504	1256	1268	1320
Neamț		330	338	318	264	267	281
Suceava		548	540	444	383	433	411
Vaslui		146	153	136	143	165	189

Activități ale agențiilor de publicitate

Tabel 2.19 – Evoluția principalilor indicatori pe activități ale agențiilor de publicitate

		Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
Regiunea NORD-EST		51077,6	72193,9	55441,1	57574,5	50302,6	62549,6
Bacău	Cifra de afaceri (mii lei prețuri curente)	11770,6	14647,7	1328,4	9045,0	11585,2	14065,1
Botoșani		1788,3	4376,2	2843,2	1561,5	2392,1	3242,7
Iași		23363,8	34121,6	22620,6	29086,5	18935,8	22016,8
Neamț		6887,8	9243,8	8297,4	7808,8	8051,2	11142,4
Suceava		5194,0	6856,9	6681,7	8080,7	7147,9	9357,3
Vaslui		2073,1	2947,7	1714,8	1992,1	2190,4	2725,2
Regiunea NORD-EST			761	1054	723	576	528
Bacău	Număr mediu de persoane ocupate	161	111	149	101	104	147
Botoșani		35	56	55	43	42	42
Iași		356	649	300	248	237	188
Neamț		81	99	72	54	39	72
Suceava		94	96	114	94	69	91
Vaslui		34	43	33	36	37	39

Servicii de reprezentare media

Tabel 2.20 – Evoluția principalilor indicatori pe activități de reprezentare media

		Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
Regiunea NORD-EST		1172,1	5401,8	5700,4	6499,0	10966,4	13487,2
Bacău	Cifra de afaceri (mii lei prețuri curente)	1172,1	1587,8	938,2	1899,2	1244,9	785,2
Botoșani		-	29,1	25,7	69,7	314,0	678,3
Iași		-	2341,6	2352,5	2569,5	3579,7	4611,6
Neamț		-	840,2	255,1	226,6	5055,0	6539,3
Suceava		-	603,1	2128,8	1734,0	772,8	872,7
Vaslui		-	-	-	-	-	-
Regiunea NORD-EST			18	55	50	74	78
Bacău	Număr mediu de persoane ocupate	18	18	6	16	9	7
Botoșani		-	1	2	2	4	3
Iași		-	25	23	32	33	32
Neamț		-	3	8	4	19	52
Suceava		-	8	11	20	13	14
Vaslui		-	-	-	-	-	-

Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice

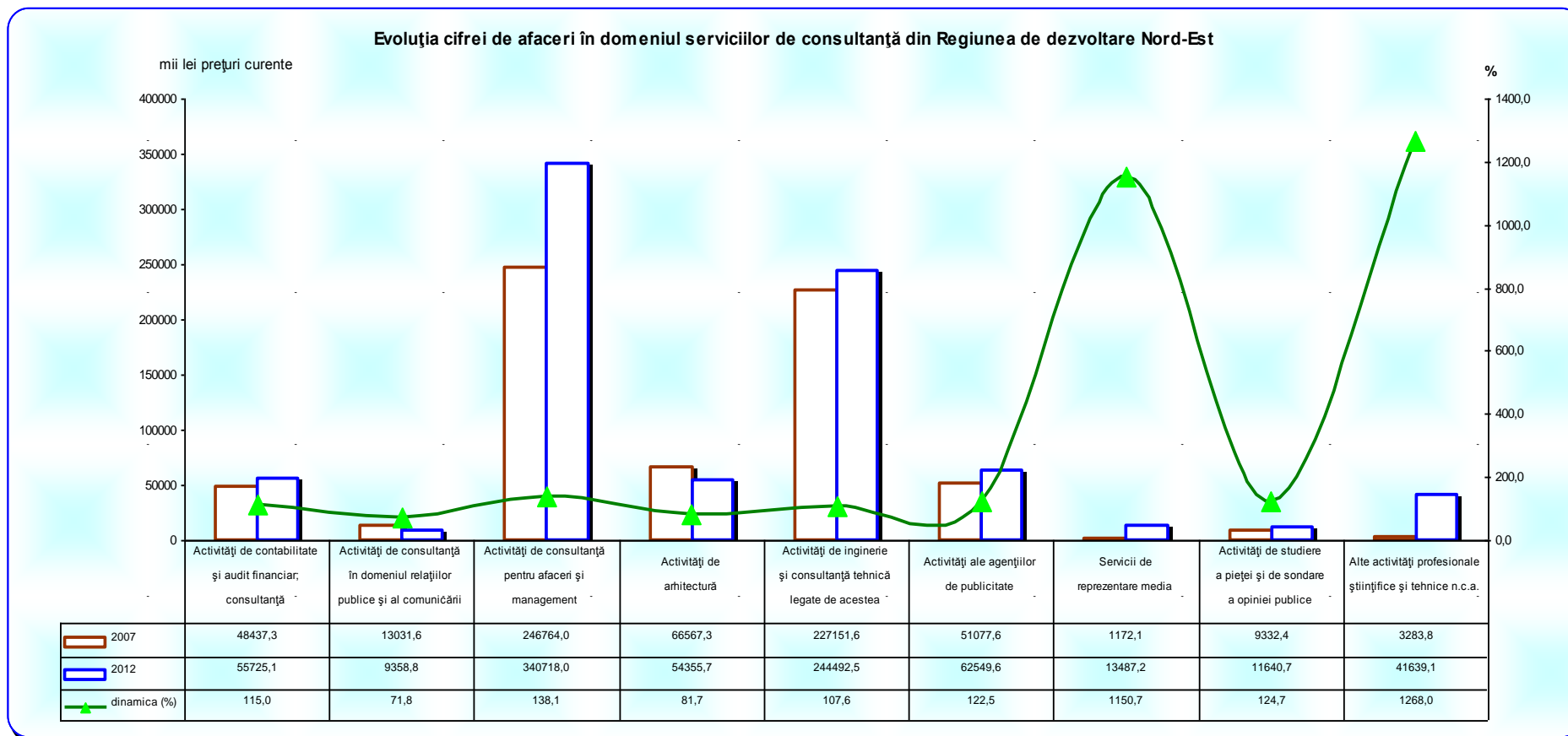
Tabel 2.21 – Evoluția principalilor indicatori pe activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice

		Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
Regiunea NORD-EST		9332,4	11715,8	8171,6	21482,2	6977,0	11640,7
Bacău	Cifra de afaceri (mii lei prețuri curente)	991,3	1101,7	491,8	740,8	1180,9	1171,9
Botoșani		308,9	215,9	42,7	-	-	102,1
Iași		4488,3	5887,2	516,3	19065,6	4154,0	7867,7
Neamț		2511,6	258,0	1197,6	842,4	787,0	1657,9
Suceava		600,8	1513,5	439,6	306,2	553,5	538,0
Vaslui		431,5	419,4	893,5	527,3	301,7	303,0
Regiunea NORD-EST			132	135	109	105	72
Bacău	Număr mediu de persoane ocupate	7	7	6	7	8	8
Botoșani		8	1	1	-	-	1
Iași		55	57	61	78	44	34
Neamț		22	32	12	9	6	6
Suceava		24	25	18	8	9	14
Vaslui		16	13	11	3	5	6

Alte activități profesionale științifice și tehnice n.c.a.

Tabel 2.22 – Evoluția principalilor indicatori pe alte activități profesionale științifice și tehnice n.c.a.

		Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012
Regiunea NORD-EST		3283,8	8144,6	25318,2	33064,9	35316,5	41639,1
Bacău	Cifra de afaceri (mii lei prețuri curente)	500,4	391,7	2481,7	7067,9	8766,3	8788,0
Botoșani		264,3	2275,9	2067,2	2516,2	3565,2	2634,2
Iași		242,0	3701,3	10985,3	12221,0	10850,7	18466,3
Neamț		1284,0	1318,1	4699,0	4124,7	3231,8	3072,0
Suceava		993,2	153,4	4591,5	6717,1	8483,1	8320,9
Vaslui		-	304,2	493,5	418,0	419,4	357,6
Regiunea NORD-EST			210	118	337	389	442
Bacău	Număr mediu de persoane ocupate	51	8	36	101	109	90
Botoșani		23	29	39	35	32	35
Iași		27	39	124	116	122	109
Neamț		93	29	53	33	35	25
Suceava		16	10	76	95	135	114
Vaslui		-	3	9	9	9	6

Grafic 2.5 – Evoluția cifrei de afaceri în domeniul serviciilor de consultanță din Regiunea de dezvoltare Nord-Est

În anul 2012, față de anul 2007, numărul mediu de persoane ocupate la o firmă (unitate locală activă) a crescut de la 2,4 la 2,5. Cifra de afaceri medie a unei firme de consultanță s-a menținut la 0,2 milioane lei/an.

La nivel județean, situația privind dimensiunea firmelor este similară. În județul Iași se înregistrează valori peste media numărului mediu de persoane ocupate – 3,2 persoane ocupate/unitate locală activă (anul 2012), iar în județul Suceava se înregistrează valori egale cu media la nivelul regiunii. În celelalte județe, valorile înregistrate sunt sub media regională. În perioada 2007-2012 se poate constata o ușoară creștere a numărului mediu de persoane ocupate la o firmă de consultanță.

De asemenea și cifra de afaceri este extrem de redusă. Cele mai mari valori ale cifrei de afaceri medie se înregistrează în județele Iași și Bacău, iar cele mai mici în județele Botoșani și Vaslui.

5. Caracterizarea sectorului de consultanță din Regiunea de dezvoltare Nord-Est după dimensiunea firmelor de consultanță

Tabel 2.23 – Principalii indicatori ai sectorului de consultanță din Regiunea de dezvoltare Nord-Est

	Indicatori de bază			Indicatori derivați	
	Număr unități locale active	Cifra de afaceri (milioane lei prețuri curente)	Număr mediu de persoane ocupate	Cifra de afaceri/firmă (milioane lei/firmă)	Număr mediu de persoane ocupate/firmă
Regiunea NORD-EST					
Anul 2007	3664	666,8	8774	0,2	2,4
Anul 2012	3453	834,0	8608	0,2	2,5
Județul Bacău					
Anul 2007	707	153,6	1652	0,2	2,3
Anul 2012	738	134,5	1488	0,2	2,0
Județul Botoșani					
Anul 2007	184	27,5	440	0,1	2,4
Anul 2012	175	28,1	424	0,1	2,2
Județul Iași					
Anul 2007	1400	287,6	3930	0,2	2,8
Anul 2012	1249	458,2	3946	0,4	3,2
Județul Neamț					
Anul 2007	646	85,9	1190	0,1	1,8
Anul 2012	543	95,5	950	0,2	1,7
Județul Suceava					
Anul 2007	478	76,0	1122	0,2	2,3
Anul 2012	530	89,2	1332	0,2	2,5
Județul Vaslui					
Anul 2007	249	36,3	440	0,1	1,8
Anul 2012	204	28,4	468	0,1	2,3

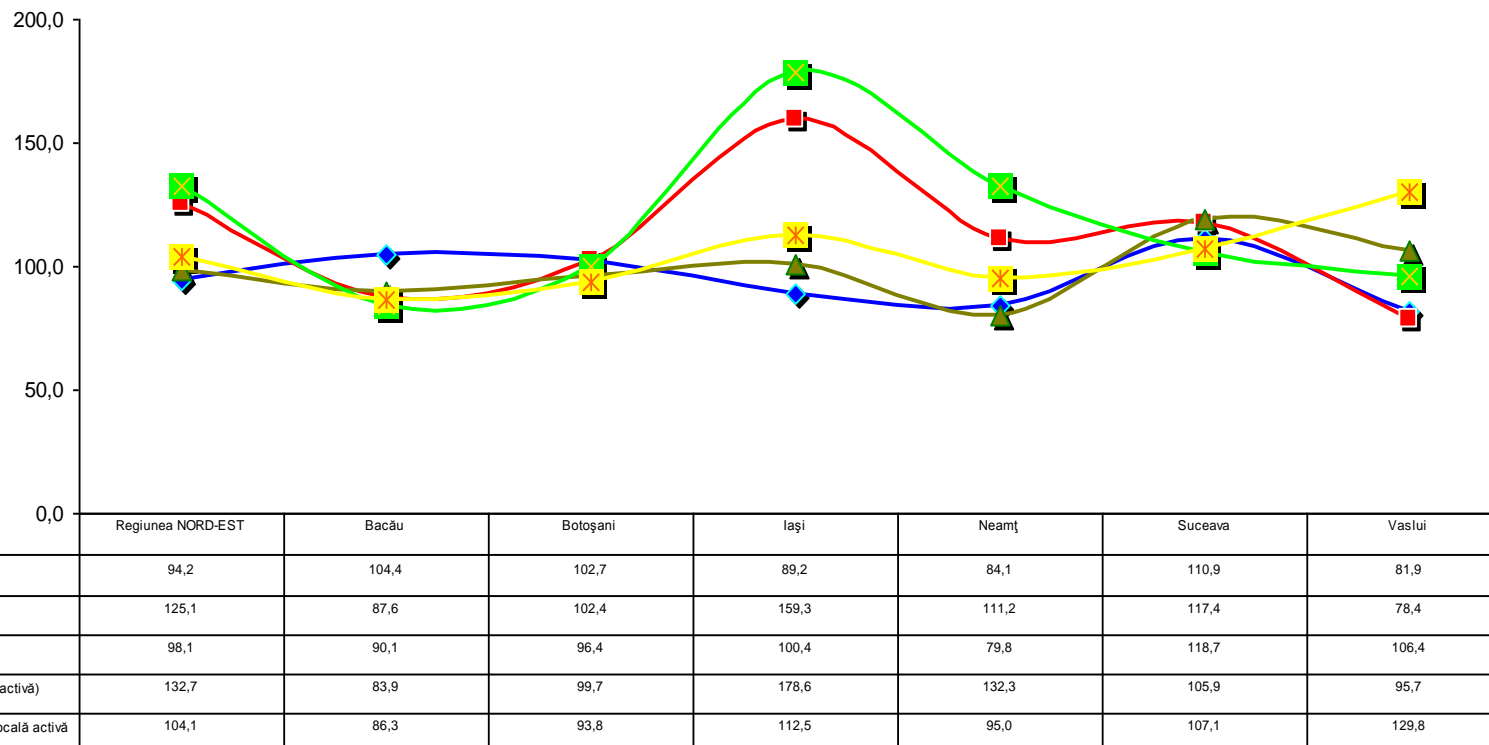
Sursa datelor (indicatori de bază): ancheta structurală în întreprinderi + surse administrative pentru unitățile care nu au făcut parte din nomenclatorul anchetei

Din punct de vedere al **numărului mediu de persoane ocupate**, se constată că 36,2% din acestea sunt concentrate în județul Iași, urmat de județul Bacău cu 21,4%, astfel că în anul 2012, aproximativ 60% din personalul ocupat era concentrat în cele două județe menționate. Județele Botoșani și Vaslui au cei mai puțini angajați în domeniul consultanței (11,4% în anul 2012).

Din punct de vedere al **cifrei de afaceri**, situația este la fel de dezechilibrată. În județul Iași, firmele de consultanță înregistrează o cifră de afaceri de 54,9% din totalul cifrei de afaceri la nivel regional (anul 2012). Cifre de afaceri mai importante sunt înregistrate în județele Bacău (16,1%), Neamț (11,4%) și Suceava (10,7%). Cum era de așteptat, cele mai mici valori ale cifrei de afaceri se înregistrează în județele Botoșani și Vaslui (3,4% în anul 2012).

Datele statistice analizate indică un grad de dezvoltare destul de ridicat în ceea ce privește numărul furnizorilor de servicii de consultanță la nivel local, cu precădere specializați în domeniile: consultanță pentru afaceri și management, inginerie și consultanță tehnică, arhitectură, publicitate, contabilitate și audit financiar, consultanță în domeniul fiscal.

Dinamica principalilor indicatori ai sectorului de consultanță, la nivel județean, în Regiunea NORD-EST (2007-2012)

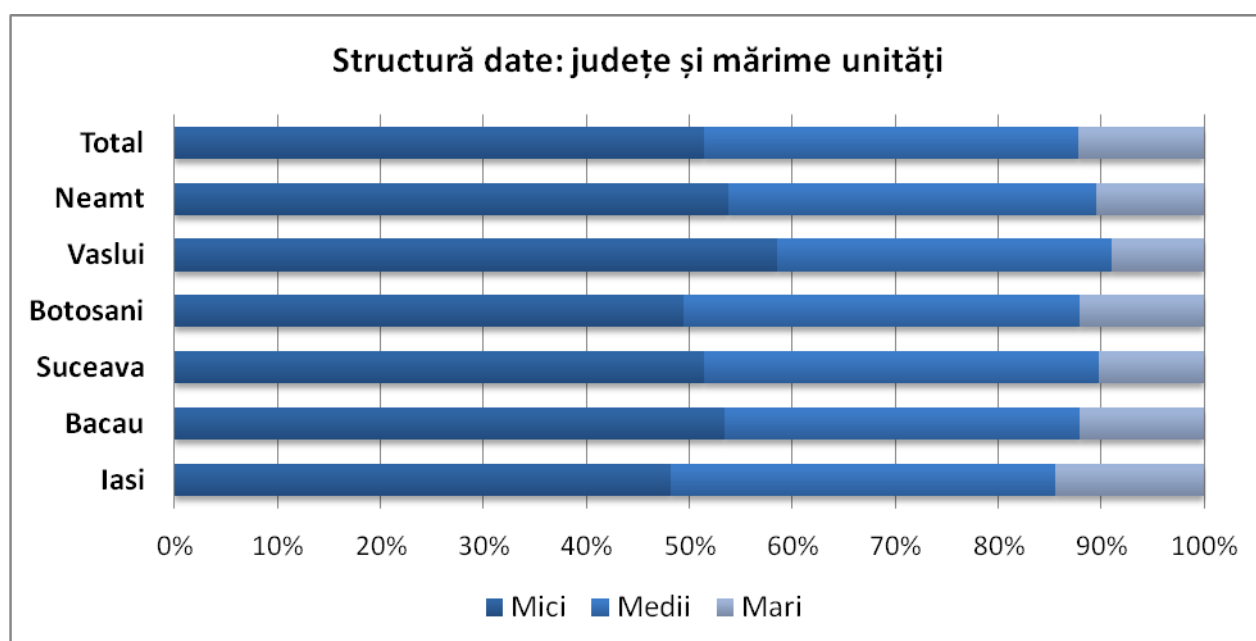
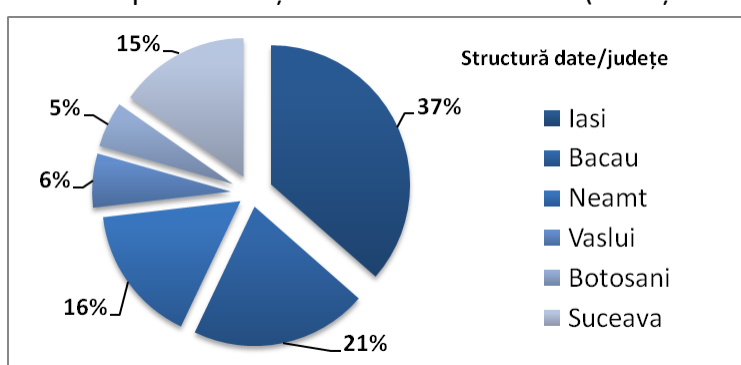
Grafic 2.6 – Dinamica principalilor indicatori ai sectorului de consultanță, la nivel județean, în Regiunea NORD-EST (2007-2012)

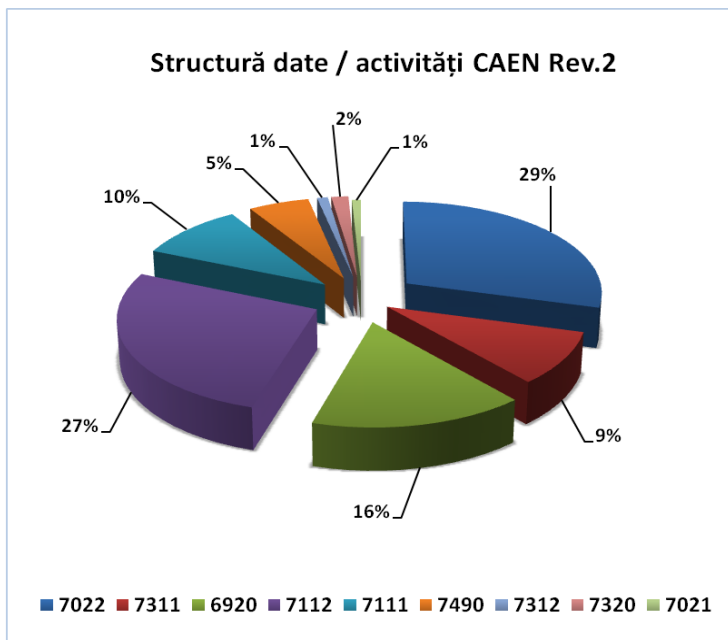
6. Descrierea și evaluarea capacității furnizorilor de consultanță din regiunea Nord-Est

6.1. Aspecte metodologice

Descrierea și evaluarea capacității furnizorilor de consultanță din regiunea Nord-Est s-a realizat pe baza datelor culese de la un număr de **787** unități economice – furnizori de servicii de consultanță - din Regiunea Nord-Est (reprezentând un eșantion de 22,79% din cele 3453 firme înregistrate la sfârșitul anului 2012). S-a asigurat o repartizare a eșantionului proporțională cu mărimea populației la nivel de județ și CAEN (pentru grupele CAEN reprezentând activități specifice furnizorilor de consultanță). În cazul ordinului de mărime a unităților, în vederea colectării de date relevante pentru studiu, repartizarea s-a făcut cu probabilități de includere diferite (unități mici – 0,1, unități mijlocii – 0,3, unități mari – 1). Unitățile mari au fost incluse în eșantion exhaustiv.

Ulterior, s-a realizat extinderea rezultatelor prin aplicarea unor coeficienți de extindere, rezultând o structură comparabilă cu cea existentă la nivelul întregii populații studiate.

CAEN Rev.2	Activități
6920	Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal
7021	Activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării
7022	Activități de consultanță pentru afaceri și management
7111	Activități de arhitectură
7112	Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea
7311	Activități ale agențiilor de publicitate
7312	Servicii de reprezentare media
7320	Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice
7490	Alte activități profesionale, științifice și tehnice

6.2. Resurse umane – structura ocupațională

Analiza resurselor umane după nivelul de educație arată că, la sfârșitul lunii iunie 2013, 70,5% din numărul de salariați al firmelor de consultanță cuprinse în cercetare au studii superioare, iar 29,5% au studii medii.

Tabel 2.24 - Distribuția numărului de salariați cu studii superioare pe grupe majore de ocupații

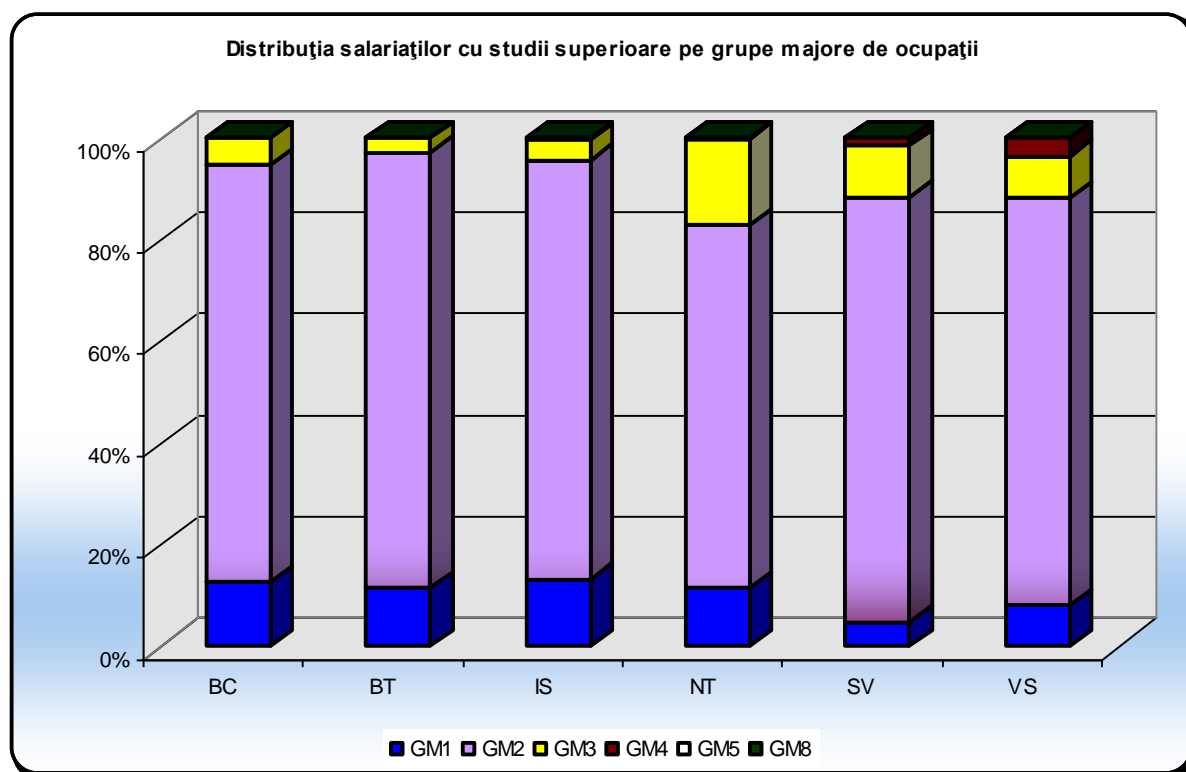
Grupa majoră de ocupații	Regiunea Nord-Est
	%
GM1 Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	11,11
GM2 Specialiști în diverse domenii de activitate	81,50
GM3 Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	6,79
GM4 Funcționari administrativi	0,52
GM5 Lucrători în domeniul serviciilor	0,04
GM8 Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	0,04
TOTAL	100,00

Cel mai mare număr de salariați cu studii superioare din cadrul GM1 îl are județul Iași (54,6%), urmat de județul Bacău cu 18,2%. În cadrul GM2, județul Iași are 46,5% din numărul de salariați cu studii superioare, iar următorul județ cu ponderea cea mai mare este Suceava (17,0%). Județele Iași și Neamț domină din punct de vedere al numărului de salariați cu studii superioare care au ocupații din cadrul GM3 (27,6%, respectiv 26,5%). Pentru GM4, județul Suceava are cel mai mare număr de

salariați cu studii superioare (49,0%). Ocupații din GM5 și GM8 se regăsesc doar la salariații cu studii superioare din județul Iași.

În cadrul grupelor majore de ocupații specifice nivelului de pregătire superior: GM1, GM2, GM3 și GM4, ocupațiile care concentrează cel mai mare număr de salariați sunt:

- 1120 (GM1) – directori generali, directori executivi și asimilați - 55,40%;
- 2142 (GM2) – ingineri constructori – 22,35%;
- 2631 (GM2) – economiști – 21,98%;
- 3313 (GM3) – specialiști în contabilitate și asimilați – 30,60%;
- 4120 (GM4) – secretari – 54,41%.

Grafic 2.7 - Distribuția numărului de salariați cu studii superioare pe grupe majore de ocupații

Tabel 2.25 - Distribuția numărului de salariați cu studii medii pe grupe majore de ocupații

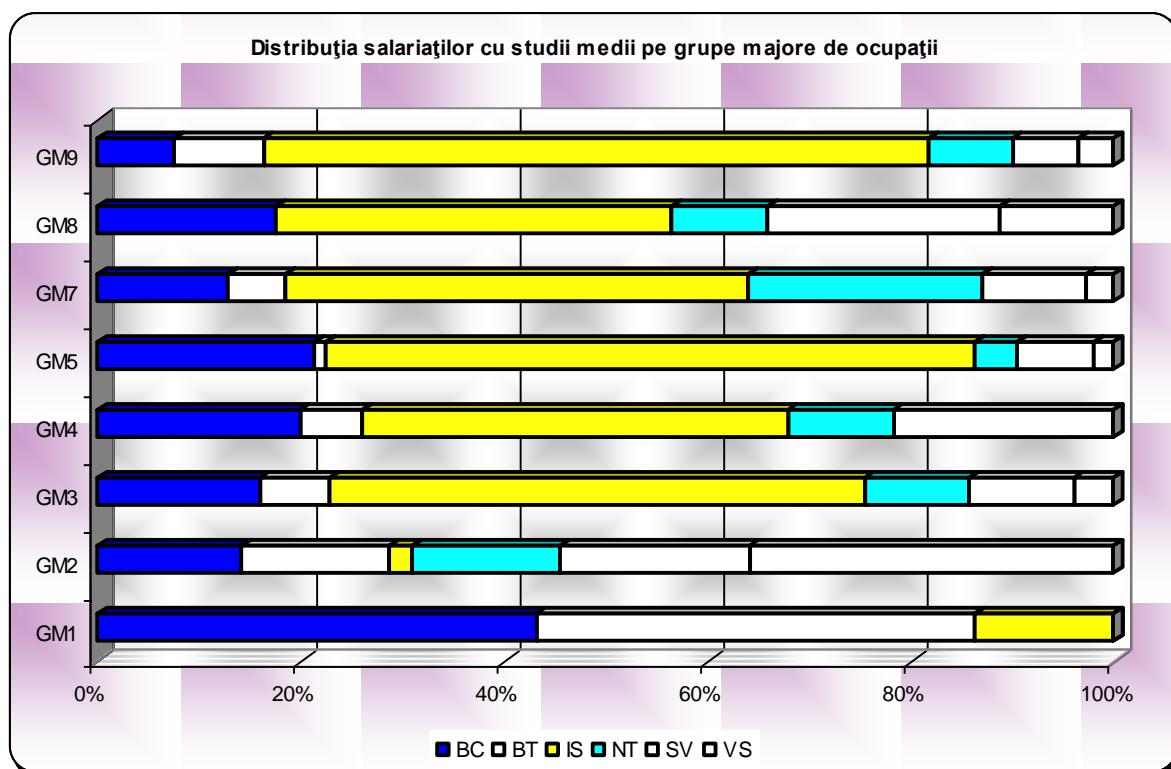
Grupa majoră de ocupații	Regiunea Nord-Est
	%
GM1 Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	0,32
GM2 Specialiști în diverse domenii de activitate	1,93
GM3 Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	25,56
GM4 Funcționari administrativi	9,72
GM5 Lucrători în domeniul serviciilor	17,50
GM6 Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	0,82

GM7 Muncitori calificați și asimilați	21,54
GM8 Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	5,02
GM9 Muncitori necalificați	17,59
TOTAL	100,00

Județul Iași are cel mai mare număr de salariați cu studii medii cu ocupații din cadrul grupelor majore GM3, GM4, GM5, GM7 și GM8, de asemenea fiind singurul județ care are salariați cu ocupații specifice GM6. Salariați cu studii medii care au ocupații din cadrul GM1 se regăsesc doar în județele Bacău, Botoșani și Iași. Județul Vaslui nu are salariați cu studii medii pe GM4, iar județul Botoșani nu are salariați cu studii medii pe GM8.

În cadrul grupelor majore de ocupații specifice nivelului de pregătire mediu: GM3, GM5, GM7 și GM9, ocupațiile care concentrează cel mai mare număr de salariați sunt:

- 3118 (GM3) – tehnicieni proiectanți - 22,54%;
- 5414 (GM5) – paznici – 51,38%;
- 7126 (GM7) – instalatori și montatori de țevi – 15,50%;
- 9313 (GM9) – muncitori necalificați în construcția de clădiri – 40,36%;
- 9112 (GM9) – personal de serviciu în birouri, hoteluri și alte instituții – 39,63%.

Grafic 2.8 - Distribuția numărului de salariați cu studii medii pe grupe majore de ocupații

6.3. Resurse umane – formare profesională

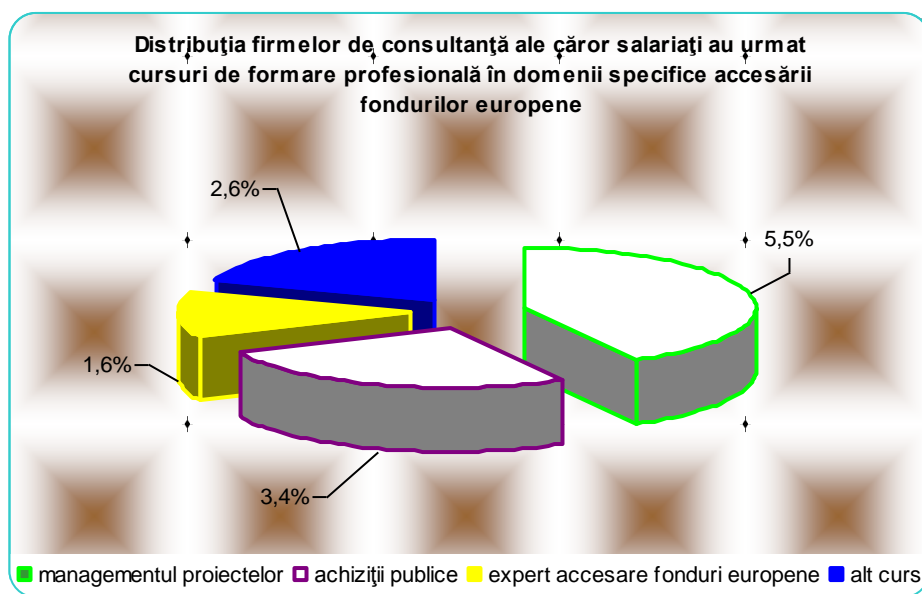
Cursuri de formare profesională în domenii specifice accesării fondurilor europene

Din numărul total al firmelor de consultanță care au participat la studiul realizat pe Regiunea de dezvoltare Nord-Est (787), 12,6% au salariați care au urmat cursuri de formare profesională în cel puțin unul din domeniile specifice accesării fondurilor europene, cursuri avizate de CNFPA și finalizate cu certificate de absolvire recunoscute de MMFPS și de MECI. Dintre acestea, 5,5% au salariați care au urmat cursuri din domeniul **managementului proiectelor**, 3,4% au salariați care au urmat cursuri din domeniul **achizițiilor publice**, 1,6% au salariați care au urmat cursuri de **expert accesare fonduri europene**, iar 2,6% au salariați care au urmat și absolvit **alte cursuri** cu tematici care se încadrează în formarea profesională specifică accesării fondurilor europene (auditor, auditor financiar, auditor CNMV, auditul fondurilor europene; analiza cost/beneficiu; dezvoltare regională; evaluator, expert evaluator; expert contabil; formator, expert formator; manager sistem calitate; manager resurse umane), situația pe județe prezentându-se astfel:

Tabel 2.26 – Distribuția firmelor de consultanță ale căror salariați au urmat cursuri de formare profesională în domenii specifice accesării fondurilor europene %

Denumire curs	Regiunea Nord-Est	din care, pe județe:					
		Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
managementul proiectelor	5,5	15,2	5,3	40,3	12,1	15,0	12,1
achiziții publice	3,4	19,4	3,7	29,2	9,5	19,4	18,7
expert accesare fonduri europene	1,6	31,0	7,9	33,0	15,3	12,8	0,0
alte cursuri	2,6	17,4	17,7	33,4	6,0	10,8	14,7

De menționat este faptul că sunt firme care au salariați ce au urmat cursuri de formare profesională din toate domeniile specifice accesării fondurilor europene și firme ale căror salariați au urmat cursuri de formare profesională din câte 2 domenii: managementul proiectelor și achiziții publice; managementul proiectelor și expert accesare fonduri europene; achiziții publice și expert accesare fonduri europene.

Grafic 2.9 – Distribuția firmelor de consultanță ale căror salariați au urmat cursuri de formare profesională în domenii specifice accesării fondurilor europene

Intenția de specializare în domenii specifice accesării fondurilor europene

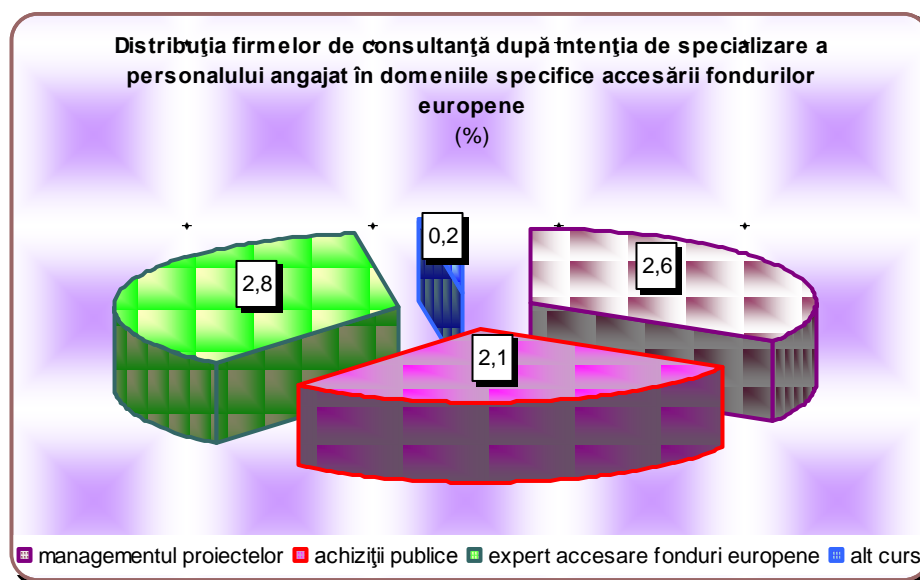
- 2,6% din firmele de consultanță respondente au exprimat intenția de a specializa personal angajat în domeniul **managementului proiectelor**;
- 2,1% au exprimat intenția de a specializa personal angajat în domeniul **achizițiilor publice**;
- 2,8% au exprimat intenția de a specializa personal angajat ca **expert accesare fonduri europene**;
- 0,2% au exprimat intenția de a specializa personal angajat în **alte domenii specifice** (analiză cost/beneficiu, analiză financiară, calitate materiale în construcții, întocmire devize, evaluare proiecte).

Tabloul intenției de specializare pe județe arată astfel:

Tabel 2.27 – Distribuția firmelor de consultanță după intenția de specializare a personalului angajat în domeniile specifice accesării fondurilor europene %

Denumire curs	Regiunea Nord-Est	din care, pe <i>județe</i> :					
		Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
managementul proiectelor	2,5	30,8	1,5	44,1	4,5	11,2	7,9
achiziții publice	2,1	22,1	3,8	41,2	9,7	13,5	9,7
expert accesare fonduri europene	2,8	28,7	10,4	28,5	10,4	13,3	8,7
alte cursuri	0,2	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0	0,0

De asemenea, există firme care intenționează să specializeze personal angajat în toate domeniile specifice accesării fondurilor europene sau în oricare două din aceste domenii.

Grafic 2.10 – Distribuția firmelor de consultanță după intenția de specializare a personalului angajat în domeniile specifice accesării fondurilor europene

Experiența personalului

- 9,29% din firmele cuprinse în cercetare au afirmat că au personal angajat care are **experiență relevantă în scrierea proiectelor cu fonduri europene**;
- 8,64% din firmele cuprinse în cercetare au afirmat că au personal angajat care are **experiență relevantă în managementul proiectelor cu fonduri europene**.

Între firmele clasificate mai sus, se remarcă și firme care au personal angajat cu experiență relevantă în ambele domenii.

6.4. Resurse organizaționale și logistice

Din analiza răspunsurilor date de firmele de consultanță din Regiunea Nord-Est la solicitarea înscrierii *principalelor servicii oferite beneficiarilor*, a rezultat un top al principalelor 5 servicii distribuite pe județele componente ale regiunii, astfel:

Județul **BACĂU**:

- servicii de consultanță în construcții
  - servicii de consultanță în gestionarea resurselor umane
    - servicii de analiză sau consultanță tehnică
      - servicii de asistență tehnică
    - servicii de consultanță în gestiune marketing

Județul **BOTOȘANI**:

- servicii de analiză sau consultanță tehnică
  - servicii de consultanță în gestiune marketing
    - servicii de consultanță financiară
      - pregătire de proiecte și proiectare, estimare a costurilor
    - consultanță în afaceri și management și servicii conexe

Județul **IAȘI**:

- servicii de consultanță în dezvoltarea societăților
  - servicii de gestionarea salariilor
    - servicii de înregistrare a vânzărilor și achizițiilor
      - servicii de înregistrare a declarațiilor financiare
    - servicii de expertiză

Județul **NEAMȚ**:

- servicii de analiză sau consultanță tehnică
  - servicii de cadastru
    - servicii de auditare financiară
      - servicii de consultanță în domeniul achizițiilor
    - servicii conexe managementului

Județul **SUCEAVA**:

- pregătire de proiecte și proiectare, estimare a costurilor
  - servicii de consultanță fiscală
    - servicii de cadastru
      - servicii de consultanță în gestiune financiară
    - servicii de proiectare grafică

Județul **VASLUI**:

- servicii de analiză sau consultanță tehnică
  - servicii de auditare financiară

- servicii de consultanță în arhitectură
  - servicii de arhitectură și de măsurare
    - planuri de aprobare, schițe de lucru și specificații

Firmele de consultanță analizate își furnizează serviciile prin unul, două, trei și mai multe **puncte de lucru**, ponderea cea mai mare având-o firmele cu un singur punct de lucru, distribuția în funcție de numărul acestora la nivel de regiune și la nivel județean prezentându-se astfel:

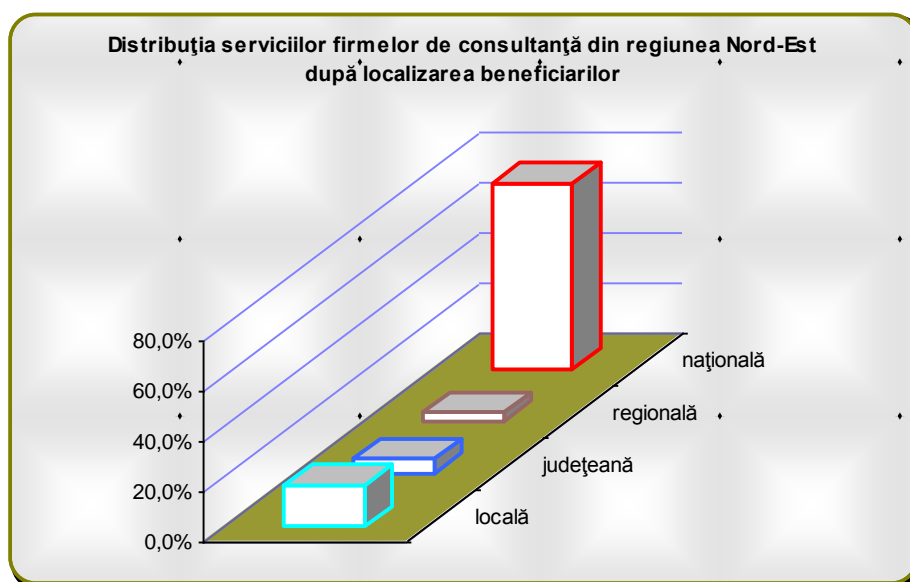
Tabel 2.28 – Distribuția firmelor de consultanță după numărul de puncte de lucru

Județul	Distribuția firmelor de consultanță după numărul de puncte de lucru (%)			
	Total	1	2	3 și mai multe
Bacău	100,0	96,1	3,3	0,6
Botoșani	100,0	92,9	6,3	0,8
Iași	100,0	98,7	0,7	0,6
Neamț	100,0	98,4	1,6	-
Suceava	100,0	97,5	1,4	1,1
Vaslui	100,0	99,4	0,6	-
TOTAL Regiunea NORD-EST	100,0	97,7	1,8	0,5

Distribuția serviciilor firmelor de consultanță analizate în concordanță cu localizarea geografică a beneficiarilor este sintetizată în tabelul următor:

Tabel 2.29 - Distribuția serviciilor firmelor de consultanță după localizarea beneficiarilor

Județul	Distribuția serviciilor firmelor de consultanță după localizarea beneficiarilor (%)				
	Total	locală	județeană	regională	națională
Bacău	100,0	43,1	25,1	16,5	15,3
Botoșani	100,0	21,2	-	-	78,8
Iași	100,0	7,5	1,3	0,1	91,1
Neamț	100,0	12,9	1,7	0,8	84,6
Suceava	100,0	6,0	-	0,3	93,7
Vaslui	100,0	11,0	-	-	89,0
TOTAL Regiunea NORD-EST	100,0	16,5	6,0	3,7	73,8

Grafic 2.11 - Distribuția serviciilor firmelor de consultanță din regiunea Nord-Est după localizarea beneficiarilor

Datele prezentate mai sus se completează cu variantele de localizare **multiplă** a beneficiarilor de servicii oferite de firmele de consultanță, astfel: locală + județeană (2,6%); locală + județeană + regională (1,9%); locală + regională (0,04%); județeană + regională (0,04%); locală + județeană + regională + națională (0,08%).

Din punct de vedere al existenței sau inexistenței, la nivelul firmelor de consultanță cuprinse în cercetare, a unui sistem de management al calității, **certificarea organizațională** se prezintă astfel:

Tabel 2.30 – Gradul de certificare al firmelor de consultanță pe total regiune și pe județe %

Specificație	Regiunea Nord-Est	județe					
		Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
DA, există sistem de management al calității							
certificare	20,5	20,9	24,0	24,5	10,6	22,7	11,5
în curs de certificare	6,2	-	28,1	4,7	7,3	7,9	11,2
fără certificare	2,6	7,0	-	2,5	1,1	-	-
NU, nu există sistem de management al calității							
	70,7	72,1	47,9	68,2	81,0	69,4	77,3
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabel 2.31 – Ponderea ocupată de fiecare județ cu privire la gradul de certificare al firmelor de consultanță din regiunea Nord-Est %

Specificație	Regiunea Nord-Est	județe					
		Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
DA, există sistem de management al calității							
certificare	100,0	21,4	6,2	43,7	8,2	17,0	3,5
în curs de certificare	100,0	-	23,8	27,3	18,6	19,2	11,1
fără certificare	100,0	57,0	-	36,4	6,6	-	-
NU, nu există sistem de management al calității							
	100,0	21,4	3,6	35,2	18,1	15,0	6,7

De asemenea, 0,2% dintre firmele respondente au menționat că au proceduri de lucru atât cu certificare, cât și în curs de certificare.

CAPITOLUL 3 - SERVICII DE CONSULTANȚĂ SPECIFICE SCRIERII ȘI IMPLEMENTĂRII PROIECTELOR CU FINANȚARE EUROPEANĂ

---

1. Contextul specific derulării programelor cu finanțare publică sau europeană

1.1 Cadrul general de implementare al programelor cu finanțare europeană

A. Cadrul instituțional

Pentru Uniunea Europeană, disparitățile privind prosperitatea și productivitatea între statele membre și între regiunile sale reprezintă o slăbiciune structurală majoră, care reduc dinamismul ei global.

Inegalitățile între statele membre sunt complexe și sunt datorate diferențelor în ceea ce privește:

- ❖ infrastructura;
- ❖ calitatea mediului înconjurător;
- ❖ șomajul și abilitățile forței de muncă relevante pentru dezvoltare;
- ❖ mărimea și diversitatea afacerilor;
- ❖ nivelurile de inovație și utilizarea tehnologiei în afaceri.

Politica de Coeziune a Uniunii Europene este destinată reducerii acestor inegalități și a dificultăților economice pe care le generează, în vederea îmbunătățirii funcționării Pieței Unice Europene. Aceasta, la rândul ei, duce la creșterea competitivității Uniunii Europene și generează creșterea veniturilor, aducând astfel beneficii pentru economia întregii Uniuni Europene. Politica de Coeziune coroborată cu Politicile de Protecție a Mediului și Politica Egalității Șanselor conduc la promovarea unei dezvoltări durabile în cadrul Uniunii.

Politica de Coeziune a Uniunii Europene este finanțată prin instrumentele structurale. Acestea sunt fonduri (instrumente financiare) prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale. În terminologia Uniunii Europene, „Instrumentele structurale” cuprind: Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European (FSE), cunoscute și sub denumirile de „Fonduri structurale” și Fondul de Coeziune (FC). Fiecare instrument structural are o destinație specifică.

Instrumentele structurale menționate mai sus sunt surse de finanțare pentru 7 Programe Operaționale. Pe lângă acestea, mai sunt 2 fonduri complementare: Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR) și Fondul European pentru Pescuit (FEP).

Politica de Coeziune economică și socială a Uniunii Europene are trei mari obiective, după cum urmează:

- a) **Convergența** este un obiectiv finanțat cu 81,54% din bugetul destinat instrumentelor structurale;
- b) **Competitivitatea regională și ocuparea forței de muncă** este al doilea obiectiv, finanțat cu 15,95% din bugetul destinat fondurilor structurale și de coeziune. România nu primește finanțări pentru acest obiectiv, aceste arii fiind acoperite în cadrul obiectivului convergență, care dispune de fonduri mult mai mari;
- c) **Cooperarea teritorială europeană** este obiectivul finanțat cu doar 2,52% din bugetul destinat instrumentelor structurale. Acesta îmbracă 3 forme: cooperarea transnațională, cooperarea transfrontalieră și cea interregională.

Obiectivul de Convergență

Acest obiectiv promovează dezvoltarea și ajustările structurale ale regiunilor care înregistrează întârzieri în dezvoltare. Este finanțat din toate cele trei instrumente structurale: cele două fonduri structurale, Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul Social European (FSE) și din FC (Fondul de Coeziune).

Programele Operaționale ce susțin Obiectivul de Convergență sunt:

- Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice;
- Programul Operațional Sectorial de Mediu;
- Programul Operațional Sectorial de Transport;
- Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane;
- Programul Operațional Regional;
- Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative;
- Programul Operațional de Asistență Tehnică.

1. Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CCE) susține cu prioritate consolidarea și dezvoltarea sectorului productiv și crearea unui mediu de afaceri favorabil pentru dezvoltarea întreprinderilor. POS CCE și-a propus stimularea activităților de cercetare-dezvoltare-inovare cu aplicabilitate în mediul economic și va urmări valorificarea potențialului TIC și aplicarea acestuia în sectorul public (administrație) și în cel privat (cetățeni, întreprinderi). Totodată, programul vizează creșterea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sectorului energetic.

2. Programul Operațional Sectorial de Mediu (POS Mediu) urmărește îmbunătățirea standardelor de viață și calitatea mediului, luând în considerare două scopuri pe termen lung: asigurarea accesului general la utilitățile publice de bază și îmbunătățirea calității mediului. Prioritățile de investiții vizate în cadrul programului sunt: îmbunătățirea standardelor de viață prin asigurarea serviciilor de utilități publice la standardele de calitate și cantitate cerute, în sectoarele de apă și deșeuri; îmbunătățirea sistemelor municipale de termoficare, îmbunătățirea sistemelor sectoriale de management de mediu, precum și implementarea unei infrastructuri adecvate pentru prevenirea riscurilor naturale în zonele cele mai vulnerabile. O atenție deosebită este acordată prevenirii

inundațiilor și combaterii eroziunii în zonele costiere, în vederea reducerii impactului economic și social al unor astfel de fenomene.

3. Programului Operațional Sectorial de Transport (POS Transport) vizează îmbunătățirea rețelelor de transport rutier, feroviar, aerian, fluvial și maritim, acordând prioritate proiectelor aflate pe rețeaua TEN-T1 (coridoarele pan-europene IV, VII și IX). De asemenea, se urmărește îmbunătățirea gradului de conectare a infrastructurii naționale și regionale la rețeaua TEN-T. Investițiile POS Transport vizează sporirea accesibilității la piețele regionale, naționale și internaționale, reducerea timpilor de deplasare și a costurilor de transport pentru pasageri și marfă, precum și creșterea calității serviciilor de transport.

4. În cadrul Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU) sunt sprijinite investițiile în îmbunătățirea sistemului educațional și de pregătire profesională pentru corelarea ofertei educaționale și cererea efectivă de forță de muncă. Adaptabilitatea forței de muncă și a întreprinderilor, precum și formarea pe tot parcursul vieții reprezintă de asemenea, elemente centrale ale programului. În acest sens, angajatorii sunt încurajați să investească în resursele umane angajate. Proiectele contribuie și la promovarea egalității de șanse și la combaterea excluziunii sociale a femeilor, a minorității rrom și a altor grupuri vulnerabile de pe piața muncii, în vederea extinderii accesului acestora la locurile de muncă existente sau nou-create.

5. Programul Operațional Regional (POR) vizează diminuarea disparităților interregionale și intraregionale, precum și a celor dintre centrele urbane și zonele rurale adiacente, prin sprijinirea creării mai multor piețe integrate ale forței de muncă și o utilizare mai bună a sinergiilor regionale. În acest scop, programul cuprinde intervenții în cadrul următoarelor axe prioritare: îmbunătățirea infrastructurii publice regionale și locale (modernizarea rețelelor de drumuri regionale/locale, infrastructura de sănătate, infrastructura educațională); consolidarea mediului de afaceri regional/local (dezvoltarea infrastructurii de afaceri și sprijinirea microîntreprinderilor); dezvoltarea turismului regional și local (reabilitarea infrastructurii turistice); dezvoltarea urbană durabilă (sprijinirea regenerării urbane), precum și promovarea potențialului turistic românesc.

6. Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative (PO DCA) vizează accelerarea reformei managementului public din administrația publică prin intervenții în ciclul de politică (consolidarea capacității managementului public a ministerelor și implementarea unor metode moderne în domeniul resurselor umane pentru îmbunătățirea performanțelor individuale ale funcționarilor publici). La acestea se adaugă susținerea reformei managementului în sectoarele care contribuie în mod direct la creșterea economică și crearea de locuri de muncă. De asemenea, PO DCA contribuie la creșterea capacității organizațiilor neguvernamentale de a contribui la formularea politicilor publice la nivel central și local.

7. Prin Programul Operațional de Asistență Tehnică (PO AT) se asigură sprijin pentru coordonarea și implementarea eficientă și transparentă a Instrumentelor Structurale în România, după cum urmează:

- Sprijin pentru procesele de programare, monitorizare, management financiar, control și audit intern al Instrumentelor Structurale, pentru dezvoltarea unei “culturi a evaluării” în administrația românească, instruirea personalului, pentru asigurarea coordonării cu celelalte programe operaționale, cât și satisfacerea necesităților Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, ale Autorității de Certificare și Plată și ale Autorității de Audit;
- Sprijin pentru funcționarea și dezvoltarea Sistemului Unic de Management al Informației privind Instrumentele Structurale;
- Diseminarea și promovarea informației privind Instrumentele Structurale

Toate Programele Operaționale au o structură de management similară, astfel:

Autoritatea de Management

Conform Regulamentelor Comisiei Europene (CE), statul membru nominalizează pentru fiecare Program Operațional o Autoritate de Management responsabilă cu întregul proces de implementare a programului care:

- se asigură că proiectele sunt selectate conform criteriilor stabilite pentru Program și că furnizează produsele și serviciile prevăzute;
- are responsabilitatea verificării corespondenței dintre cheltuielile cofinanțate de program și regulile Comunității Europene și cele naționale, prin monitorizarea periodică și printr-un sistem de verificare la fața locului;
- raportează progresele realizate în cadrul programului și se asigură că au fost respectate cerințele de informare și publicitate ale instrumentelor structurale ale Uniunii Europene.

Organisme Intermediare

Autoritatea de Management poate delega anumite responsabilități unuia sau mai multor Organisme Intermediare. Aria de cuprindere a acestor responsabilități variază de la un program la altul dar, în general, acestea acoperă implementarea curentă și relația cu beneficiarii. Responsabilitățile Organismelor Intermediare acoperă în cea mai mare parte aspecte cum sunt evaluarea și monitorizarea proiectelor individuale.

Beneficiari

Beneficiarii sunt instituțiile și organizațiile care aplică pentru finanțare, sunt selectate și implementează proiecte individuale sau scheme de grant cofinanțate prin Fondurile Structurale și de Coeziune, în cadrul unui Program Operațional. Beneficiarii contractează lucrări și servicii pentru implementarea proiectelor lor. În anumite cazuri, beneficiarii administrează schemele de grant prin care organizațiile mai mici sau IMM-urile aplică pentru finanțare europeană. Beneficiarii pot fi organizații guvernamentale sau neguvernamentale (ONG-uri) sau parteneri din sectorul privat, în funcție de specificul domeniilor majore de intervenție/operațiunilor finanțate prin programul respectiv.

Parteneriat și transparență

Implementarea fiecărui Program Operațional este supravegheată de un Comitet de Monitorizare în care sunt reprezentate toate grupurile de interes relevante. Această abordare de parteneriat garantează transparența procesului de implementare și sporește șansele de succes total al investițiilor sprijinite de fiecare Program Operațional. Componenta Comitetului de Monitorizare variază de la un program la altul și cuprinde în mod normal următoarele tipuri de organizații:

- Ministerele/Agențiile Guvernamentale din România;
- Autoritățile de la nivel regional/local;
- Organizații neguvernamentale;
- Furnizorii de infrastructură;
- Mediile de afaceri;
- Instituțiile de învățământ superior;
- Instituții de învățământ profesional ;
- Patronate;
- Sindicate;
- Alte organizații specifice sectorului (după caz) ;
- Comisia Europeană (observator);
- Banca Europeană de Investiții (rol consultativ).

Comitetul de Monitorizare este responsabil pentru aprobarea criteriilor și metodologiei pentru selectarea proiectelor, revizuirea progreselor realizate în cadrul Programelor Operaționale și pentru propunerea și aprobarea oricăror modificări ale programului și sistemului de management al acestuia.

B. Mecanisme de finanțare

Programele Operaționale au obiective specifice și se adresează unor anumite categorii de beneficiari. Deși există diferențe între ele, aspectele esențiale în finanțarea proiectelor sunt general valabile.

1. *Analiza inițială a conceptului proiectului*

În această etapă se analizează ideea de proiect, se identifică programul de finanțare adecvat tipului de proiect, se verifică încadrarea solicitantului și a proiectului în condițiile de eligibilitate ale programului, se analizează documentele și se face evaluarea situației inițiale. În cazul în care nu se întrunesc condițiile de eligibilitate, se caută soluții alternative pentru respectarea condițiilor de eligibilitate. Se definește conceptul proiectului, se stabilesc costurile preliminare și sursele de finanțare. Se poate face și o verificare preliminară a punctajului care ar putea fi obținut la evaluarea tehnică. Se pot face de asemenea, studii de fezabilitate, care să cuprindă un studiu de piață și analiza cost-beneficiu. Toate aceste acțiuni pot fi întreprinse cel mai bine de un consultant specializat, de preferat același care elaborează și documentația proiectului, următoarea etapă de urmat.

2. Elaborarea documentației proiectului

Pentru început, sunt necesare informații și documente suport (oferte, copii ale bilanțurilor contabile, CV-uri ale echipei de proiect, etc). Se întocmește graficul de activități, se efectuează studii de piață și analize pregătitoare, se elaborează planul de afaceri și proiecțiile financiare. În final, se elaborează cererea de finanțare (format-cadru) și celelalte documente solicitate de către organismele finanțatoare (documente anexe cererii de finanțare, conform cu Ghidul Solicitantului pentru axa prioritară sau domeniul respectiv) și se depune dosarul cu certificarea înregistrării depunerii la organismul de implementare a programului.

3. Evaluarea, pre-contractarea și contractarea proiectului

➤ *Apel pentru depunerea cererilor de finanțare*

Organismele Intermediare (sau Autoritatea de Management pentru operațiunile pe care le implementează direct) publică Ghidul Solicitantului înainte de apelul pentru depunerea cererilor de finanțare.

Fiecare apel este anunțat cu o anumită perioadă de timp înainte de deschiderea oficială, dar nu întotdeauna timpul este suficient pentru a elabora un dosar de finanțare. Din acest motiv, este necesar ca cei interesați să consulte în mod regulat calendarele orientative de lansări.

Există mai multe tipuri de apeluri în funcție de programul de finanțare și tipul de proiect:

- apel efectuat într-un interval de timp stabilit în care proiectele sunt primite în mod continuu, iar după închidere, acestea sunt selectate în funcție de scorul lor în ordine descrescătoare. Acest tip de apel este specific pentru POSDRU – proiecte strategice.

- Pentru POR, depunerea este continuă, până la atingerea bugetului alocat programului. Evaluarea este continuă, un scor minim fiind necesar pentru selectare.

- Pentru POSDRU, la proiectele de grant, este apel cu depunere continuă, evaluarea și selecția urmărind principiul *“primul venit, primul servit”*.

➤ *Verificarea conformității administrative*

În această etapă se verifică de către organismul de implementare corectitudinea completării cererii de finanțare și a documentelor anexate. Cererile care nu sunt conforme se resping și solicitantul este informat despre aceasta și despre motivele respingerii. Cererile care sunt conforme sunt acceptate mai departe pentru verificarea eligibilității, iar solicitantul este informat despre aceasta.

➤ *Verificarea eligibilității*

OI/AM verifică, pe baza criteriilor de eligibilitate specifice fiecărei operațiuni, eligibilitatea solicitantului, a activităților, a proiectului și a cheltuielilor. În acest stadiu, se pot solicita clarificări suplimentare. În cazul în care cererile nu sunt conforme, se resping și solicitantul este informat despre aceasta și motivele respingerii. Cererile care sunt conforme, sunt acceptate mai departe pentru evaluarea tehnică, financiară și economică.

➤ *Evaluarea tehnică, financiară și economică*

Un comitet de evaluare/selecție alcătuit din experți va efectua evaluarea economică și tehnică privind sustenabilitatea și viabilitatea proiectului, precum și evaluarea financiară a proiectului.

Evaluarea proiectelor se face pe baza unei grile de evaluare și se acordă punctaje pentru criteriile specificate în grilă și comunicate în Ghidul Solicitantului.

Criteriile de evaluare pot fi legate de sustenabilitatea proiectului, calitatea și coerența proiectului.

Capacitatea financiară a solicitantului este un criteriu important. Există un interes mai mare în obținerea de rezultate pozitive dacă beneficiarul contribuie la sprijinul financiar. Contribuția beneficiarului variază între 20% și 100%. Beneficiarul susține de asemenea cheltuielile neeligibile, care pot fi acoperite din surse proprii, sponsorizări, donații sau credit bancar.

Acum se fac și: analiza economică, analiza de risc, analiza financiară. Aceasta din urmă se bazează în mod direct pe prognoza evoluției organizației.

➤ *Selecția . Criterii generale de selecție*

Punctajul obținut la evaluarea tehnică și financiară este hotărâtor pentru selecția proiectelor.

În cazul cererilor depuse în apelul cu termen limită, selecția se face în ordinea descrescătoare a punctajelor în limita bugetului disponibil și, pentru cererile cu depunere continuă, sunt selectate proiectele care întrunesc punctajul minim impus, până la epuizarea bugetului.

Criteriile generale de selecție se referă la relevanța și maturitatea proiectului. Relevanța proiectului se referă la definirea clară a obiectivelor proiectului și măsura în care acestea contribuie la atingerea obiectivelor axei prioritare sau domeniului de intervenție și la atingerea obiectivelor Programului Operațional.

Maturitatea proiectului arată cât de pregătit din punct de vedere tehnic este proiectul pentru a începe implementarea efectivă, adică: dacă are toate studiile, dacă previzionarea calendarului de activități este realistă, dacă există resursele necesare sau sunt aduse asigurări cu privire la obținerea lor, inclusiv resurse financiare și resurse de personal.

4. Etapa de implementare a proiectului

Etapa de implementare are două aspecte: monitorizarea proiectului și verificarea plăților. Organismul de Implementare, printr-un ofițer de monitorizare sau Project Managerul, urmărește respectarea clauzelor contractuale, a planificării în timp a investiției și a resurselor alocate. Se urmărește respectarea regulilor de vizibilitate privitoare la ajutorul financiar acordat de către programul accesat, se derulează procedurile de achiziții publice (trebuie evitate cazurile de conflicte de interese).

Rapoartele de progres, rapoartele de achiziții și situația lucrărilor sunt întocmite de către beneficiar, respectiv consultant și sunt transmise către OI.

5. Etapa post-implementare a proiectului

În această etapă, se întocmește un raport final și se răspunde solicitărilor Autorității de Management legate de încetarea contractului de finanțare. Se întocmesc rapoarte de durabilitate care sunt transmise către OI.

6. Menținerea investiției și/sau a rezultatelor proiectului

Pe o perioadă de 3-5 ani se fac vizite din partea reprezentanților Autorității de Management pentru monitorizarea organizației și a proiectului.

C. Cadrul de reglementare

Legislația ce reglementează cadrul de gestionare a Fondurilor Structurale și de Coeziune în România în perioada 2007-2013 poate fi împărțită astfel:

1. Legislație europeană

Reguli generale privind instrumentele structurale

- Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a prevederilor generale cu privire la Instrumentele Structurale (modificat prin Regulamentul Consiliului 539/2010 și Regulamentul Consiliului 284/2009);
- Regulamentul Comisiei 1828/2006 de stabilire a regulilor de implementare a Regulamentului Consiliului 1083/2006 (modificat prin Regulamentul Comisiei 846/2009 și Regulamentul Comisiei 1341/2008).

Regulamentele relevante – FEDR

- Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului 1080/2006 cu privire la Fondul European de Dezvoltare Regională (modificat prin Regulamentul 437/2010 și Regulamentul 397/2009).

Regulamentele relevante – FSE

- Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului 1081/2006 cu privire la Fondul Social European (modificat prin Regulamentul 396/2009).

Regulamentele relevante – FC

- Regulamentul Consiliului 1084/2006 cu privire la Fondul de Coeziune.

Regulamentele relevante – cooperare teritorială

- Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului 1082/2006 cu privire la grupările europene de cooperare teritorială;
- Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1638/2006 de stabilire a dispozițiilor generale privind instituirea unui instrument european de vecinătate și parteneriat;
- Regulamentul nr. 951/2007 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a programelor de cooperare transfrontalieră finanțate în cadrul Reg. 1638/2006;
- Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului 1085/2006 cu privire la Instrumentul de Asistență pentru Pre-Aderare (IPA);
- Regulamentului (CE) nr. 718/2007 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA).

Regulamentele relevante - reguli financiare

- Regulamentul Consiliului 1605/2002 cu privire la regulile financiare aplicabile bugetului general al Comunităților Europene;
- Regulamentul Comisiei 2342/2002 de stabilire a normelor detaliate privind punerea în aplicare a Reg. 1605/2002;
- Regulamentul Consiliului 1995/2006 de modificare a Reg. 1605/2002.

Regulamentele relevante – ajutor de stat/de minimis

- Regulamentul Consiliului 659/1999 cu privire la stabilirea normelor de aplicare a art. 93 din Tratatul CE;
- Regulamentul Comisiei 1998/2006 pentru aplicarea art. 87 și 88 ale Tratatului CE cu privire la ajutorul de minimis;
- Regulamentul Comisiei 800/2008 de declarare a unor anumite categorii de ajutor compatibile cu piața comună în aplicarea art. 87 și 88 ale Tratatului (Regulamentul General de Excepție).

2. Aspecte prevăzute în legislația națională

România s-a angajat să analizeze conformitatea cadrului legislativ cu acquis-ul comunitar, implementând, dacă este necesar, modificările corespunzătoare. De asemenea, România s-a angajat să asigure stabilitatea cadrului legislativ, principal și secundar, utilizat, direct sau indirect în reglementarea politicii regionale și a instrumentelor structurale. Orice nou act normativ va fi în conformitate cu acquis-ul comunitar.

Pe lângă legislația europeană în domeniu, la elaborarea ghidurilor solicitanților trebuie ținut cont și de legislația națională.

Principalele domenii avute în vedere sunt următoarele:

- Legislația generală privind gestionarea asistenței comunitare nerambursabile;
- Legislația în domeniul achizițiilor publice;
- Legislație în domeniul ajutorului de stat;
- Legislație în domeniul finanțelor publice;
- Legislație privind protecția mediului;
- Legislație privind cadrul financiar general pentru gestionarea asistenței comunitare nerambursabile alocate României;
- Legislație privind egalitatea de șanse;
- Cadrul Strategic Național de Referință și Programele Operaționale, aprobate de Comisia Europeană.

1. Legislația generală privind gestionarea asistenței comunitare nerambursabile

- H.G. nr.457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale;
- Legea nr. 315 din 28/06/2004 privind dezvoltarea regională în România;
- H.G. nr. 1115 din 15/07/2004 privind elaborarea în parteneriat a Planului Național de Dezvoltare;
- H.G. nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice;
- H.G. nr. 759 din 11/07/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale;
- Hotărârea nr. 491/2008 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale;
- Memorandum-ul pentru aprobarea Strategiei Naționale de Comunicare a Instrumentelor Structurale 2007-2013;

- H.G. nr.457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale. Stabilește cadrul instituțional și procedural de coordonare și de gestionare a asistenței financiare comunitare acordate României prin instrumentele structurale (IS) definind următorii termeni:
  - Ghidul Solicitantului - un îndrumar pentru completarea corectă a unei cereri de finanțare de către solicitanții de finanțare nerambursabilă în cadrul programelor operaționale, incluzând informații referitoare la condițiile de finanțare, procedurile de evaluare și selecție a proiectelor și reglementarea unor aspecte detaliate privind implementarea proiectelor;
  - Comitetul Național de Coordonare pentru IS (CNC) – structura interinstituțională de coordonare și planificare strategică a implementării IS;
  - Comitetul de Management pentru Coordonarea IS (CMC) - structura interinstituțională de analiză și identificare a soluțiilor pentru problemele operaționale cu relevanță orizontală ce rezultă din implementarea IS;
  - Strategia națională de comunicare privind IS - documentul strategic prin care se fundamentează planurile de comunicare pentru programele operaționale și pentru ansamblul IS și prin care se asigură coordonarea integrată a activităților de informare și publicitate.

Tot această HG desemnează Ministerul Economiei și Finanțelor ca autoritate pentru coordonarea instrumentelor structurale (ACIS), având responsabilitatea coordonării pregătirii, dezvoltării, armonizării și funcționării cadrului legislativ, instituțional, procedural și programatic pentru gestionarea instrumentelor structurale.

Sunt desemnate Autoritățile de Management pentru fiecare Program Operațional, acestea având responsabilitatea gestionării și implementării asistenței financiare nerambursabile alocate fiecărui program.

- Legea nr.315 din 28/06/2004 privind dezvoltarea regională în România stabilește cadrul instituțional, obiectivele, competențele și instrumentele specifice politicii de dezvoltare regională în România. În baza acestei legi sunt constituite cele 8 regiuni de dezvoltare din România.
- H.G. nr. 1115 din 15/07/2004 privind elaborarea în parteneriat a Planului Național de Dezvoltare (PND). Reglementează cadrul instituțional și partenerial prin care instituțiile și organismele publice și private stabilesc obiectivele naționale prioritare de dezvoltare pe termen mediu pentru realizarea coeziunii economice și sociale, precum și programarea financiară a măsurilor prin care se realizează aceste obiective, în strânsă corelare cu orientările bugetare multianuale. PND fundamentează accesul României la instrumentele structurale reprezentând documentul pe baza căruia se negociază Cadrul de Sprijin Comunitar cu Comisia Europeană.
- H.G. nr.34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice. Printre funcțiile Ministerului Finanțelor Publice prevăzute de lege se regăsesc:
  - coordonare a asistenței financiare nerambursabile acordate României de Uniunea Europeană;
  - autoritate pentru coordonarea instrumentelor structurale, având responsabilitatea coordonării pregătirii, dezvoltării, armonizării și funcționării cadrului legislativ, instituțional, procedural și programatic pentru gestionarea instrumentelor structurale.

- H.G. nr.759 din 11/07/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale cu modificările ulterioare. Stabilește cadrul legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale sub Obiectivul Convergență. Regulile stabilite sunt aplicabile cheltuielilor realizate din asistența comunitară, precum și din cofinanțarea națională a operațiunilor din bugetul de stat, bugetul local, alte surse publice și private.

II. Legislația în domeniul achizițiilor publice

- Ordinul nr.122 din 14.08.2009 pentru modificarea Regulamentului privind supravegherea modului de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobat prin Ordinul președintelui ANRMAP nr. 107/2009;
- Hotărârea Guvernului nr.925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din OUG nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr.1517 din 27.05.2009 privind aprobarea Ghidului pentru implementarea proiectelor de concesiune de lucrări publice și servicii în România;
- Ordinul nr.107 din 06.07.2009 pentru aprobarea Regulamentului privind supravegherea modului de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii;
- Ordinul nr.51/2009 privind accelerarea procedurilor de licitație restrânsă și negociere cu publicare prealabilă a unui anunț de participare;
- OUG nr.34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 113 din 11.04.2008 pentru aprobarea Regulamentului privind supravegherea modului de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii;
- Hotărârea Guvernului nr.1660 din 22.11.2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică prin mijloace electronice din OUG nr. 34/2006, modificată și completată prin HG nr.198/2007;
- OUG nr.30/2006 privind funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică, modificată și completată prin Legea 228/2007 și prin OUG nr.129/2007;
- HG nr.525/30.05.2007 privind organizarea și funcționarea ANRMAP;
- HG nr.71/2007 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii din OUG nr.34/2006;
- Ordinul nr.183/2006 privind aplicarea dispozițiilor referitoare la contractul de publicitate media;
- HG nr.782 din 14.06.2006 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor;

- OUG nr.74/2005 privind înființarea ANRMAP;
- HG nr.901 din 4.08.2005 privind aprobarea Strategiei de reformă a sistemului achizițiilor publice, precum și a planului de acțiune pentru implementarea acesteia în perioada 2005-2007;
- Ordinul nr.1050/2012 privind aprobarea procedurii de atribuire aplicabile beneficiarilor privați de proiecte finanțate din instrumente structurale, obiectivul Convergență;
- Ordinul nr.1120/2013 privind aprobarea Procedurii simplificate aplicate de beneficiarii privați în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale, obiectivul „Convergență”, precum și în cadrul proiectelor finanțate prin mecanismele financiare SEE și norvegian pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări.

Această legislație reglementează procedurile de atribuire a contractului de achiziție publică, a contractului de concesiune de lucrări publice și a contractului de concesiune de servicii, precum și modalitățile de soluționare a contestațiilor formulate împotriva actelor emise în legătură cu aceste proceduri.

III. Legislație în domeniul ajutorului de stat

- OUG nr.117 din 21/12/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat;
- Legea nr.137 din 17/05/2007 pentru aprobarea OUG nr.117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat. Are ca scop reglementarea procedurilor naționale în materia ajutorului de stat, în vederea aplicării art.87-89 din Tratatul de instituire a Comunității Europene și a legislației secundare adoptate în baza acestora.

Conform art.87 alin. 1 al Tratatului CE, ajutorul de stat este: *„orice ajutor acordat de către un Stat Membru sau prin resurse de stat sub orice formă, care distorsionează sau amenință a distorsiona competiția prin favorizarea anumitor întreprinderi sau producția anumitor bunuri, în măsura în care afectează schimbul între Statele Membre și va fi incompatibil cu piața comună”*.

Acordarea de măsuri de ajutor de stat impune autorităților publice elaborarea unor scheme de ajutor de stat sau ajutoare de stat individuale, care trebuie să prevadă cel puțin următoarele elemente: obiectivul, modalitatea acordării ajutorului de stat, precum și quantumul fondurilor alocate în acest scop din bugetul autorității publice centrale sau locale, în conformitate cu legislația în domeniu.

IV. Legislație în domeniul finanțelor publice

- Legea nr.500 din 11.07.2002 privind finanțele publice;
- Legea nr.314 din 08.07.2003 pentru modificarea art. 15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice;
- Hotărârea nr.28 din 09.01.2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții;
- HG nr.1865 din 21.12.2006 pentru modificarea limitelor valorice privind competențele de aprobare a documentațiilor tehnico-economice ale obiectivelor de investiții noi;
- Legea nr.273 din 29.06.2006 privind finanțele publice locale;

- Ordin nr.1187 din 16.04.2007 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr.1917/2005;
- Legea nr.500 din 11.07.2002 privind finanțele publice. Toate angajamentele legale din care rezultă o cheltuială pentru investițiile publice și alte cheltuieli assimilate investițiilor, cofinanțate de o instituție internațională, se vor efectua în conformitate cu prevederile acordului de finanțare. Creditele bugetare aferente fondurilor externe nerambursabile au caracter previzional și se derulează conform acordurilor încheiate cu partenerii externi. Fondurile externe nerambursabile vor fi acumulate într-un cont distinct și vor fi cheltuite numai în limita disponibilităților existente în acest cont și în scopul în care au fost acordate,
- Hotărârea nr.28 din 09.01.2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții. Aprobă conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente investițiilor publice, după cum urmează:
  - conținutul-cadru al studiului de prefezabilitate;
  - conținutul-cadru al studiului de fezabilitate;
  - conținutul-cadru al documentației de avizare a lucrărilor de intervenții.

V. *Legislație privind protecția mediului*

- Ordin nr.1338/2008 al ministrului mediului și dezvoltării durabile privind procedura de emitere a avizului Natura 2000;
- Hotărârea nr.445 din 8 aprilie 2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului;
- OUG nr.195/2005 privind protecția mediului cu modificările ulterioare;
- Ordin nr.1338/2008 al ministrului mediului și dezvoltării durabile privind procedura de emitere a avizului Natura 2000. Competența de emitere sau respingere a avizului Natura 2000 revine agențiilor județene pentru protecția mediului/agențiilor regionale pentru protecția mediului/Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, după cum urmează:
  - Agenției pentru protecția mediului din județul pe teritoriul căruia se află amplasat proiectul, în cazul în care acesta se desfășoară pe suprafața unui județ;
  - Agenției regionale pentru protecția mediului, în cazul în care proiectul se desfășoară pe suprafața a două sau mai multor județe din cadrul aceleiași regiuni;
  - Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, în cazul în care proiectul se desfășoară pe suprafața a două sau mai multor regiuni.
- Hotărârea nr.445 din 8 aprilie 2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului. Stabilește procedura-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectele publice și private care pot avea efecte semnificative asupra mediului. Evaluarea impactului asupra mediului este parte integrantă din procedura de emitere/respingere a acordului de mediu;

- OUG nr.195/2005 privind protecția mediului cu modificările ulterioare. Prezintă ansamblul de reglementări juridice privind protecția mediului, obiectiv de interes public major, pe baza principiilor și elementelor strategice care conduc la dezvoltarea durabilă. Protecția mediului constituie obligația și responsabilitatea autorităților administrației publice centrale și locale, precum și a tuturor persoanelor fizice și juridice.

VI. Legislație privind cadrul financiar general pentru gestionarea asistenței comunitare nerambursabile alocate României

- OUG nr.64/2009 privind gestionarea financiară a Instrumentelor Structurale și utilizarea acestora pentru Obiectivul Convergență,
- Ordinul nr.2286 din 08.07.2009 privind prefinanțarea acordată beneficiarilor de proiecte finanțate din instrumente structurale, conform prevederilor OUG nr.64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru Obiectivul Convergență,
- Ordin nr.2548 din 25.08.2009 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a prevederilor OUG nr.64/2009 privind gestionarea financiară a Instrumentelor Structurale și utilizarea acestora pentru Obiectivul Convergență,
- OUG nr.64/2009 privind gestionarea financiară. Stabilește cadrul financiar general pentru gestionarea asistenței financiare nerambursabile alocate României pentru obiectivul convergență al politicii de coeziune a Uniunii Europene, precum și a prefinanțării și cofinanțării aferente acestei asistențe, în vederea asigurării unui management financiar eficient al fondurilor provenite din instrumente structurale. Fondurile aferente instrumentelor structurale se alocă și se derulează în baza prevederilor regulamentelor comunitare, precum și a prevederilor Cadrului Strategic Național de referință și ale programelor operaționale, aprobate de Comisia Europeană, cu modificările și completările ulterioare. Proiectele finanțate din instrumente structurale în cadrul Programelor Operaționale pentru obiectivul convergență pot avea ca beneficiari parteneriate compuse din două sau mai multe entități cu personalitate juridică, înregistrate în România și/sau în statele membre ale Uniunii Europene, cu condiția desemnării ca lider al parteneriatului a unei entități înregistrate fiscal în România, excepție făcând proiectele pentru care beneficiar este o grupare europeană de cooperare teritorială,
- Ordinul nr.2286 din 08.07.2009 privind prefinanțarea acordată beneficiarilor de proiecte finanțate din instrumente structurale, conform prevederilor OUG nr.64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru Obiectivul Convergență.

VII. Legislație privind egalitatea de șanse

- Ordonanța nr.137 din 31.08.2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- Legea nr. 202/2002 republicată privind egalitatea de șanse între bărbați și femei, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța nr.137 din 31.08.2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. În România, ca stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt

garantate. Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării;

- Legea nr.202/2002 republicată privind egalitatea de șanse între bărbați și femei, cu modificările și completările ulterioare. Reglementează măsurile pentru promovarea egalității de șanse între femei și bărbați, în vederea eliminării discriminării directe și indirecte după criteriul de sex, în toate sferele vieții publice din România. Prin egalitate de șanse între femei și bărbați se înțelege luarea în considerare a capacităților, nevoilor și aspirațiilor diferite ale persoanelor de sex masculin și, respectiv, feminin și tratamentul egal al acestora. Măsurile pentru promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și pentru eliminarea discriminării directe și indirecte după criteriul de sex se aplică în domeniul muncii, educației, sănătății, culturii și informării, participării la decizie, precum și în alte domenii reglementate prin legi specifice.

1.2 Rezultate ale programelor cu finanțare europeană, în perioada 2007-2013

Suma totală a Fondurilor Structurale și de Coeziune alocate României este de **19,668 miliarde Euro**, din care 12,661 miliarde Euro reprezintă Fonduri Structurale în cadrul Obiectivului "Convergență", 6,552 miliarde Euro sunt alocate prin Fondul de Coeziune, iar 0,455 miliarde Euro sunt alocate Obiectivului "Cooperare Teritorială Europeană" (inclusiv transferurile la Instrumentul pentru Asistența de Pre-Aderare-IPA și Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat-ENPI).

Alocările anuale din Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR) și Fondul European pentru Pescuit sunt incluse în scop informativ, în conformitate cu cerințele Regulamentului Consiliului nr.1083/2006.

Alocarea Cadrului Strategic Național de Referință (CSNR) în cadrul Obiectivului "Convergență" și Fondului de Coeziune necesită o cofinanțare națională estimată la 5,53 mld Euro, constituită atât din surse publice (77% din totalul cofinanțării), cât și din surse private (23%).

În continuare se analizează doar Fondurile Structurale în cadrul obiectivului Convergență și Fondul de Coeziune.

Rezultate financiare și de volum ale Programelor Operaționale din Fonduri Structurale pe țară (date valabile la 31 august 2013)

1. Alocări fonduri pe programe

Suma fondurilor alocate de către Uniunea Europeană pentru Programele Operaționale este de 19.213.036.712 euro. Cele mai multe fonduri au fost alocate pentru Programul Operațional Sectorial de Transport (23,77% - 4.565.937.295 euro) și Programul Operațional Sectorial de Mediu (23,49 % - 4.512.470.138 euro). Programul Operațional Regional are alocat 19,39% din fonduri, respectiv 3.726.021.762 euro. Pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane s-au alocat 18,09% din fonduri (3.476.144.996 euro), iar pentru Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice s-au alocat 13,29% (2.554.222.109 euro).

Cele mai puține fonduri au fost alocate pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative (1,08% - 208.002.622 euro) și Programul Operațional Asistență Tehnică (0,89% - 170.237.790 euro).

Fondurile au fost alocate în funcție de prioritățile naționale, regionale și prioritățile comunitare.

2. Volumul plăților pe programe (plăți către beneficiari)

La data de referință, plățile efectuate către beneficiari pentru fiecare program erau următoarele:

Tabel 3.1 – Volumul plăților către beneficiari pe programe operaționale

(lei)	Prefinanțare	UE	Buget de stat
POAT	5.313.569	146.931.587	2.185.713
PODCA	24.787.403	312.641.771	13.460.629
POST	0	3.072.801.400	106.617
POSM	2.375.818.297	3.077.917.661	869.466.299
POSDRU	2.469.724.985	4.136.027.217	714.564.600
POSCCE	791.352.536	2.330.967.111	526.108.327
POR	2.392.869.934	4.701.756.068	920.512.943

Totalul plăților efectuate către beneficiari din bugetul de stat sunt de 3.046.405.128 lei, prefinanțarea însumează 8.059.866.724 lei. Din fondurile europene s-au efectuat plăți de 17.779.042.815 lei.

3. Valoarea totală a proiectelor (decizii de finanțare, contracte semnate)

Proiectele aprobate cu contracte de finanțare semnate până la data de referință au o valoare totală de 125.952.528.754 lei. Contribuția din fondurile structurale este de 77.394.650.933 lei, restul sumei fiind alcătuită din fonduri de la bugetul de stat (12.827.325.822 lei), contribuții proprii ale beneficiarilor (8.178.133.985 lei) și cheltuieli neeligibile (27.552.418.014 lei).

Tabel 3.2 – Valoarea totală a proiectelor

(lei)	UE	Buget de stat	Contribuție proprie a beneficiarului	Cheltuieli neeligibile	Total valoare proiecte
POAT	549.003.174	4.611.287	87.586.331	68.656.371	709.857.163
PODCA	1.033.748.608	20.088.202	170.256.853	10.376.002	1.234.469.666
POST	16.089.120.382	3.274.094.293	2.558.607	8.279.422.815	27.645.196.097
POSM	20.689.923.382	3.976.281.690	475.841.681	7.971.227.671	33.113.274.424
POSDRU	12.582.149.708	1.355.185.666	838.766.850	472.728.628	15.248.830.853
POSCCE	8.785.590.728	1.503.378.170	4.572.419.914	4.665.373.185	19.526.761.997
POR	17.665.114.951	2.693.686.514	2.030.703.749	6.084.633.341	28.474.138.555
TOTAL	77.394.650.933	12.827.325.822	8.178.133.985	27.552.418.014	125.952.528.754

4. Rată absorbție pe programe la 31.08.2013

Cea mai mare rată de absorbție o înregistrează Programul Operațional Regional, de 39,94%. Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative are o rată de absorbție de 33,35%, Programul Operațional Sectorial de Mediu - 20,07%, Programul Operațional Asistență Tehnică – 19,56%, Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – 18,73%, Programul Operațional Sectorial de Transport – 15,86%. Cea mai mică rată de absorbție se înregistrează în cadrul Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (14,45%).

Rata de absorbție totală este de 21,89% (4.206.053.118 euro).

5. Număr cereri depuse, aprobate și contracte semnate

Până la data de referință au fost depuse un număr de 39.265 proiecte pe toate programele. Din acestea au fost aprobate 12.746, reprezentând un procent de 32,46%. Din proiectele aprobate au fost semnate 9.860, reprezentând un procent de 77,35%.

Cele mai multe proiecte au fost depuse pe Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (15.614 proiecte) și pe Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (12.875 proiecte). Este de remarcat faptul că aceste programe au înregistrat cea mai mică rată de aprobare și anume, pentru Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice aprobate au fost doar 30,20% din proiectele depuse, iar pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane doar 23,68%.

Programul Operațional Asistență Tehnică a avut 145 de proiecte depuse, din care 84,83% aprobate, pe Programul Operațional Sectorial Transport au fost depuse 164 de proiecte, din care 59,76% aprobate. Programul Operațional de Mediu a avut o rată de aprobare de 70,15% dintr-un total de 650 proiecte depuse. Pe Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative s-au depus 1.371 de proiecte din care au fost aprobate 30,71%.

În cadrul Programului Operațional Regional au fost înregistrate un număr de 8.446 proiecte depuse, din care aprobate au fost 45,97%.

Tabel 3.3 – Număr cereri depuse, aprobate și contracte semnate

	POAT	PODCA	POST	POSM	POSDRU	POSCCE	POR
Proiecte depuse	145	1371	164	650	12875	15614	8446
Poiecte aprobate	123	421	98	456	3049	4716	3883
Procent proiecte aprobate din depuse	84,83	30,71	59,76	70,15	23,68	30,20	45,97
Proiecte semnate	116	418	91	429	2475	2816	3515
Rata de succes a finanțării	1,25	3,27	1,8	1,52	5,2	5,54	2,40

Cea mai mare rată de succes a finanțării (număr de proiecte depuse/număr proiecte semnate) a înregistrat POAT (din 1,25 proiecte depuse, unul a fost finanțat) și cea mai mică rată a fost pe POSCCE (un proiect finanțat la un număr de 5,54 depuse). Având în vedere numărul mare de proiecte depuse, putem considera că și POR a înregistrat o rată relativ mare privind succesul finanțării (un proiect finanțat la 2,4 depuse).

6. Distribuția proiectelor semnate pe regiuni și pe programe

Cele mai multe contracte încheiate sunt pentru Programul Operațional Regional. Regiunea cu cele mai multe contracte încheiate este București-Ilfov, cu aproape jumătate din contracte pe Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane.

Tabel 3.4 – Distribuția proiectelor semnate pe regiuni și pe programe

Regiune	POAT	PODCA	POST	POSM	POSDRU	POSCCE	POR	TOTAL
BUCUREȘTI -ILFOV	75	189	71	180	1018	629	317	2479
CENTRU	6	44	0	39	237	470	420	1216
NORD-EST	6	37	1	44	265	362	516	1231
NORD-VEST	5	22	0	43	237	432	460	1199
SUD	5	35	2	24	161	252	539	1018
SUD-EST	6	50	16	37	181	247	456	993
SUD-VEST	5	20	0	42	191	197	470	925
VEST	8	21	1	20	185	227	337	799
Total	116	418	91	429	2475	2816	3.515	9860

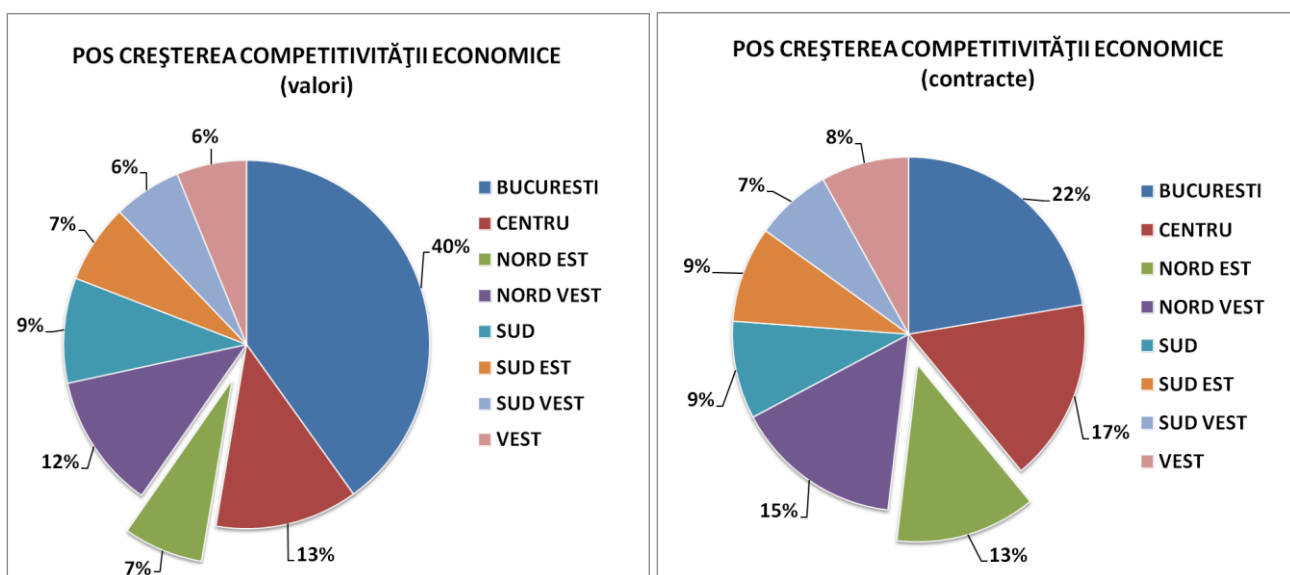
Pentru fiecare program în parte, s-a efectuat o analiză mai amănunțită, pe regiuni, în funcție de numărul de contracte încheiate și sumele aprobate.

a) Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice

Pentru Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, cele mai multe contracte semnate, cu cea mai mare valoare, sunt în regiunea București-Ilfov și anume 629 contracte cu o sumă totală de 3.522.003.126 lei. Urmează apoi regiunea Centru cu un număr de 470 de contracte, suma aprobată fiind de 1.105.953.869 lei și regiunea Nord-Vest cu 432 de contracte cu o sumă de 1.045.529.106 lei. Pe ultimul loc este regiunea Sud-Vest cu un număr de 197 contracte cu o sumă de 527.719.393 lei.

Tabel 3.5 – POSCCE – contracte semnate pe regiuni

Regiune	Sume	Procent	Număr de contracte	Procent
BUCUREȘTI-ILFOV	3.522.003.126	40,09	629	22,34
CENTRU	1.105.953.869	12,59	470	16,69
NORD-EST	618.623.670	7,04	362	12,86
NORD-VEST	1.045.529.106	11,90	432	15,34
SUD	812.020.274	9,24	252	8,95
SUD-EST	610.831.730	6,95	247	8,77
SUD-VEST	527.719.393	6,01	197	7,00
VEST	542.909.565	6,18	227	8,06
Total	8.785.590.733	100	2816	100

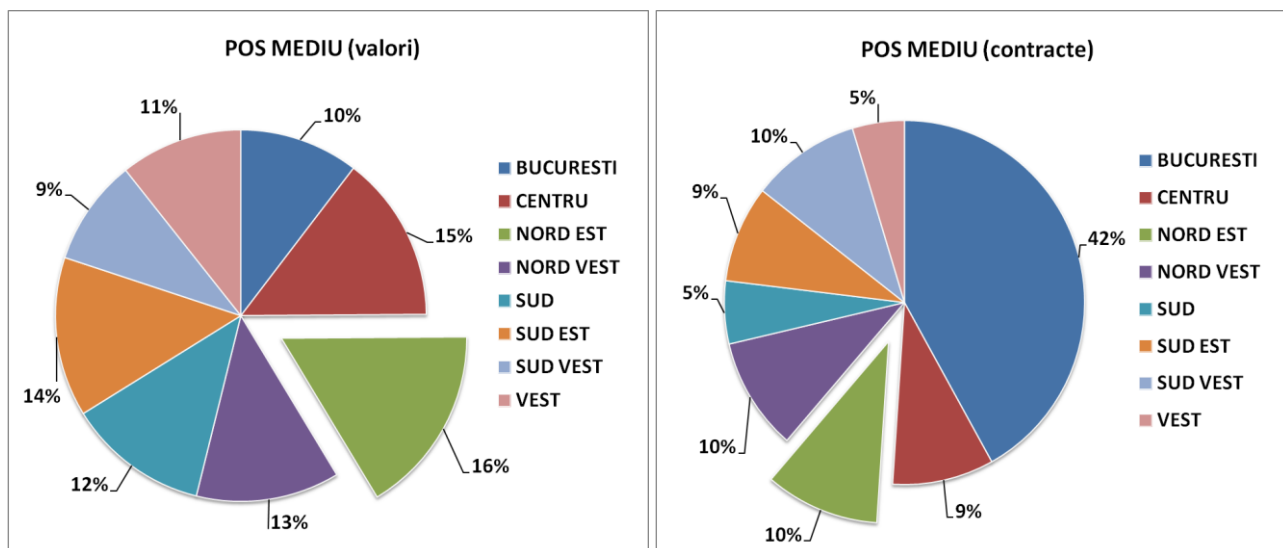

b) Programul Operațional Sectorial Mediu

Distribuția sumelor contractate pe Programul Sectorial de Mediu este relativ uniformă, o diferență majoră se observă la numărul de contracte din regiunea București-Ilfov.

Tabel 3.6 - POSM – contracte semnate pe regiuni

Regiune	Sume	Procent	Numar de contracte	Procent
BUCUREȘTI-ILFOV	2.149.900.048	10,39	180	41,96
CENTRU	2.999.266.393	14,50	39	9,09
NORD-EST	3.406.194.144	16,46	44	10,26
NORD-VEST	2.589.362.440	12,52	43	10,02
SUD	2.545.823.671	12,30	24	5,59
SUD-EST	2.875.416.351	13,90	37	8,62
SUD-VEST	1.915.434.277	9,26	42	9,79
VEST	2.208.526.065	10,67	20	4,66
Total	20.689.923.389	100	429	100

c) Programul Operațional Sectorial Transport

Pe Programul Operațional Sectorial Transport, 94,61% din sumele accesate sunt în regiunea București-Ilfov, cu un număr de 71 de contracte. Urmează regiunea Sud-Est cu 4,22% din sumă, cu un număr de 16 contracte. Regiunea Sud are 2 contracte, Nord-Est și Vest câte 1 contract, regiunile Centru, Nord-Vest și Sud-Vest au 0 contracte.

Tabel 3.7 - POST – contracte semnate pe regiuni

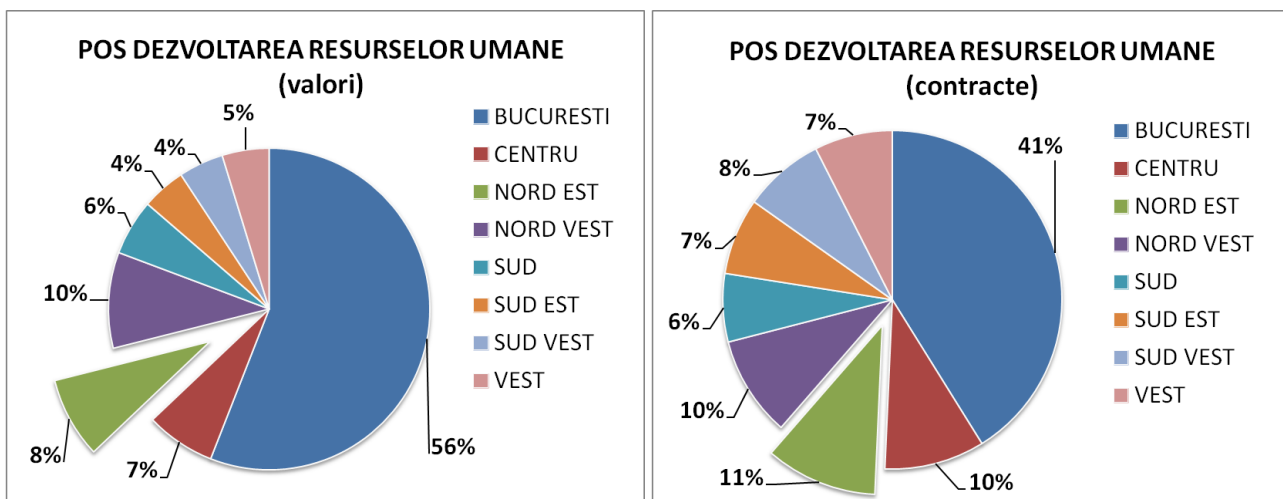
Regiune	Sume	Procent	Număr de contracte	Procent
BUCUREȘTI-ILFOV	15.221.397.257	94,61	71	78,02
CENTRU	0	0,00	0	0,00
NORD-EST	108.740.761	0,68	1	1,10
NORD-VEST	0	0,00	0	0,00
SUD	37.297.106	0,23	2	2,20
SUD-EST	678.804.124	4,22	16	17,58
SUD-VEST	0	0,00	0	0,00
VEST	42.881.134	0,27	1	1,10
Total	16.089.120.382	100	91	100

d) Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane

Pe Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, se evidențiază regiunea București cu 1018 contracte, reprezentând 55,94% din sumă, celelalte regiuni fiind relativ apropiate ca cifre.

Tabel 3.8 - POSDRU – contracte semnate pe regiuni

Regiune	Sume	Procent	Număr de contracte	Procent
BUCUREȘTI-ILFOV	7.038.033.086	55,94	1018	41,13
CENTRU	878.859.892	6,98	237	9,58
NORD-EST	1.025.858.810	8,15	265	10,71
NORD-VEST	1.212.136.777	9,63	237	9,58
SUD	707.319.414	5,62	161	6,51
SUD-EST	555.304.812	4,41	181	7,31
SUD-VEST	569.626.834	4,53	191	7,72
VEST	595.010.116	4,73	185	7,47
Total	12.582.149.741	100	2475	100

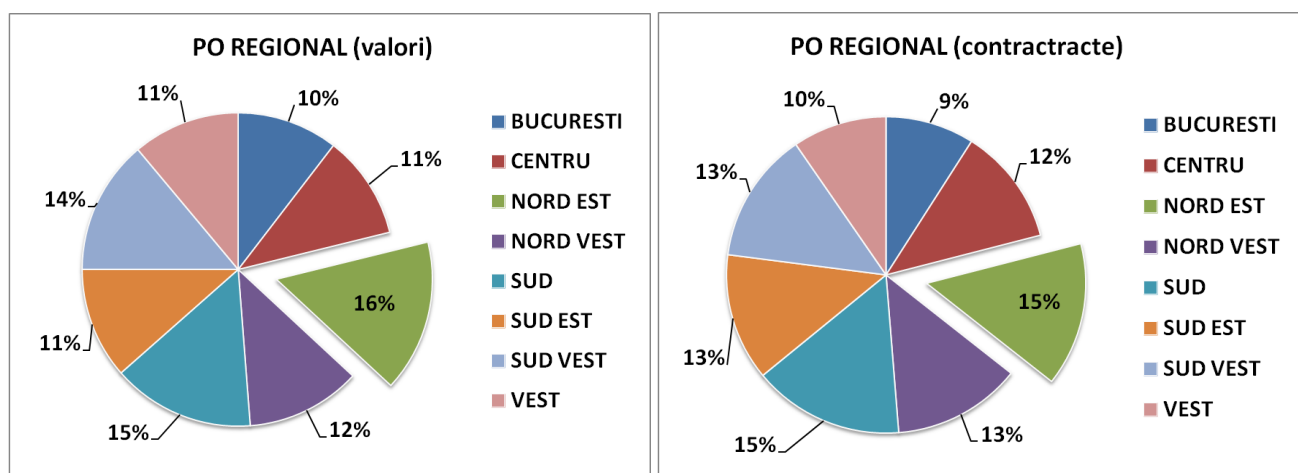

e) Programul Operațional Regional

Distribuția sumelor și a contractelor pe Programul Operațional Regional este relativ uniformă. Un număr de contracte mai mare se observă în regiunile Sud și Nord-Est, unde și sumele aprobate sunt mai mari.

Tabel 3.9 - POR – contracte semnate pe regiuni

Regiune	Sume	Procent	Număr de contracte	Procent
BUCUREȘTI-ILFOV	1.846.803.561	10,45	317	9,02
CENTRU	1.893.814.216	10,72	420	11,95
NORD-EST	2.774.002.411	15,70	516	14,68
NORD-VEST	2.101.423.179	11,90	460	13,09
SUD	2.605.800.131	14,75	539	15,33
SUD-EST	2.029.811.117	11,49	456	12,97
SUD-VEST	2.449.221.470	13,86	470	13,37
VEST	1.964.238.902	11,12	337	9,59
Total	17.665.114.987	100	3.515	100

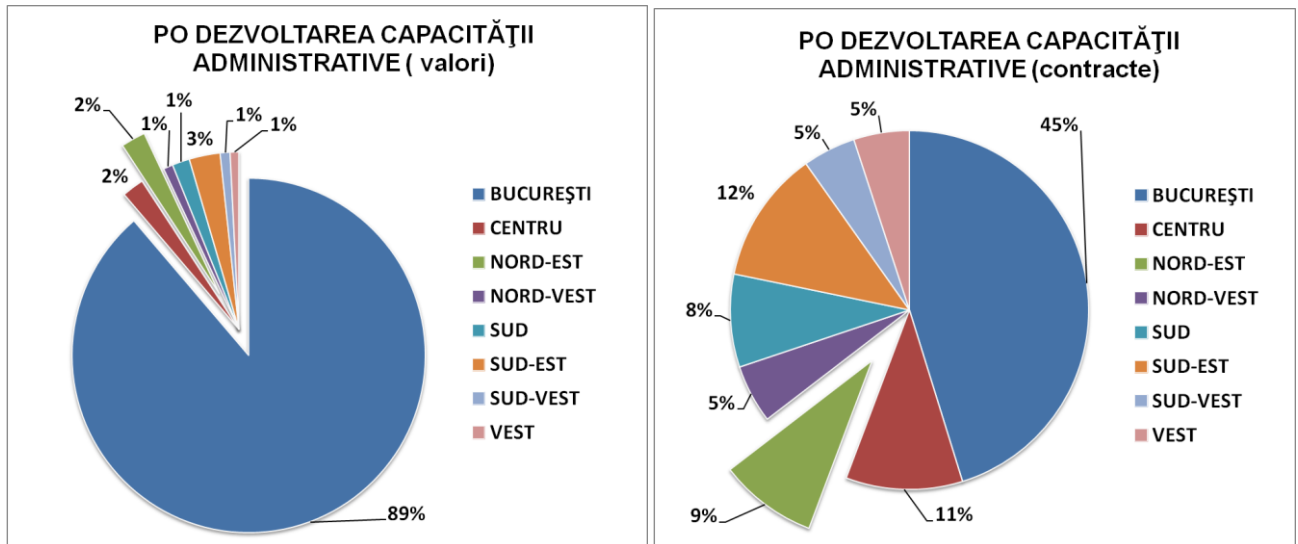

f) Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative

Contractele și sumele pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative sunt concentrate pe regiunea București-Ilfov, o urmare a faptului că în această regiune sunt Ministerele

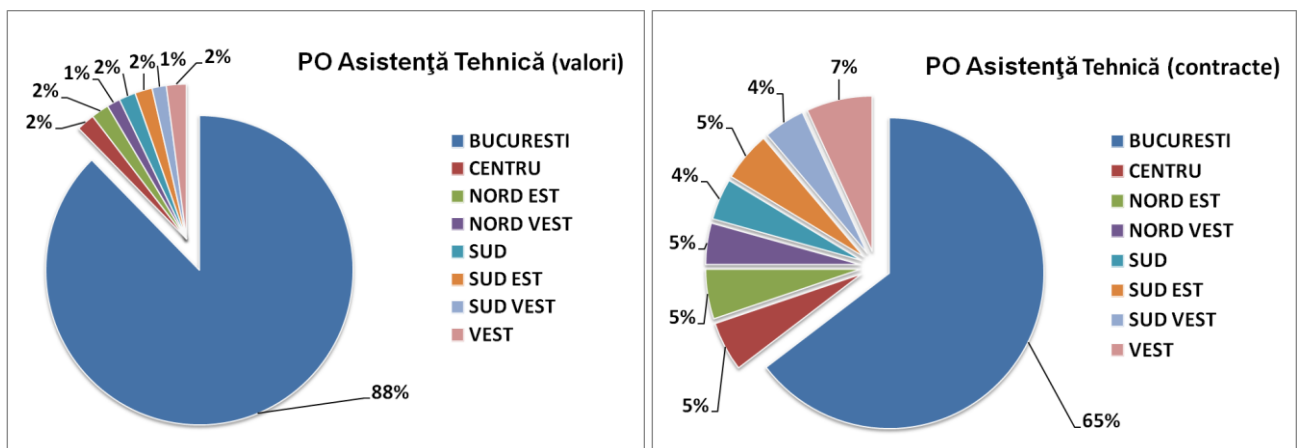

și Autoritățile Centrale care elaborează proiectele. Acestea pot fi implementate la nivel național, dar contractarea nu se face de Administrațiile Publice Locale din teritoriu.

g) Programul Operațional Asistență Tehnică

Având în vedere faptul că majoritatea AM-urilor se află în Regiunea București, se explică ponderea mare de contracte din această regiune.

7. Valori minime, maxime, medii la valoarea totală a proiectelor pe programe operaționale

Pentru fiecare program operațional s-au identificat valorile totale (contribuție UE, buget național, contribuție proprie a beneficiarului, cheltuieli neeligibile) minime, maxime și medii, în lei, pentru proiectele contractate.

Dintre toate programele, cea mai mică valoare înregistrată pentru un proiect contractat este pe Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, însumând 2584 lei. Cea mai mare valoare o are un proiect din cadrul Programului Operațional Sectorial Transport și anume 4.989.141.626 lei.

Tabel 3.10 – Valori minime, maxime și medii ale contractelor/PO

Program Operațional	Valoare minimă (lei)	Valoare maximă (lei)	Valoare medie (mii lei)
Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice	4998	101160833	6934,21
Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane	2584	26078787	6161,14
Programul Operațional Sectorial Mediu	3497	1017320567	77187,11
Programul Operațional Asistență Tehnică	40526	44396566	6119,45
Programul Operațional Regional	91864	138114003	8100,75
Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative	88090	24230254	2953,27
Programul Operațional Sectorial Transport	3620	4989141626	303793,36

Cel mai bine finanțate proiecte, din punct de vedere al valorilor medii, sunt cele realizate în cadrul Programului Operațional Sectorial Transport (valoare medie contracte 303793,36 mii lei) și Programul Operațional Sectorial Mediu (valoare medie contracte 77187,11 mii lei). Din acest punct de vedere, Programul Operațional Regional se află pe poziția a treia cu o valoare medie a contractelor de 8100,75 mii lei.

Tabel 3.11- Valori minime, maxime, medii ale contractelor realizate pe POR, pe regiuni

Regiune	Valoare minimă (lei)	Valoare maximă (lei)	Valoare medie (mii lei)
BUCUREȘTI-ILFOV	106993	127140762	9289,30
CENTRU	94006	88989549	7706,87
NORD-EST	104552	98039873	8465,28
NORD-VEST	91864	126610050	7596,81
SUD	121826	118783999	7754,16
SUD-EST	119412	125055687	7026,31
SUD-VEST	100266	138114003	8178,49
VEST	107076	121137662	9503,06

Pentru Programul Operațional Regional, cea mai mică valoare s-a înregistrat în Regiunea Nord-Vest, de 91.864 lei și cea mai mare valoare este în Regiunea Sud-Vest de 138.114.003 lei. Din punct de vedere al valorilor medii, Regiunea Nord-Est se află pe locul 3, cu o valoare medie a contractelor finanțate pe POR de 8.465,28 mii lei, fiind peste valoarea medie înregistrată la nivel național (8.100,75 mii lei). Fiecare PO a avut valori minim și maxim admise pentru un proiect/contract de finanțare - condiție de eligibilitate ce trebuie obligatoriu respectată de toți aplicanții.

Tabel 3.12 - Valori minime, maxime, medii pe axe POR în Regiunea Nord-Est

Axa Prioritară	Valoare minimă (lei)	Valoare maximă (lei)	Valoare medie (mii lei)
Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbane de creștere	385283	91182309	20196,33
Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	5671131	98039873	33761,56
Axa Prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale	704496	72665199	10118,80
Axa Prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	104552	46664362	1586,68
Axa Prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului	506196	88666804	9031,20
Axa Prioritara 6: Asistență tehnică	330106	21541483	9704,83
TOTAL			8465,28

În regiunea Nord-Est, pe Programul Operațional Regional, cea mai mică valoare a unui proiect, de 104.552 lei, este pe axa 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local și cea mai mare valoare a unui proiect este pe axa 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport, însumând 5.671.131 lei. Din punct de vedere al valorilor medii, *Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport*, are valoarea medie cea mai mare a contractelor finanțate (33.761,56 mii lei) urmată de *Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere* cu o medie de 20.196,33 mii lei.

Rata aprobare

În cadrul Programului Operațional Regional, rata de aprobare a proiectelor este evidențiată în tabelul de mai jos. Cea mai bună rată de aprobare este în Regiunea Sud, de 1,91 (din 1,91 proiecte depuse, unul a fost aprobat), cea mai mică fiind în Regiunea Centru, doar un proiect din trei depuse fiind aprobat. Regiunea Nord-Est se află pe poziția a 5-a, cu o rată de un proiect aprobat la 2,5 depuse (cerere foarte mare pentru o alocare financiară mică în condițiile în care există o capacitate bună de scriere și depunere proiecte).

Tabel 3.13 - Programul Operațional Regional la 31 august 2013: cereri depuse și semnate(fără AXA 6).

	NORD-EST	SUD-EST	SUD	SUD-VEST	VEST	NORD-VEST	CENTRU	BUCUREȘTI-ILFOV
Cereri depuse	1272	1069	1017	961	773	1208	1241	788
Contracte semnate	508	448	533	463	330	453	413	300
Rata de aprobare	2,50	2,39	1,91	2,08	2,34	2,67	3,00	2,63

Analiza pe axe evidențiază faptul că *Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere* are cea mai bună rată de aprobare – un proiect aprobat la 1,32 proiecte depuse (și numărul beneficiarilor eligibili a fost foarte restrâns). Pe *Axa Prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale* s-au înregistrat cele mai multe cereri de finanțare, însă rata de aprobare este cea mai mică: un proiect aprobat la un număr de 3 proiecte depuse (cerere foarte mare pe o alocare financiară foarte mică).

Tabel 3.14 - Programul Operațional Regional – Regiunea Nord-Est - la 31 august 2013: cereri depuse și semnate(fără AXA 6).

Axă prioritară	Axa Prioritară 1	Axa Prioritară 2	Axa Prioritară 3	Axa Prioritară 4	Axa Prioritară 5	TOTAL
Cereri depuse	94	60	200	726	192	1272
Contracte semnate	71	28	66	248	95	508
Rata de aprobare	1,32	2,14	3,03	2,93	2,02	2,50

Rezultate financiare și de volum ale regiunii Nord-Est în Programul Operațional Regional

I. Alocări fonduri POR pe regiuni (site-ul Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice)

Tabel 3.15 - Fonduri alocate POR pe regiuni

Axe prioritare de dezvoltare și domenii de intervenție ale POR	Fonduri alocate pe axe și domenii de intervenție		Regiuni							
			NE	SE	S	SV	V	NV	C	B-I
	(milioane euro)	(%)	% în Total fonduri alocate							
			16,32	13,25	14,23	14,01	10,34	12,09	10,9	8,86
			Fonduri alocate (milioane euro)							
1.Sprijinirea dezvoltării urbane	1391,17	31,36	227,04	184,33	197,96	194,9	143,85	168,19	151,64	123,26
1.1. Planuri integrate de dezvoltare urbană	1391,17	31,36	227,04	184,33	197,96	194,9	143,85	168,19	151,64	123,26
2. Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale	876,71	19,76	143,08	116,16	124,76	122,83	90,65	105,99	95,56	77,68
2.1. Drumuri județene/străzi urbane	876,71	19,76	143,08	116,16	124,76	122,83	90,65	105,99	95,56	77,68
3. Îmbunătățirea infrastructurii sociale	657,53	14,81	107,31	87,12	93,56	92,12	67,99	79,5	71,67	58,26
3.1. Infrastructură sănătate	173,58	3,91	28,33	23	24,7	24,32	17,95	20,99	18,91	15,38
3.2. Infrastructură servicii sociale	99,52	2,24	16,24	13,19	14,16	13,94	10,29	12,03	10,85	8,82
3.3. Echipamente pentru situații de urgență	99,52	2,24	16,24	13,19	14,16	13,94	10,29	12,03	10,85	8,82
3.4. Infrastructură educație	284,91	6,42	46,5	37,74	40,54	39,92	29,46	34,45	31,06	25,24
4. Sprijinirea mediului de afaceri regional și local	795,65	17,93	129,85	105,43	113,22	111,47	82,27	96,19	86,73	70,49
4.1. Structuri de sprijinire a afacerilor	274,39	6,18	44,78	36,36	39,05	38,44	28,37	33,17	29,91	24,31
4.2. Situri industriale: reabilitare și pregătire pentru noi activități	235,4	5,31	38,42	31,19	33,5	32,98	24,34	28,46	25,66	20,85
4.3. Microîntreprinderi	285,86	6,44	46,65	37,88	40,67	40,05	29,56	34,56	31,16	25,33
5. Dezvoltarea și promovarea turismului	715,77	16,14	116,81	94,84	101,86	100,28	74,01	86,54	78,02	63,41
5.1. Valorificarea patrimoniului cultural	235,4	5,31	38,42	31,19	33,5	32,98	24,34	28,46	25,66	20,85
5.2. Infrastructură turism	330,01	7,44	53,86	43,73	46,96	46,23	34,12	39,9	35,97	29,24
5.3. Promovarea potențialului turistic	150,36	3,39	24,53	19,92	21,4	21,07	15,55	18,18	16,39	13,32
Total (fără sume prevăzute pentru asistența tehnică, acestea vor fi gestionate de AM POR)	4436,83	100	724,09	587,88	631,36	621,6	458,77	536,41	483,62	393,1

După cum reiese și din obiectivul general al Programului Operațional Regional și anume - diminuarea disparităților interregionale și intraregionale, fondurile alocate pe regiuni sunt invers proporționale cu gradul de dezvoltare a acestora.

Cele mai multe fonduri au fost repartizate pentru Regiunea Nord-Est, în procent de 16,32% din totalul fondurilor alocate. Cele mai puține fonduri au fost alocate regiunii București-Ilfov (8,86%).

II. Volumul plăților pe Programul Operațional Regional pe regiuni

Tabel 3.16 - Plăți efectuate către beneficiari pe POR la data de 31.08.2013 pe fiecare regiune

Regiune	Plăți efectuate (milioane euro)
NORD-EST	285,7
SUD-EST	195,2
BUCUREȘTI-ILFOV	65,4
SUD	195,6
SUD-VEST	218,9
VEST	138,2
CENTRU	168,2
NORD-VEST	169,3
Total	1436,5

Volumul plăților efectuate către beneficiari pe Programul Operațional Regional la data de 31.08.2013 însuma 1436,5 milioane euro. Comparativ cu celelalte regiuni, Regiunea Nord-Est se situa pe primul loc ca volum al plăților efectuate (285,7 milioane euro), reprezentând o pondere de 19,89% din volumul total al plăților realizate pe POR.

III. Volumul plăților pe Programul Operațional Regional pe axe

Programul Operațional Regional a înregistrat, până la data de 31.08.2013, o rată de absorbție de 39,94%. Axa cu cea mai bună rată de absorbție este *Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport*, cu un procent de 72,24% plăți încasate din totalul fondurilor alocate. Cea mai mică rată de absorbție s-a înregistrat pe *Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere*, de 20,43%.

Tabel 3.17 - Plăți efectuate către beneficiari POR la data de 31.08.2013

AXA/milioane euro	Alocat FEDR	Plăți	Absorbția
Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere	1117,81	228,4	20,43
Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	758,36	547,83	72,24
Axa Prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale	585,55	262,89	44,90
Axa Prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	502,35	217,52	43,30
Axa Prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului	663,33	192,26	28,98
Total (Fără Asistența Tehnică)	3627,4	1448,9	39,94

IV. Număr cereri depuse și număr contracte semnate în regiunea Nord-Est pe Programul Operațional Regional

Până la data de 31 august 2013, numărul de proiecte depuse ajunge la 1.280, din acestea fiind aprobate 516, cu o valoare totală de contractare din fonduri UE de 2.774.002.411 lei.

V. Valoarea totală a proiectelor semnate și distribuția lor pe județe și pe axe pentru Programul Operațional Regional în Regiunea Nord-Est

În ceea ce privește distribuția proiectelor contractate în Regiunea Nord-Est în cadrul Programului Operațional Regional, ponderea cea mai mare ca număr de proiecte o deține județul Iași, cu 25,97% din proiecte, în timp ce județul Vaslui, cu doar 7,56% din proiecte, deține cea mai mică pondere a numărului de contracte.

Tabel 3.18 - Valoarea totală a proiectelor în cadrul POR semnate și distribuția lor pe județe în Regiunea Nord-Est

JUDEȚ	Valoare contracte semnate (fonduri UE) (lei)	Procent (valoare)	Număr proiecte	Procent (al numărului de proiecte)
BACĂU	363.832.133	13,12	85	16,47
BOTOȘANI	338.726.187	12,21	37	7,17
IAȘI	1.020.554.250	36,79	134	25,97
NEAMȚ	395.564.293	14,26	117	22,67
SUCEAVA	348.033.878	12,55	104	20,16
VASLUI	307.291.670	11,08	39	7,56
Total	2.774.002.411	100,00	516	100,00

În ceea ce privește distribuția proiectelor pe axe prioritare, cele mai multe proiecte au fost realizate pe *Axa Prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local*, cu un procent de 48,06%, însă cea mai mare valoare contractată este pe *Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere* - 33,45% din suma totală.

Tabel 3.19 - Valoarea totală a proiectelor semnate și distribuția lor pe axe POR în Regiunea Nord-Est

AXA PRIORITARĂ	Sumă (Fonduri UE) (lei)	Nr. proiecte	Procent Sumă	Procent nr. proiecte
<i>Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere</i>	927.825.155	71	33,45	13,76
<i>Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport</i>	660.080.252	28	23,80	5,43
<i>Axa Prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale</i>	453.966.065	66	16,37	12,79
<i>Axa Prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local</i>	221.591.566	248	7,99	48,06
<i>Axa Prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului</i>	461.153.729	95	16,62	18,41
<i>Axa Prioritară 6: Asistență tehnică</i>	49.385.644	8	1,78	1,55
TOTAL	2.774.002.411	516	100,00	100,00

VI. Rată absorbție regională pentru Programul Operațional Regional

Cea mai mare rată de absorbție pentru Programul Operațional Regional este în Regiunea Nord-Est, de 50,02%. Pe ultimul loc se află București-Ilfov, cu 21,09% .

Tabel 3.20 - Rata de absorbție POR (31.08.2013)

Regiune/milioane euro	Alocare POR din fonduri UE	Plăți efectuate	Absorbția pe regiune
NORD-EST	571,15	285,7	50,02
SUD-EST	463,69	195,2	42,10
BUCUREȘTI-ILFOV	310,06	65,4	21,09
SUD	497,98	195,6	39,28
SUD-VEST	490,28	218,9	44,65
VEST	361,87	138,2	38,19
CENTRU	381,45	168,2	44,09
NORD-VEST	423,11	169,3	40,01
OI Turism	127,8	12,35	9,66
Total (fără Asistență Tehnică)	3627,39	1448,85	39,94

2. Rolul furnizorilor de consultanță în contextul derulării programelor cu finanțare europeană

Capacitatea de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune depinde de patru factori esențiali: capacitatea beneficiarilor de a pregăti și implementa proiecte, capacitatea pieței de a realiza bunurile, serviciile și lucrările ce urmează a fi achiziționate în cadrul proiectelor, capacitatea de cofinanțare a proiectelor de către beneficiari și capacitatea structurilor instituționale și administrative desemnate a gestiona procesul de accesare a acestor fonduri.

În dezvoltarea factorilor menționați, furnizorii de consultanță au un rol extrem de important influențând capacitatea beneficiarilor de a pregăti și implementa proiecte. Într-un sens mai restrâns, strict legat de procesul de finanțare europeană a proiectelor, prin consultanță înțelegem acel tip de consultanță menit să sprijine beneficiarul în procesul de scriere și implementare a proiectului ce urmează a fi finanțat. Procesul de consultanță presupune identificarea și selectarea surselor de finanțare potrivite (programe de finanțare, axe de finanțare pentru care proiectele sunt eligibile), accesarea finanțărilor selectate (pregătirea dosarelor de finanțare, realizarea de studii și analize necesare, sprijinirea beneficiarilor în vederea obținerii tuturor certificatelor și avizelor) și implementarea propriu-zisă a proiectului.

Consultanța în domeniul proiectelor finanțate cu fondurile europene s-a dezvoltat în ultimii ani ca un domeniu al serviciilor de consultanță de sine stătător (*știința implementării fondurilor*). Acest lucru a fost generat de nevoile beneficiarilor de proiecte, în căutarea de surse de finanțare, de a răspunde unor cerințe birocratice atât la nivel european cât și la nivel național. Specific acestui domeniu, în plus față de serviciile specializate de bază, este cunoașterea multitudinii de norme care se aplică finanțărilor europene și aplicarea acestora în vederea atingerii obiectivelor proiectelor finanțate. Sondajul de opinie realizat de Institutul pentru Politici Publice realizat în 2011 în rândul

beneficiarilor – autorități ale administrației publice locale – relevă faptul că peste 70% dintre aceștia au colaborat cu un consultant la pregătirea și depunerea cererii de finanțare.

O perioadă relevantă pentru apariția și dezvoltarea acestui domeniu specific a fost perioada de pre-aderare 2000-2007. Deși programele cu finanțare europeană de pre-aderare (PHARE, ISPA sau SAPARD) aveau caracteristici diferite față de programele post-aderare, ele au creat această nișă pe piața furnizorilor de servicii de consultanță, permițând acumularea unei experiențe utile în domeniu. În ciuda cererii foarte ridicate, procesul de maturizare a pieței consultanților în domeniul specific scrierii și implementării proiectelor cu finanțare europeană a fost lent în lipsa unei strategii instituționale care să reglementeze și să susțină dezvoltarea coerentă a acestui domeniu.

Multe din evaluările și analizele făcute cu privire la performanțele programelor cu finanțare europeană (atât în perioada pre-aderare, cât și pentru perioada post-aderare) scot în evidență, direct sau indirect, importanța serviciilor de consultanță în succesul realizării proiectelor influențând decisiv performanțele programelor cu finanțare europeană implementate la nivel național.

Având la bază o cercetare și mai multe întâlniri publice efectuate în perioada octombrie 2006-aprile 2007, **Raportul Transparența Fondurilor Europene în România** realizat de Asociația Pro Democrația în 2007 pune în discuție principalele probleme ale procesului de cheltuire a fondurilor europene din perspectiva actorilor (autorități de management și beneficiari) implicați în programarea, implementarea și evaluarea acestuia. Una din problemele indicate de beneficiari este cea a firmelor de consultanță. Acestea *"chiar dacă nu reprezintă o problemă în sine, au fost menționate de multe ori ca factor problematic și nu ca unul de sprijin în accesarea fondurilor europene. Astfel, în cadrul dezbaterilor, a fost punctată cel mai adesea problema tarifului foarte mare (10-12%) pe care firmele de consultanță îl solicită beneficiarilor, ceea ce conduce la demotivarea acestora, mai ales în condițiile în care suma este solicitată înainte ca beneficiarul să primească finanțarea propriu-zisă. Tot legat de costurile firmelor de consultanță, participanții la dezbateri au subliniat necesitatea „legiferării primei de succes”, adesea solicitată de acestea. În toate dezbaterile a fost luată în calcul necesitatea existenței unor „liste negre” pentru firmele de consultanță care au dovedit iresponsabilitate și au generat nereguli. Pe de altă parte, a fost adusă în discuție și posibilitatea existenței unor „liste albe” cu firmele de consultanță, care să fie afișate, în mod transparent, la sediile instituțiilor care gestionează fonduri europene."*

Relevante sunt și studiile de caz realizate în 2008 și 2009 la comanda Fundației Soros (**"Autoritățile locale față în față cu fondurile europene"**, 2010), studii care doresc să identifice cauzele includerii sau excluderii anumitor localități, chiar zone, de la fondurile de dezvoltare și să monitorizeze eforturile autorităților locale punând accent pe comunitățile care prezintă un grad ridicat al riscului de marginalizare și excludere din cadrul programelor de dezvoltare, sprijinite de fonduri europene. Deși studiul nu și-a propus să determine rolul firmelor de consultanță în procesul de finanțare a proiectelor, sunt interesante două aspecte: beneficiarii indică în mod frecvent consultanții ca fiind parte integrantă în procesul de proiectare și implementare a proiectelor cu fonduri europene (uneori eșecul este asociat cu lipsa serviciilor de consultanță specifice scrierii și implementării proiectelor, a prețului serviciilor de consultanță care este considerat *"inaccesibil"*). Al

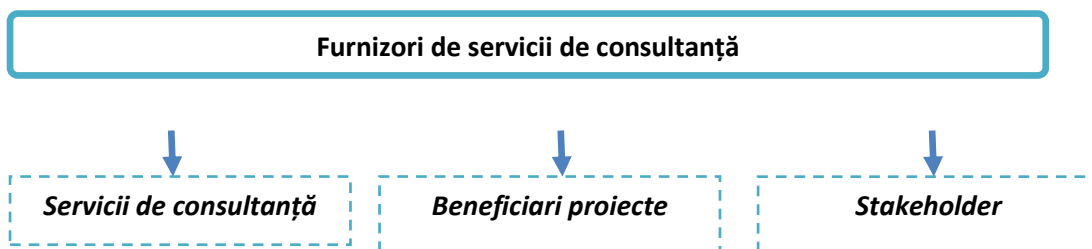

doilea aspect relevă importanța furnizorilor de consultanță, în procesul de promovare a propriilor servicii, de a informa beneficiarii cu privire la oportunitățile de finanțare pe care le aduc diferitele programe (45 din 100 de beneficiari indică ca sursă de informare firme sau persoane specializate). Este de menționat în acest sens una din concluziile studiului: o informare adecvată crește cu 30% șansele de accesare a fondurilor.

Dincolo de influența firmelor de consultanță în relația lor cu beneficiarii în succesul implementării proiectelor cu finanțare europeană trebuie să mai menționăm un aspect important: multe dintre firme de consultanță au găsit în finanțarea europeană o sursă de finanțare pentru propria dezvoltare, devenind beneficiari a diferitelor programe. Într-o analiză critică realizată în 2012, intitulată semnificativ "**Fondurile structurale de la oportunitate de dezvoltare la buget de pradă**", Institutul pentru Politici Publice sesiza că "*pentru fondurile gestionate de POSDRU, s-au specializat deja rețele de firme de consultanță care știu cum și când să scrie proiecte, datorită specificului acestei linii de finanțare și a procedurilor de accesare a proiectelor*". Această dublă ipostază, de consultant și beneficiar, unde principiul de evaluare al programului este „**primul venit, primul servit**”, a generat o formă de concurență neloială ce s-a reflectat în calitatea proiectelor și implicit în performanțele programului de finanțare.

De asemenea, nu putem exclude rolul din ce în ce mai important acordat firmelor de consultanță în scrierea și implementarea proiectelor cu fonduri europene când vorbim de stabilirea strategiilor naționale cu privire la programele cu finanțare europeană. Așa cum remarcă și IPP (POLICYNEWS, ediția 5/octombrie 2013) "*Guvernul a preferat să însăileze această analiză din aportul unor consultanți privați cu evidente limitări în înțelegerea unor fenomene care afectează la nivel macro sectoarele strategice de activitate, fără a avea o viziune integrată despre cum ar trebui să se dezvolte România în viitor*". În fond, identificarea firmelor de consultanță ca actor important în procesul de consultare este corectă, având în vedere rolul direct sau indirect pe care îl joacă în finanțarea proiectelor.

Analizele și studiile prezentate nu fac decât să sublinieze importanța furnizorilor de consultanță în contextul derulării programelor cu finanțare europeană și să ne indice modul în care piața serviciilor de consultanță a influențat și influențează succesul programelor cu finanțare europeană. În acest sens, furnizorii de consultanță în domeniul scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene se găsesc în trei ipostaze principale diferite: furnizori de servicii de consultanță pentru beneficiari, beneficiari și parteneri (actori consultativi) în stabilirea strategiilor cu privire la programarea finanțărilor cu fonduri europene. Mai există și o ipostază secundară, care derivă din cea de furnizori de servicii de consultanță, și anume cea de furnizori de informații și know-how (fie transmit beneficiarilor informații cu privire la programele cu finanțare europeană, fie creează competențe de pregătire și implementare proiecte prin derularea de cursuri pentru beneficiari.)

Din cele trei ipostaze prezentate mai sus, cea mai complexă din punct de vedere al rezultatelor programelor cu finanțare europeană și totodată dificil de analizat (datorită modului indirect de influență) este cea a furnizorilor ca prestatori de servicii către beneficiari ai proiectelor cu finanțare europeană. Neavând la dispoziție rezultate directe (ca în cazul beneficiarilor), o astfel de analiză trebuie realizată prin utilizarea unui sistem de indicatori indirecti care să țină cont de resursele existente la nivelul firmelor de consultanță, de rezultatele acestora și, nu în ultimul rând (având în vedere specificul serviciilor furnizate), de rezultatele beneficiarilor cărora aceștia le furnizează servicii specifice.

3. Aspecte teoretice și particularități în evaluarea serviciilor de consultanță specifice scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene

Serviciile de consultanță sunt servicii profesionale furnizate de persoane specializate (consultanți) către beneficiari în vederea atingerii unor obiective. În ultimă instanță, serviciile de consultanță au la bază un transfer de informații și know-how (produse intangibile), iar acest lucru implică un anumit grad de risc pentru beneficiari în alegerea furnizorilor de astfel de servicii. Cu atât mai mult face dificilă o evaluare a calității serviciilor oferite.

O analiză a contribuțiilor teoretice relevă faptul că nu există un model general acceptat care să surprindă toate dimensiunile calității atunci când vorbim de evaluarea serviciilor de consultanță. Totuși, cele mai mulți autori care analizează acest subiect identifică trei dimensiuni esențiale ale calității serviciilor de consultanță: potențialul (capabilitatea furnizorului), procesul (prin care se furnizează serviciile de consultanță) și rezultatele (obținute în urma furnizării serviciului). În fond, acest model structurat pe cele trei dimensiuni este modelul clasic Donabedian al calității (structură–proces–rezultat).

Componentele se definesc astfel:

- „**structură**”- caracteristicile relativ stabile ale furnizorului de servicii de consultanță, resursele pe care le are la dispoziție;
- „**proces**”- un set de activități care au loc, într-un cadru stabilit, între furnizor și beneficiar;
- „**rezultat**”- realizarea obiectivelor dorite de beneficiar.

Avantajul acestui model de evaluare este dat de faptul că poate fi aplicat cu ușurință în evaluarea calității oricăror tipuri de servicii în măsura în care sunt definite corespunzător cele trei dimensiuni. Din acest motiv, în definirea modelului de evaluare a serviciilor de consultanță, s-au

avut în vedere particularitățile serviciilor specifice scrierii și implementării programelor cu fonduri europene. Cadrul de finanțare este "piața" unde se desfășoară mecanismul cerere-oferă, piață cu reguli specifice din care se pot deduce și defini dimensiunile de evaluare a calității serviciilor de consultanță:

- **Structura:**
  - *resurse umane:* competența profesională a specialiștilor (nivel de pregătire, nivel de specializare, expertiză și experiență);
  - *resurse organizaționale și logistice:* dezvoltare organizațională, sisteme de distribuție, sisteme de management al calității;
  - *servicii furnizate;*
- **Proces:**
  - *colaborarea cu beneficiarii;*
  - *colaborarea cu instituții care asigură managementul programelor de finanțare;*
- **Rezultat**
  - *proiecte scrise și aprobate;*
  - *proiecte implementate.*

Dacă două din cele trei dimensiuni pot fi relativ ușor definite și măsurate (structura și rezultat), componenta proces este mai dificil de cuantificat, deoarece ea indică mai degrabă un raport între așteptările beneficiarilor și procesele desfășurate în furnizarea serviciilor de consultanță. Totuși, existența unui cadru de reglementare și a unor mecanisme instituționale specifice sunt în măsură să furnizeze suficiente date pentru a delimita calitatea proceselor de evaluare uneori subiectivă cu privire la acestea.

Având în vedere că furnizarea de servicii de consultanță specifice managementului proiectelor cu finanțare europeană este un proces care presupune existența mai multor etape, a fost relevantă pentru realizarea evaluării calității serviciilor de consultanță identificarea tuturor proceselor existente pe parcursul furnizării de servicii necesare finanțării și implementării unui proiect finanțat cu fonduri nerambursabile:

- ✓ **Selectarea consultanților**
  - ***stabilirea criteriilor de selecție;***
  - ***demararea și realizarea procedurilor de selecție,*** cu respectarea prevederilor legale legate de achiziții, atunci când este cazul;
  - ***selectarea și încheierea contractului de consultanță:*** relația consultant–beneficiar se bazează pe existența unui contract cadru care definește obiectivele misiunii de consultanță. Contractul cadru este suplimentat de acte adiționale care punctează etapele distincte ale procesului de consultanță;
- ✓ **Derularea misiunii de consultanță**
  - ***elaborarea propunerii de proiect:*** întocmirea documentației tehnice în urma unui proces de analiză a oportunității și fezabilității;

- **identificarea sursei de finanțare:** suma activităților de analiză a caracteristicilor proiectului pe care dorește să-l realizeze beneficiarul și compararea în paralel a acestora atât cu resursele disponibile pentru cofinanțarea proiectului cât și cu posibilitățile existente de finanțare din fonduri europene nerambursabile;
- **accesarea finanțării presupune:**
  - *completarea de către consultant, în strânsă colaborare cu beneficiarul, a cererii de finanțare și a documentelor anexe, precum și obținerea documentelor suplimentare necesare (inclusiv realizarea proiectelor tehnice atunci când este nevoie);*
  - *depunerea dosarului de finanțare și, în urma analizei și evaluării făcute de instituțiile care asigură managementul programelor cu fonduri europene și a evaluatorilor independenți, acordarea explicațiilor solicitate sau realizarea completărilor necesare;*
  - *semnarea contractului de finanțare: în mod normal această etapă ar trebui să fie rezultatul proceselor anterioare, fără a mai trebui să existe o implicare a consultantului. Totuși, între momentul depunerii propunerii de proiect și cel al semnării contractului de finanțare poate fi o perioadă de timp destul de mare, în care au intervenit modificări importante (în mediul economic general, în piața și activitățile beneficiarului etc). Reevaluarea și discutarea acestor aspecte în etapa de semnare a contractului de finanțare este foarte importantă, iar rolul consultantului poate fi esențial (pe parcursul discuțiilor cu beneficiari și consultanți, dar și în urma analizei efectuate, s-a observat importanța acestui proces – o lipsă a reevaluării indicatorilor proiectului sau a condițiilor financiare poate duce la penalizări și chiar rezilierea contractului);*
- **implementarea proiectului:** începe după semnarea contractului de finanțare de către beneficiarul finanțării și autoritatea contractantă. Implementarea proiectului se realizează pe diferite niveluri: tehnic; organizatoric; managerial; informațional etc. Pentru a putea porni derularea propriu-zisă a activităților proiectului este necesară însă transformarea surselor de finanțare în resurse financiare. Consultantul trebuie să realizeze un tablou de bord al finanțării care să evidențieze structura și succesiunea diferitelor tipuri de resurse financiare utilizate. De regulă, tranșele de finanțare neramburabilă sunt eliberate treptat, prin decontare, pe măsură ce se desfășoară activitățile proiectului. Plata inițială a cheltuielilor finanțate din fonduri europene, până la momentul încasării efective a finanțării, precum și plata cheltuielilor care nu beneficiază de finanțare nerambursabilă trebuie susținute din fonduri proprii, credite bancare sau alte surse. Decontul final survine după recepția lucrărilor proiectului. Deși deseori neglijat în practică, rolul consultantului este deosebit de important în cadrul acestui proces de administrare a resurselor financiare ale organizației. În cele din urmă, de corecta administrare a acestor resurse depinde succesul proiectului. În cadrul acestui proces delimităm două subprocesse specifice finanțărilor nerambursabile cu fonduri publice (europene sau

naționale), delimitare ce trebuie făcută având în vedere importanța lor din perspectiva finanțatorului (existența unor proceduri specifice de monitorizare):

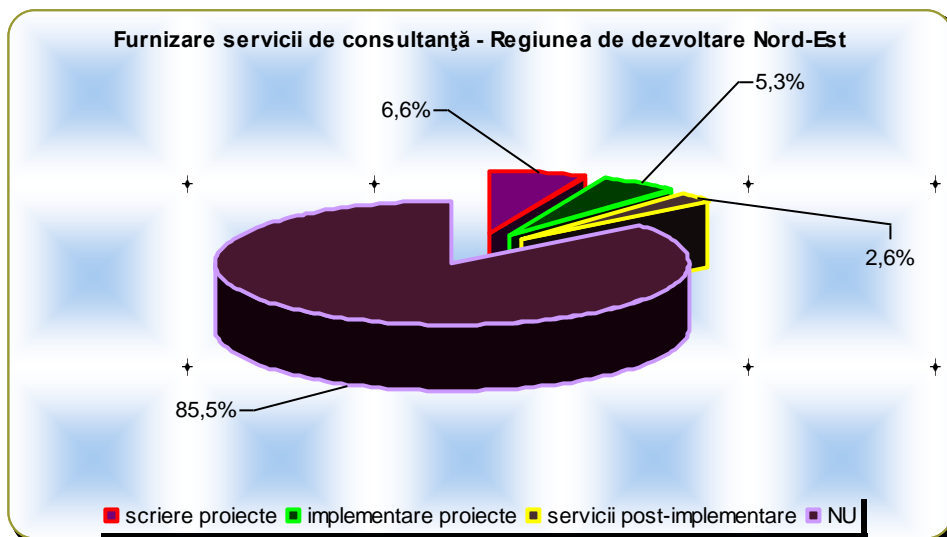
- *realizarea achizițiilor proiectului*: importanța acestui proces este dată de necesitatea respectării unor reglementări legislative naționale și europene. Nerespectarea lor poate duce la pierderea parțială sau totală a finanțării;
- *implementarea propriu-zisă a proiectului*: rolul consultantului este de a urmări și a asigura o respectare a proceselor de implementare pe toate nivelurile (tehnic, administrativ, financiar). În acest proces, intervine în comunicarea cu instituțiile care asigură monitorizarea implementării, realizând raportări periodice sau acordând explicațiile solicitate;
- **post-implementare**: este un proces mai puțin important din punct de vedere al desfășurării misiunii de consultanță – consultantul poate interveni în elaborarea unor rapoarte solicitate de instituțiile care asigură managementul proiectelor.

Desigur, nu este obligatoriu ca toate procesele unui proiect să fie realizate în cadrul unei misiuni de consultanță contractate, beneficiarii având posibilitatea de a aborda unele activități pe cont propriu. În plus, specializările și expertiza diferită determină furnizorii să ofere doar o parte din serviciile de consultanță din cele prezentate anterior. Dar înțelegerea proceselor ce stau la baza furnizării serviciilor de consultanță specifice scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene permite o evaluare pertinentă a calității acestora.

4. Analiza ofertei de servicii de consultanță și evaluarea performanțelor și a capacității (competențe și resurse) furnizorilor de servicii de consultanță de a oferi servicii în domeniul scrierii și realizării proiectelor în cadrul POR

4.1. Furnizare servicii de consultanță specifice proiectelor cu finanțare europeană

Analiza răspunsurilor referitoare la furnizarea sau nefurnizarea de servicii de consultanță beneficiarilor proiectelor cu finanțare europeană arată că 6,6% dintre firmele de consultanță din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est furnizează servicii specifice scrierii proiectelor, 5,3% oferă servicii de consultanță în implementarea proiectelor, iar 2,6% sunt specializate pe servicii post-implementare. 85,5% din numărul total al firmelor analizate nu furnizează servicii beneficiarilor proiectelor cu finanțare europeană. 2,0% dintre firme furnizează servicii de consultanță atât în scrierea proiectelor, cât și în implementarea lor, iar 2,1% dintre firme furnizează toate cele trei tipuri de servicii de consultanță.

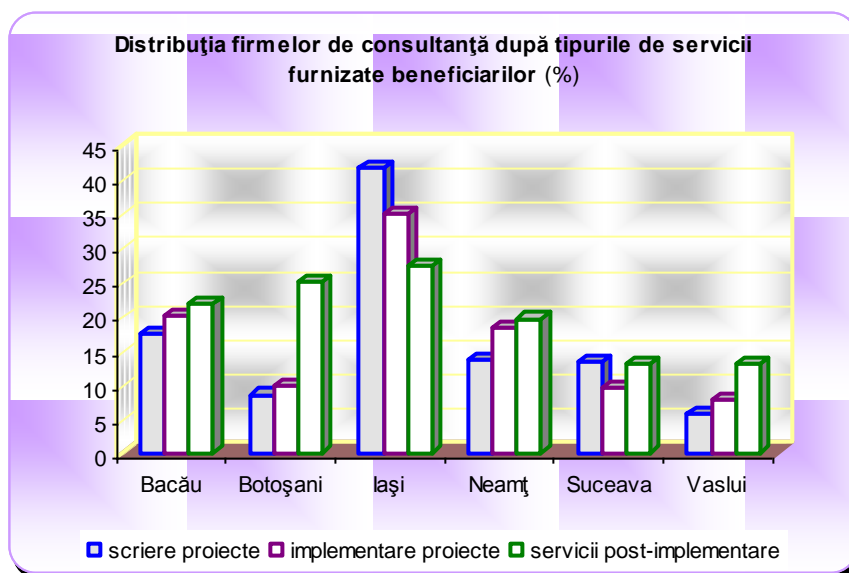

Grafic 3.1 – Furnizare servicii de consultanță – Regiunea de dezvoltare Nord-Est

Pe județele componente ale Regiunii de dezvoltare Nord-Est, situația furnizării de servicii de consultanță este prezentată mai jos:

Tabel 3.10 – Distribuția firmelor de consultanță după tipurile de servicii furnizate beneficiarilor %

Tipuri de servicii	Regiunea Nord-Est	din care, pe <i>județe</i> :					
		Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
scrierea proiectelor	6,6	17,3	8,5	41,6	13,5	13,4	5,7
implementarea proiectelor	5,3	20,0	9,7	34,8	18,3	9,4	7,8
servicii post-implementare	2,6	21,8	5,0	27,4	19,6	13,1	13,1

Grafic 3.2 – Distribuția firmelor de consultanță după tipurile de servicii furnizate beneficiarilor

4.2. Servicii de consultanță în scrierea proiectelor cu finanțare europeană

Profilul general al firmelor de consultanță din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est care furnizează servicii în scrierea proiectelor cu finanțare europeană (din cele 787 firme intervievate)

Tabel 3.11 - Distribuția firmelor după diviziune CAEN Rev.2 %

Cod diviziune CAEN Rev.2	Regiunea Nord-Est	din care, pe județe:					
		Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
69	14,9	12,5	25,0	3,1	27,3	27,3	33,4
70	43,2	25,0	25,0	60,6	45,4	27,3	33,3
71	39,5	62,5	50,0	30,3	27,3	45,4	33,3
73	1,2	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0
74	1,2	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0
TOTAL	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Resurse umane – structura ocupațională

Analiza resurselor umane după nivelul de educație arată că, la sfârșitul lunii iunie 2013, 87,2% din numărul de salariați al firmelor de consultanță care oferă servicii în etapa de scriere a proiectelor cu fonduri europene au studii superioare, iar 12,8% au studii medii.

Resurse umane – formare profesională

Cursuri de formare profesională în domeniile specifice accesării fondurilor europene:

66,7% dintre firmele de consultanță participante la studiu și care sunt implicate în scrierea proiectelor au salariați care au urmat cursuri de formare profesională în unul din domeniile specifice accesării fondurilor europene, cursuri avizate de CNFPA și finalizate cu certificate de absolvire recunoscute de MMFPS și de MECI. Dintre acestea, 60,5% au salariați care au urmat cursuri din domeniul **managementului proiectelor**, 33,3% au salariați care au urmat cursuri din domeniul **achizițiilor publice**, 21,0% au salariați care au urmat cursuri de **expert accesare fonduri europene**, iar 16,0% au salariați care au urmat și absolvit **alte cursuri** cu tematici care se încadrează în formarea profesională specifică accesării fondurilor europene.

Sunt firme cu salariați care au urmat cursuri de formare profesională din toate domeniile specifice accesării fondurilor europene și firme ale căror salariați au urmat cursuri de formare profesională din câte 2 domenii: managementul proiectelor și achiziții publice; managementul proiectelor și expert accesare fonduri europene; achiziții publice și expert accesare fonduri europene.

Intenția de specializare în domeniile specifice accesării fondurilor europene:

- 29,6% din firmele de consultanță respondente și care furnizează servicii în scrierea proiectelor au exprimat intenția de a specializa personal angajat în domeniul **managementului proiectelor**;
- 23,5% au exprimat intenția de a specializa personal angajat în domeniul **achizițiilor publice**;
- 23,5% au exprimat intenția de a specializa personal angajat ca **expert accesare fonduri europene**;

- 4,9% au exprimat intenția de a specializa personal angajat în **alte domenii specifice** (analiză cost/beneficiu, analiză financiară, calitate materiale în construcții, întocmire devize, evaluare proiecte).

De asemenea, există firme care intenționează să specializeze salariați în toate domeniile specifice accesării fondurilor europene sau în oricare două din aceste domenii.

Experiența personalului

- 67,9% din firmele care furnizează servicii în scrierea proiectelor cuprinse în cercetare au afirmat că au personal angajat care are **experiență relevantă în scrierea proiectelor cu fonduri europene**;
- 59,3% din firmele care furnizează servicii în scrierea proiectelor cuprinse în cercetare au afirmat că au personal angajat care are **experiență relevantă în managementul proiectelor cu fonduri europene**.

Între acestea, se remarcă și firme care au personal angajat cu experiență relevantă în ambele domenii.

Resurse organizaționale și logistice

Din analiza răspunsurilor date de firmele de consultanță din Regiunea Nord-Est cu servicii în scrierea proiectelor la solicitarea înscrierii **principalelor servicii oferite beneficiarilor**, a rezultat un top al principalelor servicii, astfel: servicii de analiză sau consultanță tehnică/ servicii de asistență tehnică/ servicii de consultanță fiscală/ servicii de consultanță în domeniul achizițiilor/ servicii de elaborare de proiecte, altele decât pentru lucrările de construcții.

Firmele de consultanță analizate își furnizează serviciile prin unul, două și patru **puncte de lucru**, ponderea cea mai mare având-o firmele cu un singur punct de lucru.

Tabel 3.12 - Distribuția serviciilor firmelor de consultanță cu servicii în scrierea proiectelor în concordanță cu localizarea geografică a beneficiarilor

Județul	Distribuția serviciilor firmelor de consultanță după localizarea beneficiarilor (%)				
	Total	locală	județeană	regională	națională
Bacău	100,0	12,5	6,2	25,0	56,3
Botoșani	100,0	0,0	50,0	25,0	25,0
Iași	100,0	3,0	12,1	48,5	36,4
Neamț	100,0	27,3	18,2	45,4	9,1
Suceava	100,0	0,0	27,3	45,4	27,3
Vaslui	100,0	16,7	33,3	33,3	16,7
TOTAL Regiunea NORD-EST	100,0	8,6	17,3	40,8	33,3

Datele prezentate se completează cu variantele de localizare **multiplă** a beneficiarilor de servicii oferite de firmele de consultanță care furnizează servicii în scrierea proiectelor, astfel: locală + județeană + regională (2,5%); regională + națională (1,2%); locală + județeană + regională + națională (3,7%).

Din punct de vedere al existenței sau inexistenței, la nivelul firmelor de consultanță care oferă servicii în scrierea proiectelor, a unui sistem de management al calității, **certificarea organizațională** se prezintă ca în tabelul următor:

Tabel 3.13 – Grad de certificare a furnizorilor de consultanță care oferă servicii specifice scrierii proiectelor (%)

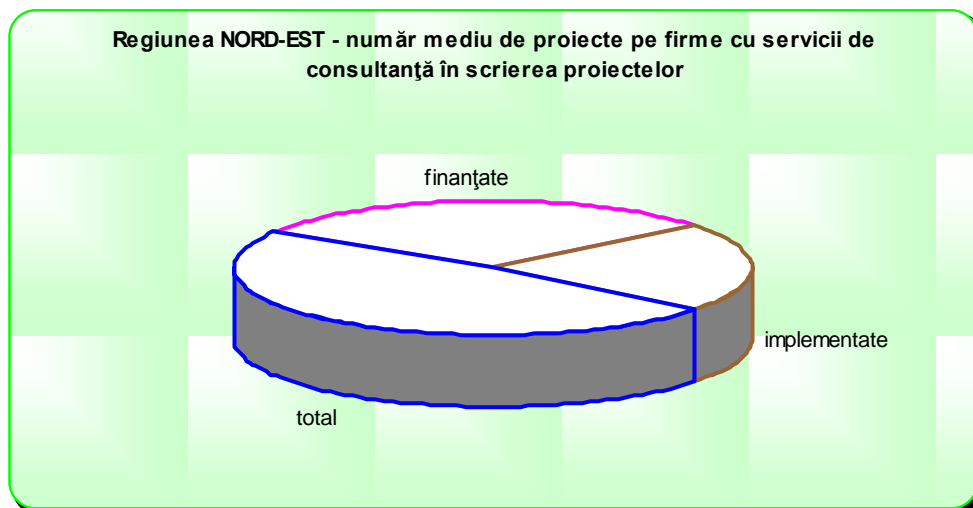
Specificație	Regiunea Nord-Est	din care, pe <i> județe</i> :					
		Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
DA, există sistem de management al calității							
certificare	61,8	68,7	75,0	57,5	54,5	54,5	83,3
în curs de certificare	8,6	0,0	0,0	6,1	9,1	27,3	16,7
fără certificare	4,9	6,3	0,0	9,1	0,0	0,0	0,0
NU, nu există sistem de management al calității							
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabel 3.14 – Grad de certificare–structura/județe-a furnizorilor de consultanță care oferă servicii specifice scrierii proiectelor (%)

Specificație	Regiunea Nord-Est	<i> județe</i>					
		Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
DA, există sistem de management al calității							
certificare	100,0	22,0	6,0	38,0	12,0	12,0	10,0
în curs de certificare	100,0	0,0	0,0	28,6	14,3	42,8	14,3
fără certificare	100,0	25,0	0,0	75,0	0,0	0,0	0,0
NU, nu există sistem de management al calității							
	100,0	20,0	5,0	45,0	20,0	10,0	0,0

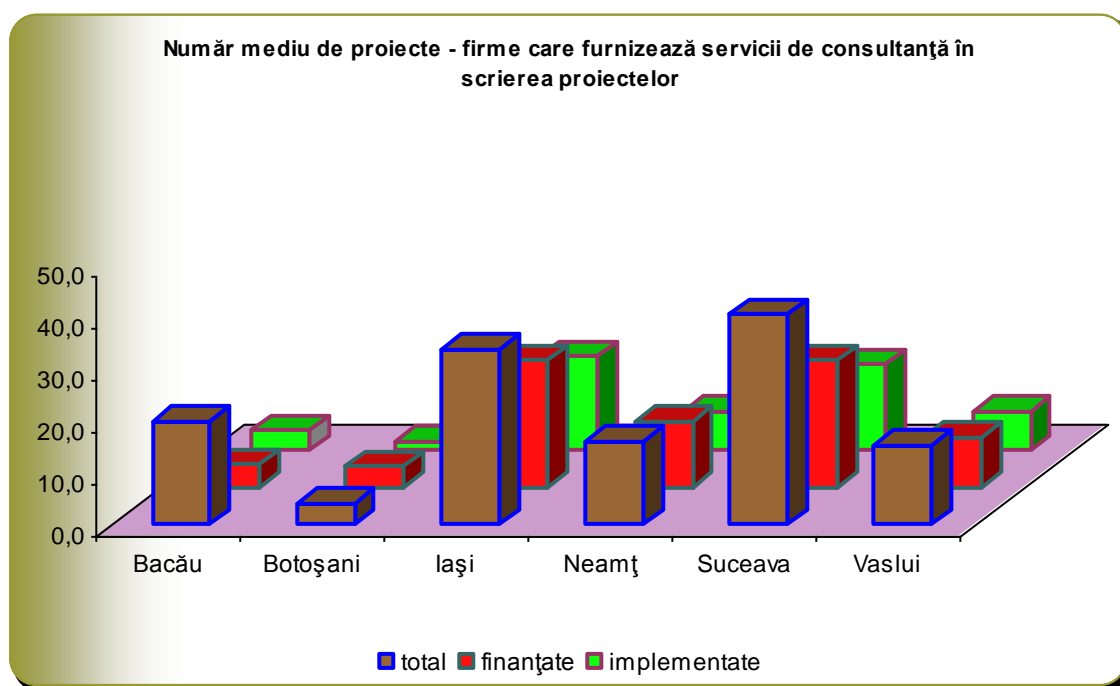
De asemenea, 2,5% dintre firmele analizate au menționat că au proceduri de lucru atât cu certificare, cât și în curs de certificare.

Statistica numărului de proiecte cu implicare a firmelor de consultanță din Regiunea Nord-Est care, în cadrul studiului realizat, au afirmat că au furnizat beneficiarilor proiectelor cu finanțare europeană **servicii de consultanță în scrierea proiectelor** arată că la 1 firmă revine un număr mediu de 27,6 proiecte, din care 17,4 proiecte/firmă reprezintă numărul mediu al proiectelor scrise finanțate, iar 12,4 proiecte/firmă reprezintă numărul mediu al proiectelor scrise implementate de aceleași firme.

Grafic 3.3 – Regiunea Nord-Est – număr mediu de proiecte pe firme cu servicii de consultanță în scrierea proiectelor

Pe județe, situația numărului mediu de proiecte/firmă cu servicii de consultanță în scrierea proiectelor este reprezentată astfel:

Grafic 3.4 – Număr mediu de proiecte – firme care furnizează servicii de consultanță în scrierea proiectelor

Numărul mediu de proiecte/firmă care a furnizat servicii de consultanță în scrierea proiectelor cu finanțare europeană pe **programe operaționale**:

Tabel 3.17 – Număr mediu de proiecte/firmă pe programe operaționale

Program operațional	TOTAL	finanțate	implementate
Programul Operațional Regional	7,3	3,9	2,5
Bacău	8,1	1,2	1,4
Botoșani	0,5	0,5	0,5
Iași	5,2	4,4	2,4
Neamț	7,5	5,4	4,3
Suceava	18,3	7,7	4,3
Vaslui	1,0	0,5	0,3
Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice	2,6	1,8	1,0
Bacău	1,3	0,2	0,2
Botoșani	0,0	0,0	0,0
Iași	4,2	3,1	1,9
Neamț	2,4	2,2	0,4
Suceava	1,4	1,1	0,6
Vaslui	1,8	0,8	0,7
Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane	1,3	0,8	0,3
Bacău	0,4	0,4	0,4
Botoșani	0,0	0,0	0,0
Iași	1,1	0,5	0,2
Neamț	2,8	2,6	0,4
Suceava	2,0	1,0	0,4
Vaslui	1,0	0,8	0,3
Programul Operațional Sectorial Mediu	1,8	0,7	0,3
Bacău	6,7	0,9	0,9
Botoșani	0,5	0,5	0,5
Iași	0,4	0,4	0,1
Neamț	0,2	0,2	0,2
Suceava	1,0	1,9	0,1
Vaslui	0,3	0,0	0,0
Programul Operațional Cooperare Transfrontalieră	0,6	0,3	0,3
Bacău	0,0	0,0	0,0
Botoșani	0,0	0,0	0,0
Iași	0,5	0,4	0,3
Neamț	0,0	0,0	0,0
Suceava	1,4	0,5	0,3
Vaslui	2,8	1,7	1,3
Programul Național de Dezvoltare Rurală	13,2	9,3	7,8
Bacău	2,2	0,9	0,8
Botoșani	2,8	2,8	0,5
Iași	21,4	14,9	12,5
Neamț	2,9	2,2	2,1
Suceava	14,9	11,4	10,7
Vaslui	20,5	13,8	11,0

Cel mai mare număr de proiecte cu fonduri europene pentru care firmele au furnizat servicii de consultanță în faza de scriere s-a înregistrat pe PNDR (47,9% din numărul total de proiecte scrise), urmat de numărul proiectelor ce au beneficiat de consultanță în scrierea lor pe POR (26,6%). În cadrul PNDR, județele cu cel mai mare număr de proiecte pentru care firmele au furnizat servicii de consultanță în scriere sunt: Iași (65,9% din numărul total de proiecte scrise pe PNDR), Suceava (15,3%) și Vaslui (11,5%).

La polul opus, programele cu cel mai mic număr de proiecte (sub 1,0%) pentru care s-a oferit consultanță în scriere sunt: PODCA, Cooperare Inter-regională și POAT.

Gradul de finanțare (ponderea numărului de proiecte scrise finanțate în numărul total al proiectelor scrise) și **gradul de implementare** (ponderea numărului de proiecte scrise și implementate de firmele care furnizează servicii de consultanță în scriere în numărul total al proiectelor scrise) pe **programe operaționale**:

Tabel 3.18 – Gradul de finanțare și gradul de implementare a proiectelor pe programe operaționale

Program operațional	Grad de finanțare (%)	Grad de implementare (%)
TOTAL Regiunea de dezvoltare NORD-EST	62,9	45,0
Bacău	22,1	19,2
Botoșani	100,0	43,7
Iași	72,4	5,1
Neamț	79,5	46,6
Suceava	60,1	40,8
Vaslui	63,5	49,1
Programul Operațional Regional	52,9	33,8
Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice	69,3	39,1
Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane	67,0	24,3
Programul Operațional Sectorial Mediu	36,5	16,2
Programul Operațional Cooperare Transfrontalieră	57,1	42,9
Programul Național de Dezvoltare Rurală	70,0	59,2

Tabel 3.19 - Structura POR pe axe prioritare:

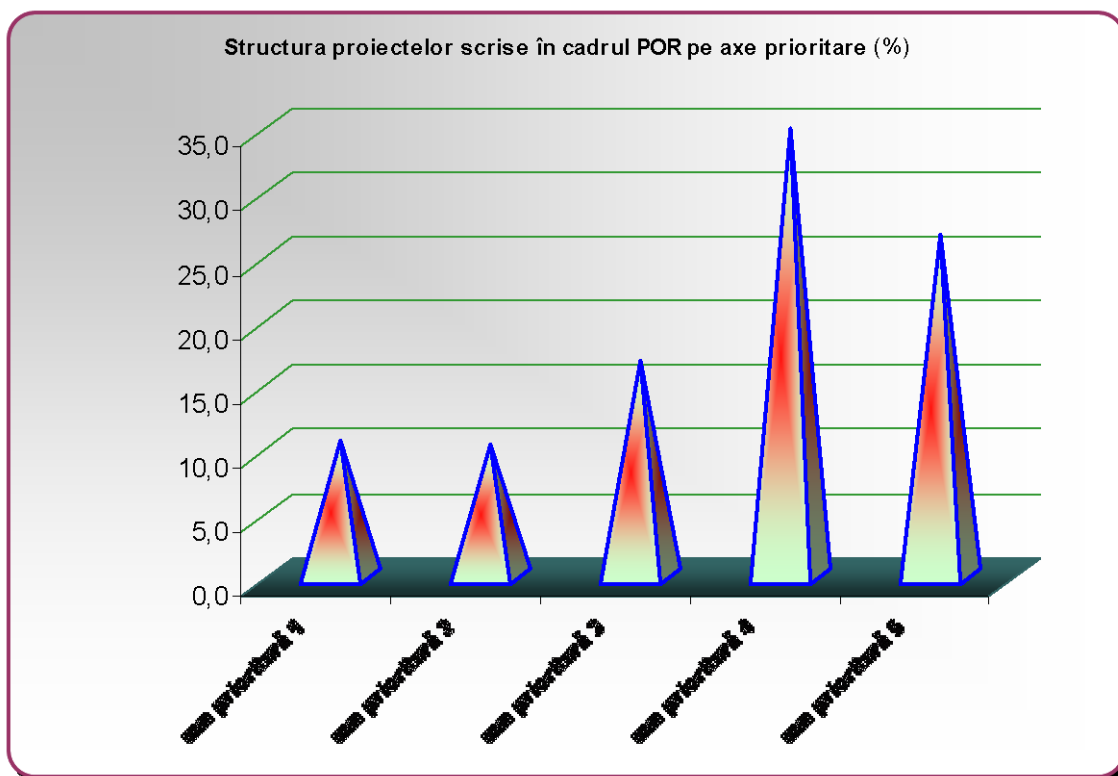
Programul Operațional Regional	TOTAL	finanțate	implementate
Programul Operațional Regional	100,0	100,0	100,0
Axa prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere	10,7	14,0	4,0
Axa prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	10,4	4,1	4,4
Axa prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale	16,8	24,4	25,9
Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	35,4	41,6	44,3
Axa prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului	26,7	15,9	21,4

Proiectele în a căror scriere s-a primit consultanță din partea firmelor cuprinse în cercetare de pe axele prioritare 3, 4 și 5 dețin cea mai mare pondere în numărul total al proiectelor analizate sub aspectul etapei de scriere a lor. Aceeași ierarhie se menține și pentru proiectele scrise și finanțate și pentru proiectele scrise și implementate de firmele care au furnizat servicii de consultanță în scrierea proiectelor.

Tabel 3.20 - Numărul mediu de proiecte cu fonduri europene în cadrul POR, pe axe prioritare:

Axe prioritare	TOTAL	finanțate	implementate
Programul Operațional Regional	7,35	3,89	2,48
Axa prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere	0,79	0,54	0,09
Bacău	1,44	0,19	0,13
Botoșani	0,00	0,00	0,00
Iași	0,94	0,94	0,18
Neamț	0,00	0,00	0,00
Suceava	0,91	0,91	0,00
Vaslui	0,00	0,00	0,00
Axa prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	0,90	0,18	0,13
Bacău	3,56	0,12	0,06
Botoșani	0,00	0,00	0,00
Iași	0,36	0,36	0,24
Neamț	0,09	0,00	0,09
Suceava	0,00	0,00	0,00
Vaslui	0,00	0,00	0,00
Axa prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale	1,23	0,95	0,64
Bacău	1,25	0,62	0,62
Botoșani	0,50	0,50	0,50
Iași	0,88	0,70	0,54
Neamț	0,73	0,73	0,73
Suceava	3,64	3,00	1,19
Vaslui	0,17	0,17	0,17
Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	2,52	1,60	1,09
Bacău	0,00	0,00	0,00
Botoșani	0,00	0,00	0,00
Iași	2,39	1,82	1,21
Neamț	5,73	4,00	2,64
Suceava	5,28	2,19	1,64
Vaslui	0,50	0,50	0,25
Axa prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului	1,96	0,62	0,53
Bacău	1,81	0,25	0,56
Botoșani	0,00	0,00	0,00
Iași	0,70	0,61	0,27
Neamț	1,00	0,73	0,82
Suceava	8,45	1,64	1,45
Vaslui	0,75	0,00	0,00

Pe axele prioritare 4 și 5 s-au furnizat servicii de consultanță în scris pentru cel mai mare număr de proiecte cu fonduri europene din cadrul POR (33,8%, respectiv 26,7% din numărul total de proiecte scrise de firmele de consultanță). Județele Iași, Neamț și Suceava dețin ponderea, din punct de vedere al numărului de proiecte scrise, pe axa 4, iar primele locuri pe axa 5 aparțin județelor Suceava, Bacău și Iași.

Grafic 3.5 – Structura proiectelor scrise în cadrul POR pe axe prioritare

Gradul de finanțare (ponderea numărului de proiecte scrise&finanțate în numărul total al proiectelor scrise) și **gradul de implementare** (ponderea numărului de proiecte scrise&implementate de firmele care furnizează servicii de consultanță în scriere în numărul total al proiectelor scrise) pe **axe prioritare** din cadrul **POR**:

Tabel 3.22 - Distribuție grad de finanțare și grad de implementare în cadrul POR pe județe și axe prioritare

Axe prioritare	Grad de finanțare (%)	Grad de implementare (%)
Programul Operațional Regional	52,9	33,8
Bacău	14,7	17,0
Botoșani	100,0	100,0
Iași	83,9	46,6
Neamț	72,3	56,6
Suceava	42,3	23,4
Vaslui	50,0	33,3
Axa prioritara 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbane de creștere	68,7	12,5
Axa prioritara 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	26,2	16,7
Axa prioritara 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale	77,0	52,0
Axa prioritara 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	64,7	43,8
Axa prioritara 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului	31,4	27,0

Din analiza gradului de finanțare rezultă o rată de succes a finanțării proiectelor pe total regiune de aproximativ 1,6 (un proiect finanțat la 1,6 proiecte scrise/consultant) în timp ce rata de implementare este de aproximativ 2,3 (un proiect implementat la 2,3 proiecte scrise/consultant).

Județe	Număr proiecte scrise/număr proiecte finanțate/consultant	Număr proiecte scrise/număr proiecte implementate/consultant
Bacău	4,53	5,20
Botoșani	1,00	2,29
Iași	1,38	1,88
Neamț	1,26	2,15
Suceava	1,66	2,45
Vaslui	1,58	2,04
NORD-EST	1,59	2,22

Situația comparativă pe județe indică o rată de succes mare pentru județul Botoșani (un proiect finanțat la unul scris) și una relativ mică pentru județul Bacău (un proiect finanțat la 4,5 proiecte scrise). Pentru înțelegerea și interpretarea corectă a acestui indicator trebuie luat în considerare și volumul de proiecte scrise. În acest sens, relativ la numărul de proiecte scrise, județul Iași (cu o rată de succes a finanțării de 1 proiect finanțat la 1,38 scrise/consultant) și județul Suceava (cu o rată de succes a finanțării de 1 proiect finanțat la 1,66 scrise/consultant) pot fi considerate județele care au cea mai mare **eficiență/consultant** în obținerea finanțării.

Același lucru se observă în cazul ratei de implementare a proiectelor scrise. Cu o rată de implementare de 1,88 (un proiect implementat la 1,88 scrise/consultant), județul Iași se află pe prima poziție, urmat de județul Suceava cu o rată de implementare de 2,04 (la 2,04 proiecte scrise unul implementat/consultant). Pe ultima poziție se află județul Bacău cu o rată de implementare de 5,20 (la 5,20 proiecte scrise, doar unul implementat/consultant). Pe lângă a constitui o măsură a eficienței, acest indicator ne indică și în ce măsură aceiași consultanți se implică în toate etapele procesului de realizare a proiectelor cu finanțare europeană, de la etapa scrierii și până la implementare și post-implementare.

PO	Număr proiecte scrise/număr proiecte finanțate/consultant	Număr proiecte scrise/număr proiecte implementate/consultant
POAT	1,00	2,00
PODCA	1,06	9,50
PNDR	1,43	1,69
POSCCE	1,44	2,55
POS DRU	1,49	4,12
POST	1,75	2,33
POP	1,81	1,93
POR	1,89	2,96
POSM	2,74	6,17

Situația comparativă a programelor operaționale în Regiunea Nord-Est indică o rată de succes mare pentru Programul Operațional Asistență Tehnică (un proiect finanțat la unul scris/consultant) și una relativ mică pentru Programul Operațional Sectorial Mediu (un proiect finanțat la 2,74 proiecte scrise/consultant). Pentru înțelegerea și interpretarea corectă a acestui indicator trebuie

luat în considerare și volumul de proiecte scrise de consultanții din regiunea Nord-Est pentru fiecare program operațional. În acest sens, relativ la numărul de proiecte scrise, Programul Național de Dezvoltare Rurală (cu o rată de succes a finanțării de 1 proiect finanțat la 1,43 scrise/consultant) și județul Programul Operațional Regional (cu o rată de succes a finanțării de 1 proiect finanțat la 1,89 scrise/consultant) pot fi considerate programele operaționale care au cea mai mare eficiență/consultant în obținerea finanțării.

În ceea ce privește rata de implementare, Programul Național de Dezvoltare Rurală (cu o rată de implementare de 1 proiect implementat la 1,69 scrise/consultant) și Programul Operațional pentru Pescuit (cu o rată de implementare de 1 proiect implementat la 1,93 scrise/consultant) sunt programele în care consultanții se dovedesc cei mai eficienți. Rate scăzute se înregistrează pe Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative (un proiect implementat la 9,5 proiecte scrise/consultant)–justificat, având în vedere numărul mic de proiecte scrise și de specificul programului și pe Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (din 4,12 proiecte scrise doar unul este implementat de același consultant), în ciuda faptului că există un număr mare de proiecte scrise în cadrul acestui program.

Axe POR	Număr proiecte scrise/număr proiecte finanțate/consultant	Număr proiecte scrise/număr proiecte implementate/consultant
1.1 Axa prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere	1,45	8,00
1.2 Axa prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	3,82	6,00
1.3 Axa prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale	1,30	1,92
1.4 Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	1,55	2,28
1.5 Axa prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului	3,18	3,70
Total POR	1,89	2,96

Din analiza ratelor de succes privind finanțarea proiectelor scrise de consultanți în cadrul Programului Operațional Regional, în Regiunea Nord-Est, se observă că pe axa prioritară 3 – *”Îmbunătățirea infrastructurii sociale”* se înregistrează cea mai mare rată de succes a finanțării (un proiect finanțat la 1,3 depuse/consultant) în timp ce, pe axa prioritară 2 – *”Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport”* se înregistrează cea mai mică rată de succes a finanțării (un proiect finanțat la 3,82 scrise).

Având în vedere obiectul de activitate și expertiza firmelor care au furnizat servicii de consultanță pentru scrierea proiectelor cu finanțare europeană, studiul a scos în evidență principalele domenii în care se înscriu aceste servicii și anume: promovarea adaptării și dezvoltării zonelor rurale (firmele din județele Bacău, Botoșani, Iași, Suceava, Vaslui); sprijinirea sectorului IMM și meșteșugăresc (firmele din Iași, Neamț, Suceava și Vaslui); turism (firmele din Iași, Neamț, Suceava, Vaslui) și agricultură (firmele din județele Bacău, Botoșani, Iași).

Principalele categorii de beneficiari pentru care s-au furnizat servicii de consultanță în scrierea proiectelor sunt: companii private (34,0% din numărul firmelor analizate); instituții publice din administrația locală (33,3%); organizații non-guvernamentale (15,7%).

Din numărul total al beneficiarilor serviciilor de consultanță în scrierea proiectelor cu fonduri europene, 93,0% sunt din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, iar 7,0% sunt din alte regiuni.

În procesul de scriere a proiectelor, 19,7% din firmele de consultanță cuprinse în cercetare au cooptat specialiști/furnizori de consultanță externi din următoarele domenii: managementul proiectelor; consultanță economică; arhitectură; inginerie; cercetare.

Aprecierile firmelor de consultanță care au furnizat servicii în scrierea proiectelor referitoare la inter-relaționarea cu organisme/instituțiile care asigură managementul programelor de finanțare – pe de o parte și cu beneficiarii – pe de altă parte sunt sintetizate în tabloul următor pe o scară de valori de la 1 (foarte proastă) la 5 (foarte bună):

Tabel 3.23 – Aprecierile firmelor de consultanță cu servicii în scrierea proiectelor

scara de valori:	1	2	3	4	5
număr firme care au făcut aprecierea (%)					
Calitatea și accesibilitatea informațiilor primite de la organisme/instituții care asigură managementul programelor de finanțare	3,7	12,3	32,1	44,5	7,4
Colaborarea cu organisme/instituții care asigură managementul programelor de finanțare	2,5	12,3	24,7	46,9	13,6
Calitatea informațiilor primite de la beneficiari	1,2	8,6	27,2	56,8	6,2
Colaborarea cu beneficiarii	0,0	1,2	16,0	64,3	18,5

Din punct de vedere al valorii proiectelor pentru care s-a oferit consultanță în scrierea lor, evaluările firmelor respondente au generat următoarea structură pe grupe de valori (EU):

până în 50.000 → 9,9% din firme

între 50.000 – 100.000 → 14,8% din firme

între 100.000 – 500.000 → 19,8% din firme

între 500.000 – 1.000.000 → 16,0% din firme

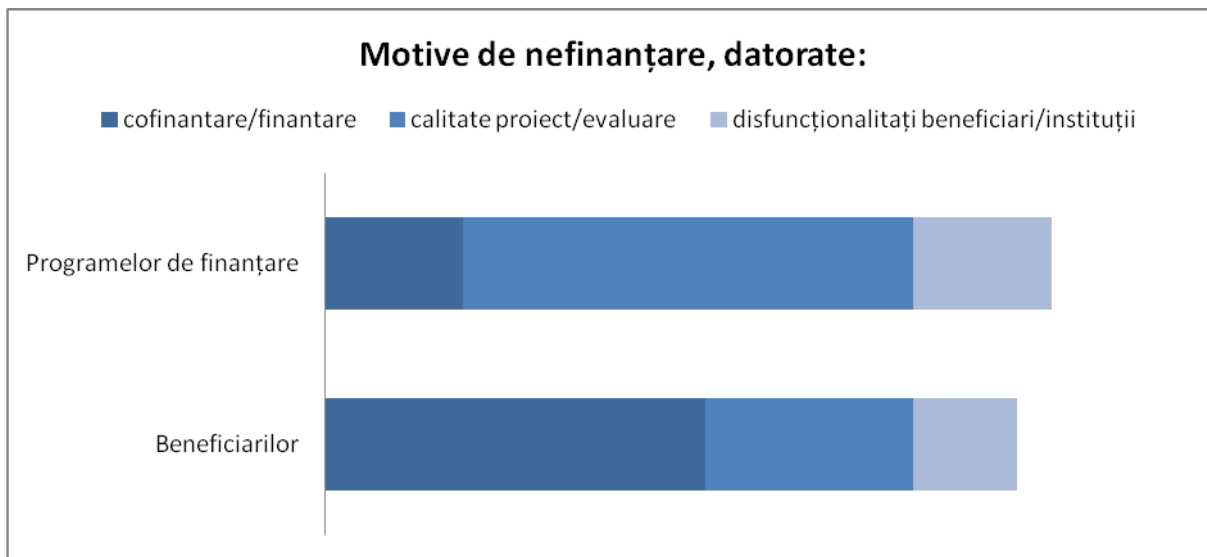
între 1.000.000 – 500.000.000 → 38,3% din firme

peste 500.000.000 → 1,2% din firme

Din numărul total al proiectelor scrise și care au îndeplinit punctajul, pentru 4,5% (echivalentul a 1,2 proiecte/firmă) s-a solicitat renunțarea din partea beneficiarilor. Pe județe, ponderea proiectelor scrise pentru care s-a solicitat renunțarea se prezintă astfel: județul Bacău – 0,0%; județul Botoșani – 0,0%; județul Iași – 4,7% (echivalentul a 1,6 proiecte/firmă); județul Neamț – 6,2% (echivalentul a 1,0 proiecte/firmă); județul Suceava – 5,2% (echivalentul a 2,1 proiecte/firmă); județul Vaslui – 7,8% (echivalentul a 2,2 proiecte/firmă).

- **Principalele motive pentru care proiectele nu au fost finanțate (sau beneficiarii au renunțat la finanțare)**

Din punct de vedere al furnizorilor de consultanță care au oferit servicii în perioada de scriere a proiectelor, motivele pentru care acestea nu au fost finanțate sunt generate, în aproape egală măsură, de probleme, disfuncționalități existente la nivelul beneficiarilor (49%) și de nivelul programelor de finanțare (51%).

Principalele motive invocate de consultanți și care sunt specifice beneficiarilor se referă la: capacitatea financiară a acestora de a asigura cofinanțarea proiectelor, calitatea proiectului raportat, pe de o parte, la obiectivele beneficiarilor și, pe de altă parte, la cerințele programelor de finanțare și alte disfuncționalități administrative ale beneficiarilor.

În ceea ce privește motivele de nefinanțare datorate managementului programelor de finanțare, consultanții indică: finanțarea insuficientă și necorelată cu necesitățile beneficiarilor, subiectivitatea evaluării, practica neunitară în ceea ce privește evaluarea, perioade lungi de evaluare, proceduri birocratice și lipsite de predictibilitate.

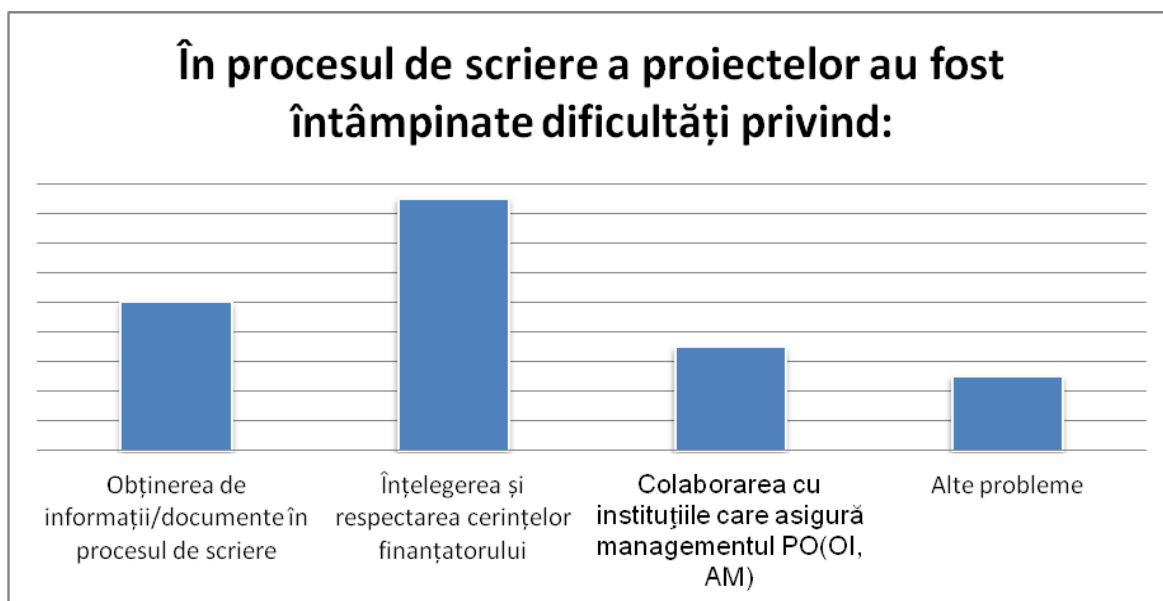
Dacă în cazul motivelor datorate beneficiarilor cel mai des motiv invocat se referă la cofinanțare (capacitatea financiară de a asigura din surse proprii sau din alte surse contribuția proprie), în cazul motivelor datorate programelor de finanțare, eșecul finanțării proiectelor s-ar datora în cea mai mare parte modului de evaluare a proiectelor.

Motive datorate beneficiarilor		Motive datorate programelor de finanțare	
Cofinanțare	<ul style="list-style-type: none"> • Creditare dificilă la aportul beneficiarului din cauza lipsei garanțiilor • Dobândă mare în caz de aprobare, dobânda fiind de 3,4 ori mai mare decât în alte țări europene • Lipsa resurse finanțare 	<ul style="list-style-type: none"> • Fonduri insuficiente alocate pentru măsurile respective • Neconcordanțe între necesitățile firmelor și activitățile finanțate 	Finanțare

	<p><i>beneficiar – contribuție proprie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dificultăți în obținerea creditării</i> • <i>Capacitatea financiară a companiilor private</i> 		
<u>Proiect</u>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nu s-a obținut punctajul necesar pentru obținerea finanțării</i> • <i>Neconcordanțe între documentele prezentate și realitatea în teren</i> • <i>Informații incomplete și/sau eronate furnizate de beneficiar, preluate în studiul de fezabilitate și/sau cererea de finanțare</i> • <i>Nu au întrunit punctajul necesar deoarece comunele nu au încheiat parteneriate cu ONG-uri pentru finanțare pe PNDR</i> • <i>Număr mare de proiecte depuse, punctaj mai mic în comparație cu alte cereri de finanțare</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Evaluări subiective pentru relevanță</i> • <i>Subiectivismul privind procedurile de evaluare (exemplu.: la nivelul unui județ o problemă se putea soluționa prin solicitare de clarificări, în alt județ pentru aceeași problemă proiectul a fost declarat neeligibil – problemă identificată în cadrul PNDR)</i> • <i>Perioada lungă de evaluare a proiectelor, perioada în care s-au schimbat condițiile (lista dotări necesare, capacitate financiară, etc)</i> 	<u>Evaluare</u>
<u>Probleme specifice beneficiarilor</u>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Probleme administrative</i> • <i>Schimbarea condițiilor economice</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Modul de gestionare a derulării proiectelor de către Autoritățile de management și structurile acestora</i> • <i>Modificarea cerințelor după demararea sesiunii de depunere a proiectelor</i> • <i>Număr mare de documente solicitate</i> • <i>Procedura greoaie și subiectivă</i> 	<u>Instituții/ proceduri</u>

- **Dificultăți întâmpinate în perioada de scriere a proiectelor**

În procesul de scriere a proiectelor și a realizării dosarului de finanțare, furnizorii de consultanță care au oferit astfel de servicii invocă o serie de dificultăți ce au putut grupate în patru categorii.

Cele mai multe dificultăți se referă la **înțelegerea și respectarea cerințelor finanțatorului**, cerințe reflectate în ghidul solicitantului și în diferite reglementări naționale și europene specifice finanțării europene. Dintre aceste dificultăți, cele mai frecvent menționate sunt:

- *existența în ghidurile solicitantului a unor prevederi contradictorii și/sau neclare;*
- *schimbarea prevederilor și grilelor de punctaj din ghid după data limită de depunere a proiectelor, modificări numeroase și dese ale ghidului solicitantului;*
- *cerințe interpretabile sau incomplete din partea autorităților competente;*
- *multitudinea actelor necesare din partea beneficiarului.*

A doua categorie de dificultăți este legată de **procesul de documentare**. Cele mai frecvente dificultăți menționate de consultanți sunt legate de:

- *obținerea avizelor și a altor documente de la instituții publice abilitate;*
- *obținerea de informații și documente de la beneficiari;*
- *lipsa informațiilor statistice necesare în procesul de documentare;*
- *perioada scurtă de timp necesară realizării dosarului de finanțare.*

În ceea ce privește **colaborarea cu instituțiile care asigură managementul programelor cu finanțare europeană (AM/OI)**, cele mai frecvente dificultăți sunt menționate de consultanți astfel:

- *reticența în a oferi clarificări;*
- *timpe de răspuns mare la solicitările de informații și clarificări;*
- *Autoritățile de management nu-și asumă responsabilitatea răspunsurilor;*
- *interpretări diferite de la o regiune la alta cu privire la prevederi din ghidul solicitantului sau din legislație.*

Printre cele mai frecvente **alte probleme** menționate de consultanți menționăm: modificări ale termenelor de depunere și contractare, schimbarea grilelor de punctaj (în cadrul POSM)), înțelegerea necesităților beneficiarului.

4.3 Servicii de consultanță în implementarea proiectelor cu finanțare europeană

Profilul general al firmelor de consultanță din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est care furnizează servicii în implementarea proiectelor cu finanțare europeană (din cele 787 firme intervievate)

Tabel 3.24 - Distribuția firmelor după diviziune CAEN Rev.2 %

Cod diviziune CAEN Rev.2	Regiunea Nord-Est	din care, pe județe:					
		Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
69	18,2	20,0	33,3	4,8	33,3	16,7	33,3
70	40,0	10,0	33,4	52,4	55,6	33,3	33,3
71	40,0	70,0	33,3	38,1	11,1	50,0	33,4
74	1,8	0,0	0,0	4,7	0,0	0,0	0,0
TOTAL	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Resurse umane – structura ocupațională

Analiza resurselor umane după nivelul de educație arată că, la sfârșitul lunii iunie 2013, 91,0% din numărul de salariați al firmelor de consultanță care oferă servicii în etapa de implementare a proiectelor cu fonduri europene au studii superioare, iar 9,0% au studii medii.

Resurse umane – formare profesională

Cursuri de formare profesională în domeniile specifice accesării fondurilor europene

67,3% dintre firmele de consultanță participante la studiu și care sunt implicate în implementarea proiectelor au salariați care au urmat cursuri de formare profesională în unul din domeniile specifice accesării fondurilor europene, cursuri avizate de CNFPA și finalizate cu certificate de absolvire recunoscute de MMFPS și de MECI. Dintre acestea, 94,6% au salariați care au urmat cursuri din domeniul **managementului proiectelor**, 54,0% au salariați care au urmat cursuri din domeniul **achizițiilor publice**, 32,4% au salariați care au urmat cursuri de **expert accesare fonduri europene**, iar 29,7% au salariați care au urmat și absolvit **alte cursuri** cu tematici care se încadrează în formarea profesională specifică accesării fondurilor europene.

Sunt firme cu salariați care au urmat cursuri de formare profesională din toate domeniile specifice accesării fondurilor europene și firme ale căror salariați au urmat cursuri de formare profesională din câte 2 domenii: managementul proiectelor și achiziții publice; managementul proiectelor și expert accesare fonduri europene; achiziții publice și expert accesare fonduri europene.

Intenția de specializare în domeniile specifice accesării fondurilor europene

- 36,4% din firmele de consultanță respondente și care furnizează servicii în implementarea proiectelor au exprimat intenția de a specializa personal angajat în domeniul **managementului proiectelor**;

- 30,9% au exprimat intenția de a specializa personal angajat în domeniul **achizițiilor publice**
- 34,5% au exprimat intenția de a specializa personal angajat ca **expert accesare fonduri europene**;
- 7,3% au exprimat intenția de a specializa personal angajat în **alte domenii specifice** (analiză cost/beneficiu, analiză financiară, calitate materiale în construcții, întocmire devize, evaluare proiecte).

De asemenea, există firme care intenționează să specializeze salariați în toate domeniile specifice accesării fondurilor europene sau în oricare două din aceste domenii.

Experiența personalului

- 67,3% din firmele cuprinse în cercetare care furnizează servicii în implementarea proiectelor au afirmat că au personal angajat care are **experiență relevantă în scrierea proiectelor cu fonduri europene**
- tot 67,3% din firmele care furnizează servicii în implementarea proiectelor au afirmat că au personal angajat care are **experiență relevantă în managementul proiectelor cu fonduri europene**

Între acestea, se remarcă și firme care au personal angajat cu experiență relevantă în ambele domenii.

Resurse organizaționale și logistice

Din analiza răspunsurilor date de firmele de consultanță din Regiunea Nord-Est cu servicii în implementarea proiectelor la solicitarea înscrierii **principalelor servicii oferite beneficiarilor**, a rezultat un top al principalelor servicii, astfel: servicii de analiză sau consultanță tehnică / servicii de asistență tehnică / servicii de consultanță fiscală / servicii de consultanță în domeniul achizițiilor / servicii de elaborare de proiecte, altele decât pentru lucrările de construcții.

Firmele de consultanță analizate își furnizează serviciile prin unul și/sau două **puncte de lucru**, ponderea cea mai mare având-o firmele cu un singur punct de lucru.

Distribuția serviciilor firmelor de consultanță cu servicii în implementarea proiectelor în concordanță cu **localizarea** geografică a **beneficiarilor** este sintetizată în tabelul următor:

Tabel 3.25 – Distribuția serviciilor de consultanță după localizarea beneficiarilor

Județul	Distribuția serviciilor firmelor de consultanță după localizarea beneficiarilor (%)				
	Total	locală	județeană	regională	națională
Bacău	100,0	0,0	10,0	20,0	70,0
Botoșani	100,0	0,0	66,7	0,0	33,3
Iași	100,0	4,8	14,3	38,1	42,8
Neamț	100,0	33,3	11,1	55,6	0,0
Suceava	100,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Vaslui	100,0	16,7	33,3	33,3	16,7
TOTAL Regiunea NORD-EST	100,0	9,1	21,8	36,4	32,7

Datele prezentate se completează cu variantele de localizare **multiplă** a beneficiarilor de servicii oferite de firmele de consultanță care furnizează servicii în implementarea proiectelor, astfel: locală + județeană + regională (1,8%); regională + națională (1,8%); locală + județeană + regională + națională (3,6%).

Din punct de vedere al existenței sau inexistenței, la nivelul firmelor de consultanță care oferă servicii în implementarea proiectelor, a unui sistem de management al calității, **certificarea organizațională** se prezintă astfel:

Tabel 3.26 – Certificare organizațională %

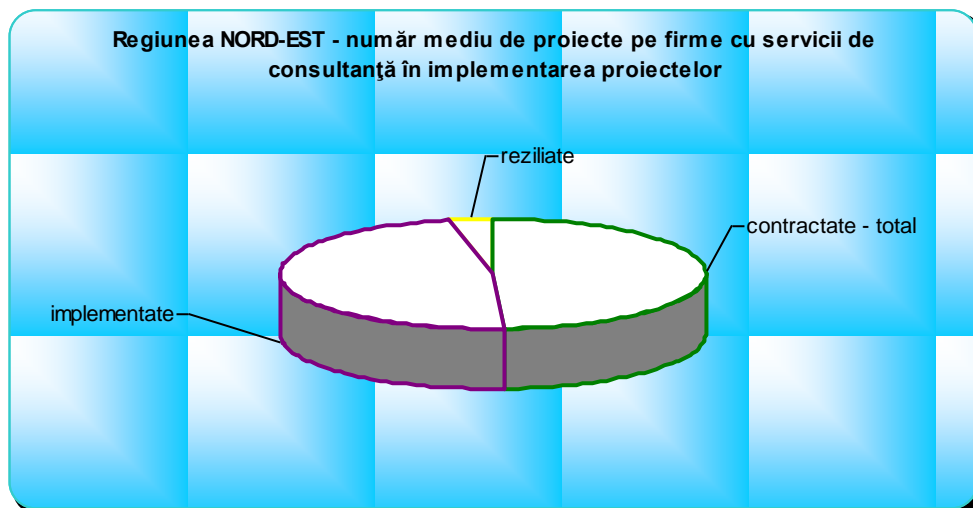
Specificație	Regiunea Nord-Est	din care, pe <i>județe</i> :					
		Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
DA, există sistem de management al calității							
certificare	61,8	70,0	66,7	57,1	55,6	50,0	83,3
în curs de certificare	7,3	10,0	0,0	4,8	0,0	16,7	16,7
fără certificare	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
NU, nu există sistem de management al calității							
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabel 3.27 – Certificare organizațională / structura județe %

Specificație	Regiunea Nord-Est	<i>județe</i>					
		Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
DA, există sistem de management al calității							
certificare	100,0	20,6	5,9	35,3	14,7	8,8	14,7
în curs de certificare	100,0	25,0	0,0	25,0	0,0	25,0	25,0
fără certificare	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
NU, nu există sistem de management al calității							
	100,0	11,8	5,9	47,0	23,5	11,8	0,0

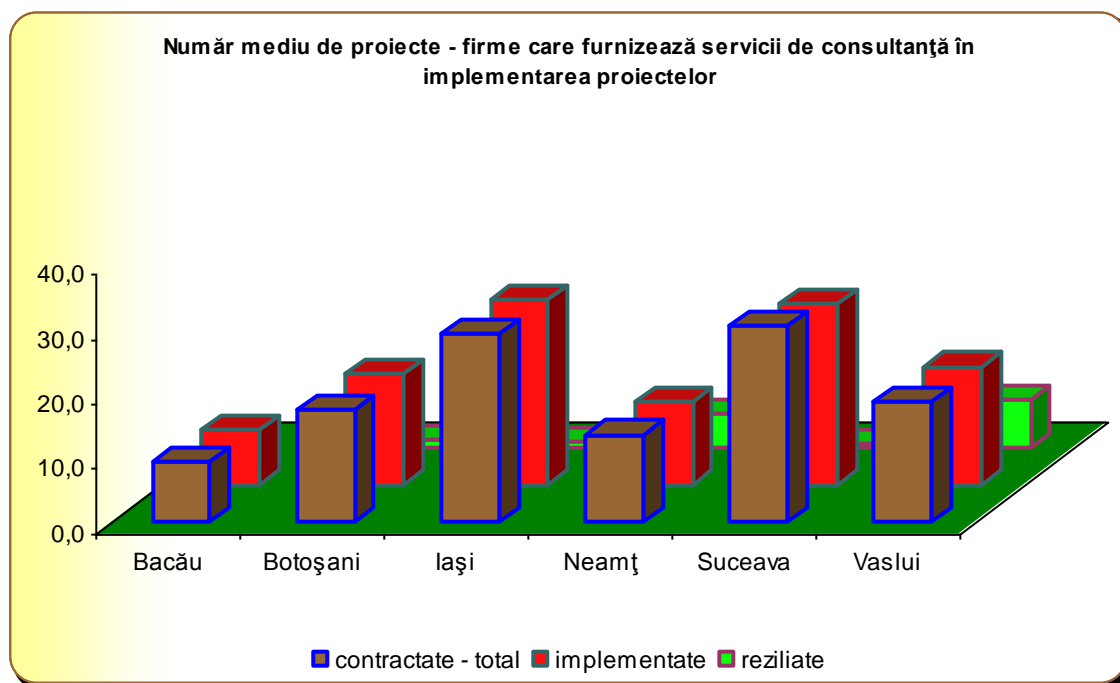
De asemenea, 3,6% dintre firmele analizate au menționat că au proceduri de lucru atât cu certificare, cât și în curs de certificare.

Centralizarea numărului de proiecte cu implicare a firmelor de consultanță din Regiunea Nord-Est care, în cadrul studiului realizat, au afirmat că au furnizat beneficiarilor proiectelor cu finanțare europeană **servicii de consultanță în implementarea proiectelor** arată că la 1 firmă revine un număr mediu de 21,2 proiecte contractate, din care 20,4 proiecte/firmă reprezintă numărul mediu al proiectelor contractate implementate, iar 1,4 proiecte/firmă reprezintă numărul mediu al proiectelor reziliate în perioada implementării.

Grafic 3.6 – Număr mediu de proiecte/firme cu servicii în implementare

Pe județe, situația numărului mediu de proiecte/firmă cu servicii de consultanță în implementarea proiectelor este reprezentată astfel:

Grafic 3.7 – Număr mediu de proiecte/firme care furnizeaza servicii de consultanță în implementarea proiectelor, pe județe

Tabel 3.30 - Numărul mediu de proiecte/firmă care a furnizat servicii de consultanță în implementarea proiectelor cu finanțare europeană pe programe operaționale:

Program operațional	Contractate TOTAL	implementate
Programul Operațional Regional	5,4	5,2
Bacău	4,1	3,6
Botoșani	6,7	6,3
Iași	5,3	5,3
Neamț	7,9	7,8
Suceava	8,3	7,7
Vaslui	0,3	0,3
Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice	1,3	1,2
Bacău	0,5	0,4
Botoșani	1,3	1,3
Iași	1,9	1,9
Neamț	0,8	0,8
Suceava	1,2	1,2
Vaslui	1,0	0,7
Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane	0,8	0,8
Bacău	0,3	0,3
Botoșani	4,3	4,3
Iași	0,1	0,1
Neamț	1,9	1,9
Suceava	0,3	0,3
Vaslui	1,0	1,0
Programul Operațional Sectorial Mediu	0,5	0,5
Bacău	0,6	0,5
Botoșani	3,0	3,0
Iași	0,5	0,5
Neamț	0,1	0,1
Suceava	0,2	0,2
Vaslui	0,0	0,0
Programul Operațional Cooperare Transfrontalieră	0,4	0,3
Bacău	0,0	0,0
Botoșani	0,0	0,0
Iași	0,4	0,4
Neamț	0,0	0,0
Suceava	0,7	0,3
Vaslui	1,3	1,3
Programul Național de Dezvoltare Rurală	12,4	11,9
Bacău	2,7	2,7
Botoșani	0,7	0,7
Iași	20,0	19,5
Neamț	2,8	2,1
Suceava	19,3	18,0
Vaslui	14,8	14,8

Cel mai mare număr de proiecte cu fonduri europene pentru care firmele au furnizat servicii de consultanță în faza de implementare s-a înregistrat pe PNDR (58,3% din numărul total de proiecte implementate), urmat de numărul proiectelor ce au beneficiat de consultanță în implementarea lor pe POR (25,3%). În cadrul PNDR, județele cu cel mai mare număr de proiecte pentru care firmele au furnizat servicii de consultanță în implementare sunt: Iași (62,5% din numărul total de proiecte implementate pe PNDR), Suceava (16,5%) și Vaslui (13,6%).

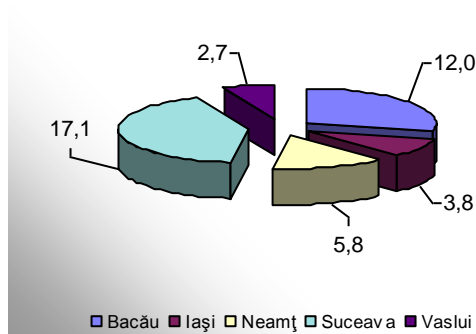
La polul opus, programele cu cel mai mic număr de proiecte (sub 1,0%) pentru care s-a oferit consultanță în implementare sunt: PODCA, CI (cooperare inter-regională) și POP.

Tabel 3.31 - Gradul de implementare (ponderea numărului de proiecte implementate în numărul total al proiectelor contractate) pe programe operaționale:

Program operațional	Grad de implementare (%)
TOTAL Regiunea de dezvoltare NORD-EST	96,1
Bacău	92,4
Botoșani	98,1
Iași	97,7
Neamț	94,2
Suceava	92,3
Vaslui	98,2
Programul Operațional Regional	95,9
Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice	94,3
Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane	100,0
Programul Operațional Sectorial Mediu	96,4
Programul Operațional Cooperare Transfrontalieră	90,5
Programul Național de Dezvoltare Rurală	96,2

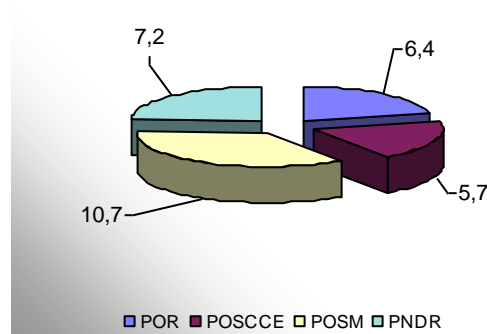
Gradul de reziliere (ponderea numărului de proiecte reziliate în perioada implementării de către firmele care furnizează servicii de consultanță în implementare în numărul total al proiectelor contractate) pe:

județe (%)

Grafic 3.8 – Gradul de reziliere a contractelor în implementare – pe județe

programe operaționale (%)

Grafic 3.9 – Gradul de reziliere a contractelor în implementare – pe programe operaționale

Tabel 3.34 - Structura POR pe axe prioritare

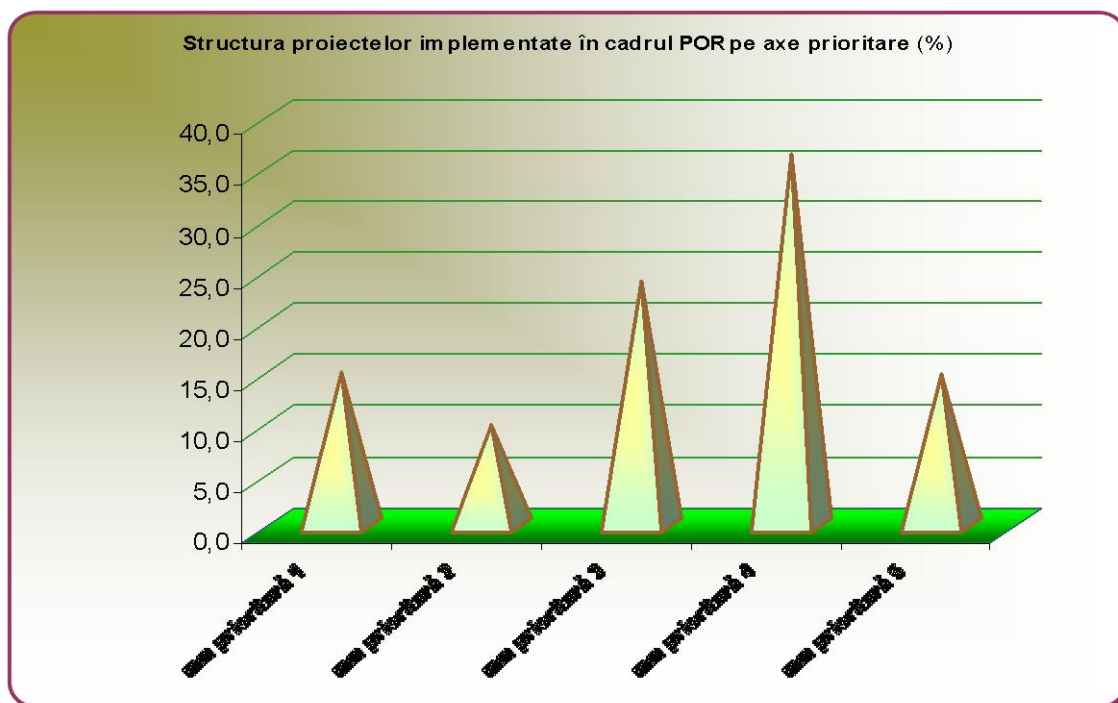
	contractate TOTAL	implementate
Programul Operațional Regional	100,0	100,0
Axa prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere	14,5	15,1
Axa prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	9,5	9,9
Axa prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale	23,3	23,9
Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	37,5	36,3
Axa prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului	15,2	14,8

Proiectele de pe axele prioritare 3, 4 și 5 dețin cea mai mare pondere în numărul total al proiectelor contractate. Pentru proiectele implementate, primele locuri aparțin proiectelor de pe axele prioritare 1, 3 și 4.

Tabel 3.35 - Numărul mediu de proiecte cu fonduri europene în cadrul POR, pe axe prioritare:

Axe prioritare	contractate TOTAL	implementate
Programul Operațional Regional	5,4	5,2
Axa prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere	0,8	0,8
Bacău	0,2	0,2
Botoșani	3,3	3,3
Iași	0,9	0,9
Neamț	1,7	1,7
Suceava	0,3	0,3
Vaslui	0,0	0,0
Axa prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	0,5	0,5
Bacău	0,5	0,5
Botoșani	0,3	0,3
Iași	0,8	0,8
Neamț	0,2	0,2
Suceava	0,8	0,8
Vaslui	0,0	0,0
Axa prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale	1,3	1,2
Bacău	2,7	2,7
Botoșani	2,3	2,3
Iași	0,8	0,8
Neamț	1,1	1,1
Suceava	1,2	1,0
Vaslui	0,2	0,2
Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	2,0	1,9
Bacău	0,5	0,0
Botoșani	0,3	0,3
Iași	2,0	2,0
Neamț	4,6	4,6
Suceava	3,3	2,8
Vaslui	0,2	0,2
Axa prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului	0,8	0,7
Bacău	0,2	0,2
Botoșani	0,3	0,0
Iași	0,8	0,7
Neamț	1,0	0,9
Suceava	2,7	2,7
Vaslui	0,0	0,0

Pe axele prioritare 3 și 4 s-au furnizat servicii de consultanță în implementare pentru cel mai mare număr de proiecte cu fonduri europene din cadrul POR (36,3%, respectiv 23,9% din numărul total de proiecte implementate). Județele Iași, Neamț și Suceava dețin ponderea, din punct de vedere al numărului de proiecte implementate, pe axa 4, iar primele locuri pe axa 3 aparțin județelor Bacău, Iași și Neamț.

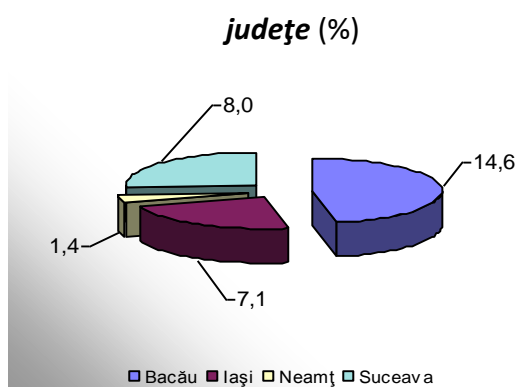
Grafic 3.10 – Structuraproiectelor implementate în cadrul POR pe axe prioritare

Gradul de implementare (ponderea numărului de proiecte implementate în numărul total al proiectelor contractate) pe **axe prioritare** din cadrul **POR**:

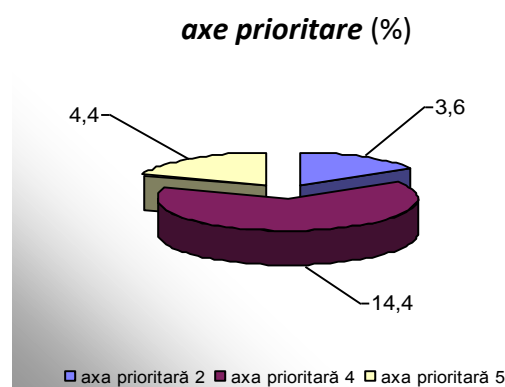
Tabel 3.37 – Grad de implementare programe POR-axe prioritare

Axe prioritare	Grad de implementare (%)
Programul Operațional Regional	95,9
Bacău	87,8
Botoșani	95,0
Iași	99,1
Neamț	98,6
Suceava	92,0
Vaslui	100,0
Axa prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere	100,0
Axa prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	100,0
Axa prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale	98,6
Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	92,8
Axa prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului	93,3

Gradul de reziliere (ponderea numărului de proiecte reziliate în perioada implementării de firmele care furnizează servicii de consultanță în implementare în numărul total al proiectelor contractate) din cadrul **POR**:

Grafic 3.11 – Gradul de reziliere a contractelor în implementare (din numărul total al proiectelor contractate) – pe județe

Grafic 3.12 – Gradul de reziliere a contractelor în implementare (din numărul total al proiectelor contractate) – pe programe operaționale

Având în vedere obiectul de activitate și expertiza firmelor care au furnizat servicii de consultanță pentru implementarea proiectelor cu finanțare europeană, studiul a scos în evidență principalele domenii în care se înscriu aceste servicii și anume: promovarea adaptării și dezvoltării zonelor rurale (firmele din județele Bacău, Botoșani, Iași, Vaslui); turism (firmele din Iași, Neamț, Suceava); sprijinirea sectorului IMM și meșteșugăresc (firmele din Iași, Neamț) și agricultură (firmele din județele Bacău, Iași). Această situație reflectă toate programele operaționale, nu doar POR.

Principalele categorii de beneficiari pentru care s-au furnizat servicii de consultanță în implementarea proiectelor sunt: instituții publice din administrația locală (34,2%); companii private (30,6% din numărul firmelor analizate); organizații non-guvernamentale (14,4%).

Din numărul total al beneficiarilor serviciilor de consultanță în implementarea proiectelor cu fonduri europene, 92,7% sunt din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, iar 7,3% sunt din alte regiuni.

În procesul de implementare a proiectelor, 23,6% din firmele de consultanță cuprinse în cercetare au cooptat specialiști/furnizori de consultanță externi din următoarele domenii: consultanță economică și financiară; arhitectură; proiectare; inginerie; cercetare.

Aprecierile firmelor de consultanță care au furnizat servicii în implementarea proiectelor referitoare la inter-relaționarea cu organisme/instituțiile care asigură managementul programelor de finanțare – pe de o parte și cu beneficiarii – pe de altă parte sunt sintetizate în tabloul următor pe o scară de valori de la 1 (foarte proastă) la 5 (foarte bună):

Tabel 3.40 – Aprecierile firmelor de consultanță cu servicii în implementare

scara de valori:	1	2	3	4	5
număr firme care au făcut aprecierea (%)					
Calitatea și accesibilitatea informațiilor primite de la organisme/instituții care asigură managementul programelor de finanțare	1,8	7,3	36,4	49,1	5,4
Colaborarea cu organisme/instituții care asigură managementul programelor de finanțare	3,6	10,9	16,4	54,6	14,5
Calitatea informațiilor primite de la beneficiari	1,8	7,3	32,7	47,3	10,9
Colaborarea cu beneficiarii	0,0	3,6	16,4	61,8	18,2

Din punct de vedere al valorii proiectelor pentru care s-a oferit consultanță în implementarea lor, evaluările firmelor respondente au generat următoarea structură pe grupe de valori (EU):

până în 50000 → 9,1% din firme

între 50000 – 100000 → 9,1% din firme

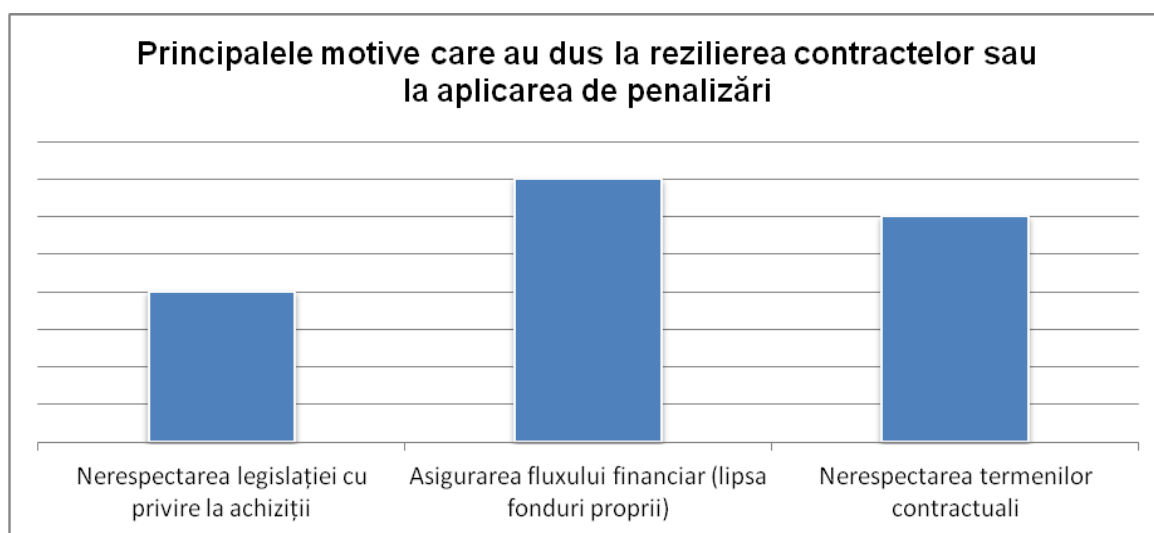
între 100000 – 500000 → 25,5% din firme

între 500000 – 1000000 → 5,4% din firme

între 1000000 – 500000000 → 50,9% din firme

40,7% dintre respondenți apreciază că, în proporție de până la 50,0% din cifra de afaceri totală, provine din furnizarea de servicii specifice scrierii și/sau implementării proiectelor cu finanțare europeană; 7,4% apreciază această proporție la 50,0%, iar 51,9% apreciază o proporție de peste 50,0% până la 100,0% (11,1% dintre firmele de consultanță analizate realizează în totalitate cifra de afaceri din servicii specifice scrierii și/sau implementării programelor cu fonduri europene). Număr respondenți la întrebare = 39,7% din numărul total al firmelor care oferă servicii în scriere și în implementare.

- **Principalele motive pentru care proiectele au fost reziliate sau s-au aplicat corecții financiare**

Furnizorii de consultanță care au oferit servicii de consultanță în perioada de implementare identifică trei cauze majore ale rezilierii contractelor sau aplicării de corecții financiare:

- **Asigurarea fluxului financiar** este una din cauzele rezilierii contractului de finanțare: este cerută de beneficiari pentru că nu reușesc să asigure cofinanțarea și să gestioneze financiar implementarea proiectelor până la rambursarea cheltuielilor. Iată ce spun consultanții cu privire la acest aspect: *"există dificultăți privind contractarea creditelor de investiții sau atragerea altor surse de finanțare necesare cofinanțării proiectelor (de la 10-50% din valoarea proiectului)", "am avut beneficiar care a solicitat rezilierea neavând încredere în respectarea termenelor de rambursare a cheltuielilor", "Costul creditării necesare implementării proiectului era prea mare"*;
  - **Nerespectarea legislației cu privire la achiziții** este unul din motivele frecvent menționate de consultanți și care au dus la aplicarea de corecții financiare;
  - **Nerespectarea termenilor contractuali** are la bază mai multe motive indicate de consultanți: nerespectarea termenelor de execuție sau a proiectelor tehnice, "calitatea proiectului tehnic a dus la apariția de erori în implementare", nu s-au realizat indicatorii prevăzuți, nu s-a respectat procedura de implementare conform proiectului.
- **Principalele dificultăți cu care s-au confruntat furnizorii de servicii de consultanță în implementarea proiectelor**

În procesul de implementare a proiectelor, furnizorii de servicii de consultanță consideră că principalele dificultăți sunt datorate în egală măsură **beneficiarilor și instituțiilor sau mecanismelor de finanțare**.

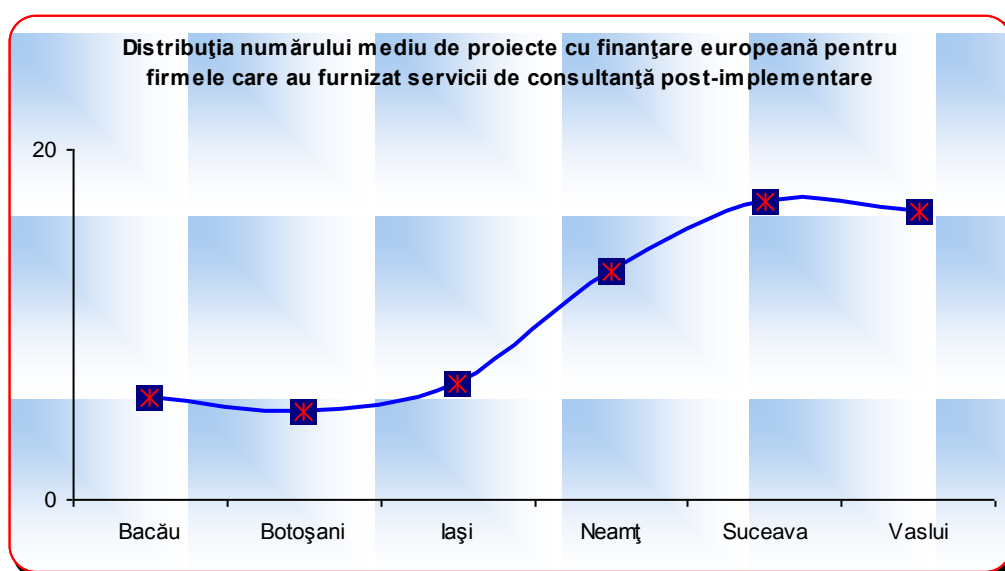
Cele mai frecvente dificultăți menționate în legătură cu beneficiarii sunt: implicarea redusă a acestora și lipsa de pregătire a personalului acestora, blocaje financiare datorate fondurilor proprii insuficiente în condițiile unei perioade mari de rambursare, modificări ale unor proiecte tehnice sau blocaje în execuția unor lucrări datorate executanților, nerespectarea de către beneficiari a cerințelor de implementare.

În ceea ce privește **dificultățile datorate instituțiilor sau mecanismelor de finanțare**, consultanții menționează frecvent: în contextul unor proceduri neclare și dificile, asistența tehnică acordată de OI și/sau AM în perioada de implementare este minimă (POP, PNDR), proceduri birocratice (solicitări frecvente de documente, unele irelevante) și care se modifică frecvent în perioada de implementare, întâzieri în realizarea plăților (POSDRU, PNDR), controalele realizate de responsabilii OI/AM în diferitele etape ale implementării sunt uneori făcute prea târziu (consultant: *"Nu se comunică pe parcurs cu controlorii de prim nivel: abia la finalul proiectului se constată că s-a făcut o eroare sistematică"*).

Alte dificultăți menționate frecvent de consultanți apar în procesul achizițiilor, în mare parte datorate schimbărilor legislative din acest domeniu.

4.4 Servicii de consultanță post-implementare a proiectelor cu finanțare europeană

În calitate de furnizori de servicii de consultanță care au oferit beneficiarilor proiectelor cu finanțare europeană **servicii post-implementare**, conform rezultatelor cercetării, la o firmă de consultanță a revenit, în medie, 10,4 proiecte pentru care s-au furnizat servicii post-implementare (în județul Bacău – 5,8 proiecte/firmă, în județul Botoșani – 5 proiecte/firmă, în județul Iași – 6,6 proiecte/firmă, în județul Neamț – 13 proiecte/firmă, în județul Suceava – 17 proiecte/firmă, în județul Vaslui – 16,5 proiecte/firmă), cele mai frecvent oferite servicii fiind: raport de durabilitate; raport de sustenabilitate; raport de monitorizare; evaluare indicatori de realizare; raport de progres post-implementare. Firmele analizate au mai furnizat și alte servicii specifice, cum ar fi: audit financiar; consultanță pentru afaceri; consultanță în dezvoltarea organizațională; clasificare documente; obținere avize.

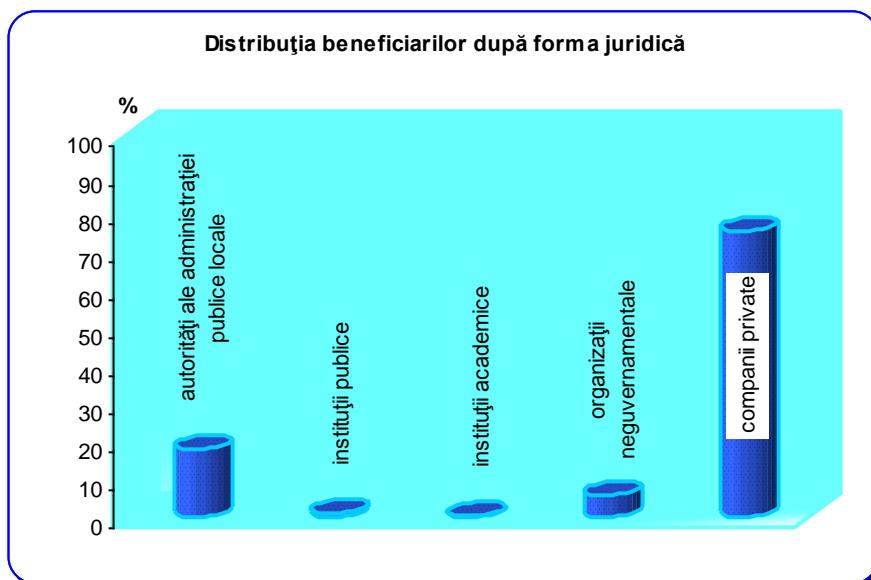
Grafic 3.13 – Distribuția numărului mediu de proiecte cu finanțare europeană pentru firmele care au furnizat servicii de consultanță post-implementare

5. Evaluare făcută de beneficiari cu privire la serviciile de consultanță specifice din Regiunea Nord-Est

Tabel 3.42 - Distribuția beneficiarilor (a celor intervievați) furnizorilor de consultanță din domenii specifice realizării proiectelor cu finanțare europeană după forma juridică

Forma juridică	Regiunea Nord-Est	
	număr	%
Autorități ale administrației publice locale	56	18,0
Instituții publice	3	1,0
Instituții academice	1	0,3
Organizații neguvernamentale	18	5,8
Companii private	233	74,9
TOTAL	311	100,00

Grafic 3.14 – Distribuția beneficiarilor după forma juridică

Experiența personalului

- 27,0% din unitățile cuprinse în cercetare au afirmat că au personal angajat care are **experiență relevantă în scrierea proiectelor cu fonduri europene;**
- 45,0% din unitățile observate au afirmat că au personal angajat care are **experiență relevantă în managementul proiectelor cu fonduri europene.**

Între unitățile – beneficiari ai serviciilor de consultanță clasificate mai sus, se remarcă și unități care au personal angajat cu experiență relevantă în ambele domenii.

5.1 Evaluarea serviciilor de consultanță în scrierea proiectelor cu finanțare europeană în cadrul POR 2007-2013

Servicii de consultanță contractate pentru scrierea proiectelor depuse prin POR 2007-2013, pe axe prioritare

Cel mai mare număr de beneficiari au contractat servicii de consultanță pentru scrierea proiectelor depuse prin POR 2007-2013 - axa prioritară 4 (sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local) și axa prioritară 5 (dezvoltarea durabilă și promovarea turismului). Serviciile de consultanță cel mai frecvent contractate pentru scrierea proiectelor în cadrul POR 2007-2013 – axa prioritară 4 sunt din domeniul gestionării procedurilor de achiziții publice și din cel al gestionării relațiilor cu publicul și publicitate. Pentru scrierea proiectelor depuse prin POR 2007-2013, axa prioritară 5, domeniile cu pondere din punct de vedere al beneficiarilor care au contractat servicii de consultanță sunt reprezentate de: auditare și standardizare; elaborare de strategii, planuri de acțiune, studii de specialitate.

Tabel 3.43 - Regiunea de dezvoltare Nord-Est: Servicii de consultanță contractate pentru scrierea proiectelor depuse prin POR 2007-2013, pe axe prioritare – distribuția beneficiarilor

(%)

Axa prioritară 1	Axa prioritară 2	Axa prioritară 3	Axa prioritară 4	Axa prioritară 5
Accesarea finanțării publice				
8,0	4,7	1,2	54,9	20,2
Dezvoltarea și managementul proiectelor				
4,9	1,2	11,7	66,9	15,3
Gestionarea procedurilor de achiziții publice				
3,3	1,6	11,5	69,7	13,9
Gestionarea resurselor umane				
10,3	3,5	10,3	65,5	10,4
Auditare și standardizare				
7,3	1,8	10,9	52,7	27,3
Certificarea energetică a clădirilor și echipamentelor				
17,6	5,9	47,1	17,6	11,8
Gestionarea relațiilor cu publicul și publicitate				
3,4	0,0	5,2	69,0	22,4
Informare tehnologică				
9,1	4,6	13,6	50,0	22,7
Managementul contractelor de lucrări de construcție, proiectare, dirigenție de șantier				
10,8	6,8	18,9	36,5	27,0
Elaborarea de strategii, planuri de acțiune, studii de specialitate				
12,3	5,2	12,3	43,0	27,2
Alte servicii de consultanță specifice				
8,3	0,9	6,5	64,8	19,5

Aprecierile beneficiarilor de servicii de consultanță în procesul de scriere a proiectelor referitoare la calitatea acestor servicii sunt sintetizate în tabloul următor pe o scară de evaluare a calității de la 1 (nesatisfăcătoare) la 5 (foarte bună):

Tabel 3.44 – Aprecierile beneficiarilor de servicii de consultanță în scriere proiecte

scara de valori:	1	2	3	4	5
număr firme care au făcut aprecierea (%)					
Calitatea serviciilor de consultanță contractate	1,0	2,6	9,6	36,3	50,5
Bacău	4,1	2,0	8,2	32,7	53,1
Botoșani	0,0	6,3	6,3	62,5	25,0
Iași	0,0	3,2	11,7	37,2	47,9
Neamț	1,5	1,5	12,3	29,2	55,4
Suceava	0,0	2,9	5,9	36,8	54,4
Vaslui	0,0	0,0	10,5	42,1	47,4
Raportul calitate/preț al serviciilor de consultanță contractate	2,9	4,8	15,8	34,4	42,1
Bacău	6,1	2,0	24,5	24,5	42,9
Botoșani	0,0	12,5	31,3	31,3	25,0
Iași	5,3	2,1	16,0	36,2	40,4
Neamț	1,5	3,1	9,2	35,4	50,8
Suceava	0,0	8,8	10,3	38,2	42,6
Vaslui	0,0	10,5	21,1	36,8	31,6
Gradul de profesionalism și expertiză a personalului firmei de consultanță	1,0	2,9	10,3	30,5	55,3
Bacău	4,1	4,1	4,1	32,7	55,1
Botoșani	0,0	0,0	25,0	50,0	25,0
Iași	0,0	3,2	10,6	30,9	55,3
Neamț	1,5	3,1	10,8	24,6	60,0
Suceava	0,0	2,9	7,4	27,9	61,8
Vaslui	0,0	0,0	21,1	36,8	42,1

Evaluările beneficiarilor de servicii de consultanță în procesul de scriere a proiectelor referitoare la importanța anumitor criterii în alegerea furnizorului de consultanță sunt ierarhizate pe o scară de comensurare a importanței criteriilor utilizate de la 1 (foarte mică măsură) la 5 (foarte mare măsură):

Tabel 3.45 – Evaluările beneficiarilor asupra criteriilor în alegerea furnizorului de servicii de consultanță în scriere

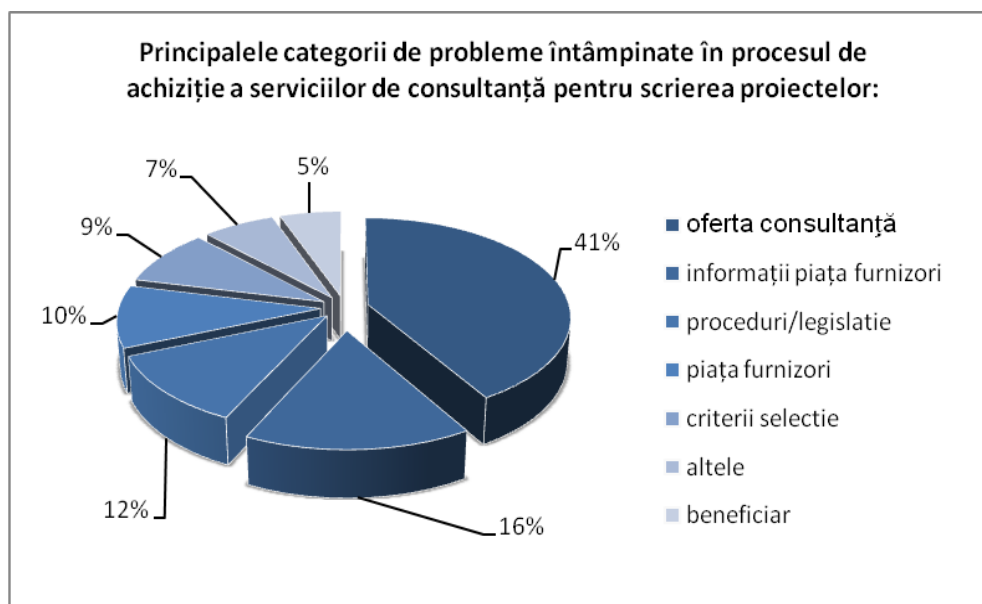
scara de valori:	1	2	3	4	5
număr firme care au făcut evaluarea (%)					
Prețul	8,4	8,7	25,7	34,7	22,5
Bacău	10,2	8,2	16,3	40,8	24,5
Botoșani	0,0	18,8	18,8	43,8	18,8
Iași	9,6	10,6	31,9	28,7	19,1
Neamț	16,9	6,2	20,0	35,4	21,5
Suceava	1,5	7,4	33,8	35,3	22,1
Vaslui	0,0	5,3	15,8	36,8	42,1
Experiența generală în domeniu de activitate	3,9	2,3	8,7	20,6	64,6
Bacău	6,1	2,0	6,1	28,6	57,1
Botoșani	6,3	0,0	12,5	37,5	43,8
Iași	0,0	5,3	11,7	13,8	69,1
Neamț	10,8	0,0	7,7	23,1	58,5
Suceava	1,5	0,0	5,9	17,6	75,0
Vaslui	0,0	5,3	10,5	21,1	63,2
Experiența în scrierea și implementarea proiectelor cu fonduri europene	1,0	1,6	7,1	24,1	66,2
Bacău	2,0	2,0	6,1	26,5	63,3
Botoșani	0,0	0,0	31,3	18,8	50,0
Iași	1,1	3,2	5,3	19,1	71,3
Neamț	1,5	1,5	6,2	30,8	60,0
Suceava	0,0	0,0	7,4	20,6	72,1
Vaslui	0,0	0,0	0,0	36,8	63,2
Localizarea furnizorului	13,2	10,3	22,8	29,9	23,8
Bacău	18,4	6,1	20,4	32,7	22,4
Botoșani	18,8	6,3	18,8	37,5	18,8
Iași	17,0	14,9	17,0	26,6	24,5
Neamț	12,3	10,8	23,1	24,6	29,2
Suceava	5,9	2,9	29,4	38,2	23,5
Vaslui	5,3	26,3	36,8	21,1	10,5
Expertiza în domeniu	3,9	2,3	9,6	29,3	55,0
Bacău	8,2	4,1	4,1	38,8	44,9
Botoșani	6,3	6,3	12,5	31,3	43,8
Iași	4,3	1,1	7,4	26,6	60,6
Neamț	1,5	0,0	12,3	32,3	53,8
Suceava	1,5	2,9	14,7	25,0	55,9
Vaslui	5,3	5,3	5,3	21,1	63,2
O bună colaborare anterioară	15,4	6,8	15,4	34,1	28,3
Bacău	16,3	8,2	12,2	42,9	20,4
Botoșani	18,8	0,0	25,0	50,0	6,3
Iași	23,4	8,5	13,8	30,9	23,4
Neamț	9,2	4,6	18,5	29,2	38,5
Suceava	10,3	5,9	17,6	29,4	36,8
Vaslui	10,5	10,5	5,3	47,4	26,3
Succesul în obținerea finanțării pentru alte proiecte	4,8	3,5	6,8	24,1	60,8
Bacău	4,1	4,1	4,1	24,5	63,3
Botoșani	0,0	6,3	12,5	31,3	50,0
Iași	8,5	3,2	6,4	24,5	57,4
Neamț	3,1	3,1	3,1	18,5	72,3
Suceava	4,4	4,4	13,2	25,0	52,9
Vaslui	0,0	0,0	0,0	31,6	68,4

38,3% dintre beneficiarii serviciilor firmelor de consultanță care au participat la realizarea studiului apreciază că reușita obținerii finanțării unui proiect se datorează, în proporție de până la 50%, serviciilor de consultanță contractate; 61,7% dintre beneficiari consideră că, în proporție de peste 50%, calitatea serviciilor furnizate de firmele de consultanță influențează reușita obținerii finanțării unui proiect, 5,1% dintre respondenții – beneficiari evaluând contribuția acestor servicii la un procent de 99,0%.

Din numărul total al firmelor de consultanță contractate de beneficiari în procesul de scriere a proiectelor cu finanțare europeană în perioada 2007-2013, 89,2% sunt din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, iar 10,8% sunt din alte regiuni.

- **Probleme/dificultăți întâmpinate de beneficiari în achiziția serviciilor de consultanță pentru scrierea proiectelor**

Analiza răspunsurilor beneficiarilor a scos în evidență faptul că principalele probleme în procesul de achiziție sunt legate de oferta de consultanță (41%), de piața serviciilor de consultanță și informațiilor disponibile despre furnizorii acestor servicii (26%), de existența unor proceduri și reglementări legale anevoioase cu privire la achiziții (10%), care creează dificultăți în stabilirea unor criterii eficiente de selecție (9%) a ofertelor potrivite cu cerințele și nevoile proprii beneficiarilor.

Grafic 3.15 – Principalele categorii de probleme întâmpinate în procesul de achiziție a serviciilor de consultanță pentru scrierea proiectelor

Oferta propriu-zisă de servicii de consultanță generează cele mai multe probleme din punct de vedere al beneficiarilor.

Cea mai frecvent amintită problemă se referă la **oferta financiară**: *"prețuri ridicate practicate de consultanți", "consultanța foarte scumpă în raport cu serviciile oferite", "prețurile mari pentru astfel*

de servicii (procent din valoarea proiectului, indiferent de obiectul achiziției: bunuri, construcții etc.)”, „condiții de plată prohibitive”. Ceea ce acuză de cele mai multe ori beneficiarii e faptul că prețul nu reflectă volumul de muncă și calitatea serviciilor oferite, ci sunt construite artificial în funcție de valoarea proiectului (valoare pentru care se solicită finanțarea) și în funcție de diversele cheltuieli privind consultanța de la un program de finanțare la altul (beneficiar: „tariful ridicat în raport cu volumul de muncă prestat. Tariful a fost judecat după mărimea grantului, chiar dacă era vorba de o singură achiziție, în comparație cu un proiect cu achiziții de lucrări, servicii și bunuri”). Termenele de plată restrictive, așa cum sunt menționate de beneficiari, indică faptul că de multe ori furnizorii de consultanță nu văd în rezultatul misiunii de consultanță – finanțarea proiectului – o condiție obligatorie pentru evaluarea serviciilor oferite („Solicitarea unor consultanți de a fi plătiți înaintea finanțării”, „oferte de consultanță multe fără certitudinea rezultatului” etc.). **Iar acest lucru se datorează înțelegerii diferite a misiunii de consultanță (a ofertei tehnice).**

Principalele probleme identificate de beneficiari cu privire la oferta tehnică a furnizorilor de consultanță sunt referitoare la neînțelegerea cerințelor beneficiarilor („marea majoritate a consultanților se confruntă cu problema înțelegerii fluxului tehnologic”, „lipsa de profesionalism, insistența și lipsa prezentării unor soluții viabile și flexibile”, „lipsa ideilor de dezvoltare ale unui proiect”) și la impunerea unor termene de neacceptat pentru beneficiari.

Lipsa informațiilor disponibile cu privire la furnizorii de consultanță și o piață locală a serviciilor de consultanță insuficient dezvoltată sunt indicate cu o frecvență ridicată de către beneficiari. Din punctul de vedere al acestora, este dificil de a găsi furnizori de consultanță pentru că:

- **furnizorii de consultanță nu au un sistem eficient de promovare a propriilor servicii:** „puține societăți aveau reclamă, fiind greu de a obține o ofertă concretă de la mai multe societăți”, „nu există o descriere a activității și portofoliul firmelor de consultanță”, „nu sunt menționate căile de acces și adresele exacte ale firmelor de consultanță”;
- **nu există o bază de date care să ofere informații cu privire la oferta de consultanță:** „lipsa unui tablou al consultanților pe județe”, „lipsa unei baze de date cu prestatorii de servicii de consultanță care să permită alegerea consultantului în funcție de experiențele anterioare ale altor beneficiari cu aceștia”, „nu există liste complete cu firme de consultanță existente în zonă”.

Când fac referire la nivelul **de dezvoltare al pieței locale de consultanță** beneficiarii afirmă, de exemplu, că: „Sunt relativ puține firme de consultanță în orașul Bacău.”, „Numărul mic de profesioniști în domeniu”, „consultanții slabi și neseriosi”, „Abundența firmelor de consultanță.”, „personal cu experiență incertă”, „Specializare tehnică diferită”, „identificarea firmelor cu experiență”, „Indisponibilitatea colaborării cu beneficiarul a consultanților din alte localități.”

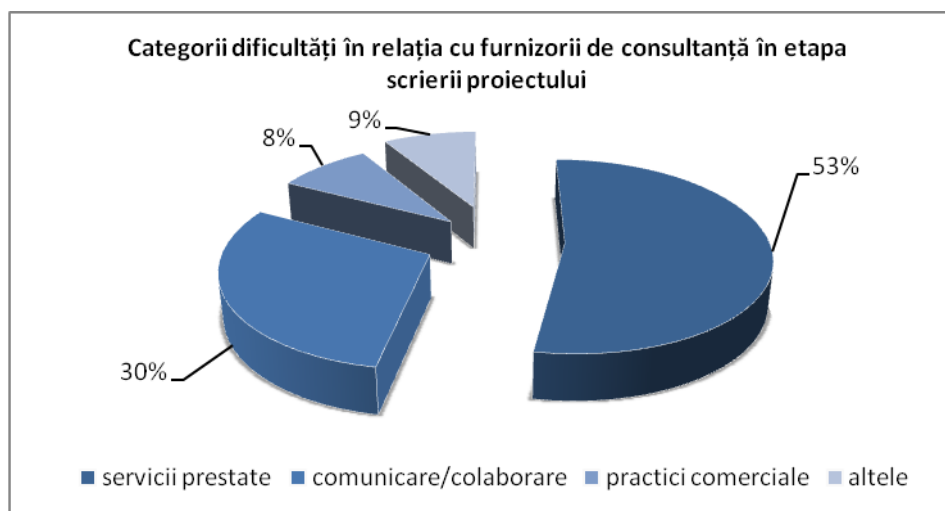
În fond, atunci când fac aprecieri cu privire la piața serviciilor de consultanță, beneficiarii indică o serie de criterii de selecție a acestora: prețul, experiența anterioară, expertiza în domeniul de implementare a proiectului sau pe specificul de activitate a beneficiarului, disponibilitatea locală a serviciului de consultanță. Chiar și așa, **stabilirea unor criterii de evaluare și selecție a ofertelor de servicii de consultanță** specifice scrierii proiectelor finanțate cu fonduri europene pare să fie una

din problemele destul de frecvente menționate de beneficiari: *”lipsa unor criterii de estimare a raportului calitate/preț”, ”numărul mare de firme de consultanță și lipsa unui criteriu de departajare a acestora”, ”lipsa existenței unui sistem obiectiv privind grila de evaluare”, ”lipsa informațiilor legate de criteriile de alegere a furnizorului de consultanță în domeniul fondurilor structurale”.* Această problemă este dublată de existența unor reglementări legale specifice achizițiilor din fonduri publice care impun desfășurarea unor *”proceduri greoaie, de lungă durată”* și de o slabă pregătire a personalului beneficiarilor în selecția și, mai ales, evaluarea ofertelor de consultanță.

- **Probleme/dificultăți întâmpinate de beneficiari în relația cu furnizorii de consultanță în procesul de scriere a proiectelor**

Din analiza răspunsurilor primite au fost identificate de beneficiari patru categorii de probleme în relația lor cu furnizorii de consultanță:

- probleme referitoare la serviciile prestate;
- probleme referitoare la comunicarea/colaborarea cu furnizorii de consultanță;
- probleme referitoare la practicile comerciale ale furnizorilor;
- alte tipuri de probleme specifice care au mai puțină sau deloc legătură cu furnizorii de servicii de consultanță.

Grafic 3.16 – Categoriile dificultăți în relația cu furnizorii de consultanță în etapa scrierii proiectului

- **Probleme referitoare la serviciile de consultanță prestate**

Problemele referitoare la serviciile de consultanță prestate (cu o pondere de 53% din numărul problemelor indicate) sunt formulate de beneficiar în două modalități: ca motive/cauze care au determinat o calitate nesatisfăcătoare a serviciilor și ca rezultat al unor servicii de slabă calitate. Ele se referă fie la capacitatea și resursele consultanților, fie sunt evaluări cu privire la procesele existente în cadrul misiunii de consultanță. În acest sens, cele mai importante probleme identificate cu privire la serviciile prestate de consultanți sunt:

- **calitatea nesatisfăcătoare/necorespunzătoare a proiectului/documentației de finanțare:** este reflectată fie de nerespectarea cerințelor finanțatorului (*"nerespectarea ghidului de finanțare a programului de finanțare"*), fie de calitatea în sine a proiectului (*"cuprinderea în documentațiile de finanțare a unor indicatori nerealiști, greu de realizat/măsurat", "necorelare între documente - parte scrisă, parte desenată, buget și indicatori", "consultantul nu analizează în detaliu specificul afacerii ci copie de unde poate informații cu caracter general", "calitatea slabă a documentațiilor"*). S-a remarcat în cadrul analizei răspunsurilor faptul că lipsa calității proiectelor este asociată de cele mai multe ori cu o documentare superficială și nespecifică obiectivelor beneficiarului, o lipsă de coerență internă a proiectului și o lipsă de realism în stabilirea indicatorilor. Mulți beneficiari descriu astfel de practici ca **"metoda copy-paste"** în realizarea proiectelor;
- **nerespectarea termenelor:** se referă atât la termenele stabilite cu beneficiarul pe diferite etape ale scrierii proiectului, cât și la termenele impuse de programele de finanțare pentru depunerea proiectelor. În primul caz are efecte negative în ceea ce privește calitatea proiectului, în cel de-al doilea caz duce la pierderea finanțării;
- **neînțelegerea cerințelor și a nevoilor beneficiarului:** este o problemă pe care beneficiarii o indică cu aceeași frecvență ca nerespectarea termenelor și care se reflectă fundamental în calitatea proiectelor. Beneficiarii indică două cauze: lipsa de comunicare și lipsa de specializare (expertiză). Dacă prima ține de un proces în cadrul misiunii de consultanță, cea de a doua se referă la capacitatea (resursele existente) furnizorului de consultanță;
- **lipsa de experiență și lipsa de expertiză:** sunt probleme identificate de beneficiari care fac referire la capacitatea consultanților cu privire la furnizarea serviciilor de consultanță. Lipsa de experiență are ca rezultat oferirea de servicii de slabă calitate chiar în domeniul furnizat și pentru care se presupune că există o specializare. Lipsa de experiență este, din punctul de vedere al beneficiarilor, strâns legată de pregătirea și experiența salariaților furnizorilor de consultanță (resurse umane) și de modul în care aceștia își percep propriul domeniu de activitate (un domeniu aflat în continuă schimbare, care presupune o informare continuă și o oarecare adaptabilitate la nevoile și cerințele diferitelor tipuri de beneficiari). Lipsa de expertiză, deși pare că se referă tot la resursele umane ale consultantului, implică o înțelegere și interpretare diferită. Iată câteva exemplificări care fac referire la lipsa de expertiză menționate de beneficiari: "dificultăți legate de translatarea informațiilor cu specific medical în registrul de informații generale", "discrepanța între abordarea specifică necesară clientului și pregătirea generală a furnizorilor", "cunoștințe tehnice limitate", "personal nespecializat pentru domeniul solicitat", "nu au coordonat cu profesionalism pe subcontractor (proiectant)", "oferanți nespecializați pe domeniul prelucrării maselor plastice". Toate aceste exemplificări reflectă specificul pieței furnizorilor de consultanță: în general, firmele specializate doar pe pregătirea documentației de finanțare au dificultăți în a înțelege necesitățile beneficiarilor din diverse domenii economice. Pe de altă parte, există o incapacitate a furnizorilor de consultanță în a coordona activitățile necesare scrierii documentației de finanțare, venită fie din lipsa de experiență a personalului propriu fie dintr-o comunicare și o colaborare neeficientă cu diferiți experți sau chiar cu beneficiarii.

- **Probleme referitoare la colaborarea și comunicarea beneficiar-consultant**

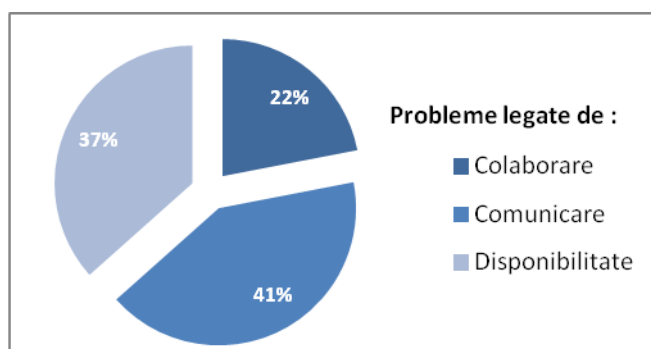
Deși aceste probleme nu sunt separate de serviciile de consultanță atunci când evaluăm calitatea acestora, având în vedere frecvența mare cu care sunt menționate, considerăm utilă o analiză separată. Cele mai frecvent indicate probleme sunt legate de **procesul de comunicare**, adică asigurarea unui flux informațional eficient între beneficiar și consultant. Beneficiarii consideră că furnizorii de consultanță nu-i informează suficient cu privire la etapele desfășurării misiunii de consultanță sau informațiile primite au un volum foarte mare și nu sunt suficient de sistematizate pentru a fi înțelese. Sintetizat, **problemele de comunicare** se referă, din punctul de vedere al beneficiarilor, la gestionarea fluxului informațional și la calitatea informațiilor primite. Gestionarea fluxului de informații influențează decisiv modul în care consultanții înțeleg cerințele și necesitățile beneficiarilor (*"Dezbaterea insuficientă cu beneficiarul a problematicii proiectului", "răspund greu la cerințele noastre", "furnizare de informații multe într-un timp scurt"*) în timp ce calitatea informațiilor transmise de către furnizori se reflectă în modul în care beneficiarii înțeleg cerințele finanțatorului (*"Nu am fost informați corect despre indicatorii de performanță", "puține surse de informare a beneficiarului privind condițiile de finanțare", "lipsa unor schițe cu etape de parcurs: documente, planuri, informații care să faciliteze întocmirea treptată a proiectului din timp"*).

Beneficiarii indică și **probleme în colaborarea cu furnizorii de consultanță**, iar aceste probleme se referă în principal la disfuncționalități în cadrul procedurilor de lucru: *"o anumită necoordonare a echipei consultantului", "pasarea unor sarcini către beneficiar", "relaționarea cu reprezentanții firmelor de consultanță", "necorelarea activităților", "lipsa cunoașterii din partea consultantului a stilului de lucru al fundației."*

Problema disponibilității furnizorilor de consultanță, menționată cu o frecvență destul de mare de beneficiari se referă la localizarea și disponibilitățile logistice și de timp ale furnizorilor de consultanță în raport cu cerințele beneficiarilor. Ea este una din cauzele identificate de beneficiari a comunicării și colaborării ineficiente: *"distanța mare față de sediul beneficiarului crează dificultăți în colaborare", "deplasarea până la sediul firmei de consultanță BOTOSANI_TG. MURES", realizarea dificilă a unor întâlniri constante", "distanța - comunicarea mai greoaie - telefon sau e-mail"*.

- **Probleme referitoare la practicile comerciale ale furnizorilor de consultanță**

Beneficiarii indică o serie de probleme referitoare la practicile comerciale ale furnizorilor de consultanță: *"Consultanții scriu proiectele astfel încât să depindă de ei în perioada de implementare", "consultanții sunt foarte ocupați, au multe contracte de onorat", "consultanții sunt implicați și în alte proiecte", "cheltuieli suplimentare de deplasare", "modalitatea de plată a documentației efectuate în servicii care au fost renegociabile și foarte costisitoare", "schimbarea specialităților pentru P.T. și S.F.", "Impunerea unor limite*

privind propunerile noastre”. Toate aceste probleme se reflectă în modul în care beneficiarii evaluează calitatea serviciilor de consultanță.

5.2 Evaluarea serviciilor de consultanță în implementarea proiectelor cu finanțare europeană în cadrul POR 2007-2013

Servicii de consultanță contractate pentru implementarea proiectelor depuse prin POR 2007-2013, pe axe prioritare

Cel mai mare număr de beneficiari au contractat servicii de consultanță pentru implementarea proiectelor depuse prin POR 2007-2013 - axa prioritară 4 (sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local) și axa prioritară 5 (dezvoltarea durabilă și promovarea turismului). Serviciile de consultanță cel mai frecvent contractate pentru implementarea proiectelor în cadrul POR 2007-2013 – axa prioritară 4 sunt din domeniul gestionării procedurilor de achiziții publice și din cel al gestionării relațiilor cu publicul și publicitate. Pentru implementarea proiectelor depuse prin POR 2007-2013, axa prioritară 5, domeniile cu pondere din punct de vedere al beneficiarilor care au contractat servicii de consultanță sunt reprezentate de: informare tehnologică și certificarea energetică a clădirilor și echipamentelor.

Tabel 3.48 - Regiunea de dezvoltare Nord-Est - Servicii de consultanță contractate pentru implementarea proiectelor depuse prin POR 2007-2013, pe axe prioritare – distribuția beneficiarilor (%)

Axa prioritară 1	Axa prioritară 2	Axa prioritară 3	Axa prioritară 4	Axa prioritară 5
Accesarea finanțărilor publice				
3,5	1,2	5,0	36,2	54,2
Dezvoltarea și managementul proiectelor				
4,7	2,3	8,7	39,1	45,2
Gestionarea procedurilor de achiziții publice				
3,0	1,3	6,4	44,3	45,1
Gestionarea resurselor umane				
3,7	0,0	3,7	29,6	63,0
Auditare și standardizare				
6,8	3,8	12,1	24,2	53,0
Certificarea energetică a clădirilor și echipamentelor				
8,2	0,0	10,2	6,1	75,5
Gestionarea relațiilor cu publicul și publicitate				
5,7	3,8	7,5	44,3	38,7
Informare tehnologică				
3,8	0,0	3,8	13,2	79,2
Managementul contractelor de lucrări de construcție, proiectare, dirigenție de șantier				
5,7	3,8	11,4	17,1	62,0
Elaborarea de strategii, planuri de acțiune, studii de specialitate				
4,5	0,6	4,5	22,3	68,2
Alte servicii de consultanță specifice				
5,8	1,0	5,8	56,7	30,8

Aprecierile beneficiarilor de servicii de consultanță în procesul de implementare a proiectelor referitoare la calitatea acestor servicii sunt sintetizate în tabloul următor pe o scară de evaluare a calității de la 1 (nesatisfăcătoare) la 5 (foarte bună):

Tabel 3.49 – Aprecierile beneficiarilor de servicii de consultanță în implementare proiecte

scara de valori:	1	2	3	4	5
număr firme care au făcut aprecierea (%)					
Calitatea serviciilor de consultanță contractate	1,6	1,3	11,9	30,9	54,3
Bacău	4,1	0,0	10,2	34,7	51,0
Botoșani	6,3	6,3	12,5	37,5	37,5
Iași	1,1	1,1	13,8	28,7	55,3
Neamț	0,0	3,1	13,8	23,1	60,0
Suceava	1,5	0,0	5,9	38,2	54,4
Vaslui	0,0	0,0	21,1	26,3	52,6
Raportul calitate/preț al serviciilor de consultanță contractate	4,5	4,8	14,1	30,9	45,7
Bacău	4,1	2,0	20,4	36,7	36,7
Botoșani	0,0	18,8	18,8	31,3	31,3
Iași	9,6	1,1	14,9	27,7	46,8
Neamț	1,5	6,2	12,3	23,1	56,9
Suceava	1,5	7,4	5,9	36,8	48,5
Vaslui	5,3	5,3	26,3	36,8	26,3
Gradul de profesionalism și expertiză a personalului firmei de consultanță	1,6	1,3	11,9	22,5	62,7
Bacău	4,1	2,0	8,2	22,4	63,3
Botoșani	6,3	0,0	25,0	25,0	43,8
Iași	1,1	2,1	12,8	21,3	62,8
Neamț	0,0	1,5	15,4	13,8	69,2
Suceava	1,5	0,0	4,4	27,9	66,2
Vaslui	0,0	0,0	21,1	36,8	42,1

45,0% dintre beneficiarii serviciilor firmelor de consultanță care au participat la realizarea studiului apreciază că reușita implementării unui proiect se datorează, în proporție de până la 50%, serviciilor de consultanță contractate; 55,0% dintre beneficiari consideră că, în proporție de peste 50%, calitatea serviciilor furnizate de firmele de consultanță influențează reușita implementării unui proiect, 1,9% dintre respondenții – beneficiari evaluând contribuția acestor servicii la un procent de 99,0%.

Evaluările beneficiarilor de servicii de consultanță în procesul de implementare a proiectelor referitoare la importanța anumitor criterii în alegerea furnizorului de consultanță sunt ierarhizate pe o scară de comensurare a importanței criteriilor utilizate de la 1 (foarte mică măsură) la 5 (foarte mare măsură):

Tabel 3.50 – Evaluările beneficiarilor asupra criteriilor în alegerea furnizorului de servicii de consultanță în implementare

scara de valori:	1	2	3	4	5
număr firme care au făcut evaluarea (%)					
Prețul	6,8	7,1	23,8	37,0	25,4
Bacău	10,2	6,1	10,2	38,8	34,7
Botoșani	0,0	18,8	18,8	37,5	25,0
Iași	6,4	10,6	30,9	35,1	17,0
Neamț	12,3	1,5	21,5	38,5	26,2
Suceava	2,9	7,4	25,0	41,2	23,5
Vaslui	0,0	0,0	31,6	21,1	47,4
Experiența generală în domeniu de activitate	3,2	2,3	7,7	20,6	66,2
Bacău	2,0	2,0	6,1	24,5	65,3
Botoșani	0,0	12,5	12,5	37,5	37,5
Iași	0,0	3,2	9,6	19,1	68,1
Neamț	10,8	1,5	4,6	18,5	64,6
Suceava	2,9	0,0	5,9	17,6	73,5
Vaslui	0,0	0,0	15,8	21,1	63,2
Experiența în scrierea și implementarea proiectelor cu fonduri europene	1,6	1,3	8,0	23,2	65,9
Bacău	2,0	2,0	4,1	26,5	65,3
Botoșani	0,0	0,0	31,3	18,8	50,0
Iași	3,2	2,1	6,4	21,3	67,0
Neamț	1,5	0,0	7,7	26,2	64,6
Suceava	0,0	1,5	7,4	20,6	70,6
Vaslui	0,0	0,0	10,5	26,3	63,2
Localizarea furnizorului	12,2	7,7	19,3	22,2	38,6
Bacău	10,2	10,2	18,4	30,6	30,6
Botoșani	37,5	0,0	18,8	25,0	18,8
Iași	13,8	6,4	13,8	19,1	46,8
Neamț	9,2	7,7	15,4	15,4	52,3
Suceava	7,4	2,9	32,4	29,4	27,9
Vaslui	15,8	31,6	15,8	10,5	26,3
Expertiza în domeniu	2,9	1,6	10,0	24,1	61,4
Bacău	8,2	4,1	2,0	34,7	51,0
Botoșani	0,0	6,3	12,5	31,3	50,0
Iași	1,1	1,1	6,4	25,5	66,0
Neamț	1,5	1,5	16,9	15,4	64,6
Suceava	2,9	0,0	14,7	20,6	61,8
Vaslui	5,3	0,0	5,3	26,3	63,2
O bună colaborare anterioară	14,1	4,8	10,3	27,7	43,1
Bacău	14,3	6,1	14,3	38,8	26,5
Botoșani	18,8	6,3	12,5	31,3	31,3
Iași	17,0	6,4	13,8	20,2	42,6
Neamț	10,8	1,5	7,7	21,5	58,5
Suceava	13,2	2,9	7,4	29,4	47,1
Vaslui	10,5	10,5	0,0	47,4	31,6
Furnizare consultanță în scrierea proiectului	6,1	3,2	8,4	21,9	60,5
Bacău	2,0	4,1	8,2	26,5	59,2
Botoșani	6,3	0,0	12,5	37,5	43,8
Iași	10,6	3,2	9,6	18,1	58,5
Neamț	4,6	1,5	3,1	18,5	72,3
Suceava	2,9	4,4	11,8	25,0	55,9
Vaslui	10,5	5,3	5,3	15,8	63,2

Din numărul total al firmelor de consultanță contractate de beneficiari în procesul de implementare a proiectelor cu finanțare europeană în perioada 2007-2013, 86,2% sunt din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, iar 13,8% sunt din alte regiuni.

În cazul contractelor care au fost reziliate sau în cadrul cărora s-au aplicat penalizări de către autoritatea de management, beneficiarii acestor tipuri de contracte cataloghează legătura dintre acestea și activitatea furnizorului serviciilor de consultanță notând pe o scară de importanță a efectului acestei legături de la 1 (în foarte mică măsură) la 5 (în foarte mare măsură) astfel:

36,7% dau nota 1
8,2% dau nota 2
14,3% dau nota 3
22,4% dau nota 4
18,4% dau nota 5

Atunci când consideră că eșecul total sau parțial al implementării proiectelor se datorează în mare măsură consultanților, beneficiarii explică acest lucru în principal prin:

- necunoașterea legislației privind achizițiile;
- necunoașterea și nerespectarea procedurilor existente în cadrul programelor de finanțare;
- o informare deficientă a beneficiarului cu privire la obligațiile acestuia în perioada de implementare.

Atunci când consideră că eșecul total sau parțial al implementării proiectelor se datorează în mai puțină măsură consultanților, beneficiarii apreciază că sunt la fel de responsabili ca și consultanții cu privire la rezultatele implementării proiectului sau exclusiv responsabili având în vedere că implementarea s-a realizat fără consultanți.

Pornind de la experiența acumulată de beneficiari în procesele de scriere și implementare a proiectelor cu fonduri europene în perioada 2007-2013, opiniile acestora exprimate în note de la 1 (total fals) la 5 (foarte adevărat) pentru a evalua cât de adevărate sau de false sunt afirmațiile cuprinse în chestionar pentru care s-a solicitat aprecierea se prezintă astfel:

Afirmația: piața furnizorilor de servicii de consultanță în domeniul specific scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est nu este suficient de dezvoltată:

17,0% dau nota 1
17,7% dau nota 2
33,5% dau nota 3
17,7% dau nota 4
14,1% dau nota 5

Afirmația: calitatea serviciilor firmelor de consultanță din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est în domeniul specific scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene lasă de dorit:

28,9% dau nota 1
22,8% dau nota 2
28,4% dau nota 3
12,2% dau nota 4
7,7% dau nota 5

Afirmația: o mare parte din succesul obținerii finanțării unui proiect se datorează experienței firmelor de consultanță:

6,1% dau nota 1
4,8% dau nota 2
18,7% dau nota 3
32,8% dau nota 4
37,6% dau nota 5

Afirmația: succesul obținerii finanțării unui proiect depinde și de relațiile consultantului în cadrul autorității de management sau organismelor intermediare:

38,9% dau nota 1
12,9% dau nota 2
15,7% dau nota 3
21,9% dau nota 4
10,6% dau nota 5

Afirmația: este de preferat, pentru scrierea proiectului, alegerea unui consultant puternic la nivel național pentru a fi asigurată finanțarea:

31,5% dau nota 1
17,4% dau nota 2
20,9% dau nota 3
15,7% dau nota 4
14,5% dau nota 5

Afirmația: există prea puține firme de consultanță la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Est care au ofertă integrală de servicii (scriere și implementare) specifice proiectelor cu fonduri europene:

19,6% dau nota 1
18,3% dau nota 2
39,3% dau nota 3
14,8% dau nota 4
8,0% dau nota 5

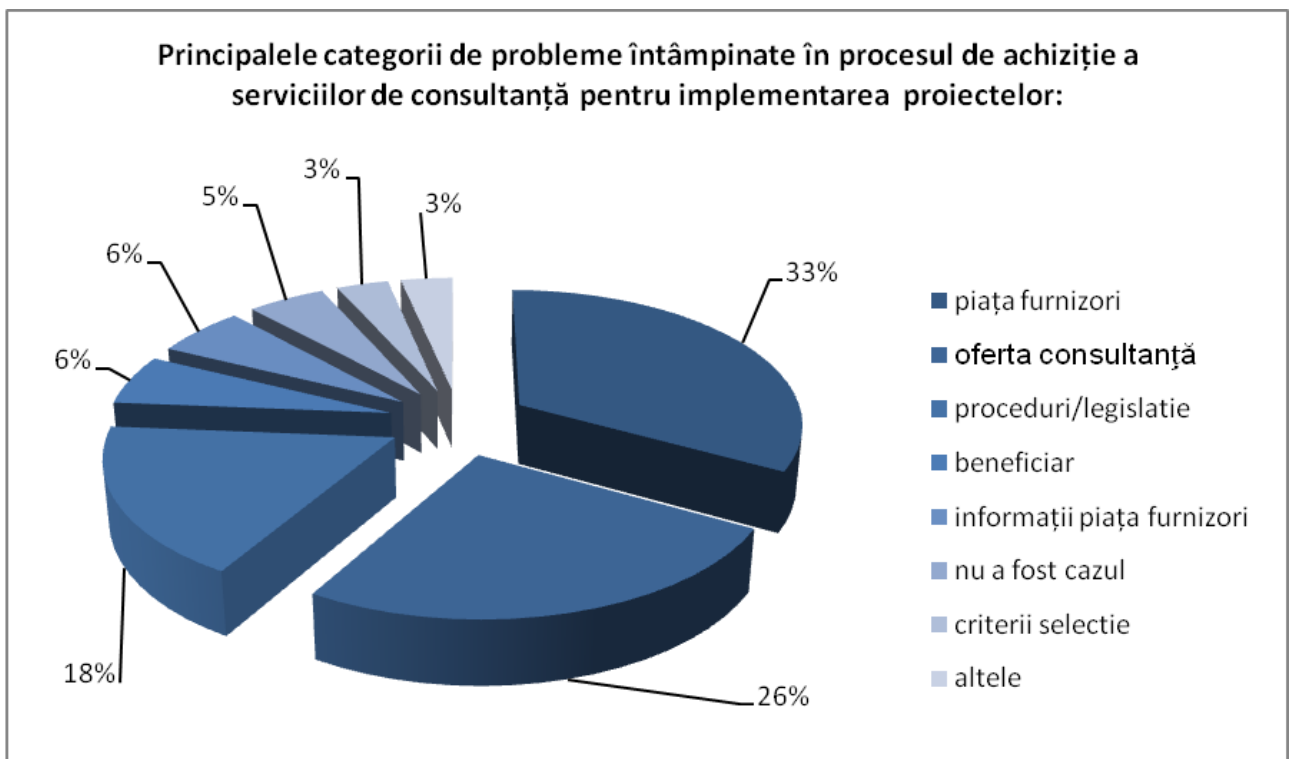
Afirmația: firmele de consultanță mari sunt preferate pentru că au puterea financiară să susțină activitățile din cadrul proiectului, ținând cont de procedurile greoaie de rambursare

37,6% dau nota 1
14,1% dau nota 2
19,0% dau nota 3
16,1% dau nota 4
13,2% dau nota 5

25,7% dintre subiecții – beneficiari au afirmat că au contractat și alte servicii de consultanță, altele decât cele privind scrierea și implementarea proiectelor, servicii pentru care au preferat furnizori de servicii de consultanță din afara Regiunii Nord-Est, pentru următoarele domenii: social (sănătate, cultură); mediu de afaceri; dezvoltarea microîntreprinderilor; proiectare; IT; producerea articolelor din mase plastice și din cauciuc; scrierea proiectelor; managementul proiectelor; managementul contractelor de lucrări de construcții.

Principalele probleme cu care s-au confruntat beneficiarii în procesul de achiziție de servicii de consultanță specifice implementării proiectelor

Analiza răspunsurilor beneficiarilor a scos în evidență faptul că principalele probleme în procesul de achiziție sunt legate de oferta de consultanță (26%), de piața serviciilor de consultanță și informațiilor disponibile despre furnizorii acestor servicii (39%), de existența unor proceduri și reglementări legale anevoioase cu privire la achiziții (18%), care creează dificultăți în stabilirea unor criterii eficiente de selecție (3%) a ofertelor potrivite cu cerințele și nevoile proprii beneficiarilor.

Grafic 3.17 – Principalele categorii de probleme întâmpinate în procesul de achiziție a serviciilor de consultanță pentru implementarea proiectelor

De asemenea, o parte din beneficiari menționează că nu au mai fost nevoiți să achiziționeze servicii de consultanță (5%), fie pentru că au realizat singuri implementarea proiectului, fie pentru că serviciile de implementare au fost furnizate de același consultant care a realizat scrierea proiectului.

Dacă cele mai multe din probleme se refereau la oferta de consultanță în etapa de scriere a proiectelor și obținerea finanțării, principalele probleme identificate de beneficiari în etapa de achiziție a serviciilor pentru implementarea proiectelor se referă la **nivelul de dezvoltare a pieței serviciilor de consultanță și la informațiile existente cu privire la furnizorii serviciilor specifice implementării proiectelor**. Cele mai multe probleme rămân valabile (număr mic de firme specializate în domenii specifice domeniului de activitate al beneficiarului, puține informații despre acestea, inexistența unor surse de informare cu privire la experiența și expertiza furnizorilor de consultanță, etc.).

Oferta de consultanță este în continuare una din problemele indicate de beneficiari, cu cele două dimensiuni ale ei: oferta financiară și cea tehnică. În ceea ce privește prețul există două perspective prezentate astfel de beneficiari:

- *"prețuri mici oferite raportat la valoarea estimată, ceea ce duce la servicii mai puțin performante", "calitatea scăzută a ofertelor depuse", "preț scăzut, număr mare de ofertanți";*
- *"servicii scumpe în raport cu munca și calitatea acesteia", "serviciile sunt foarte scumpe în raport cu munca și cu calitatea oferite".*

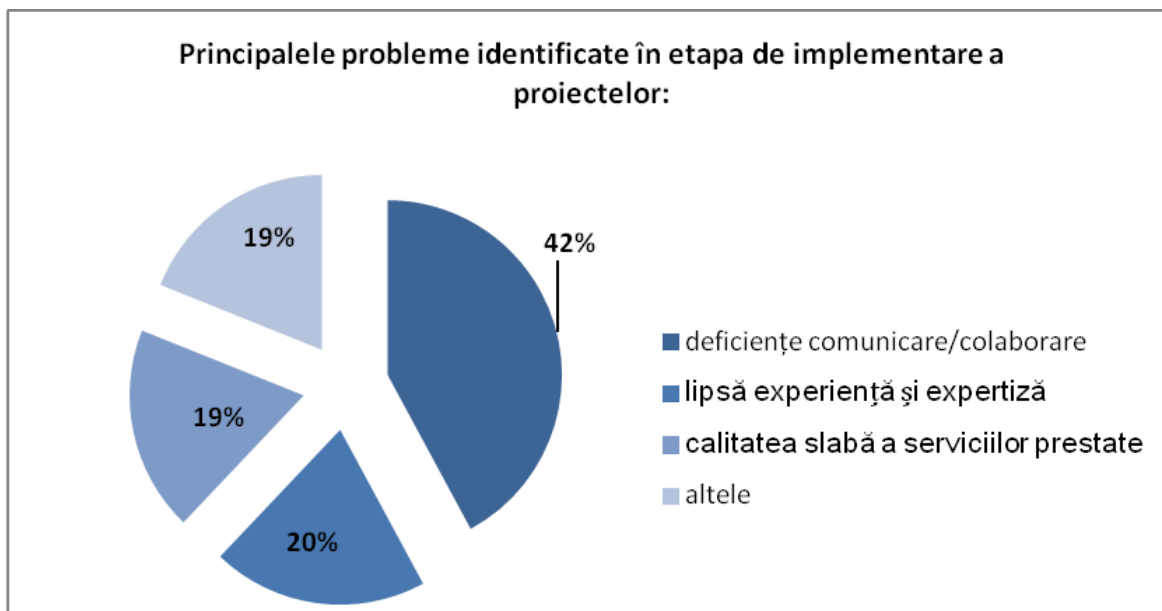
În ceea ce privește problemele identificate cu privire la oferta tehnică a furnizorilor de consultanță, ele se referă fie la nerespectarea cerințelor beneficiarilor, fie la raportul calitate-preț.

Problemele legate de **procedurile și legislația privind achizițiile** sunt identificate de beneficiari cu o frecvență relativ mare și sunt corelate fie cu o anumită instabilitate legislativă și o birocratizare a procesului, fie cu **stabilirea unor criterii eficiente de evaluare și selecție** (*"Lipsa unor linii directoare privind alegerea consilierilor de implementare", "lipsa existenței unui sistem obiectiv privind grila de evaluare"*) a ofertelor de servicii de consultanță specifice implementării proiectelor finanțate cu fonduri europene. Din acest punct de vedere, considerăm relevantă afirmația unui beneficiar: *"dificultatea identificării unor criterii de evaluare calitativă a ofertanților, criterii care să nu fie considerate subiective de A.N.R.M.A.P."*. O parte din beneficiari indică faptul că o parte din aceste probleme legate de achiziția serviciilor de consultanță se datorează lipsei de personal pregătit pentru a stabili criterii de evaluare și a evalua ofertele (*"principala problemă o reprezintă existența, respectiv nonexistența unei persoane în cadrul firmei care să stăpânească bine procedurile finanțărilor"*).

- **Principalele probleme cu care s-au confruntat beneficiarii în relația cu furnizorii de servicii de consultanță contractați în etapa de implementare a proiectelor**

Din analiza cantitativă a răspunsurilor beneficiarilor cu privire la problemele întâmpinate în perioada de implementare a proiectelor, cele mai frecvent menționate probleme fac referire la **comunicarea și colaborarea ineficientă cu furnizorii de consultanță** (42%), în timp ce problemele legate de **lipsa de experiență** (20%) și de **calitatea slabă a serviciilor prestate** (19%) par a fi mai puțin frecvente în această etapă.

Grafic 3.18 – Principalele probleme identificate în etapa de implementare a proiectelor

Din analiza calitativă a răspunsurilor exprimate cu privire la **deficiențele de comunicare și colaborare** s-a observat faptul că acestea sunt percepute de beneficiari ca având două cauze majore:

- o supra-aglomerare a consultanților în perioada de implementare în condițiile unor resurse umane limitate: *"Încărcarea consultanților cu foarte multe proiecte, ceea ce duce la alocarea de timp insuficient pentru problemele apărute în implementare"*, *"Având mai multe contracte de consultanță, uneori comunicarea a fost deficitară"*, *"număr mic de consultanți în cadrul firmei de consultanță raportat la numărul de dosare a necesitat așteptări"*;
- localizarea consultantului la o distanță relativ mare de beneficiar sau de locul implementării proiectului a fost percepută ca o cauză a unei comunicări/colaborări deficitare: *"distanța mare consultant/ beneficiar"*, *"distanța mare a făcut ca serviciile de consultanță să se realizeze prin telefon sau mail"*, *"comunicarea deficitară cu proiectanții care au sediile în alt oraș"*.

Deficiențele de comunicare/colaborare sunt deseori percepute de beneficiari ca o lipsă de implicare în condițiile unor așteptări specifice: *"deplasarea lor la "fața" proiectului se realizează numai la solicitarea beneficiarului"*, *"nu vin săptămânal pe teren"*, *"nu sunt prezenți la fazele de evaluarea a ofertei lucrării: vin la finalul licitației de execuție lucrări"*, *"nu sunt prezenți zilnic la sediul beneficiarului pentru a rezolva dificultățile ce apar într-un timp foarte scurt"*.

Toate acestea indică inexistența unor proceduri clare care să gestioneze fluxul informațional în cadrul misiunii de consultanță și care se reflectă în **calitatea serviciilor oferite** (*"răspunsuri evazive"*, *"întârzieri în circulația documentației"*, *"lipsa cunoașterii suficiente a stilului de lucru a activității fundației"*).

Lipsa de experiență și expertiză este percepută în continuare de beneficiari ca o sursă a problemelor apărute în perioada de implementare a proiectelor. Iar în mare parte, aceasta se datorează, în percepția beneficiarilor, fluctuației de personal de la nivelul consultantului (*"lipsa experienței în implementarea de proiecte (se angajează tineri fără experiență în cadrul firmelor de consultanță, pe salarii foarte mici, cu toate că serviciile sunt foarte scumpe)"*, *"migrație personal prestator"*) și a lipsei de specializare a personalului furnizorului de servicii de consultanță în domeniul specific proiectului (*"Furnizorii de consultanță pentru implementare sunt axați mai puțin pe domeniul clientului"*). De multe ori, lipsa de experiență și expertiză a consultantului vine și dintr-o neînțelegere a specificului domeniului în care activează, care presupune o informare continuă cu privire la diversele modificări legislative și procedurale apărute în cadrul programelor de finanțare (*"Dificultăți în soluționarea unor situații neprevăzute"*, *"necunoașterea modificărilor de proceduri"*, *"nesiguranța cunoașterii legislației"*).

Când se referă la **calitatea serviciilor**, beneficiarii indică fie probleme specifice activității de consultanță în domeniul implementării proiectelor (*"calitatea documentelor întocmite"*, *"calitatea slabă a documentațiilor"*, *"firma de consultanță a fost și proiectant general. Cu toate acestea, în cadrul implementării proiectului, au apărut diferențe majore între soluțiile tehnice alese și condițiile proiectului, situație care a dus la întâzieri mari față de graficele de execuție solicitate"*, *"soluțiile oferite nu sunt întotdeauna cele mai bune"*, *"lipsa verificării temeinice a materialelor întocmite"*), fie nerespectarea condițiilor contractuale beneficiar-consultant (*"servicii de consultanță uneori neconcordante cu oferta"*, *"nepunerea la dispoziția beneficiarului de servicii a tuturor experților cuprinși în ofertă"*, *"nerespectarea prevederilor caietului de sarcini"*).

6. Evaluarea serviciilor de consultanță făcută de organismele care au responsabilități în derularea POR, în raport cu finanțarea proiectelor

Pentru evaluarea serviciilor de consultanță din perspectiva OI POR s-a realizat un interviu cu directorul instituției. Interpretarea datelor obținute a fost una calitativă, urmărindu-se obținerea de informații cu privire la:

- modul în care consultanții de servicii specifice respectă cerințele finanțatorului (reglementări, legislație) pe diverse domenii de consultanță,
- gradul de satisfacție cu privire la colaborarea cu furnizorii de servicii de consultanță prin intermediul beneficiarilor.

În secundar, s-a urmărit și validarea unor informații obținute din alte surse (beneficiari, consultanți).

Consultantul și rolul consultantului

Pentru a evalua oferta de servicii de consultanță, trebuie înțeles rolul consultantului în fiecare etapă a proiectului. Din punctul de vedere al reprezentantului OI POR Nord-Est *"Consultanții ar trebui să fie specialiști, sprijinul beneficiarilor."*

În fiecare etapă a unui proiect, de la studiul de oportunitate până în faza de post-implementare, rolul consultanților ar trebui să fie unul de legătură între beneficiar și finanțator. Acest lucru se întâmplă însă doar la proiectele mari („Beneficiarii privați au câte un consultant, cei cu proiecte mici. Ceilalți cu proiecte mari vin cu echipe.”).

Din experiența reprezentantului instituției, dezvoltarea serviciilor de consultanță specifice obținerii finanțărilor europene s-a realizat în concordanță cu dezvoltarea programelor cu fonduri europene. Piața s-a format începând cu perioada de pre-aderare - programele PHARE ȘI SAPARD au creat nevoia de servicii de consultanță specifice accesării finanțărilor neramburabile (“...în perioada de pre-aderare, foarte multe firme au învățat cum să facă... pe fonduri PHARE și SAPARD. De altfel, firmele de consultanță pe domeniul programelor europene - în scrierea de cereri și urmărirea programelor, întocmirea documentelor și respectarea regulilor europene - s-au format începând cu pre-aderarea. Inițial au mers la un nivel relativ scăzut, ... pentru că erau bani puțini, firme puține. După ce au început firmele să se dezvolte, au început persoanele să se specializeze deși nu era o meserie la vremea aceea”).

Dezvoltarea firmelor și implicit a serviciilor de consultanță din Regiunea Nord-Est s-a făcut într-o perioadă relativ scurtă dar cu multe disfuncționalități și deficiențe. Cerințele specifice și normele stricte de implementare a programelor operaționale au determinat nevoia de specializare pe diferite domenii (“au cunoscut o creștere mare, o creștere substanțială, chiar mulți dintre ei pe anumite domenii s-au specializat”).

Instabilitatea cadrului legislativ, precum și modificările frecvente ale procedurilor și metodologiilor programelor de finanțare impun consultanților o informare continuă. Practic, din punctul de vedere al reprezentantului OI POR, informarea continuă este o normă profesională obligatorie pentru consultantul care activează în domeniul accesării fondurilor europene (“ Foarte mulți consultanți au greșit pentru că au făcut niște proiecte după niște metode vechi. Consultantul trebuie să fie în permanență în priză. Dacă nu, consultantul are ca și avocatul, ca și doctorul, ..., o meserie mai specială, care trebuie tratată cu mai multă atenție și mulți consultanți nu o tratează”). Pe lângă necesitatea informării continue, reprezentantul OI POR mai indică un aspect necesar pentru a activa cu succes în acest domeniu: specializarea (“Adică, dacă nu te specializezi, rămâi în urmă, n-ai cum. Ați văzut și din răspunsurile pe care vi le-am dat, cum erau atunci? – erau slabi, și acum cum sunt?- păi, sunt mai buni. Și ceilalți, păi sunt slabi, dar o să crească și ei, dar n-o să crească toți, o să crească numai cei care o să fie preocupați de pregătire permanentă și o să citească, o să înțeleagă fenomenul și așa mai departe.”).

În fond, calitatea serviciilor de consultanță este dată de resursa umană existentă sau disponibilă la nivelul firmelor care oferă servicii. În acest sens reținem caracterizarea făcută de reprezentantul OI POR Nord-Est cu privire la “consultanții adevărați” din domeniul proiectelor cu finanțare europeană: „Consultanții adevărați, și sunt câteva firme serioase, mai tari în regiune, au persoane, colaboratori, mai ales pe partea tehnică și își iau ingineri constructori, ingineri nu-știu-de-care, ce specialist îi trebuie, unii își iau chiar cunoscători în legislația și regulamentele care se referă la egalitatea de șanse ș.a.m.d.”

Atunci când vine vorba despre principalele greșeli existente la nivelul cererilor de finanțare, cele mai importante sunt:

- Greșeli legate de eligibilitate (alegerea unei idei de proiect care nu respectă cerințele din ghidul solicitantului, solicitant neeligibil, activități neeligibile);
- Greșeli legate de completarea bugetului (inclusiunea unor cheltuieli neeligibile ca eligibile, greșeli în calculul bugetului, incompatibilitate între buget și metodologie, lipsa unei analize realiste cu privire la modul de obținere a resurselor, supraestimarea costurilor eligibile);
- Greșeli legate de completarea cererii de finanțare, atât din punct de vedere al formei, cât și al conținutului (ignorarea unor aspecte specifice precum achizițiile publice, egalitatea de șanse, generare de venituri, etc).

În linii mari, nerespectarea cerințelor din ghidul de finanțare atunci când se întocmește cererea de finanțare se află la baza categoriilor de greșeli menționate anterior: „Sunt firme care fac proiectele, chiar foarte multe dintre ele, eu am o expresie - *fac proiecte numai bune de respins*. Adică în ghidul solicitantului scrie foarte clar că dacă nu atasează, vă dau un exemplu, la cererea de finanțare bilantul, se respinge proiectul. Domnule, nu-l atasează!”).

Din punctul de vedere al reprezentantului OI POR Nord-Est, aceste greșeli sunt datorate unui grad scăzut de pregătire și de instruire sau pur și simplu, poate fi vorba de dezinteres: *„Chestiuni extraordinare de elementare, n-ai decât să studiezi care sunt obligațiile din ghidul solicitantului și să faci proiectul măcar conform și eligibil, nu-l faci valoros, nu reușești să iei punctaj mare când ajunge la evaluarea tehnică și financiară, dar fă-l măcar conform și eligibil, că acolo spune ghidul exact cum să faci, nu-i o problemă să faci treaba asta. Din păcate unii consultanți nu au nici măcar această capacitate .”*

Adminiștrând faptul că există prevederi contradictorii în ghidurile de finanțare, reprezentantul OI POR consideră că totuși nu de acolo vin cele mai multe greșeli. În plus, atât consultanții cât și beneficiarii au posibilitatea, în toate etapele finanțării, să solicite clarificări cu privire la aspectele interpretabile sau neclare din reglementările specifice.

În ceea ce privește perioada de implementare, cele mai multe greșeli sunt legate de:

- nerespectarea legislației și procedurilor legate de achiziții
- desfășurarea lucrărilor de construcții (nerespectarea proiectelor tehnice, întâzieri)
- completarea eronată a cererilor de rambursare
- elaborarea neconformă a rapoartelor

În această etapă, rolul consultantului este la fel de important. Totuși, din discuțiile cu reprezentantul OI POR Nord-Est, există un număr important de beneficiari care realizează implementarea fără a apela la consultanți.

În ceea ce privește colaborarea OI cu firmele de consultanță, având în vedere că nu există o relație instituționalizată, reglementată cu aceștia, aceasta se produce doar în măsura în care consultanții reprezintă interesele beneficiarilor (*“Pentru mine consultantul, mai exact pentru noi, consultantul ca entitate nu există. Noi comunicăm foarte bine cu beneficiarii și cu potențialii beneficiari .”*). Deși apreciază pozitiv colaborarea pe care o are cu diverși consultanți, reprezentantul OI POR Nord-Est consideră că această colaborare este limitată de interesul specific al furnizorilor de

consultanță și de măsura în care aceștia găsesc în OI POR Nord-Est o sursă de formare și informare necesară (*"Noi organizăm instruirii, unde invităm atât beneficiarii cât și firmele de consultanță. Din păcate putem invita doar firmele pe care le avem în baza de date. Consultanții, dacă sunt în baza noastră de date, dacă au fost interesați să intre în baza noastră de date și să ne acceseze site-ul, pot fi informați deopotrivă cu beneficiarii. Din punctul meu de vedere consultantul este obligat mai mult ca beneficiarul să citească site-ul."*).

CAPITOLUL 4 - ANALIZA CERERII DE SERVICII DE CONSULTANȚĂ SPECIFICE PROIECTELOR REALIZATE CU FINANȚARE EUROPEANĂ PENTRU PERIOADA 2014-2020

---

1. Proiecții/programe 2014-2020. Evaluarea nevoilor pentru servicii de consultanță de către organismele care au responsabilități în derularea POR Regional

Din punct de vedere instituțional, pentru perioada 2014-2020, se are în vedere o structură concentrată, la nivelul a trei ministere (față de cele 8 de până acum), în ceea ce privește gestionarea fondurilor europene:

- **Ministerul Fondurilor Europene** pentru managementul a 4 programe operaționale care vizează: infrastructura mare (transport, mediu și energie); competitivitatea (cercetare - dezvoltare, Agenda Digitală); dezvoltarea capitalului uman și asistența tehnică;
- **Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice** (managementul programei de dezvoltare regională, a programelor dedicate cooperării teritoriale europene și a celui dedicat dezvoltării capacității administrative);
- **Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale** (managementul programelor dedicate dezvoltării rurale și pescuitului și acvaculturii).

Principalele programe operaționale ce se intenționează a fi realizate sunt:

- **Programul Operațional Competitivitate**

Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice devine Programul Operațional Competitivitate și urmărește în continuare creșterea productivității întreprinderilor românești, cu asigurarea principiilor dezvoltării durabile și reducerea decalajelor față de productivitatea la nivelul Uniunii Europene

- **Programul Operațional Regional.**

Programul Operațional Regional v-a avea ca priorități:

- ✓ dezvoltarea infrastructurii de transfer tehnologic în sectoarele public și privat, în special în regiunile mai puțin dezvoltate ale României, în concordanță cu principiul specializării inteligente;
- ✓ acțiuni pentru consolidarea culturii antreprenoriale și pentru conștientizarea opțiunii și a sprijinului potențial pentru crearea de întreprinderi;
- ✓ acțiuni pentru îmbunătățirea accesului la finanțare, inclusiv prin oferirea unei game adecvate de instrumente financiare;

- ✓ acțiuni pentru îmbunătățirea productivității IMM-urilor și oferirea de oportunități de creștere, inclusiv consolidarea accesului la sprijin pentru planificarea afacerilor, consultanță tehnică, consultanță și sprijin pentru export;
- ✓ acțiuni pentru alăturarea în rețea a întreprinderilor în vederea consolidării schimburilor de cunoștințe și a consolidării participării acestora în cadrul lanțurilor de desfacere, inclusiv cele la scară internațională; acțiuni integrate – situri, competențe, sprijin pentru investiții – în vederea atragerii de investiții pentru regiunile mai puțin dezvoltate ale României;
- ✓ acțiuni de raționalizare a procesului de reglementare și de reducere a poverii birocratice asupra întreprinderilor;
- ✓ Investiții pentru spitale și altă infrastructură de sănătate publică;
- ✓ Sprijinirea infrastructurii școlare și dezvoltarea resurselor în EICP, în învățământul primar, secundar, terțiar și în VET, în scopul îmbunătățirii calității învățământului și formării precum și a relevanței acestuia pentru piața muncii;
- ✓ Creșterea accesibilității zonelor urbane localizate în vecinătatea rețelei TEN-T, prin construirea și modernizarea legăturilor secundare și terțiare la rețea, inclusiv pasarele, în vederea eliminării blocajelor și a fluidizării traficului;
- ✓ Reabilitarea și reînnoirea sistemelor de transport urban într-o manieră integrată și sustenabilă, ceea ce va contribui la îmbunătățirea calității aerului;
- ✓ reabilitarea siturilor abandonate și poluate, inclusiv prin lucrări de decontaminare pentru reutilizarea lor economic;
- ✓ protejarea și valorificarea durabilă a siturilor naturale, restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural, inclusiv valorificarea potențialului turistic local specific, reabilitarea zonelor istorice urbane, valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, măsuri de ecologizare urbană (inclusiv reabilitarea siturilor industriale poluate);
- ✓ sprijinirea creării unui sistem național al cadastrului care să ofere siguranță titlului de proprietate, promovarea reformei funciare și gruparea eficientă a terenurilor pentru susținerea obiectivelor de dezvoltare a României

- **Programul Național de Dezvoltare Rurală.**

Programul Național de Dezvoltare Rurală vizează dezvoltarea rurală în România, urmărind consolidarea dezvoltării pe termen mediu și lung a sectorului agricol și a mediului rural.

- **Programul Operațional Maritim și de Pescuit.**

Programul Operațional Maritim și de Pescuit vizează investiții în sectorul acvaculturii, îmbunătățirea potențialului siturilor de acvacultură, investiție în porturi pescărești, îmbunătățirea condițiilor de muncă legate de sănătatea și siguranța la bordul navelor de pescuit în apele interioare și maritime și diversificarea pescuitului și a sectorului acvaculturii prin sprijinirea creării de noi întreprinderi mici și crearea de locuri de muncă în domeniu.

- **Programul Operațional Capital Uman.**

Programul Operațional Capital Uman urmărește în continuare: încurajarea și facilitarea participării angajatorilor la dezvoltarea forței de muncă și a învățării pe tot parcursul vieții; îmbunătățirea corelării învățământului profesional și tehnic cu nevoile pieței muncii, asigurându-se relevanța

ofertei de formare, acordându-se prioritate sectoarelor cu potențial viitor de creștere și promovându-se parteneriate între personale interesate relevante; modernizarea învățământului terțiar prin dezvoltarea studiilor aprofundate și sprijinirea internaționalizării învățământului superior, inclusiv a cercetării aprofundate și a mobilității; sprijinirea infrastructurii școlare și dezvoltarea resurselor în educația și îngrijirea copiilor preșcolari, din învățământul primar, secundar, terțiar și din cel tehnic și profesional, în scopul îmbunătățirii calității învățământului și formării precum și a relevanței acestuia pentru piața muncii.

- **Programul Operațional Infrastructură.**

Programul Operațional Infrastructură va cuprinde, pe lângă programele trecute numite „transporturi” și „mediu”, alte noi obiective, și anume „autostrăzi” și „energie”.

- **Programul Operațional Capacitate Administrativă .**

Acest program își propune în principal creșterea capacității instituționale și o administrație publică eficientă și îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor informatice și de comunicare

- **Programul Operațional Cooperare Teritorială Europeană.**

Cooperarea teritorială europeană este organizată în trei tipuri diferite de programe, cu obiective specifice:

- ✓ cooperare transfrontalieră – finanțare pentru proiecte care implică regiunile și autoritățile locale aflate de o parte și de cealaltă a unei frontiere, cum ar fi proiectele franco-germane de promovare a utilizării transfrontaliere a infrastructurii.
- ✓ cooperare transnațională – finanțare pentru proiecte derulate de entități naționale, regionale și locale din zone geografice mai extinse,
- ✓ cooperare interregională – încurajează schimbul de bune practici privind inovarea, eficiența energetică, dezvoltarea urbană etc.

În ceea ce privesc **mecanismele de finanțare** reținem faptul că mare parte a schimbărilor aduse cadrului de implementare a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții (FESI) la nivelul Uniunii Europene au urmărit simplificarea programelor și a procedurilor de finanțare: angajamentul Comisiei Europene privind noua perspectivă financiară fiind acela de a facilita accesul la fondurile europene, mai mulți beneficiari fiind astfel încurajați să pregătească proiecte pentru utilizarea acestor resurse, precum și de a îmbunătăți mecanismele de punere în aplicare a politicilor UE și de a asigura un nivel adecvat de control. Astfel, principalele modificări, urmăresc:

- **concentrarea tematică:** Pentru a se asigura concentrarea investițiilor la nivelul UE pentru anumite priorități, se stabilesc alocări minime pe categorii de regiuni. Spre exemplu, regiunile mai puțin dezvoltate trebuie să dispună de o paletă mai largă de priorități de investiții, totuși acestea vor trebui să aloce cel puțin 50% din resursele FEDR pentru eficiență energetică și energii regenerabile, inovare și sprijin pentru IMM-uri. Astfel, resursele rămase vor fi orientate către intervențiile cele mai adecvate prin care se răspunde nevoilor din zonele respective.

- **extinderea opțiunilor de simplificare a costurilor:** Una dintre cele mai importante schimbări se referă la eligibilitate și simplificarea managementului financiar. Pentru perioada 2014-2020, Comisia Europeană își propune să mențină și să promoveze o utilizare mai largă a opțiunilor de simplificare a costurilor, ca o alternativă la rambursarea pe baza costurilor reale. Utilizarea acestor opțiuni va aduce beneficii atât a programelor, cât și beneficiarilor. Pe de o parte, se accelerează efectuarea plăților, pe de altă parte va permite beneficiarilor să se concentreze asupra implementării proiectelor prin limitarea cerințelor de raportare financiară (rambursare pe bază de rate fixe și standarde de costuri unitare) sau chiar să o înlocuiască prin raportarea nivelului de realizare a indicatorilor (în cazul utilizării rambursării pe bază de sume forfetare).
- **utilizarea instrumentelor financiare:** Având în vedere situația economică actuală și deficitul de resurse publice, se așteaptă ca instrumentele financiare să joace un rol mai puternic în 2014-2020. Introducerea lor vor permite o eficacitate și eficiență ridicată în utilizarea fondurilor. Instrumentele financiare pot fi folosite pentru orice tip de investiție sau de beneficiari.
- **orientarea către performanță:** Recunoscând riscul pe care îl implică nerealizarea țintelor stabiliți în cadrul de performanță se va acorda o atenție sporită în procesul de selectare a proiectelor pentru a se asigura contribuția acestora la indicatorii selectați. De asemenea, sistemele de monitorizare ale programelor operaționale vor fi prevăzute cu un sistem de prognozare a realizare a țintelor intermediare și va fi dezvoltat un sistem de avertizare timpurie asupra riscului de neîndeplinire a acestora.
- **misiuni de audit bazate pe risc:** a apărut necesitatea de a asigura un echilibru între controlul adecvat al implementării fondurilor europene și reducerea sarcinilor administrative. Propunerile pentru 2014-2020 limitează intensitatea auditării proiectelor, spre exemplu proiectele pentru care totalul cheltuielilor eligibile nu depășesc valoarea de 100.000 Euro pot fi auditate doar o singură dată, înaintea închiderii, cu excepția cazului în care există dovada unui risc specific.
- **utilizarea transferului electronic de date:** dezvoltarea de interfețe și alte instrumente care să permită beneficiarilor să transmită o singură dată și să păstreze documentele în format electronic. Aceste demersuri au un potențial substanțial de reducere a sarcinilor administrative pentru beneficiari.

Toate informațiile prezentate cu privire la cadrul general de alocare al finanțărilor europene în România, pentru perioada 2014-2020, sunt la nivel de intenții până în momentul finalizării negocierilor pentru noul exercițiu financiar.

În definitiv, în aprecierea realistă a contextului în care se va structura cererea serviciilor de consultanță specifice accesării banilor europeni pentru proiecte va trebui să luăm în calcul anumite modificări, formulate și de reprezentantul OI POR Nord-Est:

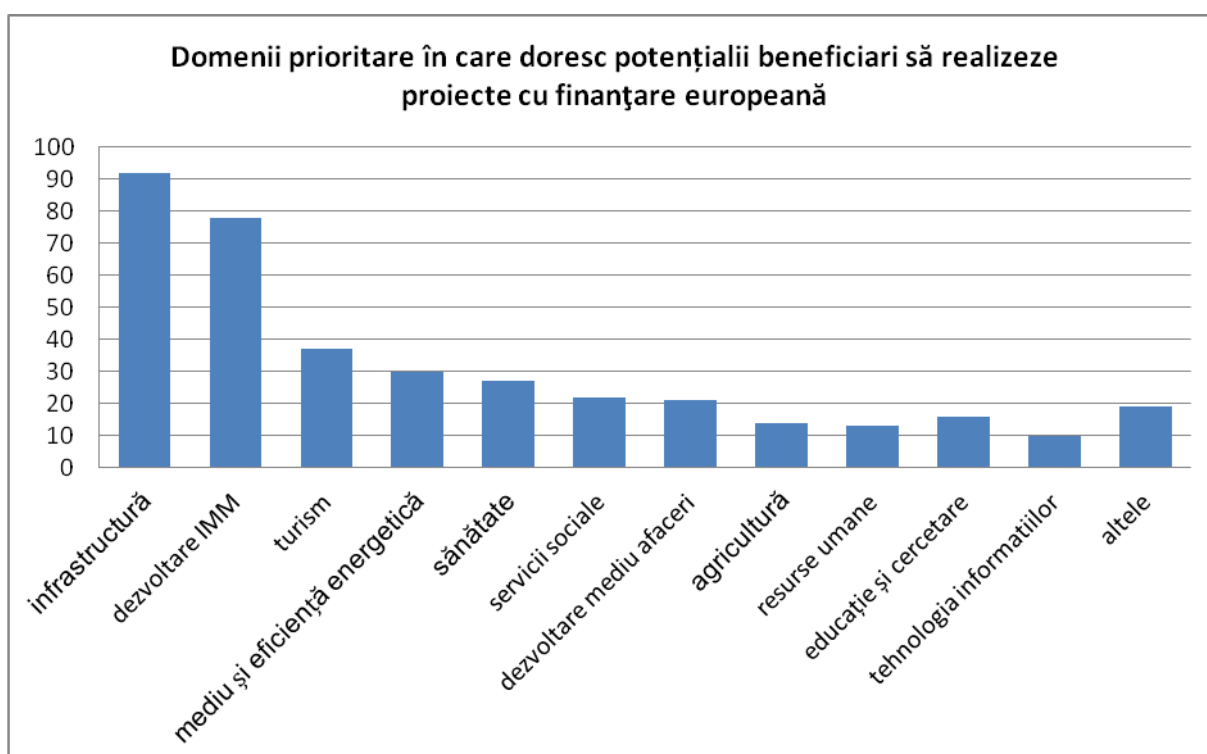
- La nivelul metodologiei accesării finanțării schimbările ar putea fi fundamentale. Aceste modificări pot avea impact negativ în ceea ce privește succesul finanțării în cazul în care furnizorii de consultanță nu sunt pregătiți să se "adapteze" acestor schimbări: "dacă vii în

2014-2020 cu proiecte cum le-ai făcut până acum și ai avut mare succes, s-ar putea să ți-l respingă chiar de la conformitate, că se mai cere o altă hârtie; el știe că a făcut zeci de proiecte, proiecte de succes, iar acum e prima oară când vine cu proiectul se miră și el că e respins.”(reprezentant OI POR Nord-Est).

- Se vor modifica criteriile de evaluare a proiectelor și mecanismele de finanțare. Schimbarea regulii “*primul venit, primul servit*” (“*În perioada următoare însă, că e bine să știți, se pare că nu va mai fi regula primul venit, primul servit, ci va fi regula punctajului obținut, adică va fi depunere cu termen limită, nu depunere continuă*”) și un sistem mult mai bine structurat de măsurare a calității proiectelor vor impune la nivelul ofertei serviciilor de consultanță alte standarde – scrierea proiectelor pe “bandă rulantă” nu v-a mai avea niciun succes.
- Un alt aspect important cu privire la programarea 2014-2020 se referă la programele de finanțare și la obiectivele acestora. Experiența 2007-2013 ne-a demonstrat faptul că eficiența unui program este dată de modul în care răspunde specificului și nevoilor existente. Sunt necesare programe de finanțare care să acopere nevoile României de dezvoltare și, totodată, nevoile regionale și locale de dezvoltare. În continuare se pune problema reducerii decalajelor, atât intraregionale, dar mai ales interregionale și chiar naționale. Gestionarea fondurilor pe care țara noastră le primește depinde de capacitatea de a implementa proiecte, mai ales proiecte de succes: “*În opinia mea, ar trebui mult curaj din partea celor care negociază cu Comisia, să avem negociatori buni, pentru a finanța din bani europeni ceea ce ne trebuie nouă și să fim cinștiți cu ceea ce ne trebuie nouă*”. Prioritățile comunității europene nu coincid cu cele naționale, deși ele sunt corect fundamentate. Cum afirmă reprezentantul OI POR Nord-Est, programele pentru dezvoltarea tehnologică și cercetare nu sunt fundamentate corespunzător cu nivelul actual de dezvoltare al României.
- Condițiile de finanțare restrictive pot duce la ineficiența programelor (“Din punctul de vedere al comunității ca și beneficiar de finanțare *dacă nu va putea valorifica programele de finanțare ce vor fi aprobate, iar nu va fi bine. Spre exemplu se intenționează alocarea unor resurse financiare importante pentru programe de reabilitare a locuințelor. În prezent avem pe POR, Domeniul Major de Intervenție 1.2 un program pilot prin care putem să reabilităm blocuri. In așa fel au fost făcute condițiile de finanțare, că niciodată nu o să luăm banii pe reabilitare. Spre exemplu, municipiul Piatra Neamț nu are niciun proiect, Suceava are un biet proiectel, Bacău puțin, Vaslui deloc, Botoșani 2 proiecte, Iași nesemnificativ. Banii se duc înapoi la Comisie. Pentru că e pusă condiția de cofinanțare: 60% din programul european, 40% - 20% de la primărie și 20% de la beneficiari, adică de la locuitori. Dacă un singur locatar nu vrea într-un bloc, nu se face proiectul”).*

2. Evaluarea nevoilor de servicii de consultanță (specifice scrierii și implementării proiectelor cu finanțare europeană) de către potențiali beneficiari ai POR la orizontul anilor 2014-2020

Atunci când se referă la perioada 2014-2020, în raport cu strategia proprie, beneficiarii de servicii de consultanță (311 beneficiari POR intervievați) indică o serie de domenii majore în care doresc să realizeze proiecte cu finanțare europeană, cum ar fi: infrastructura, dezvoltare activități economice, turism, mediu și eficiență energetică, sănătate, dezvoltare mediu de afaceri, agricultură, resurse umane, educație și cercetare, tehnologia informațiilor.

Grafic 4.1 – Domenii prioritare în care doresc potențialii beneficiari să realizeze proiecte cu finanțare europeană

În cazul autorităților publice locale, cele mai frecvente domenii menționate sunt legate de infrastructură (realizare și reabilitare drumuri, realizare rețele apă și canalizare, dotări tehnico-edilitare, infrastructura de turism etc.), mediu și eficiență energetică, dezvoltarea de servicii sociale, dezvoltarea mediului de afaceri.

În cazul beneficiarilor întreprinderi mici și mijlocii accentul este pus pe dezvoltarea proprie prin: re tehnologizare, construcția, extinderea sau modernizarea spații de producție, realizarea unor produse sau activități noi, investiții în tehnologii moderne etc. Alte domenii care prezintă interes ar fi: agricultura (realizarea de ferme ecologice), pregătirea resurselor umane, educație și cercetare, tehnologia informațională, etc.

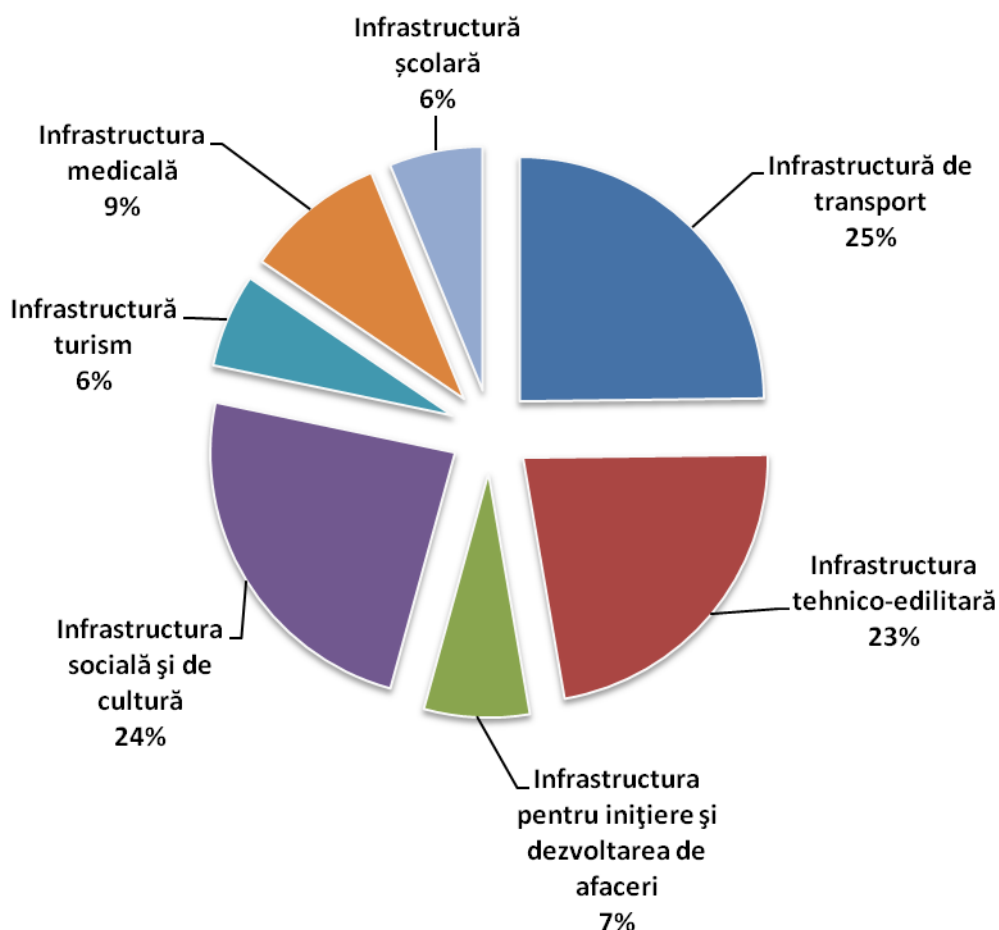
Pentru a obține un răspuns mai concret cu privire la intențiile pe termen scurt și mediu, beneficiarilor li s-a cerut să menționeze trei proiecte pe care le au în vedere și valoarea estimată a acestora. În urma prelucrării datelor obținute (s-au obținut un număr de 370 de intenții proiecte, beneficiarii au răspuns parțial sau integral la această solicitare) a rezultat următoarea structură de date:

Tabel 4.1 – Proiecții proiecte pentru perioada 2014-2020

Proiecte prioritare	Proiecte (%)	Valori totale estimate (mii euro)	Pondere valori totale estimate (%)	Valoare medie/proiect (mii euro)
Total regiune	100	1.141.205	100	4.119,87
<i>din care în</i>				
Infrastructură	46,57	1.016.137	89,04	7.877,03
Infrastructură de transport	11,55	492.306	43,14	15.384,56
Infrastructura tehnico-edilitară	10,47	178.464	15,64	6.153,94
Infrastructura pentru inițiere și dezvoltarea de afaceri	3,25	43.603	3,82	4.844,78
Infrastructura socială și de cultură	11,19	150.227	13,16	4.846,03
Infrastructură turism	2,89	32.500	2,85	4.062,50
Infrastructura medicală	4,33	68.001	5,96	5.666,75
Infrastructură școlară	2,89	51.036	4,47	6.379,54
Dezvoltarea activităților specifice IMM	41,88	50.954	4,46	439,26
Energie regenerabilă și mediu	6,50	69.334	6,08	3.851,89
Agricultură și creșterea animalelor	2,53	3.630	0,32	518,57
Pregătirea resurselor umane	2,53	1.150	0,10	164,29

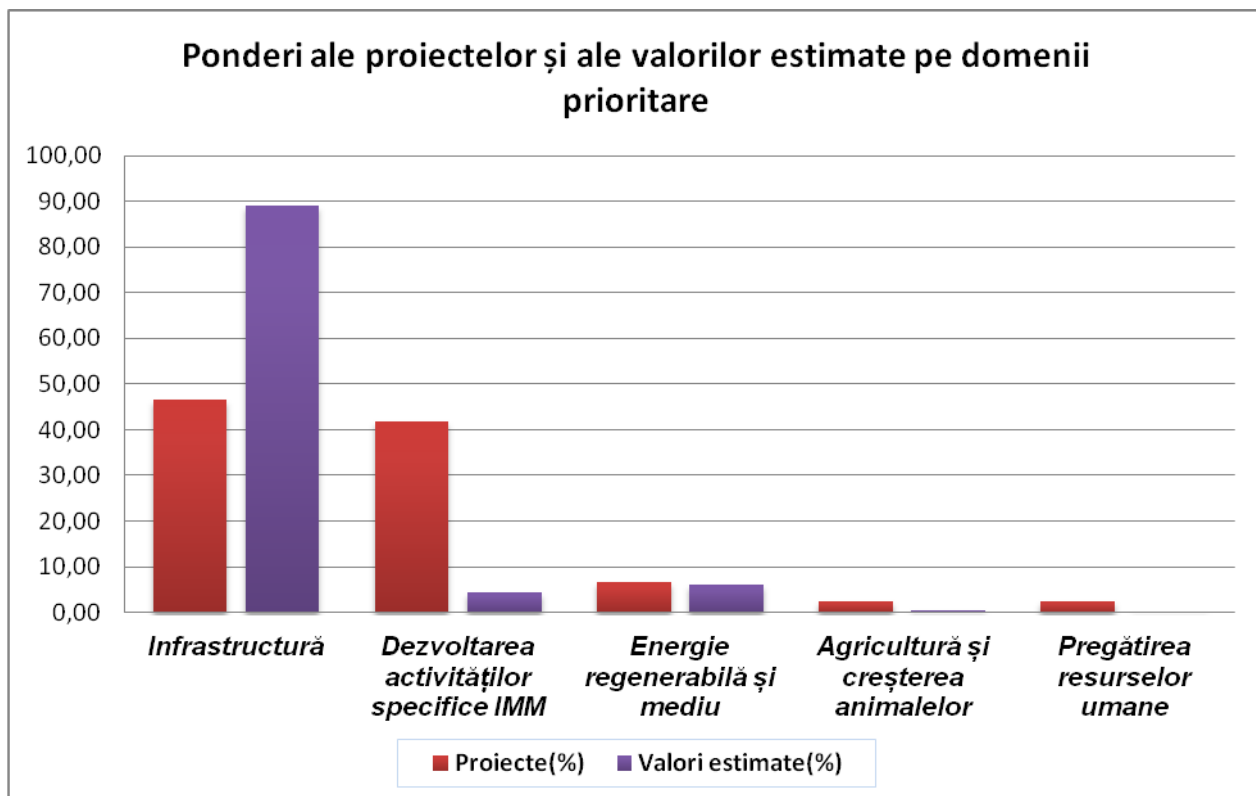
Domeniile legate de infrastructură și de dezvoltarea activităților specifice IMM au cele mai mari ponderi, reflectând astfel structura beneficiarilor POR care au furnizat date. Când vorbim despre infrastructură, principalele domenii în care există o intenție crescută de proiectare din partea autorităților publice locale sunt: infrastructura de transport (11,55%), infrastructura socială și de cultură (11,19%) și infrastructura tehnico-edilitară (10%). La polul opus se află infrastructura de turism (2,89%) și cea școlară (2,89%).

Structura proiectelor de infrastructură pe domenii majore (intenții):

În mod firesc, proiectele de infrastructură ocupă cea mai mare pondere (89,04%) atunci când analizăm sumele estimate de beneficiari pentru realizarea lor. Ponderi mai mici ale sumelor estimate înregistrează proiectele în domeniul energiei regenerabile și mediu (6,08%) și cele care privesc dezvoltarea activităților economice specifice IMM (4,46%).

Semnificativă este analiza ponderilor sumelor estimate pentru proiectele de infrastructură deoarece acestea indică prioritățile administrației publice locale din Regiunea Nord-Est (în fond, structura estimărilor unor sume pentru anumite domenii de infrastructură indică și intenții de alocare bugetară proprie pentru acele domenii). În acest sens, putem afirma că investițiile în infrastructura de transport, cu o pondere a valorilor estimate de 43,14%, par să fie prioritatea numărul unu a autorităților publice locale din Regiunea Nord-Est. Autoritățile publice locale par să mai să acorde suficientă atenție investițiilor în infrastructura tehnico-edilitară (15,64%) și investițiilor în infrastructura socială și de cultură (13,16%). Mai puțin importante par să fie infrastructura de turism (2,85%) și cea pentru pentru inițiere și dezvoltarea de afaceri (3,82%).

Grafic 4.2 – Ponderi ale proiectelor și ale valorilor estimate pe domenii prioritare

Distribuția pe județe a numărului de proiecte care se regăsesc în intențiile beneficiarilor POR corespunde structurii existente la nivelul finanțării prin POR pentru perioada 2007-2013. În ceea ce privește domeniile prioritare pentru care se dorește realizarea de proiecte în perioada 2014-2020, din analiza datelor observăm următoarele:

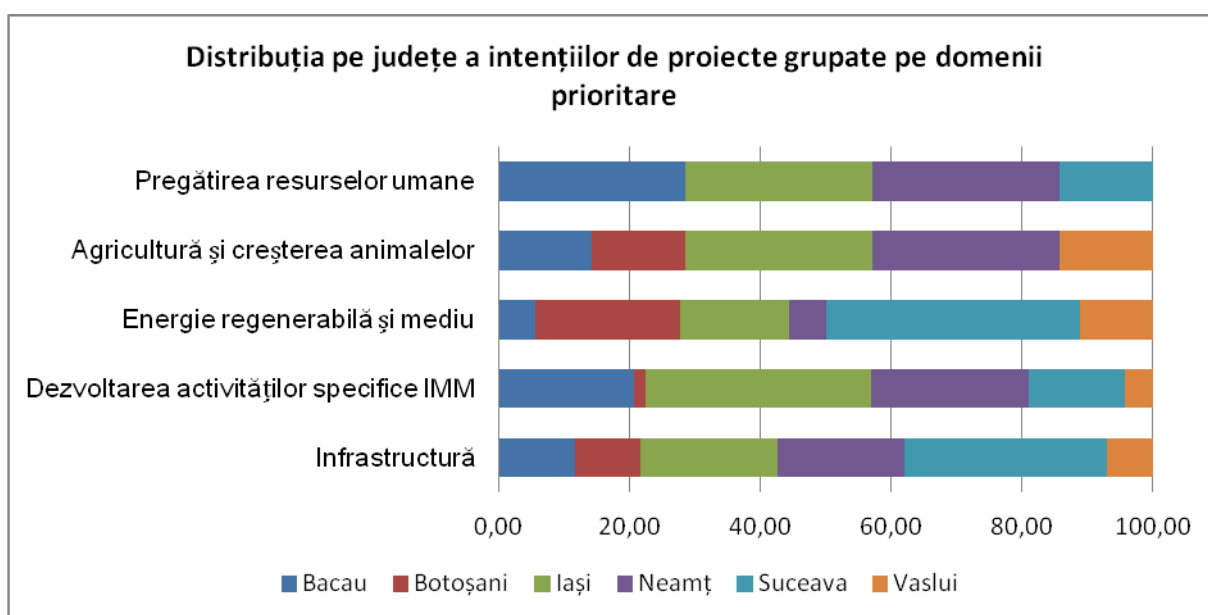
- cele mai multe intenții de proiecte care vizează infrastructura în general aparțin județului Suceava (31,01%);
- cele mai multe intenții de proiecte care vizează dezvoltarea activităților specifice IMM aparțin județului Iași (34,48%);
- cele mai multe intenții de proiecte care vizează investiții în producerea de energie regenerabilă sau în mediu aparțin județului Suceava (34,48%);
- în total regiune, județul Iași și județul Neamț au ponderile cele mai mari cu privire la intențiile de realizare proiecte în domeniul agricol (28,57%);
- realizarea de proiecte care vizează pregătirea resurselor umane ocupă o pondere importantă în total regiune în județele Bacău, Iași și Neamț (28,57%).

Tabel 4.2 – Ponderea pe județe a proiectelor la orizontul de timp 2014 – 2020

Județe	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
Total regiune(100%)	15,52	7,22	26,71	20,94	23,47	6,14
<i>din care în(%)</i>						
Infrastructură	11,63	10,08	20,93	19,38	31,01	6,98
Infrastructură de transport	12,50	12,50	25,00	18,75	25,00	6,25
Infrastructura tehnico-edilitară	17,24	6,90	27,59	13,79	34,48	0,00
Infrastructura pentru inițiere și dezvoltarea de afaceri	11,11	33,33	0,00	0,00	44,44	11,11
Infrastructura socială și de cultură	9,68	6,45	19,35	32,26	25,81	6,45

Infrastructură turism	0,00	0,00	12,50	12,50	62,50	12,50
Infrastructura medicală	8,33	8,33	25,00	33,33	16,67	8,33
Infrastructură școlară	12,50	12,50	12,50	0,00	37,50	25,00
Dezvoltarea activităților specifice IMM	20,69	1,72	34,48	24,14	14,66	4,31
Energie regenerabilă și mediu	5,56	22,22	16,67	5,56	38,89	11,11
Agricultură și creșterea animalelor	14,29	14,29	28,57	28,57	0,00	14,29
Pregătirea resurselor umane	28,57	0,00	28,57	28,57	14,29	0,00

În raport cu principalele domenii specifice proiectelor în infrastructură, cele mai mari ponderi, în total regiune, le ocupă județele: Botoșani și Suceava la infrastructura de transport (25%), Suceava la infrastructura tehnico-edilitară (34,48%), Suceava la infrastructura pentru inițiere și dezvoltarea de afaceri (44,44%), Neamț la infrastructura socială și de cultură (32,26%), Suceava la infrastructură turism (62,5%), Neamț la infrastructură medicală (33,33%) și Suceava la infrastructură școlară (37,5%).

Grafic 4.3 – Distribuția pe județe a intențiilor de proiecte grupate pe domenii prioritare

Analiza pe fiecare județ din Regiunea Nord-Est cu privire la intențiile de proiectare în diferitele domenii prioritare reflectă gradul de dezvoltare și sugerează prioritățile strategice la nivelul fiecărui județ, furnizându-ne deopotrivă informații cu privire la cererea de servicii de consultanță în orizontul de timp următor.

La nivelul județului Bacău, ponderile cele mai importante le ocupă proiectele din domeniul dezvoltării activităților specifice IMM (55,81%) și infrastructurii (34,88%). În ceea ce privește proiectele care vizează infrastructura, infrastructura tehnico-edilitară are cea mai mare pondere (11,63%).

La nivelul județului Botoșani, ponderile cele mai importante le ocupă proiectele din domeniul infrastructurii (65%) și energiei regenerabile (producere) și mediu (20%). În ceea ce privește proiectele care vizează infrastructura, infrastructura de transport are cea mai mare pondere (20%).

La nivelul județului Iași, ponderile cele mai importante le ocupă proiectele din domeniul dezvoltării activităților specifice IMM (54,05%) și infrastructurii (36,49%). În ceea ce privește proiectele care vizează infrastructura, infrastructura de transport și cea tehnico-edilitară au cele mai mari ponderi (10,81%).

La nivelul județului Neamț, ponderile cele mai importante le ocupă proiectele din domeniul dezvoltării activităților specifice IMM (48,28%) și infrastructurii (43,10%). În ceea ce privește proiectele care vizează infrastructura, infrastructura socială și culturală are cea mai mare pondere (17,24%).

La nivelul județului Suceava, ponderile cele mai importante le ocupă proiectele din domeniul infrastructurii (61,54%) și domeniul dezvoltării activităților specifice IMM (26,15%). În ceea ce privește proiectele care vizează infrastructura, infrastructura tehnico-edilitară are cea mai mare pondere (15,38%).

La nivelul județului Vaslui, ponderile cele mai importante le ocupă proiectele din domeniul infrastructurii (52,94%) și din domeniul dezvoltării activităților specifice IMM (29,41%). În ceea ce privește proiectele care vizează infrastructura, infrastructura de transport și cea socială și de cultură au cele mai mari ponderi (11,76%).

Tabel 4.3 – Structura pe județe a proiectelor la orizontul de timp 2014 – 2020

Județe	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
Infrastructură	34,88	65,00	36,49	43,10	61,54	52,94
Infrastructură de transport	9,30	20,00	10,81	10,34	12,31	11,76
Infrastructura tehnico-edilitară	11,63	10,00	10,81	6,90	15,38	0,00
Infrastructura pentru inițiere și dezvoltarea de afaceri	2,33	15,00	0,00	0,00	6,15	5,88
Infrastructura socială și de cultură	6,98	10,00	8,11	17,24	12,31	11,76
Infrastructură turism	0,00	0,00	1,35	1,72	7,69	5,88
Infrastructura medicală	2,33	5,00	4,05	6,90	3,08	5,88
Infrastructură școlară	2,33	5,00	1,35	0,00	4,62	11,76
Dezvoltarea activităților specifice IMM	55,81	10,00	54,05	48,28	26,15	29,41
Energie regenerabilă și mediu	2,33	20,00	4,05	1,72	10,77	11,76
Agricultură și creșterea animalelor	2,33	5,00	2,70	3,45	0,00	5,88
Pregătirea resurselor umane	4,65	0,00	2,70	3,45	1,54	0,00

În raport cu domeniile prioritare în care respondenții – beneficiari doresc să realizeze proiecte cu finanțare europeană în perioada următoare, din centralizarea considerentelor asupra **tipurilor de servicii de consultanță care ar trebui contractate** de către aceștia a rezultat următoarea diagramă:

- 45,3% consideră că ar trebui contractate servicii de consultanță din domeniul: accesarea finanțărilor publice;
- 43,4% consideră că ar trebui contractate servicii de consultanță din domeniul dezvoltarea și managementul proiectelor;
- 39,2% consideră că ar trebui contractate servicii de consultanță din domeniul elaborarea de strategii, planuri de acțiune, studii de specialitate;
- 34,1% consideră că ar trebui contractate servicii de consultanță din domeniul gestionarea procedurilor de achiziții publice;

- 31,5% consideră că ar trebui contractate servicii de consultanță din domeniul managementul contractelor de lucrări de construcție, proiectare, dirigenție de șantier;
- 22,5% consideră că ar trebui contractate servicii de consultanță din domeniul auditare și standardizare;
- 13,5% consideră că ar trebui contractate servicii de consultanță din domeniul informare tehnologică;
- 13,2% consideră că ar trebui contractate servicii de consultanță din domeniul gestionarea relațiilor cu publicul și publicitate;
- 10,9% consideră că ar trebui contractate servicii de consultanță din domeniul gestionarea resurselor umane;
- 10,3% consideră că ar trebui contractate servicii de consultanță referitoare la plan de afaceri, realizare parteneriate public-privat, servicii juridice.

CONCLUZII FINALE

Descrierea și evoluția pieței de servicii de consultanță în Regiunea Nord-Est

În urma analizei principalilor indicatori economici care privesc domeniul serviciilor de consultanță în general, atât la nivel național cât și la nivel regional, se desprind o serie de concluzii generale privind evoluția pieței serviciilor de consultanță:

- Mai puține firme de consultanță, dar mai performante: începând cu anul 2008, la nivel național, se constată o dinamică descendentă a numărului de firme de consultanță (2010 este marcat de scăderi semnificative – consecință a crizei economico-financiare). Cifra de afaceri, chiar dacă înregistrează o scădere în anii 2009 și 2010, începând cu anul 2011 este pe un trend ascendent. Scăderea mare a numărului de unități de la 57114 (anul 2008) la 47217 (anul 2011) și creșterea ușoară a cifrei de afaceri în sectorul serviciilor de consultanță a dus la o creștere a productivității economice a sectorului reflectată prin evoluția ascendentă a cifrei de afaceri medii.
- Ponderea, din punct de vedere al numărului de unități locale active, în cadrul claselor de activitate o deține clasa activității de consultanță pentru afaceri și management. Clasa de activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea a înregistrat cea mai mare scădere (29,18%) a numărului de unități active în perioada 2007-2011. Cea mai mare creștere (122%) a unităților active în aceeași perioadă a înregistrat-o clasa de alte activități profesionale științifice și tehnice (activități pentru care sunt necesare abilități mai avansate de competență profesională, științifică și tehnică și anume: auditarea facturilor și a rapoartelor privind mărfurile; consultanță în domeniul securității; consultanță în agronomie; consultanță în probleme de mediu).
- Cel mai mare număr de unități locale active sunt în Regiunea București-Ilfov, iar cel mai redus număr se regăsește în Regiunea Sud-Vest Oltenia pentru toate clasele CAEN Rev. 2 care definesc sectorul de consultanță. Cu o pondere de 7,69% din totalul unităților active, Regiunea Nord-Est se află pe locul 5 în comparație cu celelalte regiuni de dezvoltare.
- La nivelul anului 2011, ponderea cifrei de afaceri realizate de sectorul de consultanță în totalul cifrei de afaceri la nivelul Regiunii Nord-Est este de 1,16% și este realizată de 6,98% din totalul unităților locale active din regiune.
- Dinamica principalilor indicatori ai sectorului de consultanță din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est (cifra de afaceri, personalul ocupat și numărul de unități locale active) este similară cu cea națională: o evoluție negativă a numărului de unități locale active și un trend ușor crescător a cifrei de afaceri. Scăderea constantă a numărului mediu de persoane ocupate (în anul 2011 = 8560 persoane, înregistrându-se cu 14,3% mai puțin personal ocupat decât în anul 2008 = 9990 persoane) este o consecință a scăderii numărului de unități active.
- Cele mai importante clase de activități CAEN Rev.2, din punct de vedere al ponderii unităților locale active, cifrei de afaceri și a numărului mediu de persoane ocupate în totalul

activităților de consultanță sunt: activități de consultanță pentru afaceri și management și activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea.

- În perioada 2007-2012 se poate constata o ușoară creștere a numărului mediu de persoane ocupate la o firmă de consultanță. În județul Iași se înregistrează valori peste media numărului mediu de persoane ocupate – 3,2 persoane ocupate/unitate locală activă (anul 2012), iar în județul Suceava se înregistrează valori egale cu media la nivelul regiunii. În celelalte județe, valorile înregistrate sunt sub media regională (2,5 persoane ocupate/unitate locală activă).
- Din punct de vedere al numărului mediu de persoane ocupate, se constată că 36,2% din acestea sunt concentrate în județul Iași, urmat de județul Bacău cu 21,4%, astfel că în anul 2012, aproximativ 60% din personalul ocupat era concentrat în cele două județe menționate. Județele Botoșani și Vaslui au cei mai puțini angajați în domeniul serviciilor de consultanță (11,4% în anul 2012).
- În perioada 2007-2012, din punct de vedere al cifrei de afaceri, județele Iași și Neamț au înregistrat o dublare a cifrei de afaceri/firmă (Iași – de la 0,2 la 0,4 milioane lei/firmă, Neamț - de la 0,1 la 0,2 milioane lei /firmă).
- Cele mai mari valori ale cifrei de afaceri medie se înregistrează în județele Iași și Bacău, iar cele mai mici în județele Botoșani și Vaslui.
- Din punct de vedere al cifrei de afaceri, în județul Iași, firmele de consultanță înregistrează o cifră de afaceri de 54,9% din totalul cifrei de afaceri la nivel regional (anul 2012). Cifre de afaceri mai importante sunt înregistrate în județele Bacău (16,1%), Neamț (11,4%) și Suceava (10,7%). Cele mai mici valori ale cifrei de afaceri se înregistrează în județele Botoșani și Vaslui (3,4% în anul 2012).
- La nivelul Regiunii Nord-Est există un grad de dezvoltare destul de ridicat în ceea ce privește numărul furnizorilor de servicii de consultanță la nivel local, cu precădere specializați în domeniile: consultanță pentru afaceri și management, inginerie și consultanță tehnică, arhitectură, publicitate, contabilitate și audit financiar, consultanță în domeniul fiscal.

Descrierea și evaluarea capacității furnizorilor de consultanță din regiunea Nord-Est

Cercetarea cantitativă realizată în rândul furnizorilor din Regiunea Nord-Est a permis o caracterizare a pieței regionale. Cele mai importante caracteristici se prezintă astfel:

Resurse umane:

- Din punct de vedere al nivelului de instruire, 70,5% din numărul de salariați al firmelor de consultanță la nivel regional au studii superioare, iar 29,5% au studii medii.
- Din numărul total al firmelor de consultanță din regiune, doar 12,6% au salariați care au urmat cursuri de formare profesională într-unul din domeniile specifice accesării fondurilor europene, cursuri avizate de CNFPA și finalizate cu certificate de absolvire recunoscute de MMFPS și de MECI.

- Din numărul total al firmelor de consultanță din regiune, 5,5% au salariați care au urmat cursuri în domeniul managementului proiectelor și 3,4% au salariați care au urmat cursuri în domeniul achizițiilor publice.
- Din totalul firmelor de consultanță care au salariați certificați în unul din domeniile specifice accesării fondurilor europene, ponderea cea mai mare o ocupă firmele de consultanță din Iași, urmate de cele din Bacău și Suceava.
- În ceea ce privește intențiile cu privire la formarea personalului, doar 7,6% din firmele de consultanță doresc în perioada imediat următoare să specializeze salariați într-unul din domeniile specifice accesării fondurilor europene.
- Din totalul firmelor de consultanță, 9,29% afirmă că au cel puțin un salariat cu experiență relevantă în scrierea proiectelor cu fonduri europene, în timp ce 8,64% afirmă că au personal angajat care are experiență relevantă în managementul proiectelor cu fonduri europene.

Resurse organizaționale, logistice

- Din punctul de vedere al serviciilor oferite, în general acestea coincid cu domeniul de activitate. În cazul județelor Iași și Suceava, cele mai ofertate servicii de consultanță sunt serviciile de consultanță în dezvoltarea societăților și pregătirea de proiecte și proiectare, estimare a costurilor, în timp ce în celelalte județe cele mai ofertate servicii sunt serviciile de analiză sau consultanță tehnică.
- Firmele de consultanță din regiune își furnizează serviciile prin unul, două, trei și mai multe puncte de lucru, ponderea cea mai mare având-o firmele cu un singur punct de lucru. Doar 2,3% din firmele de consultanță din regiune au mai multe puncte de lucru. Acest lucru este explicabil având în vedere specificul activității (activități de consultanță pentru afaceri și management).
- 73,8% din firmele din consultanță din regiune afirmă că au capacitatea de a-și distribui serviciile la nivel național, doar 3,7% cred că pot realiza servicii cel mult la nivel regional, în timp ce restul furnizorilor de servicii de consultanță au capacitatea de a-și distribui serviciile la nivel județean și local.
- Din punct de vedere al certificării organizaționale, 29,3% din firmele de consultanță din Regiunea Nord-Est afirmă că au un sistem de management al calității și doar 20,5% îl au certificat. Din totalul numărului de firme de consultanță din regiune care au un sistem de management al calității certificat, ponderea cea mai mare se află în județul Iași (43,7%) și ponderea cea mai mică în județul Vaslui (3,5%). Județul Iași deține și ponderea cea mai mare de firme fără nicio certificare (35,2%) din totalul firmelor de consultanță fără certificare din regiune. În ceea ce privește gradul de certificare la nivel de județe, județul Iași are cele mai multe firme certificate (24,5% din totalul firmelor de consultanță din Iași au un sistem de management al calității certificat) în timp ce județul Neamț are cele mai puține firme certificate (doar 10,6% din totalul firmelor de consultanță din Neamț au un sistem de management al calității certificat). Tot județul Neamț deține și cea mai mare pondere a firmelor fără nicio certificare (81% din totalul firmelor de consultanță din județul Neamț nu dețin nicio certificare).

Contextul specific derulării programelor cu finanțare publică sau europeană

Așa cum s-a arătat în cadrul studiului, rezultatele programelor operaționale au fost și sunt influențate de nivelul de dezvoltare a pieței furnizorilor de servicii de consultanță. În fond, rezultatele programelor de finanțare cu fonduri europene pot constitui oglinda eficienței furnizorilor de consultanță în condițiile necesităților existente la nivelul beneficiarilor. Iată o parte din cele mai importante rezultate:

- Până la data de referință (31.08.2013), au fost depuse un număr de 39.265 proiecte pe toate programele. Din acestea au fost aprobate 12.746, reprezentând un procent de 32,46%. Din proiectele aprobate, au fost semnate 9.860, reprezentând un procent de 77,35%. Cele mai multe proiecte au fost depuse în cadrul Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (15.614 proiecte) și în cadrul Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (12. 875 proiecte). Este de remarcat faptul că aceste programe au înregistrat cea mai mică rată de aprobare (Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice - din totalul proiectelor depuse, doar 30,20% proiecte aprobate, Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane - 23,68% proiecte aprobate).
- Programul Operațional Regional a înregistrat, până la data de 31.08.2013, o rată de absorbție de 39,94%. Axa cu cea mai bună rată de absorbție este Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport cu un procent de 72,24% plăți încasate din totalul fondurilor alocate. Cea mai mică rată de absorbție s-a înregistrat pe Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere, de 20,43%.
- Cea mai mare rată de absorbție pentru Programul Operațional Regional este în Regiunea Nord-Est, de 50,02%. Pe ultimul loc se află București, cu 21,09%.
- Cea mai mare rată de succes a finanțării (număr de proiecte depuse/număr proiecte semnate) a înregistrat POAT (din 1,25 proiecte depuse unul a fost finanțat) și cea mai mică rată POSCE (un proiect finanțat la un număr de 5,54 depuse). Având în vedere numărul mare de proiecte depuse, putem considera că și POR a înregistrat o rată relativ mare privind succesul finanțării (un proiect finanțat la 2,4 depuse).
- Distribuția sumelor și a contractelor pe Programul Operațional Regional este relativ uniformă. Un număr de contracte mai mare se observă în regiunile Sud și Nord-Est, unde și sumele aprobate sunt mai mari.
- Din punct de vedere al valorilor medii, Regiunea Nord-Est se află pe locul 3 cu o valoare medie a contractelor finanțate pe POR de 8.465,28 mii lei, fiind peste valoarea medie înregistrată la nivel național (8.100,75 mii lei).
- În Regiunea Nord-Est, pe Programul Operațional Regional, cea mai mică valoare a unui proiect, de 104.552 lei este pe axa 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local și cea mai mare valoare a unui proiect este pe axa 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport, însumând 5.671.131 lei. Din punct de vedere al valorilor medii, Axa Prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport are

valoarea medie cea mai mare a contractelor finanțate (33.761,56 mii lei) urmată de Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere cu o medie de 20.196,33 mii lei.

- Cea mai bună rată de aprobare este în Regiunea Sud, de 1,91 (din 1,91 proiecte depuse unul a fost aprobat), cea mai mică fiind în Regiunea Centru, doar un proiect din trei depuse fiind aprobat. Regiunea Nord-Est se află pe poziția a 5-a cu o rată de un proiect aprobat la 2,5 depuse.
- Analiza pe axe evidențiază faptul că Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere are cea mai bună rată de aprobare – un proiect aprobat la 1,32 proiecte depuse. Pe Axa Prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale s-au înregistrat cele mai multe cereri de finanțare, însă rata de aprobare este cea mai mică, de un proiect aprobat la un număr de 3 proiecte depuse.
- Cele mai multe fonduri au fost repartizate pentru Regiunea Nord-Est, în procent de 16,32% din totalul fondurilor alocate. Cele mai puține fonduri au fost alocate Regiunii București-Ilfov (8,86%).
- Distribuția proiectelor contractate pe POR în Regiunea Nord-Est poziționează pe primul loc județul Iași, cu 25,97% din proiecte. Pe ultimul loc se situează județul Vaslui, cu doar 7,56% din proiecte.
- În ceea ce privește distribuția proiectelor contractate în Regiunea Nord-Est în cadrul Programului Operațional Regional ponderea cea mai mare ca număr de proiecte o deține județul Iași, cu 25,97% din proiecte, în timp ce județul Vaslui, cu doar 7,56% din proiecte, deține cea mai mică pondere a numărului de contracte.
- În ceea ce privește distribuția proiectelor pe axe prioritare, cele mai multe proiecte au fost realizate pe Axa Prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local, cu un procent de 48,06%, însă cea mai mare valoare contractată este pe Axa Prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere, 33,45% din suma totală.
- Volumul plăților efectuate către beneficiari pe Programul Operațional Regional la data de 31.08.2013 însuma 1.436,5 milioane euro. Comparativ cu celelalte regiuni, Regiunea Nord-Est se situa pe primul loc ca volum al plăților efectuate (285,7 milioane euro) reprezentând o pondere de 19,89% din volumul total al plăților realizate pe POR.

Servicii de consultanță specifice proiectelor cu finanțare europeană

O perioadă relevantă pentru apariția și dezvoltarea acestui domeniu specific a fost perioada de pre-aderare 2000-2007. Deși programele cu finanțare europeană de pre-aderare (PHARE, ISPA sau SAPARD) aveau caracteristici diferite față de programele post-aderare, ele au creat această nișă pe piața furnizorilor de servicii de consultanță, permițând acumularea unei experiențe utile în domeniu. În ciuda cererii foarte ridicate, procesul de maturizare a pieței consultanților în domeniul specific scrierii și implementării proiectelor cu finanțare europeană a fost lent în lipsa unei strategii instituționale care să reglementeze și să susțină dezvoltarea coerentă a acestui domeniu.

Furnizorii de consultanță în domeniul scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene se găsesc în trei ipostaze principale diferite: furnizori de servicii de consultanță pentru beneficiari, beneficiari și parteneri (actori consultativi) în stabilirea strategiilor cu privire la programarea finanțării cu fonduri europene. Mai există și o ipostază secundară, care derivă din cea de furnizori de servicii de consultanță și anume cea de furnizori de informații și know-how (fie transmit beneficiarilor informații cu privire la programele cu finanțare europeană, fie creează competențe de pregătire și implementare proiecte prin derularea de cursuri pentru beneficiari).

- 6,6% dintre firmele de consultanță din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est furnizează servicii specifice scrierii proiectelor, 5,3% oferă servicii de consultanță în implementarea proiectelor, iar 2,6% sunt specializate pe servicii post-implementare. 85,5% din numărul total al firmelor analizate nu furnizează servicii beneficiarilor proiectelor cu finanțare europeană. 2,0% dintre firme furnizează servicii de consultanță atât în scrierea proiectelor, cât și în implementarea lor, iar 2,1% dintre firme furnizează toate cele trei tipuri de servicii de consultanță.
- Din totalul firmelor de consultanță care oferă servicii de consultanță în domeniul scrierii proiectelor cu fonduri europene 41,6% se află în județul Iași, iar cele mai puține în județul Vaslui (5,7%). Aceeași situație există și în cazul firmelor care oferă servicii de consultanță pentru implementarea proiectelor, așa încât, în total regiune, cea mai mare pondere o are județul Iași (38,4%) și cea mai mică județul Vaslui (7,8%)

➤ ***Profilul general al firmelor de consultanță din Regiunea de dezvoltare Nord-Est care furnizează servicii în domeniul scrierii proiectelor cu fonduri europene***

- În mod preponderent firmele care oferă astfel de servicii de consultanță în domeniul accesării fondurilor europene activează în cadrul activităților specifice consultanței în management și afaceri (43,2%) și domeniul reprezentat de activități de arhitectură și inginerie (39,5%). O pondere importantă din totalul furnizorilor de servicii de consultanță specifice accesării fondurilor europene o au firmele ce desfășoară activități juridice și de contabilitate (14,9%). Această distribuție reflectă corect nivelul general al pieței furnizorilor de consultanță din regiune.
- O comparație la nivel de județ a distribuțiilor firmelor care oferă consultanță în domeniul accesării fondurilor europene pe domenii de activitate ne evidențiază o serie de diferențe importante: în județul Iași și Neamț, cele mai multe firme care realizează astfel de servicii desfășoară activități de consultanță în management (Iași-60,6%, Neamț-45%) în timp ce în celelalte județe din regiune cei mai mulți consultanți în accesarea fondurilor europene desfășoară activități de arhitectură și inginerie (Bacău-62,5%, Suceava-45%, Botoșani-50%, Vaslui-33%).

Resurse umane

- 87,2% din numărul de salariați al firmelor de consultanță care oferă servicii în etapa de scriere a proiectelor cu fonduri europene au studii superioare, iar 12,8% au studii medii.

- 66,7% dintre firmele de consultanță participante la studiu și care sunt implicate în scrierea proiectelor au salariați care au urmat cursuri de formare profesională în unul din domeniile specifice accesării fondurilor europene. Peste 20% din firmele de consultanță respondente și care furnizează servicii în scrierea proiectelor au exprimat intenția de a specializa personal angajat într-unul din domeniile specifice realizării proiectelor cu fonduri europene.
- doar 67,9% din firmele care furnizează servicii în scrierea proiectelor cuprinse în cercetare au afirmat că au personal angajat care are experiență relevantă în scrierea proiectelor cu fonduri europene, în timp ce doar 59,3% din firmele care furnizează servicii în scrierea proiectelor cuprinse în cercetare au afirmat că au personal angajat care are experiență relevantă în managementul proiectelor cu fonduri europene.

Resurse organizaționale, logistice

- la nivelul regiunii, firmele care oferă servicii în scrierea proiectelor cu fonduri europene au un grad mare de certificare (peste 75% declară ca au un sistem de management al calității, fie că este certificat sau în curs de certificare)

Rezultate

- la nivel de regiune, în perioada 2007-2013, o firmă de consultanță care a furnizat servicii specifice accesării fondurilor europene a scris în medie un număr de 27,6 proiecte din care au fost finanțate 17,4 (valoare medie) proiecte și pentru doar 12,4 (valoare medie) proiecte a oferit servicii și de implementare.
- Cel mai mare număr de proiecte cu fonduri europene pentru care firmele au furnizat servicii de consultanță în faza de scriere s-a înregistrat pe PNDR (47,9% din numărul total de proiecte scrise), urmat de numărul proiectelor ce au beneficiat de consultanță în scrierea lor pe POR (26,6%). În cadrul PNDR, județele cu cel mai mare număr de proiecte pentru care firmele au furnizat servicii de consultanță în scriere sunt: Iași (65,9% din numărul total de proiecte scrise pe PNDR), Suceava (15,3%) și Vaslui (11,5%).
- La polul opus, programele cu cel mai mic număr de proiecte (sub 1,0%) pentru care s-a oferit consultanță în scriere sunt: PODCA și CT.
- Pe axele prioritare 4 și 5 s-au furnizat servicii de consultanță în scriere pentru cel mai mare număr de proiecte cu fonduri europene din cadrul POR (33,8%, respectiv 26,7% din numărul total de proiecte). Județele Iași, Neamț și Suceava dețin ponderea, din punct de vedere al numărului de proiecte scrise, pe axa 4, iar primele locuri pe axa 5 aparțin județelor Suceava, Bacău și Iași.
- Din analiza gradului de finanțare rezultă o rată de succes a finanțării proiectelor pe total regiune de aproximativ 1,6 (un proiect finanțat la 1,6 proiecte scrise/consultant) în timp ce rata de implementare este de aproximativ 2,3 (un proiect implementat la 2,3 proiecte scrise/consultant).
- relativ la numărul de proiecte scrise, județul Iași (cu o rată de succes a finanțării de 1 proiect finanțat la 1,38 scrise/consultant) și județul Suceava (cu o rată de succes a finanțării de 1

proiect finanțat la 1,66 scrise/consultant) pot fi considerate județele care au cea mai mare eficiență/consultant în obținerea finanțării.

- Cu o rată de implementare de 1,88 (un proiect implementat la 1,88 scrise/consultant) județul Iași se află pe prima poziție, urmat de județul Suceava cu o rată de implementare de 2,04 (la 2,04 proiecte scrise unul implementat/consultant). Pe ultima poziție se află județul Bacău cu o rată de implementare de 5,20 (la 5,20 proiecte scrise doar unul implementat/consultant). Pe lângă a constitui o măsură a eficienței, acest indicator ne indică și în ce măsură aceiași consultanți se implică în toate etapele procesului de realizare a proiectelor cu finanțare europeană, de la etapa scrierii și până la implementare și post-implementare.
- relativ la numărul de proiecte scrise, Programul Național de Dezvoltare Rurală (cu o rată de succes a finanțării de 1 proiect finanțat la 1,43 scrise/consultant) și județul Programul Operațional Regional (cu o rată de succes a finanțării de 1 proiect finanțat la 1,89 scrise/consultant) pot fi considerate programele operaționale care au cea mai mare eficiență/consultant în obținerea finanțării.
- În ceea ce privește rata de implementare, Programul Național de Dezvoltare Rurală (cu o rată de implementare de 1 proiect implementat la 1,69 scrise/consultant) și Programul Operațional pentru Pescuit (cu o rată de implementare de 1 proiect implementat la 1,93 scrise/consultant) sunt programele în care consultanții se dovedesc cei mai eficienți.
- Având în vedere obiectul de activitate și expertiza firmelor care au furnizat servicii de consultanță pentru scrierea proiectelor cu finanțare europeană, studiul a scos în evidență principalele domenii în care se înscriu aceste servicii și anume: promovarea adaptării și dezvoltării zonelor rurale (firmele din județele Bacău, Botoșani, Iași, Suceava, Vaslui); sprijinirea sectorului IMM și meșteșugăresc (firmele din Iași, Neamț, Suceava și Vaslui); turism (firmele din Iași, Neamț, Suceava, Vaslui) și agricultură (firmele din județele Bacău, Botoșani, Iași).
- Principalele categorii de beneficiari pentru care s-au furnizat servicii de consultanță în scrierea proiectelor sunt: companii private (34,0% din numărul firmelor analizate); instituții publice din administrația locală (33,3%); organizații non-guvernamentale (15,7%).
- Din punct de vedere a valorii proiectelor pentru care au furnizat servicii de scriere, 39,5% din firme au oferit consultanță pentru finanțarea proiectelor de peste 1.000.000 euro (proiecte mari), aproximativ 36% au oferit consultanță pentru scrierea proiectelor cu valori medii (cuprinse între 100.000 și 1.000.000 euro), în timp ce aproximativ 25% au oferit consultanță pentru scrierea proiectelor cu valori mai mici (sub 100.000 euro).
- Din numărul total al proiectelor scrise și care au îndeplinit punctajul, pentru 4,5% (echivalentul a 1,2 proiecte/firmă) s-a solicitat renunțarea din partea beneficiarilor. Pe județe, ponderea proiectelor scrise pentru care s-a solicitat renunțarea se prezintă astfel: județul Bacău – 0,0%; județul Botoșani – 0,0%; județul Iași – 4,7% (echivalentul a 1,6 proiecte/firmă); județul Neamț – 6,2% (echivalentul a 1,0 proiecte/firmă); județul Suceava – 5,2% (echivalentul a 2,1 proiecte/firmă); județul Vaslui – 7,8% (echivalentul a 2,2 proiecte/firmă).

- Principalele motive invocate de consultanți și care sunt specifice beneficiarilor se referă la: capacitatea (financiară) acestora de a asigura cofinanțarea proiectelor, calitatea proiectului raportat pe de o parte la obiectivele beneficiarilor și pe de altă parte la cerințele programelor de finanțare și alte disfuncționalități administrative ale beneficiarilor.
- În ceea ce privește motivele de nefinanțare datorate managementului programelor de finanțare consultanții indică: finanțarea insuficientă și necorelată cu necesitățile beneficiarilor, subiectivitatea evaluării, practica neunitară în ceea ce privește evaluarea, perioade lungi de evaluare, proceduri birocratice și lipsite de predictibilitate.
- Deși apreciază pozitiv colaborarea cu beneficiarii și cu instituțiile care asigură managementul programelor europene, principalele dificultăți în procesul de accesare a finanțării menționate de consultanți sunt legate de înțelegerea și respectarea cerințelor finanțatorului dar și de colaborarea cu instituțiile care asigură managementul programelor cu finanțare europeană (AM/OI).

➤ ***Profilul general al firmelor de consultanță din Regiunea de dezvoltare Nord-Est care furnizează servicii în domeniul implementării proiectelor cu fonduri europene***

- În mod preponderent, firmele care oferă astfel de servicii de consultanță în domeniul implementării proiectelor finanțate cu fonduri europene activează în domeniul activităților specifice consultanței în management și afaceri (40%) și domeniul reprezentat de activități de arhitectură și inginerie (40%). O pondere importantă din totalul furnizorilor de servicii de consultanță specifice accesării fondurilor europene o au firmele ce desfășoară activități juridice și de contabilitate (18,2%). Această distribuție reflectă corect nivelul general al pieței furnizorilor de consultanță din regiune.

Resurse umane

- 91,0% din numărul de salariați al firmelor de consultanță care oferă servicii în etapa de implementare a proiectelor cu fonduri europene au studii superioare, iar 9,0% au studii medii.
- 67,3% dintre firmele de consultanță participante la studiu și care sunt implicate în implementarea proiectelor au salariați care au urmat cursuri de formare profesională în unul din domeniile specifice accesării fondurilor europene, cursuri avizate de CNFPA și finalizate cu certificate de absolvire recunoscute de MMFPS și de MECI. Dintre acestea, 94,6% au salariați care au urmat cursuri din domeniul managementului proiectelor, 54,0% au salariați care au urmat cursuri din domeniul achizițiilor publice, 32,4% au salariați care au urmat cursuri de expert accesare fonduri europene, iar 29,7% au salariați care au urmat și absolvit alte cursuri cu tematici care se încadrează în formarea profesională specifică accesării fondurilor europene.
- 67,3% din firmele care furnizează servicii în implementarea proiectelor au afirmat că au personal angajat care are experiență relevantă în managementul proiectelor cu fonduri europene

Resurse organizaționale, logistice

- aproximativ 70% din firmele care oferă servicii de consultanță specifice implementării proiectelor au implementat, sau au în curs de implementare, un sistem de management al calității.

Rezultate

- Pentru perioada 2007-2013, din punct de vedere a proiectelor implementate, la nivelul regiunii, unei firme de consultanță i-a revenit un număr mediu de 21,2 proiecte contractate, din care 20,4 proiecte/firmă reprezintă numărul mediu al proiectelor contractate implementate, iar 1,4 proiecte/firmă reprezintă numărul mediu al proiectelor reziliate în perioada implementării.
- Cel mai mare număr de proiecte cu fonduri europene pentru care firmele au furnizat servicii de consultanță în faza de implementare s-a înregistrat pe PNDR (58,3% din numărul total de proiecte implementate), urmat de numărul proiectelor ce au beneficiat de consultanță în implementarea lor pe POR (25,3%). În cadrul PNDR, județele cu cel mai mare număr de proiecte pentru care firmele au furnizat servicii de consultanță în implementare sunt: Iași (62,5% din numărul total de proiecte implementate pe PNDR), Suceava (16,5%) și Vaslui (13,6%). La polul opus, programele cu cel mai mic număr de proiecte (sub 1,0%) pentru care s-a oferit consultanță în implementare sunt: PODCA, CI și POP.
- Din punctul de vedere al performanței consultanților pe axe POR, pe axele prioritare 4 și 3 s-au furnizat servicii de consultanță în implementare pentru cel mai mare număr de proiecte cu fonduri europene din cadrul POR (36,3%, respectiv 23,9% din numărul total de proiecte implementate). Județele Iași, Neamț și Suceava dețin ponderea, din punct de vedere al numărului de proiecte implementate, pe axa 4, iar primele locuri pe axa 3 aparțin județelor Bacău, Iași și Neamț.
- Având în vedere obiectul de activitate și expertiza firmelor care au furnizat servicii de consultanță pentru implementarea proiectelor cu finanțare europeană, studiul a scos în evidență principalele domenii în care se înscriu aceste servicii și anume: promovarea adaptării și dezvoltării zonelor rurale (firmele din județele Bacău, Botoșani, Iași, Vaslui); turism (firmele din Iași, Neamț, Suceava); sprijinirea sectorului IMM și meșteșugăresc (firmele din Iași, Neamț) și agricultură (firmele din județele Bacău, Iași).
- Din numărul total al beneficiarilor serviciilor de consultanță în implementarea proiectelor cu fonduri europene, 92,7% sunt din Regiunea de dezvoltare Nord-Est, iar 7,3% sunt din alte regiuni.
- Din punct de vedere a valorii proiectelor pentru care au furnizat servicii de consultanță în implementarea proiectelor, 50,9% din firme au oferit consultanță pentru implementarea proiectelor de peste 1.000.000 euro (proiecte mari), aproximativ 31% au oferit consultanță pentru implementarea proiectelor cu valori medii (cuprinse între 100.000 și 1.000.000 euro), în timp ce aproximativ 18,2% au oferit consultanță pentru implementarea proiectelor cu valori mai mici (sub 100.000 euro).

Performanță

- 40,7% dintre respondenți apreciază că, în proporție de până la 50,0% din cifra de afaceri totală, provine din furnizarea de servicii specifice scrierii și/sau implementării proiectelor cu finanțare europeană; 7,4% apreciază această proporție la 50,0%, iar 51,9% apreciază o proporție de peste 50,0% până la 100,0% (11,1% dintre firmele de consultanță analizate realizează în totalitate cifra de afaceri din servicii specifice scrierii și/sau implementării programelor cu fonduri europene).

Evaluare făcută de beneficiari cu privire la serviciile de consultanță specifice din Regiunea Nord-Est

- cei mai mulți beneficiari apreciază pozitiv calitatea serviciilor de consultanță din regiune. Din punctul de vedere al raportului calitate-preț aprecierile sunt pozitive, un punctaj mai mic îl acordă beneficiarii din județul Botoșani.
- 38,3% dintre beneficiarii serviciilor firmelor de consultanță care au participat la realizarea studiului apreciază că reușita obținerii finanțării unui proiect se datorează, în proporție de până la 50%, serviciilor de consultanță contractate; 61,7% dintre beneficiari consideră că, în proporție de peste 50%, calitatea serviciilor furnizate de firmele de consultanță influențează reușita obținerii finanțării unui proiect, 5,1% dintre respondenții – beneficiari evaluând contribuția acestor servicii la un procent de 99,0%.
- beneficiarii aleg furnizorii de consultanță în principal după domeniul de activitate și experiența în scrierea și implementarea proiectelor cu fonduri europene. Un criteriu la fel de important este succesul în obținerea finanțării pentru alte proiecte. La polul opus, ca importanță, se află prețul serviciilor (explicabil, având în vedere că el se regăsește de cele mai multe ori în cheltuielile eligibile ale proiectului – ceea ce are și un efect negativ atunci când vorbim de evaluarea serviciilor prestate), localizarea furnizorului sau o bună colaborare anterioară.
- în general, beneficiarii au contractat servicii de consultanță din regiunea Nord-Est (89,2%), doar 10,8% alegând furnizori din alte regiuni.
- analiza problemelor identificate de beneficiari din experiența scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene a scos în evidență următoarele probleme:
  - prețul serviciilor e greu de estimat și de evaluat,
  - termenele de plată sunt de multe ori restrictive,
  - există o neînțelegere a cerințelor și nevoilor beneficiarilor din parte furnizorilor de consultanță,
  - există o lipsă a informațiilor disponibile cu privire la furnizorii de consultanță,
  - nu există criterii clare de evaluare a acestor tipuri de servicii,
  - de multe ori calitatea serviciilor este nesatisfăcătoare datorită lipsei de experiență, dar mai ales lipsei de expertiză în domeniul de activitate propriu beneficiarului,

- sunt frecvente problemele de comunicare și colaborare datorate în mare parte supraîncărcării consultanților în condițiile în care resursa umană este limitată și fluctuantă,
- practici comerciale incorecte ale furnizorilor de consultanță.
- atunci când consideră că eșecul total sau parțial al implementării proiectelor se datorează în mare măsură consultanților, beneficiarii explică acest lucru în principal prin: necunoașterea legislației privind achizițiile; necunoașterea și nerespectarea procedurilor existente în cadrul programelor de finanțare; o informare deficientă a beneficiarului cu privire la obligațiile acestuia în perioada de implementare.
- 25,7% dintre subiecții – beneficiari au afirmat că au contractat furnizori de servicii de consultanță din afara regiunii Nord-Est pentru următoarele domenii: social (sănătate, cultură); mediu de afaceri; dezvoltarea microîntreprinderilor; proiectare; IT; producerea articolelor din mase plastice și din cauciuc; scrierea proiectelor; managementul proiectelor; managementul contractelor de lucrări de construcții.

Analiza cererii de servicii de consultanță

Contextul creat de exercițiul financiar 2014-2020

Pentru perioada 2014-2020, în implementarea Fondurilor Europene Structurale și de Investiții se urmărește simplificarea programelor și a procedurilor de finanțare. Principalele modificări au în vedere:

- concentrarea investițiilor printr-o listă de priorități de investiții obligatorii prin stabilirea unor alocări minime pe categorii de regiuni
- extinderea opțiunilor de simplificare a costurilor are în vedere accelerarea efectuării plăților către beneficiari și limitarea cerințelor de raportare financiară
- introducerea de instrumente financiare care vor permite o eficacitate și eficiență ridicată în utilizarea fondurilor (creșterea accesului beneficiarilor la finanțare)
- Se va acorda o atenție sporită în procesul de selectare a proiectelor pentru a se asigura contribuția acestora la indicatorii programelor
- se urmărește o reducere a sarcinilor administrative pentru beneficiari

Din punctul de vedere al programelor de finanțare, în continuare, se pune problema reducerii decalajelor, atât intraregionale, dar mai ales interregionale și chiar naționale. Există totuși riscul să fie alocate fonduri pe domenii care nu prezintă un interes deosebit pentru beneficiari (exemplu: POR - reabilitarea siturilor abandonate și poluate, inclusiv prin lucrări de decontaminare pentru reutilizarea lor economică) sau care să nu fie adaptate nivelului de dezvoltare a României (exemplu: POR - dezvoltarea infrastructurii de transfer tehnologic în sectoarele public și privat, în special în regiunile mai puțin dezvoltate ale României, în concordanță cu principiul specializării inteligente).

Cererea de servicii de consultanță în contextul creat de exercițiul financiar 2014-2020 (POR)

- Atunci când se referă la perioada 2014-2020, în raport cu strategia proprie, beneficiarii de servicii de consultanță (beneficiari POR) indică o serie de domenii majore în care doresc să realizeze proiecte cu finanțare europeană, cum ar fi: infrastructura, dezvoltare activități economice, turism, mediu și eficiență energetică, sănătate, dezvoltare mediu de afaceri, agricultură, resurse umane, educație și cercetare, tehnologia informațiilor.
- În cazul autorităților publice locale, cele mai frecvente domenii menționate sunt legate de infrastructură (realizare și reabilitare drumuri, realizare rețele apă și canalizare, dotări tehnico-edilitare, infrastructura de turism etc.), mediu și eficiență energetică, dezvoltarea de servicii sociale, dezvoltarea mediului de afaceri.
- În cazul beneficiarilor întreprinderi mici și mijlocii accentul este pus de dezvoltarea proprie prin: retehnologizare, construcția, extinderea sau modernizarea spațiilor de producție, realizarea unor produse sau activități noi, investiții în tehnologii moderne etc. Alte domenii care prezintă interes ar fi: agricultura (realizarea de ferme ecologice), pregătirea resurselor umane, educație și cercetare, tehnologia informațională etc.
- Când vorbim despre infrastructură, principalele domenii în care există o intenție crescută de proiectare din partea autorităților publice locale sunt: infrastructura de transport (11,55%), infrastructura socială și de cultură (11,19%) și infrastructura tehnico-edilitară (10%). La polul opus se află infrastructura de turism (2,89%) și cea școlară (2,89%). În raport cu principalele domenii specifice proiectelor în infrastructură, cele mai mari ponderi, în total regiune, le ocupă județele: Botoșani și Suceava la infrastructura de transport (25%), Suceava la infrastructura tehnico-edilitară (34,48%), Suceava la infrastructura pentru inițiere și dezvoltarea de afaceri (44,44%), Neamț la infrastructura socială și de cultură (32,26%), Suceava la infrastructură turism (62,5%), Neamț la infrastructură medicală (33,33%) și Suceava la infrastructură școlară (37,5%).

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- Site-ul oficial al Ministerului Fondurilor Europene (<http://www.fonduri-ue.ro>);
- Site-ul oficial al Programului Operațional Regional (<http://www.inforegio.ro>);
- Site-ul oficial al Agenției de Dezvoltare Regională Nord-Est (www.adrnordest.ro);
- Site-ul oficial al Comisiei Europene - Reprezentanța în România (http://ec.europa.eu/romania/index_ro.htm);
- Site-ul <http://www.fonduri-structurale.ro/> ;
- PLANUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE 2007-2013 (DECEMBRIE 2005);
- Stadiul implementării Programului Operațional Regional 2007 – 2013 (28-29 mai 2013) ;
- Situația la 31 august 2013 a depunerii și aprobării de proiecte, semnării de contracte de finanțare și efectuării de plăți către beneficiari (Anexa.1 31 august 2013 cu DLC trimise la CE si plati CE);
- Documente Cadru de Implementare pentru Programe Operaționale;
- Studiu: "Service Quality Concept and Measurement in the Business Consulting Market", Dragan Benazic, Ph.D. , Professor Durdana Ozretic Dosen, Ph. D., Croația, 2012;
- Nicolae, Ciprian, Rolul Consultanților în creșterea capacității de absorbție a fondurilor structurale, <http://www.cipriannicolae.ro/2007/10/01/rolul-consultantilor-in-cresterea-capacitatii-de-absorbctie-a-fondurilor-structurale/>, 2007, România;
- Studiu: "Specific Features in Accessing European Funding", Radu, Andreea Lorena; Căldăraru, Elena Alexandra; Dimitriu, Maria, 2011 România;
- Studiu: "CONSULTING SERVICES – A BOOMING NICHE WITHIN THE TERTIARY SECTOR OF OUR ECONOMY?", Danciu, Alexandru, Universitatea Lucian Blaga, Sibiu, România, 2011;
- Studiu: " POSSIBLE METHODS AND MODELS TO EVALUATE ABSORPTION AND IMPACT AT THE LEVEL OF THE NATIONAL STRATEGIC REFERENCE FRAMEWORK", Lect. Gherghinescu , Oana, PH.D. , Universitatea din Craiova, 2011, România;
- Instrumentele structurale și oportunități de dezvoltare pentru România (Titlul proiectului: Organizarea și susținerea funcționării Centrului de Informare pentru Instrumentele Structurale, Editorul materialului: Ministerul Afacerilor Europene - Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, Data publicării: 26 martie 2012);
- Studiu: "Structural Fund Absorption:A new challenge for Romania?", Zaman, Gheorghe; Georgescu, George, **Romanian Journal of Economic Forecasting – 1/2009**, România;
- Institutul Național de Statistică, Anuarul Statistic României;
- Site-ul oficial al INS (<http://www.insse.ro/cms/>);
- Ancheta Structurală în Întreprinderi (2007-2012) și surse administrative pentru unitățile care nu au făcut parte din nomenclatorul anchetei.

ANEXE

Anexa 1: Top 10 furnizori consultanță din Regiunea Nord-Est (după cifra de afaceri raportată la sfârșitul anului 2012)

Top 10 furnizori consultanță după cifra de afaceri raportată la sfârșitul anului 2012 (Regiunea Nord-Est)					
Poz.	Denumire unitate	Județ	CAEN Rev.2*	Număr mediu salariați	Cifra de afaceri(milioane lei)
1	IULIUS MANAGEMENT CENTER S.R.L.	IASI	7022	667	73,37
2	TEGOLINO S.R.L.	IASI	7022	17	12,85
3	EGMA CONSTRUCT INVEST	IASI	7112	10	10,61
4	SC ATEXIS SRL	IASI	7112	205	10,09
5	S.C. SONOVISION ROMANIA S.R.L.	IASI	7112	103	10,02
6	S.C. PRO TOBY S.R.L.	IASI	7112	26	9,20
7	S.C. Metalkid 2008 SRL	IASI	7022	8	8,99
8	RELIANS CORP. SRL	IASI	7022	27	8,76
9	AVENSA CONSULTING SRL	IASI	7022	33	8,02
10	S.C. ARCADIS PROJECT ENGINEERING S.A.	IASI	7112	65	6,99

*Activități CAEN Rev.2

7022 Activități de consultanță pentru afaceri și management

7112 Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea

Anexa 2: Top 10 furnizori consultanță din Regiunea Nord-Est, pentru fiecare din domeniile de activități (după cifra de afaceri raportată la sfârșitul anului 2012)

TOP 10 furnizori de consultanță din fiecare domeniu de activitate, după cifra de afaceri raportată la sfârșitul anului 2012				
Poz.	Denumire	Județ	Număr mediu salariați	Cifră de afaceri (milioane lei)
CAEN 6920 – Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal				
1	SC ECONT SRL	IASI	10	1,13
2	SC EXPERT CONT SRL	NEAMT	10	1,05
3	SC MANAGEMENT ACCOUNT SRL	SUCEAVA	9	0,77
4	SC LUST EXPERT SRL	SUCEAVA	10	0,74
5	S.C. CREATIV CONSULT S.R.L.	IASI	7	0,68
6	SC INTERCON SRL	BACAU	6	0,68
7	S.C. GLOBUS PREST S.R.L.	NEAMT	6	0,67
8	SC AUDIT EXPERT CONSULT SRL	IASI	0	0,55
9	S.C. AUDITCONT EXPERT S.R.L.	IASI	3	0,51
10	S.C. AUDIT EXPERTCONT S.R.L.	VASLUI	6	0,51
CAEN 7021 – Activități de consultanță în domeniul relațiilor publice și al comunicării				
1	S.C. OAMENI SI COMPANII S.R.L.	IASI	30	6,29
2	SC EDIL INDUSTRY SRL	IASI	9	0,55
3	INPUBLIC STRATEGY SRL	IASI	0	0,52
4	SC TERESINA SRL	NEAMT	0	0,44
5	SC TEHNIC DESIGN MC SRL	BOTOSANI	4	0,41
6	S.C. ANTARES COMPANY S.R.L	IASI	0	0,35
7	S.C. Humwest SRL	NEAMT	0	0,10
8	CONSULT COMPANY	IASI	0	0,10
9	SC KILPI SRL	IASI	0	0,10
10	SC ALL CONSULT SRL	BACAU	2	0,08
CAEN 7022 - Activități de consultanță pentru afaceri și management				
1	IULIUS MANAGEMENT CENTER S.R.L.	IASI	667	73,37
2	TEGOLINO S.R.L.	IASI	17	12,85
3	S.C. Metalkid 2008 SRL	IASI	8	8,99
4	RELIANS CORP. SRL	IASI	27	8,76
5	AVENSA CONSULTING SRL	IASI	33	8,02
6	FRATELLI MA LU S.R.L.	IASI	3	6,15

7	SC ALLMETECH TOOLS MACHINES SRL	IASI	10	6,04
8	C.S.M. WIT S.R.L.	BACAU	11	4,40
9	S.C. Energyquote SRL	IASI	67	4,08
10	SC DUAL CONSULT SRL	SUCEAVA	41	3,30
CAEN 7111 – Activități de arhitectură				
1	S.C. ARHICON S.R.L.	IASI	15	5,58
2	SC VANEL EXIM SRL BACAU	BACAU	8	3,24
3	SC ART INSTAL PRODUCTION SRL	IASI	24	2,55
4	SC PROIECT BUCOVINA SA	SUCEAVA	37	1,93
5	S.C. CREATIV PROIECT SRL	NEAMT	4	1,91
6	SC NORD PROIECT SA	BOTOSANI	35	1,82
7	CONSPROIECT M SRL	BOTOSANI	48	1,73
8	SC BHU TEHNOLOGII PENTRU MEDIU SRL	NEAMT	3	1,27
9	SC CONPROIECT AKY SRL	IASI	6	1,18
10	SC GT ARHITECT SRL	IASI	6	1,08
CAEN 7112 – Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea				
1	EGMA CONSTRUCT INVEST	IASI	10	10,61
2	SC ATEXIS SRL	IASI	205	10,09
3	S.C. SONOVISION ROMANIA S.R.L.	IASI	103	10,02
4	S.C. PRO TOBY S.R.L.	IASI	26	9,20
5	S.C. ARCADIS PROJECT ENGINEERING S.A.	IASI	65	6,99
6	S.C. DISTRIBUTION TOITURE MAURICIENNE ROMANIA SRL	IASI	68	6,32
7	SC PROEXROM SRL	IASI	12	5,34
8	S.C. GAZPRO SRL	IASI	15	5,08
9	SC TERMOPROIECT SRL IASI	IASI	23	4,57
10	SMART ELECTRICAL EQUIPMENT SRL	IASI	12	3,49
CAEN 7311 – Activități ale agențiilor de publicitate				
1	CINEART SRL	NEAMT	3	2,28
2	SC CONCRET ADVERTISING SRL	IASI	2	1,90
3	SC MONEY FACTORY SRL	IASI	0	1,89
4	SC PUBLI-GO SRL	IASI	4	1,84
5	SC VASNIDIA COM SRL	SUCEAVA	4	1,66
6	SC DESIGN IDEAL SRL	SUCEAVA	11	1,61
7	SC PRIME ADVERTISING SRL	NEAMT	3	1,54
8	RADIO MANAGEMENT SRL	BACAU	12	1,51

9	SC MEDIA GLOBAL COMPANY SRL	IASI	8	1,31
10	S. C. VASART PROMO S. R. L.	BACAU	0	1,22
CAEN 7312 – Servicii de reprezentare media				
1	SC SONIC MEDIA SRL	NEAMT	43	4,55
2	S.C. BRIANNA TOUR S.R.L.	NEAMT	8	1,82
3	S.C. ROMANIAN BILLBOARD NETWORK S.R.L.	IASI	9	0,91
4	SC FREE STYLE SRL	IASI	1	0,79
5	S.C. KARTEZIAN S.R.L.	IASI	3	0,72
6	SC MILENE VERTE SRL	IASI	3	0,56
7	ARHITECTUR MEDIA PROJECT	BOTOSANI	0	0,50
8	SC VOLARE COM SRL	SUCEAVA	3	0,27
9	S.C. ART LOGO SRL	IASI	4	0,25
10	AGVILA INTERNATIONAL SRL	BACAU	2	0,25
CAEN 7320 – Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice				
1	EXTRA CONSULT SRL	IASI	2	2,11
2	S.C. TRADE OF ART SRL	IASI	3	1,46
3	SALES SERV SRL	IASI	4	1,45
4	S.C. FARELL SRL	NEAMT	2	1,06
5	SC SERVICE SYSTEMS INTERNATIONAL SRL	IASI	2	0,75
6	SC YES TOP TRAINING SRL	BACAU	0	0,62
7	S C LOCAL CONSULTING S R L	IASI	0	0,52
8	SC INFOMEDIA SRL	SUCEAVA	4	0,29
9	S.C. ZOOM INVEST S.R.L.	BACAU	1	0,29
10	SC EAST CORP SRL	IASI	1	0,29
CAEN 7490 – Alte activități profesionale, științifice și tehnice				
1	MUSO S.R.L.	IASI	5	3,66
2	PROIMPACT SRL	IASI	0	2,19
3	SC SEMCONSULT TOP SRL	IASI	3	2,06
4	SC MEVAROM IMPEX SRL	SUCEAVA	25	2,02
5	SOLIAN CONSULTING SRL	BACAU	5	1,98
6	SC EURO PROJECT CONSULTING SRL	IASI	8	1,50
7	DEADLOCK SRL	IASI	0	1,50
8	SC NECO ENTERPRISE SRL BACAU	BACAU	22	1,22
9	TEHNIMARKET SRL	BACAU	2	1,17
10	SC FRAELIA SRL	IASI	1	0,97

Anexa 3: Top 10 furnizori consultanță din Regiunea Nord-Est (după numărul mediu de salariați în anul 2012)

TOP 10 furnizori de consultanță după numărul mediu de salariați în anul 2012					
Poz.	Denumire	Județ	CAEN Rev.2	Număr mediu de salariați	Cifra de afaceri (milioane lei)
1	IULIUS MANAGEMENT CENTER S.R.L.	IASI	7022	667	73,37
2	SC ATEXIS SRL	IASI	7112	205	10,09
3	S.C. SONOVISION ROMANIA S.R.L.	IASI	7112	103	10,02
4	S.C. DISTRIBUTION TOITURE MAURICIENNE ROMANIA SRL	IASI	7112	68	6,32
5	S.C. Energyquote SRL	IASI	7022	67	4,08
6	S.C. ARCADIS PROJECT ENGINEERING S.A.	IASI	7112	65	6,99
7	CONSPROIECT M SRL	BOTOSANI	7111	48	1,73
8	EUROMAT OIL SRL 2011	IASI	7022	45	1,33
9	S.C. CLEVIT S.R.L.	SUCEAVA	7022	43	1,36
10	SC SONIC MEDIA SRL	NEAMT	7312	43	4,55

*Activități CAEN Rev.2

7022 Activități de consultanță pentru afaceri și management

7112 Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea

7312 Servicii de reprezentare media

Anexa 4: Top firme furnizori consultanță care au oferit servicii specifice scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene (după cifra de afaceri raportată la sfârșitul anului 2012)

Top 10 firme furnizori consultanță care au oferit servicii specifice scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene (după cifra de afaceri raportată la sfârșitul anului 2012)					
Poz.	Unitate economică	Județ	CAEN Rev.2*	Număr mediu de salariați	Cifra de afaceri (milioane lei)
1	S.C. PRO TOBY S.R.L.	IASI	7112	26	9,20
2	RELIANS CORP. SRL	IASI	7022	27	8,76
3	AVENSA CONSULTING SRL	IASI	7022	33	8,02
4	SC ALLMETECH TOOLS MACHINES SRL	IASI	7022	10	6,04
5	SC TERMOPROIECT SRL IASI	IASI	7112	23	4,57
6	SC BODO INVEST SRL	IASI	7112	12	3,22
7	RUTIER-CONEX XXI SRL BACAU	BACAU	7112	13	2,04
8	KONSENT SRL	IASI	7022	11	1,83
9	ANCORADI GRUP SRL	NEAMT	7022	2	1,56
10	SC EURO PROJECT CONSULTING SRL	IASI	7490	8	1,50

*Activități CAEN Rev.2

7022 Activități de consultanță pentru afaceri și management

7112 Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea

7490 Alte activități profesionale, științifice și tehnice

**Studiu privind evaluarea capacității și performanțelor firmelor de consultanță
din Regiunea Nord-Est în vederea creșterii
absorbției fondurilor structurale**

CC

CHESTIONAR

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord Est, în colaborare cu Direcția Regională de Statistică Neamț, în vederea pregătirii perioadei de programare 2014-2020, realizează o analiză a ofertei de servicii de consultanță de pe piața regională. Pentru realizarea acestui obiectiv sunt importante informațiile pe care le furnizați cu privire la expertiza și experiența companiei dumneavoastră, în calitate de furnizor de servicii de consultanță pe piața regională.

CONFIDENTIAL - numai pentru scopuri de cercetare statistică

Număr chestionar:

I. DATE DE IDENTIFICARE A UNITĂȚII RESPONDENTE

Denumire: .....
Adresa: str. .... nr. .... bl. .... sc. .... ap. ....
Jud.: ..... <input type="text"/> <input type="text"/> (*)
Localitate: ..... <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> (*)
Telefon: ..... fax: ..... email: ..... web: .....
Cod fiscal (C.U.I.) ..... Cod RECOM(J): ...../...../.....
Activitate principală, denumire ..... CAEN REV.2. <input type="text"/>

II. INFORMAȚII GENERALE

1. Numărul mediu de salariați în 2012 :	<input type="text"/>
2. Numărul mediu de persoane ocupate în anul 2012:	<input type="text"/>
3. Efectivul de salariați la sfârșitul lunii iunie 2013	<input type="text"/>
4. Cifra de afaceri totală(fără TVA) în anul 2012(lei):	<input type="text"/>

(*) – Nu se completează de către respondent.

III. RESURSE UMANE – STRUCTURA OCUPAȚIONALĂ

3.1. Numărul de salariați cu studii superioare la sfârșitul lunii IUNIE 2013
din care:

<i>Ocupația</i>	<i>Număr persoane</i>	<i>Cod COR(*)</i>
1.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
2.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
3.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
4.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
5.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
6.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
7.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
8.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
9.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
10.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

3.2. Numărul de salariați cu studii medii la sfârșitul lunii IUNIE 2013
din care:

<i>Ocupația</i>	<i>Număr persoane</i>	<i>Cod COR(*)</i>
1.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
2.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
3.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
4.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
5.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
6.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
7.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
8.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
9.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
10.		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

IV. RESURSE UMANE - FORMARE PROFESIONALĂ

4.1. Salariați care au urmat cursuri de formare profesională avizate de către Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților (CNFPA), finalizate cu Certificate de absolvire recunoscute de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, în unul din domeniile specifice accesării fondurilor europene:

<i>Denumire curs</i>	<i>DA</i>	<i>Număr persoane</i>
1. <i>Managementul proiectelor</i>	☐	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
2. <i>Achiziții publice</i>	☐	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
3. <i>Expert accesare fonduri europene</i>	☐	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
<i>Continuare</i> 4. <i>Altul (specificați).....</i>		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
5. <i>Altul (specificați).....</i>		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

(*) – Nu se completează de către respondent.

6. <i>Altul(specificați)</i>		<input type="text"/>
4.2. Aveți în intenție în următoarele 6 luni să specializați personal angajat în unul din domeniile specifice accesării fondurilor europene?:		
Denumire curs	DA	Număr persoane
1. <i>Managementul proiectelor</i>	☐	<input type="text"/>
2. <i>Achiziții publice</i>	☐	<input type="text"/>
3. <i>Expert accesare fonduri europene</i>	☐	<input type="text"/>
4. <i>Altul(specificați)</i>		<input type="text"/>
5. <i>Altul(specificați)</i>		<input type="text"/>
6. <i>Altul(specificați?)</i>		<input type="text"/>
4.3. Există în compania dumneavoastră persoane care au experiență relevantă în:		
1. <i>Scrierea proiectelor cu fonduri europene</i>	DA, nr. persoane: <input type="text"/>	NU ☐
2. <i>Managementul proiectelor cu fonduri europene</i>	DA, nr. persoane <input type="text"/>	NU ☐

V. RESURSE ORGANIZAȚIONALE ȘI LOGISTICE

5.1. Vă rugăm să menționați care sunt principalele 5 servicii pe care le oferiți clienților dumneavoastră :

<i>Denumire serviciu / descriere serviciu</i>	<i>Cod CPV(*)</i>
	<input type="text"/>
	<input type="text"/>
	<input type="text"/>
	<input type="text"/>
	<input type="text"/>

5.2. Număr de puncte de lucru:

5.3. Distribuția serviciilor: Locală Județeană Regională Națională

5.4. Firma dumneavoastră are un sistem de management al calității?

DA ☐	certificat (ISO,etc) ☐	în curs de certificare ☐	fără certificare ☐
NU ☐			

VI. FURNIZARE SERVICII CONSULTANȚĂ SPECIFICE PROIECTELOR CU FINANȚARE EUROPEANĂ

În calitate de furnizor de servicii de consultanță, ați furnizat servicii beneficiarilor proiectelor cu finanțare europeană? (Bifați toate tipurile de servicii furnizate).

DA , 6.1. în scrierea proiectelor NU (*salt la Cap.VII*)

6.2. în implementarea proiectelor

6.3. servicii post-implementare

➔ Servicii de consultanță în scrierea proiectelor cu finanțare europeană (*dacă s-a bifat DA la întrebarea 6.1.*)

(*) – Nu se completează de către respondent.

6.1.1. Numărul de proiecte cu fonduri europene pentru care ați furnizat consultanță:

Program operațional	Axe prioritare	Total	Număr proiecte scrise, din care	
			finanțate	implementate de firma dvs.
1. Programul Operațional Regional	1.1 Axa prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	1.2 Axa prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	1.3 Axa prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	1.4 Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	1.5 Axa prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	1.6 Axa prioritară 6: Asistență tehnică	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice	2.1 Axa prioritară 1: Dezvoltarea unui sistem inovativ și eco-eficient de producție	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	2.2 Axa prioritară 2: Competitivitate prin cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	2.3 Axa prioritară 3: Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor pentru sectoarele public și privat	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	2.4 Axa prioritară 4: Creșterea eficienței energetice și a siguranței aprovizionării în contextul combaterii schimbărilor climatice	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	2.5 Axa prioritară 5: Asistență tehnică	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane	3.1 Axa prioritară 1: Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3.2 Axa prioritară 2: Conectarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3.3 Axa prioritară 3: Creșterea adaptabilității muncitorilor și întreprinderilor	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3.4 Axa prioritară 4: Modernizarea serviciului public de ocupare	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3.5 Axa prioritară 5: Promovarea măsurilor active de ocupare	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3.6 Axa prioritară 6: Promovarea incluziunii sociale	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3.7 Axa prioritară 7: Asistență tehnică	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4. Programul Operațional Sectorial Mediu	4.1 Axa prioritară 1: Sector apă/apă uzată	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	4.2 Axa prioritară 2: Sector managementul deșeurilor/reabilitarea terenurilor poluate istoric	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	4.3 Axa prioritară 3: Sector termoficare	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	4.4 Axa prioritară 4: Sector protecția naturii	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	4.5 Axa prioritară 5: Sector protecția împotriva inundațiilor și reducerea eroziunii costiere	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	4.6 Axa prioritară 6: Asistență tehnică	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5. Programul Operațional Sectorial Transport	5.1 Axa prioritară 1: Modernizarea și dezvoltarea axelor prioritare TEN-T în scopul dezvoltării unui sistem de transport durabil și integrării acestuia cu rețelele de transport ale UE	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	5.2 Axa prioritară 2: Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii naționale de transport în afara axelor prioritare TEN-T în scopul creării unui sistem național de transport durabil	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	5.3 Axa prioritară 3: Modernizarea sectorului de transport în scopul creșterii protecției mediului și a sănătății publice și siguranței pasagerilor	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	5.4 Axa prioritară 4: Asistență tehnică	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6. Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative	6.1 Axa prioritară 1: Îmbunătățiri de structură și proces ale managementului ciclului de politici publice	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	6.2 Axa prioritară 2: Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice, descentralizate	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	6.3 Axa prioritară 3: Asistență tehnică	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
7. Programul Operațional	7.1 Axa prioritară 1: Sprijin pentru implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

(*) – Nu se completează de către respondent.

Asistență Tehnică	7.2. Axa prioritară 2: Dezvoltarea în continuare și sprijin pentru funcționarea Sistemului Unic de Management al Informației	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	7.3. Axa prioritară 3: Diseminarea informației și promovarea instrumentelor structurale	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
8. Programul Operațional Cooperare Transfrontalieră		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
9. Cooperare inter-regională		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
10. Programul Național de Dezvoltare Rurală	10.1. Axa prioritară 1: Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	10.2. Axa prioritară 2: Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	10.3. Axa prioritară 3: Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	10.4. Axa prioritară 4: Implementarea abordării LEADER	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
11. Programul Operațional pentru Pescuit	11.1. Axa prioritară 1: Măsuri de adaptare a flotei de pescuit comunitare	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	11.2. Axa prioritară 2: Acvacultura, pescuitul în apele interioare, procesarea și marketingul producției obținute din pescuit și acvacultură	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	11.3. Axa prioritară 3: Măsuri de interes comun	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	11.4. Axa prioritară 4: Dezvoltarea durabilă a zonelor pescărești	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	11.5. Axa prioritară 5: Asistență tehnică	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
TOTAL		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

6.1.2. Din totalul proiectelor scrise și care au îndeplinit punctajul, pentru câte s-a solicitat renunțarea din partea beneficiarilor?

6.1.3. Având în vedere domeniul dumneavoastră de activitate și expertiza pe care firma dumneavoastră o are, în care din următoarele domenii ați furnizat servicii de consultanță pentru scrierea proiectelor? (*răspuns multiplu*).

<i>1. Agricultură</i>	☐
<i>2. Silvicultură</i>	☐
<i>3. Promovarea adaptării și dezvoltării zonelor rurale</i>	☐
<i>4. Pescuit</i>	☐
<i>5. Sprijinirea marilor afaceri</i>	☐
<i>6. Sprijinirea sectorului IMM și mestesugaresc</i>	☐
<i>7. Turism</i>	☐
<i>8. Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare</i>	☐
<i>9. Politica pieței muncii</i>	☐
<i>10. Integrarea socială</i>	☐
<i>11. Dezvoltarea formării educaționale și profesionale (persoane și firme)</i>	☐
<i>12. Flexibilitatea forței de muncă, activități antreprenoriale, tehnologii de inovare, informare și comunicare</i>	☐
<i>13. Acțiuni pe piața muncii în avantajul femeilor</i>	☐
<i>14. Infrastructura de transport</i>	☐
<i>15. Infrastructura pentru telecomunicații și societatea informațională</i>	☐
<i>16. Infrastructura în sectorul energetic (producție și distribuție)</i>	☐
<i>17. Infrastructura de mediu</i>	☐
<i>18. Planificare și reabilitare</i>	☐
<i>19. Infrastructură socială și sănătatea publică</i>	☐
<i>20. Asistență tehnică și acțiuni inovative</i>	☐

6.1.4. Pentru care din următoarele categorii de beneficiari ați furnizat servicii de consultanță în scrierea proiectelor? (*se bifează principalele categorii de beneficiari – răspuns multiplu*)

☐	1. Instituții publice din administrația locală	☐	4. Companii private
☐	2. Instituții publice naționale	☐	5. Organizații non-guvernamentale
☐	3. Instituții de învățământ și cercetare	☐	6. Alte instituții

6.1.5. Din totalul beneficiarilor pentru care ați furnizat servicii de consultanță în scrierea proiectelor, câți au fost din:
din regiunea NE (nr.) din alte regiuni (nr.)

6.1.6. În cazul proiectelor pentru care ați furnizat consultanță și nu au fost finanțate care au fost, din punctul dumneavoastră de vedere, principalele motive pentru care nu au fost finanțate (sau motive pentru care beneficiarul a renunțat la finanțare):
.....
.....
.....

6.1.7. În procesul de scriere a proiectelor care au fost principalele dificultăți cu care v-ați confruntat:
.....
.....
.....

6.1.8. În procesul de scriere a proiectelor ați cooptat specialiști/furnizori de consultanță externi (care nu sunt salariați ai dumneavoastră)?
1. Da. Din ce domenii de activitate: .....
.....
2. Nu.

6.1.9. În procesul de scriere a proiectelor, pe o scară de la 1 (foarte proastă) la 5 (foarte bună), cum apreciați: *(se încercuiește o singură opțiune pentru fiecare întrebare)*

1. Calitatea și accesibilitatea informațiilor primite de la organisme/instituții care asigură managementul programelor de finanțare?	1	2	3	4	5
2. Colaborarea cu organisme/instituții care asigură managementul programelor de finanțare?	1	2	3	4	5
3. Calitatea informațiilor primite de la beneficiari?	1	2	3	4	5
4. Colaborarea cu beneficiarii?	1	2	3	4	5

6.1.10. Vă rugăm să ne precizați în ce categorie se înscrie proiectul cel mai mare din punctul de vedere al valorii, pentru care ați furnizat servicii de consultanță în etapa scrierii acestuia *(o singură opțiune)*:

1. până în 50.000 EU	☐	4. 500.000 EU – 1.000.000 EU	☐
2. 50.000 – 100.000 EU	☐	5. 1.000.000 EU – 500.000.000 EU	☐
3. 100.000 – 500.000 EU	☐	6. peste 500.000.000 EU	☐

➔ **Servicii de consultanță în implementarea proiectelor cu finanțare europeană (dacă s-a bifat DA la întrebarea 6.2.)**

6.2.1. Numărul de proiecte cu fonduri europene, pentru care ați furnizat consultanță în implementare:

Program operațional	Axe prioritare	Total	Număr proiecte contractate, din care	
			implementate	reziliate în perioada implementării
1. Programul Operațional Regional	1.1 Axa prioritară 1: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbane de creștere	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	1.2 Axa prioritară 2: Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	1.3 Axa prioritară 3: Îmbunătățirea infrastructurii sociale	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	1.4 Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	1.5 Axa prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	1.6 Axa prioritară 6: Asistență tehnică	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
	2.1 Axa prioritară 1: Dezvoltarea unui sistem inovativ și eco-eficient de producție	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

(*) – Nu se completează de către respondent.

2.Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice	2.2 Axa prioritară 2: Competitivitate prin cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	2.3 Axa prioritară 3: Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor pentru sectoarele public și privat	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	2.4 Axa prioritară 4: Creșterea eficienței energetice și a siguranței aprovizionării în contextul combaterii schimbărilor climatice	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	2.5 Axa prioritară 5: Asistență tehnică	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3.Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane	3.1 Axa prioritară 1: Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3.2 Axa prioritară 2: Conectarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3.3 Axa prioritară 3: Creșterea adaptabilității muncitorilor și întreprinderilor	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3.4 Axa prioritară 4: Modernizarea serviciului public de ocupare	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3.5 Axa prioritară 5: Promovarea măsurilor active de ocupare	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3.6 Axa prioritară 6: Promovarea incluziunii sociale	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	3.7 Axa prioritară 7: Asistență tehnică	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4.Programul Operațional Sectorial Mediu	4.1 Axa prioritară 1: Sector apă/apă uzată	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	4.2 Axa prioritară 2: Sector managementul deșeurilor/reabilitarea terenurilor poluate istoric	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	4.3 Axa prioritară 3: Sector termoficare	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	4.4 Axa prioritară 4: Sector protecția naturii	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	4.5 Axa prioritară 5: Sector protecția împotriva inundațiilor și reducerea eroziunii costiere	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	4.6 Axa prioritară 6: Asistență tehnică	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5.Programul Operațional Sectorial Transport	5.1 Axa prioritară 1: Modernizarea și dezvoltarea axelor prioritare TEN-T în scopul dezvoltării unui sistem de transport durabil și integrării acestuia cu rețelele de transport ale UE	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	5.2 Axa prioritară 2: Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii naționale de transport în afara axelor prioritare TEN-T în scopul creării unui sistem național de transport durabil	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	5.3 Axa prioritară 3: Modernizarea sectorului de transport în scopul creșterii protecției mediului și a sănătății publice și siguranței pasagerilor	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	5.4 Axa prioritară 4: Asistență tehnică	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6.Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative	6.1 Axa prioritară 1: Îmbunătățiri de structură și proces ale managementului ciclului de politici publice	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	6.2 Axa prioritară 2: Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice, descentralizate	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	6.3 Axa prioritară 3: Asistență tehnică	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
7.Programul Operațional Asistență Tehnică	7.1 Axa prioritară 1: Sprijin pentru implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	7.2 Axa prioritară 2: Dezvoltarea în continuare și sprijin pentru funcționarea Sistemului Unic de Management al Informației	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	7.3 Axa prioritară 3: Diseminarea informației și promovarea instrumentelor structurale	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
8.Programul Operațional Cooperare Transfrontalieră		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
9.Cooperare inter-regională		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
10.Programul Național pentru Dezvoltare Rurală	10.1 Axa prioritară 1: Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricole și forestiere	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	10.2 Axa prioritară 2: Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	10.3 Axa prioritară 3: Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	10.4 Axa prioritară 4: Implementarea abordării LEADER	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
11.Programul Operațional pentru Pescuit	11.1 Axa prioritară 1: Măsuri de adaptare a flotei de pescuit comunitare	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	11.2 Axa prioritară 2: Acvacultura, pescuitul în apele interioare, procesarea și marketingul producției obținute din pescuit și acvacultură	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	11.3 Axa prioritară 3: Măsuri de interes comun	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	11.4 Axa prioritară 4: Dezvoltarea durabilă a zonelor pescărești	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	11.5 Axa prioritară 5: Asistență tehnică	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
TOTAL		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

(*) – Nu se completează de către respondent.

6.2.2. Având în vedere domeniul dumneavoastră de activitate și expertiza pe care firma dumneavoastră o are, în care din următoarele domenii ați furnizat servicii de consultanță pentru implementarea proiectelor? <i>(răspuns multiplu).</i>	
1. <i>Agricultură</i>	
2. <i>Silvicultură</i>	
3. <i>Promovarea adaptării și dezvoltării zonelor rurale</i>	
4. <i>Pescuit</i>	
5. <i>Sprijinirea marilor afaceri</i>	
6. <i>Sprijinirea sectorului IMM și mestesugaresc</i>	
7. <i>Turism</i>	
8. <i>Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare</i>	
9. <i>Politica pieței muncii</i>	
10. <i>Integrarea socială</i>	
11. <i>Dezvoltarea formării educaționale și profesionale (persoane și firme)</i>	
12. <i>Flexibilitatea forței de muncă, activități antreprenoriale, tehnologii de inovare, informare și comunicare</i>	
13. <i>Acțiuni pe piața muncii în avantajul femeilor</i>	
14. <i>Infrastructura de transport</i>	
15. <i>Infrastructura pentru telecomunicații și societatea informațională</i>	
16. <i>Infrastructura în sectorul energetic (producție și distribuție)</i>	
17. <i>Infrastructura de mediu</i>	
18. <i>Planificare și reabilitare</i>	
19. <i>Infrastructură socială și sănătatea publică</i>	
20. <i>Asistență tehnică și acțiuni inovative</i>	
6.2.3. Pentru care din următoarele categorii de beneficiari ați furnizat servicii de consultanță în implementarea proiectelor? <i>(răspuns multiplu)</i>	
☐ 1. <i>Instituții publice din administrația locală</i>	☐ 4. <i>Companii private</i>
☐ 2. <i>Instituții publice naționale</i>	☐ 5. <i>Organizații non-guvernamentale</i>
☐ 3. <i>Instituții de învățământ și cercetare</i>	☐ 6. <i>Alte instituții</i>
6.2.4. Din totalul beneficiarilor pentru care ați furnizat servicii de consultanță în scrierea proiectelor, câți au fost din: din regiunea NE (nr.) <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> din alte regiuni (nr.) <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
6.2.5. În cazul proiectelor reziliate în perioada de implementare sau a celor cărora li s-au aplicat penalizări, care au fost principalele motive care au dus la aceste situații?	
6.2.6. În procesul de implementare a proiectelor care au fost principalele dificultăți cu care v-ați confruntat?	
6.2.7. În procesul de implementare a proiectelor ați cooptat specialiști/furnizori de consultanță externi (care nu sunt salariați ai firmei dumneavoastră)? 1. Da. Din ce domenii de activitate..... ..... 2. Nu.	
6.2.8. În procesul de implementare a proiectelor, pe o scară de la 1 (foarte proastă) la 5 (foarte bună), cum apreciați <i>(se încercuiește o singură opțiune pentru fiecare întrebare)</i> :	
1. <i>Calitatea și accesibilitatea informațiilor primite de la organisme/instituții care asigură managementul programelor de finanțare?</i>	1 2 3 4 5
2. <i>Colaborarea cu organisme/instituții care asigură managementul programelor de finanțare?</i>	1 2 3 4 5
3. <i>Calitatea informațiilor primite de la beneficiari?</i>	1 2 3 4 5
4. <i>Colaborarea cu beneficiarii?</i>	1 2 3 4 5

(*) – Nu se completează de către respondent.

6.2.9. Vă rugăm să ne precizați în ce categorie se înscrie proiectul cel mai mare din punctul de vedere al valorii, pentru care ați furnizat servicii de consultanță în etapa de implementare acestuia (o singură opțiune):

1. până în 50.000 EU
2. 50.000 – 100.000 EU
3. 100.000 – 500.000 EU

4. 500.000 EU – 1.000.000 EU
5. 1.000.000 EU – 500.000.000 EU
6. peste 500.000.000 EU

➔ **Servicii de consultanță post-implementare a proiectelor cu finanțare europeană** (dacă s-a bifat DA la întrebarea 6.3.)

6.3.1. Numărul de proiecte cu fonduri europene, pentru care ați furnizat servicii post-implementare:

6.3.2. Ce tipuri de servicii ați oferit?:

.....
.....

6.4. Apreciați cât la sută din cifra dumneavoastră de afaceri pe anul 2012 provine din furnizare de servicii specifice scrierii și/sau implementării proiectelor cu finanțare europeană?

VII. CINE A RĂSPUNS LA ÎNTREBĂRI?

Nume ..... Prenume .....

Funcția ..... Telefon ..... E-mail.....

Observații: .....
.....
.....

Vă mulțumim!

Glosar de termeni

- **"COR"** = Clasificarea Ocupațiilor din România (H.G. nr.1352/2010 privind aprobarea structurii COR, conform Clasificării internaționale standard a ocupațiilor ISCO 08)
- **"CPV"** - Codul Comun Internațional Privind Achizițiile de Produse și Servicii (Common Procurement Vocabulary)
- Organisme/instituții care asigură managementul implementării : Autoritatea de Management, Organisme Intermediare
- **Autoritate de Management** = organism public desemnat de statul membru pentru a gestiona un Program Operational, responsabilă de implementarea corectă a acestuia.
- **Beneficiar** = organismul, autoritatea, institutia sau societatea comerciala din sectorul public ori privat, unitatea administrativ-teritorială, organismele prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local sau județean, responsabile pentru inițierea și implementarea proiectelor aprobate spre finanțare în cadrul unui Program Operational.
- **Fonduri Structurale** = instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparitatilor economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale (FEDR și FSE).
- **Instrumente Structurale** = asistența financiară nerambursabilă primită de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul Fondului European de Dezvoltare Regională, Fondului Social European și Fondului de Coeziune.
- **Organism Intermediar** = orice organism sau serviciu public sau privat, care acționează sub responsabilitatea unei Autorități de Management sau de Certificare și care îndeplinește atribuțiile unei astfel de Autorități față de beneficiarii care implementează operațiunile.
- **Program Operational** = document prezentat de un stat membru și adoptat de Comisie, care definește o strategie de dezvoltare în conformitate cu un ansamblu coerent de priorități, pentru a cărui realizare se face apel la un Fond sau, în cadrul obiectivului de convergență, la Fondul de Coeziune și la FEDR.

(*) – Nu se completează de către respondent.

**Direcția
Regională de
Statistică
Neamț**

Studiul privind evaluarea performanțelor firmelor de consultanță în Regiunea Nord-Est în vederea creșterii absorbției fondurilor structurale

CB

CHESTIONAR

Agencia pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, în colaborare cu Direcția Regională de Statistică Neamț, în vederea pregătirii perioadei de programare 2014-2020, realizează o analiză a ofertei de servicii de consultanță de pe piața regională. Pentru realizarea acestui obiectiv sunt importante informațiile pe care le furnizați cu privire la experiența dumneavoastră în calitate de beneficiar al furnizorilor de consultanță din domenii specifice realizării proiectelor cu finanțare europeană, precum și intențiile dumneavoastră cu privire la realizarea de proiecte cu finanțare europeană în perioada 2014-2020.

Număr chestionar:

--	--	--	--	--	--

I. IDENTIFICAREA UNITĂȚII INTERVIEWATE

Denumirea: .....

Adresa: str. .... nr. .... bl. .... sc. .... ap. ....

Jud.: .....|_|_| Localitate: ..... |_|_|_|_|_|_|

Tel: ..... fax: ..... email: ..... web: .....

Cod fiscal (C.U.I.) ..... Cod RECOM(J): ...../...../.....(dacă e cazul)

Activitate principală, denumire .....Cod CAEN Rev.2: |_|_|_|_|_|

Forma juridică	1. Autoritățile administrației publice locale (primării, consilii locale, consilii județene)	☐
	2. Instituții publice (sănătate, servicii de intervenție în situații de urgență, etc.)	☐
	3. Instituții academice	☐
	4. Organizații neguvernamentale (ONG-uri)	☐
	5. Companii private (intreprinderi mici și mijlocii, microintreprinderi)	☐

Există în compania/instituția dumneavoastră persoane care au experiență relevantă în:

1. Scrierea proiectelor cu fonduri europene

DA, nr. persoane:

NU

2. Managementul proiectelor cu fonduri europene

DA, nr. persoane

NU

II. Evaluarea serviciilor de consultanță în scrierea proiectelor cu finanțare europeană în cadrul POR 2007 - 2013

1. Vă rugăm să precizați ce tipuri de servicii de consultanță ați achiziționat(contractat) pentru scrierea proiectelor depuse prin POR 2007- 2013, pe diferitele axe prioritare(se bifează acolo unde e cazul):

	<i>AXA PRIORITARA 1 Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – potențiali poli de creștere</i>	<i>AXA PRIORITARA 2 Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale</i>	<i>AXA PRIORITARA 3 Îmbunătățirea infrastructurii sociale</i>	<i>AXA PRIORITARA 4 Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local</i>	<i>AXA PRIORITARA 5 Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului</i>
1.1. Accesarea finanțărilor publice;	☐	☐	☐	☐	☐
1.2. Dezvoltarea și managementul proiectelor	☐	☐	☐	☐	☐
1.3. Gestionarea procedurilor de achiziții publice	☐	☐	☐	☐	☐
1.4. Gestionarea resurselor umane	☐	☐	☐	☐	☐
1.5. Auditare și standardizare	☐	☐	☐	☐	☐
1.6. Certificarea energetică a clădirilor și echipamentelor	☐	☐	☐	☐	☐
1.7. Gestionarea relațiilor cu publicul și publicitate	☐	☐	☐	☐	☐
1.8. Informare tehnologică	☐	☐	☐	☐	☐
1.9. Managementul contractelor de lucrări de construcție, proiectare, dirigenție de șantier	☐	☐	☐	☐	☐
1.10. Elaborarea de strategii, planuri de acțiune, studii de specialitate	☐	☐	☐	☐	☐
1.1. Alte servicii de consultanță specifice	☐	☐	☐	☐	☐

2. În procesul de scriere a proiectelor, pe o scară de la 1(nesatisfăcătoare) la 5(foarte bună), cum apreciați(se încercuiește opțiunea corespunzătoare pentru fiecare întrebare) :

2.1 Calitatea serviciilor de consultanță contractate?	1	2	3	4	5
2.2 Raportul calitate/preț al serviciilor de consultanță contractate?	1	2	3	4	5
2.3 Gradul de profesionalism și expertiză al personalului furnizorului de consultanță?	1	2	3	4	5

3. Dacă ar fi să exprimați procentual, din experiența dumneavoastră, cât la sută din reușita obținerii finanțării unui proiect se datorează serviciilor de consultanță, respectiv consultantului: %

4. Vă rugăm să menționați cel puțin trei dificultăți (probleme) cu care v-ați confruntat în procesul de achiziționare de servicii de consultanță în etapa de scriere a proiectelor:

.....
 .....
 .....

5. Vă rugăm să menționați cel puțin trei dificultăți (probleme) cu care v-ați confruntat în relația(colaborarea) cu furnizorii de servicii de consultanță contractați în etapa de scriere a proiectelor:

.....
 .....
 .....
 .....

6. În alegerea furnizorului de consultanță, în etapa de scriere a proiectelor, pe o scară de la 1(foarte mică măsură) la 5(foarte mare măsură) în ce măsură a contat(*se încercuiește opțiunea corespunzătoare pentru fiecare întrebare*):

6.1. Prețul	1	2	3	4	5
6.2. Experiența generală în domeniu de activitate	1	2	3	4	5
6.3. Experiența în scrierea și implementarea proiectelor cu fonduri europene	1	2	3	4	5
6.4. Localizarea furnizorului	1	2	3	4	5
6.5. Expertiza în domeniu	1	2	3	4	5
6.6. O bună colaborare anterioară	1	2	3	4	5
6.7. Succesul în obținerea finanțării pentru alte proiecte	1	2	3	4	5
6.8. Alt motiv(menționați).....	1	2	3	4	5

7. Din totalul firmelor de consultanță contractate în procesul de scriere a proiectelor cu finanțare europeană în perioada 2007-2013, vă rugăm să precizați câte au fost din:

8.1 Regiunea N-E

8.2 Altă regiune

III. Evaluarea serviciilor de consultanță în implementarea proiectelor cu finanțare europeană în cadrul POR 2007 - 2013

1. Vă rugăm să precizați ce tipuri de servicii de consultanță ați achiziționat(contractat) pentru implementarea proiectelor depuse prin POR 2007- 2013, pe diferitele axe prioritare:

	<i>AXA PRIORITARA 1 Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – potențiali poli de creștere</i>	<i>AXA PRIORITARA 2 Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale</i>	<i>AXA PRIORITARA 3 Îmbunătățirea infrastructurii sociale</i>	<i>AXA PRIORITARA 4 Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local</i>	<i>AXA PRIORITARA 5 Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului</i>
1.11. Accesarea finanțării publice;	☐	☐	☐	☐	☐
1.12. Dezvoltarea și managementul proiectelor	☐	☐	☐	☐	☐
1.13. Gestionarea procedurilor de achiziții publice	☐	☐	☐	☐	☐
1.14. Gestionarea resurselor umane	☐	☐	☐	☐	☐
1.15. Auditare și standardizare	☐	☐	☐	☐	☐
1.16. Certificarea energetică a clădirilor și echipamentelor	☐	☐	☐	☐	☐
1.17. Gestionarea relațiilor cu publicul și publicitate	☐	☐	☐	☐	☐
1.18. Informare tehnologică	☐	☐	☐	☐	☐
1.19. Managementul contractelor de lucrări de construcție, proiectare, dirigenție de șantier	☐	☐	☐	☐	☐
1.20. Elaborarea de strategii, planuri de acțiune, studii de specialitate	☐	☐	☐	☐	☐
7.1. Alte servicii de consultanță specifice	☐	☐	☐	☐	☐

2. În procesul de implementare a proiectelor, pe o scară de la 1 (nesatisfăcătoare) la 5 (foarte bună), cum apreciați :

2.1. Calitatea serviciilor de consultanță contractate?	1	2	3	4	5
2.2. Raportul calitate/preț al serviciilor de consultanță contractate?	1	2	3	4	5
2.3. Gradul de profesionalism și expertiză al personalului furnizorului de consultanță?	1	2	3	4	5

3. Dacă ar fi să exprimați procentual, din experiența dumneavoastră, cât la sută din reușita implementării unui proiect se datorează serviciilor de consultanță, respectiv consultantului:

%

4. Vă rugăm să menționați cel puțin trei dificultăți (probleme) cu care v-ați confruntat în procesul de achiziționare de servicii de consultanță în etapa de implementare a proiectelor:

.....
 .....
 .....

5. Vă rugăm să menționați cel puțin trei dificultăți (probleme) cu care v-ați confruntat în relația cu furnizorii de servicii de consultanță contractați în etapa de implementare a proiectelor:

.....
 .....
 .....

6. În alegerea furnizorilor de consultanță în etapa de implementare a proiectelor, pe o scară de la 1 (foarte mică măsură) la 5 (foarte mare măsură) în ce măsură a contat (se încercuiește opțiunea corespunzătoare pentru fiecare întrebare):

6.1. Prețul	1	2	3	4	5
6.2. Experiența generală în domeniu de activitate	1	2	3	4	5
6.3. Experiența în scrierea și implementarea proiectelor cu fonduri europene	1	2	3	4	5
6.4. Localizarea furnizorului	1	2	3	4	5
6.5. Expertiza în domeniu	1	2	3	4	5
6.6. O bună colaborare anterioară	1	2	3	4	5
6.7. Faptul că v-a furnizat consultanță în scrierea proiectului	1	2	3	4	5
6.8. Alt motiv(menționați).....	1	2	3	4	5

7. Din totalul firmelor de consultanță contractate în procesul de implementare a proiectelor cu finanțare europeană în perioada 2007-2013, vă rugăm să precizați câte au fost din:

8.3 Regiunea N-E

8.4 Altă regiune

8. În cazul contractelor care au fost reziliate sau în cadrul cărora s-au aplicat penalizări de către autoritatea de management, în ce măsură aceste lucruri se datorează furnizorului de consultanță? (1- foarte mică măsură / 5 - foarte mare măsură):

1 2 3 4 5

Explicați: .....
 .....
 .....

9. Raportat la experiența cumulată în **procesul de scriere și implementare** a proiectelor cu fonduri europene în perioada 2007-2013, din punctul dumneavoastră de vedere, în ce măsură sunt adevărate(1- total fals / 5 – foarte adevărat) următoarele afirmații(*se încercuiește opțiunea corespunzătoare pentru fiecare întrebare*):
- 9.1. Piața furnizorilor de servicii de consultanță în domenii specifice scrierii și implementării proiectelor cu fonduri europene din regiunea N-E nu este suficient de dezvoltată.
1 2 3 4 5
- 9.2. Calitatea serviciilor de consultanță din regiunea N-E specifice scrierii și implementării programelor cu fonduri europene lasă de dorit.
1 2 3 4 5
- 9.3. O mare parte din succesul obținerii finanțării unui proiect se datorează experienței firmei de consultanță.
1 2 3 4 5
- 9.4. Succesul obținerii finanțării unui proiect depinde și de relațiile pe care le are consultantul în cadrul autorității de management sau organismelor intermediare.
1 2 3 4 5
- 9.5. Este de preferat, pentru scrierea proiectului, să alegeți un consultant puternic la nivel național pentru a fi asigurată finanțarea.
1 2 3 4 5
- 9.6. Există prea puține firme de consultanță la nivelul regiunii N-E care au oferte integrate (scriere și implementare) specifice proiectelor cu fonduri europene.
1 2 3 4 5
- 9.7. Firmele de consultanță mari sunt preferate pentru că au puterea financiară să susțină activitățile din cadrul proiectului, ținând cont de procedurile greoaie de rambursare.
1 2 3 4 5
10. Din experiența dumneavoastră ca beneficiar, au fost domenii de consultanță în care ați găsit puțini furnizori de servicii de consultanță sau deloc, în regiunea N-E, motiv pentru care a trebuit să le contractați din altă regiune?
- 10.1. DA. În ce domenii:
 .....
 .....
- 10.2. NU

IV. Evaluarea cererii de servicii de consultanță specifice scrierii și implementării proiectelor cu finanțare europeană

1. În raport cu strategia proprie, pentru perioada 2014 – 2020, care considerați că sunt domeniile prioritare în care doriți să realizați proiecte cu finanțare europeană (*menționați maxim trei domenii pe care le considerați cele mai importante*)
 .....
 .....
2. Vă rugăm să menționați trei proiecte pe care le aveți în vedere ca priorități, orizontul de timp pentru realizare și valoarea estimată de realizare :
- Orizont de timp: ani Valoare estimată(EU):
- Orizont de timp: ani Valoare estimată(EU):
- Orizont de timp: ani Valoare estimată(EU):

3. În raport cu domeniile prioritare în care doriți să realizați proiecte cu finanțare europeană în perioada următoare, ce tipuri de servicii de consultanță considerați că va trebui să contractați :

3.1 Accesarea finanțărilor publice;	☐
3.2 Dezvoltarea și managementul proiectelor	☐
3.3 Gestionarea procedurilor de achiziții publice	☐
3.4 Gestionarea resurselor umane	☐
3.5 Auditare și standardizare	☐
3.6 Certificarea energetică a clădirilor și echipamentelor	☐
3.7 Gestionarea relațiilor cu publicul și publicitate	☐
3.8 Informare tehnologică	☐
3.9 Managementul contractelor de lucrări de construcție, proiectare, dirigenție de șantier	☐
3.10 Elaborarea de strategii, planuri de acțiune, studii de specialitate	☐
3.11 Alte servicii de consultanță (care?)	☐

V. CINE A RĂSPUNS LA ÎNTREBĂRI?

Nume ..... Prenume .....

Funcția ..... Telefon ..... E-mail.....

Observații: .....

.....

.....

.....

Vă mulțumim!

Glosar de termeni

- **Autoritate de Management** = organism public desemnat de statul membru pentru a gestiona un Program Operațional, responsabilă de implementarea corectă a acestuia.
- **Beneficiar** = organismul, autoritatea, instituția sau societatea comercială din sectorul public ori privat, unitatea administrativ-teritorială, organismele prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local sau județean, responsabile pentru inițierea și implementarea proiectelor aprobate spre finanțare în cadrul unui Program Operațional.
- **Organism Intermediar** = orice organism sau serviciu public sau privat, care acționează sub responsabilitatea unei Autorități de Management sau de Certificare și care îndeplinește atribuțiile unei astfel de Autorități față de beneficiarii care implementează operațiunile.
- **Program Operațional** = document prezentat de un stat membru și adoptat de Comisie, care definește o strategie de dezvoltare în conformitate cu un ansamblu coerent de priorități, pentru a cărui realizare se face apel la un Fond sau, în cadrul obiectivului de convergență, la Fondul de Coeziune și la FEDR.
- **POR = Programul Operațional Regional**